

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 03.07.2018
Tid: 13:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 26.06.2018

Arnulf Goksøyr
ordfører

SAKLISTE:

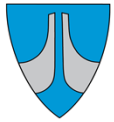
Saksnr	Innhold
PS 122/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 123/18	Protokoll frå førre møte
PS 124/18	Delegerte saker
PS 125/18	Referatsaker
PS 126/18	Budsjettrundskriv 2019
PS 127/18	Kjøp av leilegheiter
PS 128/18	Byutviklingsprosjekt Fosnavåg by - fullfinansiering av byggetrinn 1 og 2 i Klatreparken
PS 129/18	Søknad om oppstart av planarbeid: Detaljreguleringsplan for Kleivaneset, gnr. 35, bnr. 29 m. fl.
PS 130/18	Reguleringsendring B5 Vågsholmen - Slutthandsaming
PS 131/18	Detaljreguleringsplan for Elsebø - slutthandsaming
PS 132/18	Tiltakspakke 2017- bruk av restmidlar Delegerte saker frå avdelingane
DS 18/18	Godkjenning - søknad om å ta med skjenkebevilling til åpent arrangement (enkelt, bestemt anledning) - Sommarfesten 2018 Referatsaker
RS 28/18	Myrabakken bustadfelt - status pr. juni 2018
RS 29/18	Ferdigstilt regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal 2018
RS 30/18	Vannscooter - muligheiter kommunen har til å regulere/diskriminere.
RS 31/18	Forslagskasse - forslag til politikarane - svar til Thomas Spiro

PS 122/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 123/18 Protokoll frå førre møte

PS 124/18 Delegerte saker

PS 125/18 Referatsaker

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	GEO	Arkivsaknr:	2018/955
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
126/18	Formannskapet	03.07.2018

BUDSJETTRUNDSKRIV 2019

Tilråding:

Formannskapet sluttar seg til opplegget i budsjettrundskrivet slik det ligg føre.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe
- Kyrkjevevja

Samandrag av saka:

Det er klart for ein ny budsjettprosess etter om lag same mønster som tidlegare år. Gjennom ein del politiske og administrative møter legg ein opp til at budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 blir vedteke i kommunestyret den 06.12.2018.

Saksopplysningar:

1. INNLEIING

Dei budsjettansvarlege skal på bakgrunn av vedteken drift og budsjetttrundskrivet lage forslag til budsjett for sitt ansvarsområde.

Denne budsjettprosessen vidarefører ein klar ambisjon å kome inn i eit økonomisk handlingsrom der ein unngår unødig press på større budsjettkorrigeringar i driftsåret.

Dersom ein legg til grunn skatt og statleg ramme for dei siste driftsåra, så er Herøy kommune underbemanna i forhold etterspørsel og krav som blir stilte, og overbemanna i forhold til det finansieringsgrunnlag vi skal styre etter.

Målet over tid er å kunne legge fram eit driftsbudsjett/resultat med **2 % netto driftsresultat** (ekskl. RDA-midlar), og at drifta vår er realistisk justert i høve dette. Dette for å skape rom for framtidige finanskostnader knytt til investeringar i realverdiar, og vurdert ut frå at eit budsjett ikkje klarer å fange opp alle hendingar som skjer i løpet av eit driftsår.

Det er starta opp og førebels slutført ein prosess med effektiviserings- og rasjonaliseringstiltak som også er vedteken i kommunestyret. Desse tiltaka må innarbeidast i budsjett 2019 og i økonomiplanen for etterfølgende år.

1.1 Ekstraordinær drift

Tiltak som er midlertidige i 2018, skal ikkje automatisk førast vidare i 2019, men vere kommentert under «**nye**» **tiltak** i budsjett/økonomiplankommentarane.

Ein skal operere med lønn knytt til oppretta stillingsheimlar. Det vil seie at ein ikkje budsjetterer med vikarlønn og heller ikkje med sjukelønsrefusjonar.

Drift utover det som er finansiert som løpande drift, skal spesifiserast i kommentarane. Dette er drift knytt til mellombelse stillingar og auka aktivitet knytt til ekstraordinære situasjonar. Auka kostnader i samband med dette skal visast ved å opprette eit nytt tiltak i Arena der kostnadane vert spesifiserte og kommenterte. **Ein skal altså ikkje auke kostnadane i konsekvensjustert budsjett.**

Dette gjeld t.d. auka aktivitet for ressurskrevjande brukarar, overbelegg på sjukeheimane, ressursar til barnevern utover det ein har hatt som normalsituasjon finansiert i dagens driftsramme, tilpassa opplæring i grunnskulen osb.

2. FORSLAG TIL STATSBUDDSJETT

Forslaget til statsbudsjett for år 2019 vert lagt fram i oktober 2018. Innhaldet i statsbudsjettet får konsekvensar for kommunen sitt budsjett.

3. KONSEKVENSNAR AV ØKONOMIPLANEN

Ein ber om at alle **vedtak** som er gjort, og som vil få verknad for budsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022, vert kartlagt og teke med i framlegga frå sektorane – *ved å opprette dei som nye tiltak i Arena. Slike tiltak må merkast som må-tiltak.*

Når dei økonomiske føresetnadane er endra, må investeringstiltaka i økonomiplanperioden vurderast nærare i budsjett-/økonomiplanhandsaminga.

3.1 Rammer - Bruttobudsjettering

Driftsnivået må reduserast i 2019 og i resten av økonomiplanperioden då det er sannsynleg at kommunane sine oppgåver vil auke i omfang, medan dei økonomiske ressursane vil bli reduserte.

Ein legg opp til at sektorane budsjetterer etter dagens driftsnivå når det gjeld løn i faste stillingar (lønsheimlane) og at dette inneheld dei føringane ein har lagt med omsyn til innhaldet og føresetnadane i dette rundskrivet. Sektorane må kritisk gå gjennom alle driftsutgifter og driftsinntekter med sikte på innsparingar og meirinntekter. Rekneskapan for 2017 og budsjettkontrollane hittil i 2018 kan vere til hjelp for denne gjennomgangen. Sektorane får difor ikkje tildelt noka ramme i denne omgang, men endeleg ramme vil verte fastsett basert på ein kritisk gjennomgang av driftsutgifter og driftsinntekter.

I K-sak 59/08 vart det vedteke at budsjettet frå og med 2009 skal vere på bruttonivå. Det vil seie at både utgifts- og inntektsramma vert fastsett og vedteke i kommunestyret. Det er difor viktig at ein budsjetterer desse rettast mogeleg (t.d. lik momskompensasjon både på utgifts- og inntektssida).

3.2 Nærare om budsjettføresetnadane

Mange av budsjettføresetnadane for 2019 er førebels usikre og eit skikkeleg anslag på nivået får ein først ved framlegginga av statsbudsjettet for 2019. Dette gjeld også pensjonstrekket til KLP og SPK. Lønsvekst, prisvekst, sats for KLP. SPK og Arbeidsgjevaravgift vert lagt inn sentralt av økonomiavdelinga og vert lik for alle.

3.3 Planlegging av nye tiltak

Nye tiltak som ein ynskjer å ha med i budsjett 2019 og/eller økonomiplanen for 2019 – 2022, skal planleggjast i god tid, slik at dei er fullstendig utgreidde til handsaminga av årsbudsjett/økonomiplan. Dei skal framstillast slik at samla økonomiske konsekvensar av tiltaket går klårt fram. Det er særskild viktig å få fram økonomiske konsekvensane ved alt som vert sett i gang i tida som kjem. Forslag som ikkje er tilstrekkeleg utgreidd, vert ikkje rekna som prioritert.

Den økonomiske situasjonen for kommunen gjer at svært få tiltak, som ikkje er sjølvfinansierande, kan bli realisert. Ein ber difor om realisme kring dette. **Det vert forventa at sektorane utviser kreativitet og prøver å finne rom for nødvendige**

tiltak innanfor eiga ramme eller i samarbeid med andre. Det er no nødvendig å gjere omprioriteringar og andre driftsendringar for å balansere dagens drift, før ein kan tenkje på nye tiltak.

4. SALDERINGSPROSESSEN

Skatt, rammetilskott og finans har tradisjonelt blitt budsjettert særst offensivt dei siste åra, noko som også viser seg å vere gjeldande for inneverande år.

Tiltak for å redusere netto ramme skal grupperast etter følgjande prinsipp:

1. Planlegge for bemanningsreduksjon ved naturleg avgang/avslutting av arbeidsforhold
2. Kritisk vurdering av tenestenivået i forhold til kva som er **forsvarlege tenester.**
3. Analysere inntekspotensialet, inklusive gebyr, brukarbetaling og eigedomsskatt.
4. Sal av bygg/eigedomar som vil gi reduserte finans- og driftsutgifter.

Vert det stort gap i balansesituasjonen, må ein vere budd på at vi må redusere rammene for å oppretthalde primærtenestene til kommunen.

Den er særskilt punkt 1 som utfordrar organisasjonen. Planlagt nedbemanning over tid krev gode handlingsreglar for prioriteringar av korleis vakanse skal handterast. Det er viktig å leggje til rette for prosess og involvering, og få fram ei oversikt over forventa naturleg avgang for 2019 og prioriteringar knytt til dette.

Sektorane må i budsjettarbeidet gjere spesielt greie for inntektssida. Herøy kommune har ved fleire høve hatt ein forsiktig prisvekst på sine tenester.

5. BUDSJETTPROSESSEN

5.1 Budsjetteringsprogram

Økonomiavdelinga vil i bruke ARENA budsjettprogramvare. Det vil bli gitt nødvendig opplæring i dette.

5.2 Årsbudsjettet er ein fullstendig arbeidsplan for året.

Budsjettet skal vere ein fullstendig arbeidsplan for året. Her skal den daglege drifta takast med. Like eins skal ein her gjere greie for evt. avviklingar av eksisterande verksemder/tiltak og planlegging av nye verksemder/tiltak.

5.3 Tiltak

Framstilling av råbudsjettet, og framskrivning av pris- og lønveksten skjer sentralt på bakgrunn av opprinneleg budsjett 2018. Leiarane syter for ajourføring av endringar i 2019 budsjettet (basert på t.d. nye politiske vedtak) samt kommentardelen.

Budsjettet vil verte drøfta i leiargruppa og formannskapet undervegs.

Parallelt med budsjettarbeidet skal leiarane førebu enkeltsaker om endringar i avgifter og betalingssatsar for politisk handsaming. Dersom det vert foreslått endringar i føresegnar må det takast omsyn til dette i førebuinga (jmf. forvaltningslova).

6. FRAMSTILLINGSMÅTE - DOKUMENTASJON

Budsjettdokumentet vert utforma med sektorane sine utdjupa kommentarar og grunngjevingar i eit eige vedleggshefte.

Sektorane skal m.a. skissere:

- vedleggshefte med forslag
- lovendingar, oppgåveendingar og endringar i målgruppene
- utfordringar og overordna vurderingar
- konsekvensar av vidareføring av verksemda
- konsekvensar ved omstilling, standardreduksjon, nedlegging av tenester
- forslag til endringar og nye tiltak
- kommentarar til drift og investering

Dei budsjettansvarlege skal i sine budsjettforslag vise **nye heimlar** som vert foreslått oppretta. Det er ikkje likevel ikkje rom for "nye stillingsheimlar" i budsjett 2019.

Sektorane skal utarbeide eit organisasjonskart som viser korleis eige ansvarsområde er organisering og ansvar fordelt. Organisasjonskartet skal vise kven som har personalmynde, og kor mange heimlar i prosent/antal tilsette som ligg til kvart einskild ansvarsområde.

Budsjettering av løn (fast, variabel og alle tillegg) skal nøye kvalitetssikrast (opp i mot det framskrivne budsjettet).

7. ØKONOMIPLANEN 2019-2022

Økonomiplanen for perioden 2019 - 2022 skal også handsamast i desember 2018.

Nye tiltak på drifts- og investeringssida skal vere utgreidde. Det er ikkje er rom for nye tiltak utan at det vert gjort driftsomleggingar, omprioriteringar og eller kutt i tenester.

8. ARBEIDSPLAN

Budsjettet for år 2019 og økonomiplanen for 2019-2022 må utformast og presenterast etter slik framdriftsplan:

TID/FRIST	OPPGÅVE	ANSVAR
Juni	Prioriteringsdialog mellom formannskapet og leiargruppa. Formannskapet	
September	Informasjon til /drøftingar med arbeidstakarorganisasjonane	Rådmann
21.09.2018	Sektorane utarbeider sine budsjett	i Arena

Økonomiavdelinga syter for kopiering av budsjett 2018 til budsjett 2019 med pris og lønsvekst som skissert i statsbudsjettet for 2019.

- 12.10.2018 Utforming av heilskapeleg budsjettframlegg og framlegg til økonomiplan 2019 - 2022
Øk.leiar/rådm.
- fullstendige budsjettkommentarar vert utforma
- vedleggsheftet (budsjettkommentarane) vert utforma
- rapportar og detaljbudsjett vert utarbeida (same prosedyre vert gjort for økonomiplanen)
- Okt/nov Formannskapet handsamar budsjett og Formannskapet økonomiplan og kjem med tilråding til kommunestyret.
- 20.11.2018 Formannskapet kjem med si tilråding til kommunestyret
- 22.11.2018 Budsjett og økonomiplan vert lagt ut til offentlig ettersyn (annonse i Vestlandsnytt) Økonomileiar
- 06.12.2018 Kommunestyret handsamar budsjett og økonomiplan. kommunestyret

(Formannskapet har høve til handsaming i fleire møte fram til innstillingsmøtet)

Ein tek atterhald om at statsbudsjettet for år 2019 kan medføre endringar i rammer og opplegg for det vidare arbeidet. Alle må prøve å sette seg inn i det materialet kommunen får tilsendt i samband med budsjettarbeidet (t.d. "Grønt hefte") når det måtte ligge føre.

Dette rundskrivet vert også sendt til Kyrkja som føringar for deira ramme frå kommunen for perioden 2019 - 2022. Når det gjeld prosessane omkring budsjett- og økonomiplanarbeidet, vert det synt til arbeidsplanen. Spørsmål kan rettast til økonomileiar og/eller rådmannen.

Fosnavåg, 22.06.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Geir Egil Olsen

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2018/966
		Arkiv:	613

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
127/18	Formannskapet	03.07.2018
	Kommunestyret	23.08.2018

KJØP AV LEILEGHEITER

Tilråding:

Kommunestyret godkjenner kjøpekontakt med Vågsholmen AS om kjøp av inntil 3 leilegheiter for inntil 11,0 mill kr med betaling i 2020.

Særutskrift:

- Vågsholmen AS v/Sindre Thorseth
- Eigedom, her
- Kommunalsjef samfunnsutvikling, her
- Økonomi, her

Vedlegg:

- Kjøpekontrakt

Samandrag av saka:

For å legge til rette for byutvikling og auka busetjing i kommunesenteret, rår rådmannen til at kommunestyret godkjenner kjøpekontakt med Vågsholmen AS om kjøp av inntil 3 leilegheiter for inntil 11,0 mill kr med betaling i 2020.

Saksopplysningar:

I formannskapsmøte 06.02.2018 vart det drøfta ein førespurnad frå Vågsholmen AS om kommunen kunne vere interessert i kjøp av leilegheiter på Urholmen. I protokollen frå møtet står det:

«Førespurnad frå Urholmen om kjøp av leilegheiter på Vågsholmen.
Saka vart drøfta.»

Formannskapet stilte seg positive til eit slikt kjøp for å sikre realiseringa av prosjektet, og gav ordføraren fullmakt til å kontakte utbyggjar om ein kjøpsavtale innanfor rammene i lovverk og økonomiplan.

I ettertid er det sjekka om kommunen kan gjere slikt direktekjøp i forhold til lov om offentlege innkjøp. Vi har fått avklara at lovverket opnar for slikt kjøp.

I økonomiplanen for 2018-2021 er det budsjettert med 18,5 mill til kommunale bustader i 2020 og 33,0 mill i 2021.

Det vart halde møte med utbyggjar 11.06.18 på ordføraren sitt kontor. I møtet vart det lagt til grunn at kommunen kjøper inntil 3 leilegheiter for inntil 11,0 mill kr og at kjøpekontrakten vert lagt fram for politisk godkjenning. Det er avklara med utbyggjar at betalinga først kan skje i 2020.

Vurdering og konklusjon:

I samband med arbeidet med byutvikling er det lagt til grunn at auka busetjing i kommunesenteret er ein føresetnad for eit meir urbant og attraktivt sentrum med liv og røre.

Det er vidare lagt til grunn at kommunen vil vere ein kortsiktig eigar dersom det viser seg å verte stor etterspurnad frå private kjøparar. Kommunen kan då selje seg ut og bidra til realisering av andre prosjekt i sentrum.

Rådmannen rår til at kommunestyret godkjenner kjøpekontakt med Vågsholmen AS om kjøp av inntil 3 leilegheiter for inntil 11,0 mill kr med betaling i 2020.

Fosnavåg, 25.06.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

KJØPEKONTRAKT – OPPGJØRSOPPDRAG

Eierseksjon under oppføring

Oppdrag: <oppdragsnr>
Formidling: <formidlingsnr>

Mellom: **<selger1>** org.nr. **<fødselsnr selger1>**

Adresse: <gateadresse selger1> tlf: <selgertlf>
<postnr-poststed selger1>

heretter kalt Selger, og

<kjøper1> født **<fødselsdato kjøper1>**
<kjøper2> født **<fødselsdato kjøper2>**

Adresse: <gateadresse kjøper1> tlf: <kjøpertlf>
<postnr-poststed kjøper1>

heretter kalt Kjøper,

er i dag inngått følgende kjøpekontrakt.

Avtalen om kjøp er inngått mellom partene direkte, og megler skal kun bistå med å utarbeide kontrakt basert på partenes avtale, foreta tinglysing og gjennomføre oppgjør i tråd med partenes avtale. Evt. tvister mellom partene utenom selve oppjøret er megler uvedkommende.

Selger overdrar til Kjøper:

Eierseksjon nr. (ikke tildelt p.t.) på eiendommen gnr. <gnr>, bnr. <bnr> (event. utskilt parsell fra gnr.   bnr.   ) i <kommune> kommune. Hver seksjon vil bestå av en sameieandel i henhold til oppdelingsbegjæringen.
Eiendommen er bestående av;

- leilighet nr.
- sportsbod
- biloppstillingsplass i garasjekjeller

- felles bruksrett til sameiets utvendige og innvendige fellesarealer. Hver seksjon består av en sameieandel i henhold til oppdelingsbegjæringen.

Ovennevnte kontraktsobjekt benevnes i fortsettelsen som "Boligen".

Selger forbeholder seg retten til å tildele bod- og eventuell biloppstillingsplass ved overtagelse.

Eiendommen vil bli seksjonert og seksjonsnummer tildelt innen overtagelse jf. punkt 9. Utbygger tar forbehold om antall boligseksjoner i sameiet.

Selger forbeholder seg retten til å avgjøre hvordan organisering av parkeringsanlegget, uteareal utenfor boliger i 1. etasje og bodene vil bli. Dette kan bli søkt organisert som

tilleggsdel(er) til Kjøpers boligseksjon, skilles ut som en egen eiendom, eller bli lagt som fellesareal med vedtektsfestet bruksrett.

Det tas forbehold om justering av eiendomsgrensene ved fradeling på bakgrunn av krav fra offentlige myndigheter.

1. KJØPESUM

Kjøpesummen for Boligen utgjør: Kr. <kjøpesum>,- kroner

***<SALGSUMBOKSTAVER>

Kjøpesum for biloppstillingsplass utgjør: Kr. 250.000,-

Total kjøpesum Kr. _____

Betalingsplan:

1.2 Kontant innen overtakelse, jf. pkt. 4 og 9	Kr	,-
Til sammen	Kr	,-

Kjøpesummen er fast og ikke gjenstand for regulering.

2. OMKOSTNINGER

I tillegg til kjøpesummen må Kjøper uoppfordret betale til megler følgende omkostninger samtidig med sluttoppgjøret.

2.1 Dokumentavgift til Staten, 2,5 % av tomteverdi	Kr	<A4>,-
2.2 Tinglysingsgebyr for skjøte til Staten:	Kr	525,-
2.3 Tinglysingsgebyr for pantedokument	kr	525,-
2.4 Attestgebyr for pantedokument	kr	172,-
Totale omkostninger	kr	,-

Dokumentavgiften utgjør 2,5 % av tomtens salgsverdi på tinglysningstidspunktet for den enkelte seksjon. P.t. er tomteverdien antatt å være NOK _____,- pr kvm BRA for boligen. Det tas forbehold om endring i tomteverdien og dokumentavgiften på tinglysningstidspunktet.

Tinglysingsgebyr og attestgebyr beløper seg til kr 697,- for hvert panterettsdokument kjøper må la tinglyse på eiendommen i forbindelse med etablering av lån. Det tas forbehold om endringer i ovenstående avgifter/gebyrer.

3. FORBEHOLD FRA SELGER

Selger tar ingen forbehold.

4. OPPGJØR

Alle innbetalinger skjer til <opavnavn>, heretter kalt megler, klientkonto nr. <avdbankkonto>.

Oppgjøret foretas av DNB Eiendom, Seksjon Eiendomsoppgjør, 0021 Oslo, faks nr.

22 00 88 64. Alle opplysninger og dokumenter vedrørende handelen vil bli oversendt til Seksjon Eiendomsoppgjør. Kopi av alle innbetalinger skal fakses til 22 00 88 64 slik at overtagelsen ikke blir forsinket/utsatt. Kvittering kan mailes til innbetalinger@dnbeiendom.no. merket med oppdragsnummer <oppdragsnr> i mailens emnefelt. Husk i tilfelle å sladde personopplysninger, men de siste 5 siffer i kontonr. må fremgå.

Kjøperen skal betale i henhold til avtalt betalingsplan jf. punkt 1. Kjøpesummen og omkostningene regnes ikke som rettidig betalt før den er innkommet/valutert på meglers klientkonto.

For den del av kjøpesummen som ikke måtte være innbetalt til megleren i rett tid, enten dette er som følge av forsinket oppgjør fra kjøperens finansieringskilder eller av andre grunner, kan selger kreve at kjøper betaler forsinkelsesrente i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om forsinket betaling (forsinkelsesrenteloven). Denne bestemmelse gir ikke Kjøperen rett til å forlenge betalingsfristen utover de frister som er avtalt i pkt. 1.

Dersom forfallstidspunktet for hele eller vesentlige deler av kjøpesummen oversittes 6 uker eller mer, betraktes oversittelsen som vesentlig kontraktsbrudd, som gir Selgeren rett til å heve kjøpet etter Bustadoppføringslova § 57.

Mislighold som nevnt skal anses som tvangsgrunnlag som nevnt i lov om tvangsfullbyrdelse av 26. juni 1992 nr. 86 § 13-2, 3. ledd bokstav e).

Selgeren har ved vesentlig mislighold fra Kjøper som gir rett til å heve kontrakten, rett til å få dekket sitt dokumenterte tap og dokumenterte påførte kostnader gjennom deknings salg.

Ved avbestilling reguleres erstatningen av bustadoppføringslovens § 53, slik at Selger skal ha erstattet hele sitt økonomiske tap ved Kjøpers avbestilling. Kjøper er gjort særskilt oppmerksom på at dette tapet – og derved Kjøpers ansvar ved avbestilling – kan bli betydelig, bl.a. avhengig av markedsutviklingen fra kjøpekontraktens inngåelse.

Dersom Kjøper avbestiller gjelder § 53 i buf.

Ved kontraktsbrudd/avbestilling fra Kjøpers side, vil Selger holde Kjøper ansvarlig for økonomiske tap og merkostnader som følge av hevingen. Bestilte endringer/tilvalg kan bli en del av det selger krever dekket. Hvis kontrakten ikke gjennomføres vil renter på innbetalt beløp tilfalle Kjøper.

Selger kan ikke disponere over delinnbetalingen før det har blitt stilt bankgaranti til kjøper jf. Bustadoppføringslova § 47. Kjøper kan kreve at Megler dokumenterer at slik sikkerhet er stilt før beløpet utbetales. Dersom slik bankgaranti ikke blir stilt, skal delinnbetaling(er) bli stående på meglers klientkonto inntil skjøtet er tinglyst og sluttoppgjør finner sted. Renter opptjent på klientkonto tilfaller Kjøper frem til garanti jf. § 47 er stilt, eller skjøtet er tinglyst, forutsatt at de overstiger 1/2 R.

Kjøper og selger samtykker til at sluttoppgjør kan foretas før skjøte er tinglyst mot fremlagt § 47 garanti tilsvarende hele kjøpesummen. (Forutsetter at kjøpers bank samtykker).

Selger tar forbehold om å heve avtalen ved forsinket betaling selv om Kjøper har overtatt boligen og/eller er registrert som eier i grunnboken.

5. SIKKERHETSSTILLELSE (GARANTI)

Selger skal stille garanti jf. Bustadoppføringslova § 12 straks etter avtaleinngåelse. Er det i avtalen tatt forbehold om åpning av byggelån, salg av et bestemt antall boliger eller

Side 3 av 10

_____

selger

_____

kjøper

tillatelse til igangsetting, er det allikevel tilstrekkelig at selger stiller garantien straks etter at forbeholdene er bortfalt. Selgeren skal i alle tilfeller stille garanti før byggearbeidet starter.

For krav som Kjøperen fremsetter mot Selgeren før overtagelsen, skal garantien utgjøre 3 % av avtalt kjøpesum. For krav som fremsettes senere, skal garantien utgjøre 5 % av avtalt kjøpesum. Bankgarantien skal gjelde frem til 5 år etter overtagelsen av eiendommen.

Dersom forskuddsbetaling til Selger eller Selgers underleverandører kreves for tilleggs-/endringsbestillinger, er Selger pliktig til å stille forskuddsgaranti etter Bustadoppføringslova § 47.

6. HEFTELSE

Selger har utstedt et pantedokument til DNB Eiendom AS som lyder på samlet kjøpesum for hele prosjektet. Pantedokumentet inneholder også en urådighetserklæring som hindrer at det kan tinglyses nye, frivillige heftelser på eiendommen uten meglers samtykke. Pantedokumentet tinglyses som en heftelse på eiendommen, og tjener som sikkerhet for partenes rettigheter og plikter etter kjøpekontrakten. Megler skal vederlagsfritt besørge pantedokumentet slettet når oppgjør mellom partene er avsluttet og skjøtet er tinglyst i avtalt stand. Kjøper er gjort kjent med at dette kan ta noe tid.

Boligen vil bli overlevert fri for pengeheftelser med unntak av boligsameiets legalpant i hver seksjon jf. lov om eierseksjoner av 16.06.2017 nr. 65 § 31. Dessuten har kommunen lovbestemt pant for eiendomsskatt og enkelte eiendomsavgifter og gebyrer, jf. panteloven av 8. februar 1980 nr. 2 § 6-1.

Kjøper vil få forelagt bekreftet utskrift av grunnboken for eiendommen, og gjort seg kjent med denne. Kjøper er gjort kjent med at utskriften gjelder hele eiendommen før sammenslåing/deling/seksjonering. Boligen selges med de tinglyste rettigheter og forpliktelser som fremgår av grunnboken. I tillegg kan Selger tinglyse bestemmelser vedrørende naboforhold eller forhold pålagt av myndighetene.

Kjøperen kan ikke motsette seg eller kreve prisavtale/erstatning for tinglysning av nødvendige erklæringer/bestemmelser knyttet til gjennomføringen av prosjektet. Ved inngåelse av denne kjøpekontrakt opplyser Selger at følgene tinglysninger vil/kan bli foretatt:

- om kommunal rett til å ha liggende, anlegge eller vedlikeholde ledninger, kummer og lignende installasjoner
- eventuelt andre forhold

Selger forplikter seg til å betale alle avgifter og lignende som vedrører eiendommen og som er forfalt før overtagelse.

7. TINGLYSING

Skjøtet i undertegnet stand oppbevares hos megler som foretar tinglysning når Kjøperen har innbetalt fullt oppgjør inkl. omkostninger (jf. pkt 1, 2 og 4).

All tinglysning av dokumenter på Boligen skal foretas av megler. Dokumenter som skal tinglyses, må snarest overleveres megler i undertegnet og bevitnet stand.

Kjøper og Selger gir megler fullmakt til å påføre eiendomsbetegnelse i skjøtet før dette sendes inn for tinglysing.

8. ENDRINGER OG TILLEGGSARBEIDER

Prosjektet og dets priser er basert på at utbyggingen gjennomføres rasjonelt og med delvis serieproduksjon i form av systematisering av tekniske løsninger og valg av materialer. Dette gir begrensninger for hvilke tillegg og endringer som Kjøper kan forvente å få gjennomført og innenfor hvilke tidsrom disse arbeidene kan bestilles.

Selger utarbeider en tilvalg-/endringsmeny som angir aktuelle muligheter for endringer og tilleggsarbeider.

Kjøper har ikke rett til å kreve endringer og tilleggsarbeider som ikke står i sammenheng med ytelser som er avtalt, og som i omfang eller karakter skiller seg vesentlig fra den avtale ytelsen og/eller er til hinder for rasjonell gjennomføring av byggearbeidene. Selger er heller ikke forpliktet til å utføre endringer eller tilleggsarbeider som vil føre til ulempe for Selger som ikke står i forhold til Kjøpers interesse i å kreve endringer eller tilleggsarbeider. Selger har rett til å ta seg betalt for utarbeidelse av pristilbud, tegninger m.v. jf. Bustadoppføringslova § 44.

Selger er uansett ikke forpliktet til å utføre endringer eller tilleggsarbeider som vil endre vederlaget med mer enn 15 % jf. Bustadoppføringslova § 9.

Etter igangsetting vil det gis frister for tilvalg og endringer. Inngås kjøpsavtale etter igangsetting er Kjøper kjent med at frister for tilvalg og endringer kan være utgått. Kjøper er oppfordret til å ta forbehold i kjøpetilbudet dersom prosjektet er igangsatt, og Kjøper har krav til tilvalg/ending som Kjøper forutsetter skal være mulig å få levert av utbygger/selger.

9. OVERTAGELSE/FERDIGBEFARING

Boligen planlegges ferdigstilt i perioden fra 3. kvartal 2019. Dette gjelder ikke som en bindende frist for å ha boligen klar for overtagelse, herunder ikke grunnlag for å kreve dagmulkt.

Selger vil ved vedtatt igangsetting varsle Kjøper skriftlig om overtagelsesdato, som vil være å regne som en frist ihht. bustadoppføringslova.

Selgeren kan kreve overtagelse inntil fire måneder før den avtalte fristen til å ha boligen klar til overtagelse. Selgeren skal skriftlig varsle om dette minimum to måneder før det nye overtagelsestidspunktet. Det eksakte overtagelsestidspunktet skal gis med minst 14 kalenderdagers skriftlig varsel. Det beregnes dagmulkt fra det nye overtagelsestidspunktet.

Selgeren skal innen rimelig tid varsle forbruker dersom det oppstår forhold som vil medføre at han blir forsinket med sin utførelse.

Selgeren har rett til tilleggsfrist dersom vilkårene som nevnt i buofl. § 11 er oppfylt.

Ca. 14 dager før overtagelsen kan selger innkalle til en forhåndsbefering hvor det føres protokoll.

Kjøper kan kun nekte overtagelse dersom boligen på overtagelsestidspunktet har vesentlige feil eller mangler. Overtagelse kan holdes selv om det måtte gjenstå mindre arbeider,

herunder på utomhus og fellesarealer, dog skal ikke arbeidene være til hinder for at hele seksjonen kan bebos. Det skal foreligge ferdigattest, alternativt midlertidig brukstillatelse ved overtagelse.

Ved forsinket overlevering kan Kjøper kreve at Selger betaler dagmulkt til Kjøper tilsvarende 0,75 promille av kjøpesummen jfr. Bustadoppføringslova § 18. Dersom megler skal avregne dagmulkt må et eventuelt krav om dagmulkt meldes Selger, med kopi til megler før overtagelse, eller senest i overtagelsesprotokoll. Dette begrenser ikke kjøpers rettigheter ihht. bustadoppføringslova. Dersom Selger er forsinket ihht. bustadoppføringslova § 17, kan Kjøper etter lovens kapittel 3 også kreve å holde igjen vederlag, kreve erstatning eller heve avtalen.

Dersom det i byggetiden skulle inntreffe streik, lockout eller gjøre seg gjeldende andre forhold som selger ikke er herre over, kan Kjøper ikke av den grunn kreve dagmulkt eller erstatning, heve eller påberope seg gunstigere betalingsbetingelser.

På overtagelsesdagen skal partene sammen gjennomgå Boligen og undertegne en overtagelsesprotokoll. Kjøperen er forpliktet til, under befaringen, å fremme eventuelle reklamasjoner på synlige feil eller mangler. Reklamasjoner, samt selgerens standpunkt til disse, skal protokolleres og protokollen deretter signeres. Selgeren forplikter seg til innen rimelig tid å utbedre alle kjente feil eller mangler.

Forhold Kjøper burde oppdaget på overtakelsesbefaring kan ikke påberopes hvis de ikke påpekes under eller så snart som mulig etter befaringen.

Reklamasjoner må meldes skriftlig til Selger og så snart som mulig etter at mangelen er oppdaget. Ved mangler som har forårsaket eller kan forårsake skader på Boligen, har Kjøper plikt til å begrense skadeomfanget inntil mangelen kan utbedres. Dersom det foreligger en mangel ihht. bustadoppføringslova, kan Kjøper etter lovens kapittel 4 holde igjen vederlag, kreve mangelen rettet, kreve prisavslag, kreve erstatning eller heve avtalen.

Kjøper mister retten til å gjøre en mangel gjeldende dersom han ikke varsler Selger om mangel innen rimelig tid etter at Kjøper oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen. En Mangel kan ikke gjøres gjeldende senere enn fem år etter overtagelsen, med mindre Selger har påtatt seg å svare for mangler i lengre tid.

Dersom det er feil eller mangler, har Kjøper rett til å holde tilbake deler av kjøpesummen tilsvarende utbedringskostnaden som mangelen/feilen måtte utgjøre, jf. Bustadoppføringslova § 31. Dette må protokolleres i overtagelsesprotokollen og samtidig meddeles megler skriftlig, eller gis som en instruks før hjemmelsoverføring. Kjøper har jf. bustadoppføringslovas § 49, 2. ledd deponeringsrett for omtvistet beløp, og kan etter § 49, 1. ledd ved deponering likevel kreve overtagelse og hjemmelsoverføring. Selger kan etter forsinkelsesrenteloven kreve forsinkelsesrente av Kjøperen for beløp som er uberettiget /for mye deponert.

Hvis det konstateres mangler som det faller uforholdsmessig kostbart å utbedre i forhold til den betydning mangelen har for eiendommens bruksverdi, har Selgeren rett til å gi Kjøperen prisavslag i stedet for å foreta utbedringer.

Hvis Kjøperen ikke gjør gjeldende reklamasjoner eller, skjønt behørig varslet, ikke møter til overtagelsesbefaring, anses eiendommen som godkjent. Kjøper kan kreve ny overtagelsesforretning dersom det foreligger gyldig grunn for uteblivelse. Dette forutsetter at Kjøper, så snart han eller hun får kjennskap til uteblivelse, varsler Selger og megler om dette.

Dersom ikke annet er avtalt, utleveres nøklene til eiendommen ved overtakelsesbefaringen, såfremt sluttoppgjør jf. punkt 1 og 2 er bekreftet innbetalt, eventuelt deponert.

Dersom selger utleverer nøkler til kjøper før innbetaling som ovenfor nevnt er bekreftet, bærer Selger selv risikoen og megler er uten ansvar vedrørende dette.

Risikoen går over på Kjøperen når han har overtatt bruken av eiendommen. Overtar Kjøperen ikke til fastsatt tid, og årsaken ligger hos ham, har han risikoen fra det tidspunkt da han kunne ha fått overta bruken.

Kjøperen plikter å gi Selgeren eller dennes representanter adgang til eiendommen og mulighet for å gjennomføre utbedringsarbeider på hverdager mellom kl. 08.00 og 17.00 i en nærmere definert periode etter avtale.

Ved overtakelse skal eiendommen leveres fra Selger i byggerengjort stand.

Dersom arbeider forsinkes av forhold Kjøper svarer for, har Selger krav på fristforlengelse og dekning av sine merkostnader, jf. Bustadoppføringslova §§ 11 og 43.

10. FORSIKRING

Kjøperen må selv tegne egen innboforsikring for Boligen fra overtagelsesdagen. Fullverdiforsikring for eiendommen vil bli tegnet gjennom sameiet.

11. BESTEMMELSER TILTAK MOT HVITVASKING / KJØPERS INNBETALING

Iht Lov av 6. mars 2009 nr. 11 om hvitvasking og terrorfinansiering er megler pliktig å gjennomføre legitimasjonskontroll av oppdragsgiver og kjøper. Reelle rettighetshavere skal også kartlegges. Dersom partene ikke oppfyller lovens krav til legitimasjon kan megler ikke etablere kundeforhold. Er det mistanke om at transaksjonen har tilknytning til utbytte av en straffbar handling, eller forhold som rammes av straffeloven §§ 131 til 136A kan megler stanse gjennomføringen av transaksjonen. Megler kan ikke holdes ansvarlig for de konsekvenser dette vil kunne medføre.

Kjøper oppfordres til å innbetale kjøpesummen som ikke kommer fra låneinstitusjon i en samlet innbetaling fra egen konto i norsk bank.

12. BOLIGEN

Boligen er solgt med de betingelser som fremgår av denne kontrakt med bilag jf. punkt 16.

Selgeren skal levere boligen, fellesarealer og arbeider på tomten med god håndverksmessig standard. Materialer forutsettes av vanlig god kvalitet.

I nye bygg vil det normalt oppstå svinnriss, sprekker i tapet, maling mv. ved skjøter og sammenføyninger, dels på grunn av uttørring av materialer. Det påpekes spesielt at sprekker i materialoverganger og mellom tak og vegg og i hjørner ikke kan forlanges utbedret, så lenge disse ikke innebærer avvik fra god håndverksmessig standard.

Ca. 1 år etter at eiendommen er overlevert, vil selgeren foreta kontrollbefaring og deretter utføre eventuelle justeringer og etterarbeider snarest mulig, ifølge protokoll som settes opp ved befaring.

13. TOMTEN OG UTOMHUSARBEIDER

Kjøper aksepterer at deler av utomhusarbeidene ikke er ferdigstilt ved overtagelse. Selger forplikter seg til å gjøre ferdig disse så snart som mulig etter at bebyggelsen/feltet er ferdig utbygget.

Inntil hele byggeprosjektet er ferdigstillet, har Selger rett til å ha stående anleggsmaskiner og utstyr, eventuelle brakker m.v., samt ha stående skilt på den solgte eiendom. Eventuelle skader som dette måtte påføre eiendommen, skal Selger snarest utbedre.

Dersom det gjenstår vesentlige utomhusarbeider kan megler holde tilbake deler av oppgjøret vis-à-vis Selger, i henhold til beregnet beløp fra uavhengig takstmann. Partene gir takstmann fullmakt til å frigi beløpet til Selger etter at gjenstående arbeider anmerket i protokoll er utbedret. Kostnader til uavhengig takstmann betales av sameiet.

14. SAMEIET

Den enkelte seksjonseier har rett og plikt til å være medlem av sameiet. Han har rett og plikt til å følge lov om eierseksjoner av 16.06.2017 nr. 65 og sameiets til enhver tid gjeldende vedtekter. Som vedlegg og en del av denne avtale følger de vedtekter som gjelder for sameiet.

Alle seksjonseiere i sameiet må svare for sin forholdsmessige andel av forpliktelser/felleskostnader overfor sameiet. Fordelingsnøkkel for fordeling av kostnader reguleres i sameiets vedtekter. Felleskostnader er ihht. prislister i salgsprospekt stipulert til kr _____ pr. måned for første driftsår. I tillegg er kostnader for drift av garasjeanlegg stipulert til kr _____ pr. parkeringsplass pr måned for første driftsår. Kjøper er inneforstått med at sameiet gjennom egne vedtak kan endre felleskostnadene. Se forøvrig utkast til budsjett vedlagt denne kontrakt.

Når sameiet er etablert innkaller Selger styret v/sameiets leder til ferdigbefaring for sameiets fellesarealer. Det skal føres protokoll fra befaringen hvor eventuelle mangler som skal utbedres av Selger noteres. Eventuelle gjenstående arbeider så vel inn - og utvendig skal utføres så snart arbeidet praktisk kan gjøres av hensyn til årstid og rasjonell fremdrift.

Selger kan engasjere forretningsfører for sameiet på sameiets regning.

15. SÆRLIGE BESTEMMELSER

- Selger forbeholder seg retten til å foreta nødvendige endringer som følge av offentlige pålegg eller tilpasninger i forhold til tekniske løsninger. Videre forbeholder Selger seg rett til å bestemme endelig utforming av utomhusarealer, materialvalg og fargevalg samt innvendige og utvendige fellesarealer, uten at Kjøper har rett til å kreve endringer av avtalt pris.

Dette gir ikke Selger rett til endringer som fraviker de beskrivelser og illustrasjonsmaterieill som er vedlagt denne kontrakt på en slik måte at Boligens standard objektivt sett forringes eller som objektivt svekker dens bruksverdi. Selger skal så langt det er praktisk mulig informere Kjøper om slike endringer.

- Utbygger forbeholder seg også retten til å foreta endringer ved prosjektet knyttet til en eventuell deling/sammenslåing av usolgte seksjoner. Disse endringene kan medføre mindre endringer av fasaden og plassering av balkonger.
- Ved besøk på byggeplass før overtagelse skal kunder alltid være i følge med en representant fra Selger. All annen ferdsel på byggeplassen i anleggsperioden er beheftet med høy grad av risiko og er forbudt.
- Denne kontrakt kan ikke transporteres og gjelder individuelt for Kjøper. Selger forutsetter at skjøte tinglyses på den/de kjøper(e) som har fått aksept på sitt bud. Kjøper har anledning til å be om samtykke til direkteoverskjøting, men selger står helt fritt til å avslå eller akseptere en slik forespørsel. Et eventuelt samtykke vil medføre gebyr til utbygger etter nærmere avtale. Ny kjøper vil være bundet av eventuelle bestillinger av tilvalg.
- Partene er enige om at det er mulighet for bytte av leilighet etter nærmere avtale. Dette vil medføre nye kontrakter og vederlag til megler iht. oppdragsavtalen.

16. KONTRAKTSDOKUMENTER/BILAG

Kjøper har fått seg forelagt kopi av, samt har lest og gjort seg godt kjent med følgende bilag til nærværende kontrakt:

- Leveringsbeskrivelse datert
- Plantegning datert
- Fasade-, snitt- og etasjetegninger datert
- Situasjonsplan/utomhusplan datert
- Utkast sameievedtekter datert
- Utkast budsjett datert
- Reguleringsplan m/bestemmelser
- Målebrev/arealbekreftelse
- Grunnboksutskrift datert
- Bustadoppføringslova

Innholder kontraktsdokumentene bestemmelser som strider mot hverandre skal dokumentene gjelde i ovennevnte rekkefølge.

Tilleggsavtaler til denne kjøpekontrakt som er datert etter denne kjøpekontrakt gjelder foran kjøpekontrakten.

Denne kontrakt er utferdiget i 3 - tre - likelydende eksemplarer hvorav partene får hvert sitt eksemplar og ett beror hos megler, DNB Eiendom AS.

sted, dato:

sted, dato:

Som selger:

Som kjøper:

 <selger1> v/ ihht.
 firmaattest og fullmakt (Navn gjentas
 med blokkbokstaver)

 <kjøper1>

<selger2> v/   ihht.
firmaattest og fullmakt (Navn gjentas
med blokkbokstaver)

<kjøper2>

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2013/519
		Arkiv:	L05

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
128/18	Formannskapet	03.07.2018

BYUTVIKLINGSPROSJEKT FOSNAVÅG BY - FULLFINANSIERING AV BYGGETRINN 1, 2 OG 3 I KLATREPARKEN

Tilråding:

Herøy formannskap fullfinansierer byggetrinn 1, 2 og 3 i klatreparken og total kostnad for kommunal del er 1 377 793 kroner.

Det vert gjort slike budsjettendringar:

Til:

Konto 02300 (Nybygg/nyanlegg/rehabilitering), ansvar 5011, funksjon 301, prosjekt 51212
kr 1 377 793,-

Frå:

Konto 02300 (Nybygg/nyanlegg/rehabilitering), ansvar 5011, funksjon 301, prosjekt 70008
(**Byutvikling Fosnavåg - Sentrumstiltak**) – kr 1 377 793,- (Kjøpet vert belasta prosjekt
«**Byutvikling Fosnavåg - Sentrumstiltak**» som tidlegare er lånefinansiert)

Særutskrift:
Økonomiavdelinga

Vedlegg:

Samandrag av saka:

Saka gjeld fullfinansiering av klatreparken del 1, 2 og 3. Samla prosjektkostnad for alle delane er 3 515 586 kroner der kommunal medfinansiering er 1 377 793 kroner. Klatreparken vert ferdigstilt hausten 2018 med unntak av del 3 som først kjem på plass i våren 2019.

Saksopplysningar:

Herøy formannskap vedtok den 22.8.17 å etablere ein klatrepark i parken i Fosnavåg. Formannskapet la til grunn ynskje om å utvikle parken som sosial møtestad og ein stad for rekreasjon og leik/aktivitet. Herøy formannskap ba administrasjonen om å arbeide vidare med prosjektering og finansiering av klatreparken for å mogleggjere realisering i løpet av 2018.

Parken i Fosnavåg sentrum er eit offentleg byrom som ein har ynskje om å vidareutvikle som sosial møtestad og aktivitetsarena. Ein ynskjer å legge til rette for opphald og aktivitet for ei brei gruppe av befolkninga, innbyggjarar og besøkande, og då særskilt for barn og unge.

I samband med byutviklingsprosjektet for Fosnavåg er (by-)parken definert som eitt av dei fire viktigaste byroma i eit framtidig sentrum (side 10 og 11 i dokumentet "sentrumsvisjon for berekraftig sentrumsutvikling i Fosnavåg"). I handlingsdelen til kommuneplanen sin samfunnsdel under "heilskapleg sentrum- og samfunnsutvikling" kan punkt 9 og 16 knytast til utvikling av parken: 9: "Etablere sosiale møtestader i sentrum med sitjeplassar og leikeområde" og 16: "Utvikle grøntområder i sentrum og aktivisere Parken".

Parken har klart potensiale for utvikling som sosial møtestad og det er uttrykt at den bør vidareutviklast og gjerast meir attraktiv til rekreasjon, leik og opphald.

Del 1: Komplette klatrepark (ferdigstilling september 2018)

Del 2: Tilleggselement, benkar, leikeapparat mm (ferdigstilling hausten 2018)

Del 3: Gangsti med belysning frå parken og framtidig parkeringsplass og opp til Jordmor Helgas veg. Akebakke og utviding og tilrettelegging av gapahuk. (ferdigstilling våren 2019)

Finansieringsplan:

	Materialkostnader (beløp inkl mva) A	Arbeidskostnader (beløp inkl mva) (ikkje dugnad) B	Sum A+B
Byggetrinn 1, klatrepark			
Komplett klatrepark, montert, kostnad	420 000	412 125	832 125
Interne føringar EH og tilleggskostnad AF			90 000
SUM			922 125
Finansiering byggetrinn 1, klatrepark:			
Støtte Gjensidigestiftelsen			416 063
Spelemidler			300 000
Restbeløp ufinansiert/kommunal del			206 062
SUM finansiering			922 125
Byggetrinn 2, Tilleggselement, benkar, leikeapparat mm	629 336	64 125	693 461
SUM			693 461
Finansiering byggetrinn 2, tilleggselement			
Gjensidigestiftelsen			296 730
Marine Harvest			100 000
Sparebanken Møre			25 000
Restbeløp ufinansiert/kommunal del			271 731
Totale utgifter, byggetrinn 1 og 2			1 615 586
SUM Kommunal del finansiering, byggetrinn 1 og 2			477 793
Byggetrinn 3, gangsti og belysning i parken			
Stipulert kostnadsoverslag			1 300 000
Forslag til finansiering			
Spelemidler nærmiljøanlegg/tursti			300 000
Trafikktryggingmidlar			400 000
Restbeløp ufinansiert/kommunal del			600 000
Byggetrinn 3, Akebakke, utviding/tilrettelegging inkl gapahuk			600 000
Spelemidler nærmiljøanlegg			300 000
Restbeløp ufinansiert/kommunal del			300 000
Sum kostnader			1 900 000
SUM Kommunal del finansiering, byggetrinn 3			900 000
TOTAL Kommunal del finansiering, byggetrinn 1,2 og 3			1 377 793

Budsjettkontroll på investeringsbudsjettet for byutvikling (70008) er slik:

Midlar pr 13062018	7 824 986 kr
Fråtrekk finansiering ladestasjon	220 000 kr
Sum	7 604 986 kr
Fullfinansiering del 1,2 og 3	1 377 793 kr
Restløyving	6 227 193 kr

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til at prosjektet vert fullfinansiert i tråd med tilrådinga.

Det er lagt ned eit godt arbeid og det har vore eit særst godt samarbeid med lokalt grendalag for å få realisert ei god utvikling av eit viktig rekreasjonsområde i Fosnavåg sentrum. Prosjektet fyl opp målsetjingar knytt til byutvikling og overordna planverk og sikrar opphald og aktivitet for ei brei gruppe av befolkninga, innbyggjarar og besøkande, og då særskilt for barn og unge. Ein har og er i dialog med RFF med omsyn til sikre interesser til menneske med nedsatt funksjonsevne.

Utover hausten 2018 vert og Solparken realisert. Restløyvinga går med til å finansiere opp dette tiltaket saman med investeringsmidlar slik det går fram av økonomiplanen og orienteringa som vart gitt i budsjettkonferansen 2018 den 12.06.2018.

Kommunen er aktiv ute å søker eksterne midlar ei rekkje plassar for å redusere kommunal medfinansiering. Dersom ekstern finansiering ikkje kjem på plass for del 3 vil ein måtte vurdere å omprioritere egne investeringsmidlar til trafikktrygging for å sikre fullfinansiering av tiltaket.

Fosnavåg, 13.06.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2018/773
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
129/18	Formannskapet	03.07.2018

SØKNAD OM OPPSTART AV PLANARBEID: DETALJREGULERINGSPLAN FOR KLEIVANESET, GNR. 35, BNR. 29 M. FL.

Tilråding:

Formannskapet vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 12-3 og § 12-8 å varsle oppstart på detaljreguleringsplan for Kleivaneset.

Særutskrift:

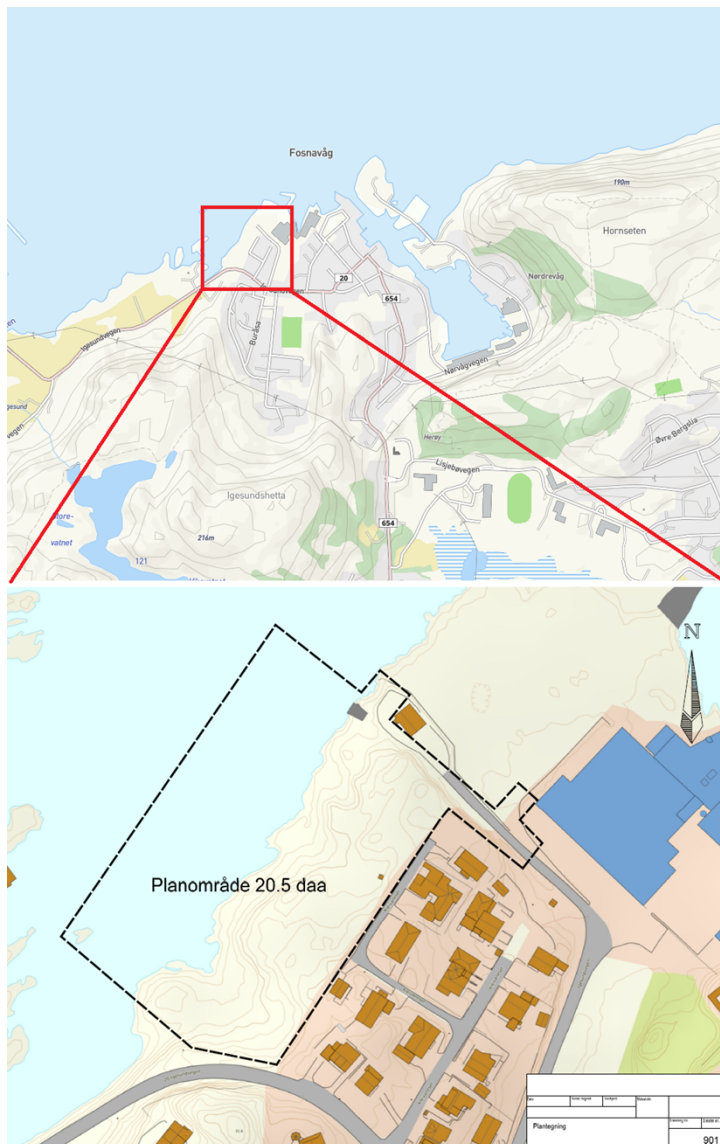
Utviklingsavdelinga
Kvalsvik Elektro AS
B. Tarberg AS

Vedlegg:

- 1 Referat frå oppstartsmøte 14.06.2018
- 2 201806_Søknad om oppstart av planarbeid_bestilling av oppstartsmøte_PDF
- 3 201806_Kart Kleivaneset

Samandrag av saka:

På vegne av grunneigar Kvalsvik Elektro (v/ Helge Kvalsvik), søkjast det om løyve til å melde oppstart av privat planarbeid for eit nytt bustadområde på Kleivaneset i umiddelbar tilknytning til Fosnavåg sentrum. Planområdet er vist i figur 1, under.

Figur 1. Forslag til plangrense for detaljreguleringsplanen. Planområdet grensar til Igesundvegen i sør, gamle «Sunnmørsfisk» i aust og Holmefjorden i nord.

Saksopplysningar:

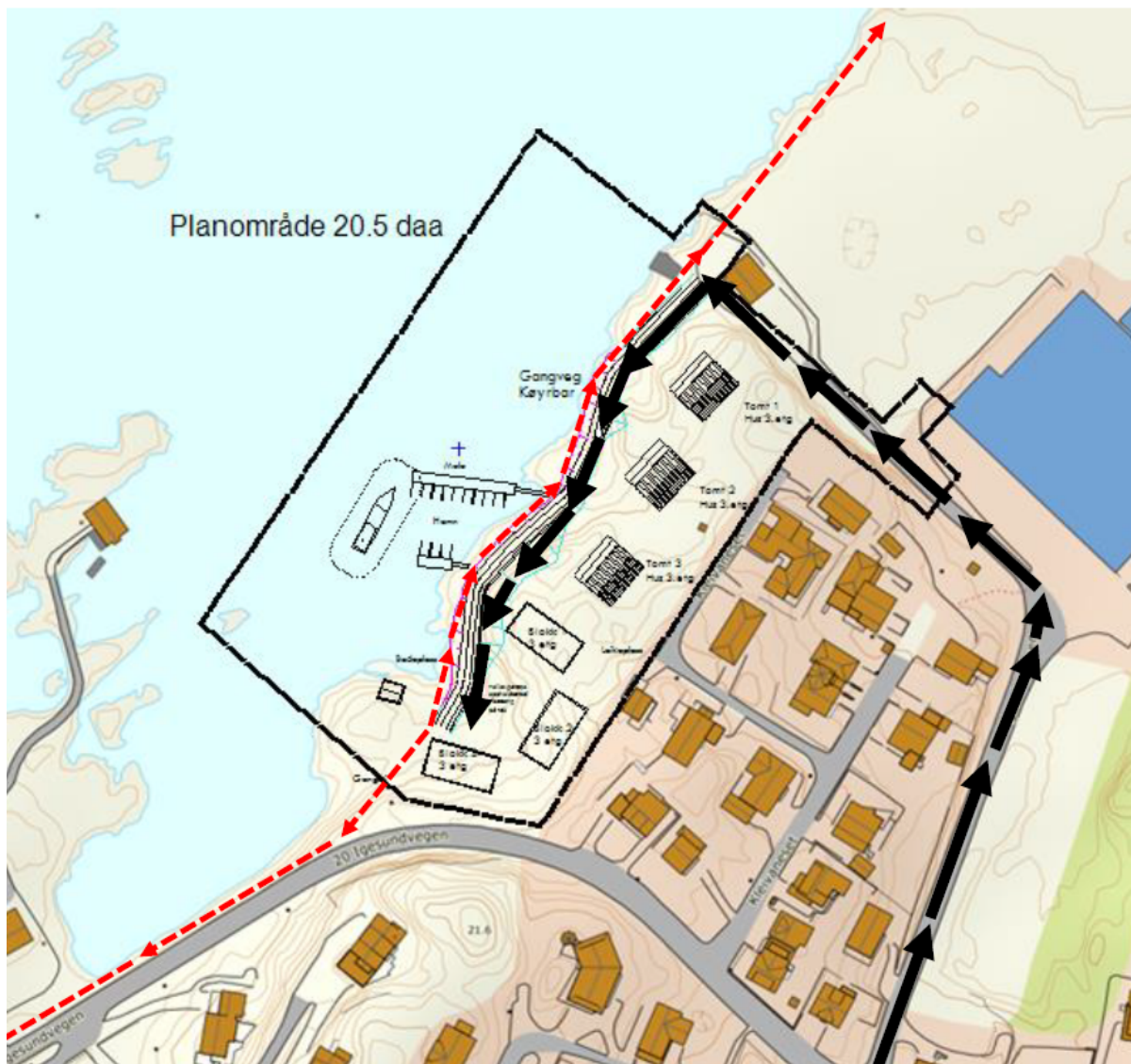
Det vart halde oppstartsmøte mellom tiltakshavar og Herøy kommune på rådhuset 14.06.2018. Referatet ligg vedlagt saka.

Formålet med planarbeidet er å vidareføre intensjonane frå Kommuneplanen sin arealdel, der arealet er sett av til sentrumsføremål. Arealet som er foreslått regulert er eigedomane på gbnr. 35/29, 35/175 og 35/176. Her ønskjer tiltakshavar å etablere tre mindre bustadblokker, samt tre frittståande bustadhus. I tillegg legg tiltakshavar vekt på kor viktig det er med ei vidareføring av promenaden som er regulert i detaljreguleringsplan for ytre Fosnavåg hamn (PlanID 201616). Denne samanhengande promenaden er vidare meint å kople seg på gangvegen som skal gå over ny bru til Nerlandsøy. Tiltakshavar ønskjer i utgangspunktet bustadblokker i tre etasjer, lengst sør i planområdet. Blokker er i samsvar med formålet «*Sentrumsformål*» i kommuneplanen sin arealdel. Dei tre bustadhusa er også ønskt oppført i tre etasjer. Her meiner kommunen det er viktig med ei synleggjering av konsekvensane desse bygga får på ulike måtar. Tiltakshavar vil sjå på alternative utformingar og etasjeløysingar. Omsyn til landskap og ferdsel langs promenaden m. m vil vere viktige tema i planarbeidet.

Det vert sett som eit krav frå kommunen at køyreveg og promenade (gangveg) skal vere skilde. Området er viktig for vidare utvikling av Fosnavåg som by og for å knyte bysentrum saman med Igesund og Nerlandsøya med ein gang- og sykkelveg. Her ønskjer ein vidare tett dialog mellom tiltakshavar og Herøy kommune for å finne gode løysingar i utforminga av planen.

Tenkt tilkomst til området er vist med svarte piler i figur 2 (under) der ein ser ein tilkomst vidareført frå dagens veg (*Igesundvegen* – nordleg avstikker som går forbi gamle *Sunnmørsfisk og sil/avlaupsanlegget*). Kommunen er oppteken av å finne ein god tilkomst til området, saman med eksisterande tilkomstvegar for bustadane som allereie er etablerte.

Tiltakshavar ser føre seg etablering av ei mindre småbåthamn, samt ein molo i sjøen. I tillegg er det ønskja ein naustfunksjon eller kombinert naust/garasje i nederste etasje på dei frittståande bustadhusa. Kommunen ga i oppstartsmøtet tilbakemelding om at å regulere inn naust i eit bustadhus vil vere uheldig og ikkje tilrådeleg. Tiltakshavar har vidare fått tilbakemelding om at garasje i nederste etasje, på plan med tilkomstveg kan vere eitt alternativ.

Figur 2: Syner ei skisse med dagens situasjon som grunnkart, samt enkel påteikning for å illustrere korleis tiltakshavar ser føre seg plassering av bygg, køyreveg og promenade m. m.

Vurdering:

Kommunen er positiv til ei utvikling av området og er i store trekk positive til dei skissene som er framlagde i søknad frå tiltakshavar. Kommunen understreker at området er viktig i vidare utvikling av Fosnavåg sentrum som by, og er særleg oppteken av at området langs sjøen skal vere opent tilgjengeleg for allmenta gjennom ei promenade. Det same gjeld sjøareal og strandsona.

Konklusjon:

Rådmannen rår til at det vert gjeve løyve til oppstart av planarbeid på Kleivaneset.

Fosnavåg, 20.06.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Ole Magne Rotevatn
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

SØKNAD OM OPPSTART AV ARBEID MED PRIVAT DETALJREGULERINGSPLAN

OG

FØREHANDSUTFYLT INFORMASJON TIL OPPSTARTSMØTE

Etter plan- og bygningslov av 2008, med tilhørende forskrifter, sist tredd i kraft 01.01.2018, er det obligatorisk med oppstartsmøte ved utarbeiding av privat detaljreguleringsplan (jf. § 12-8).

Målet med oppstartsmøtet er å avklare offentlige føresetnader for at planforslaget skal kunne realiserast, og skal danne grunnlag for ein god planprosess. Kommunen vil kunne gi svar på ein del spørsmål i samband med oppstartsmøtet, under føresetnad av at plankonsulent har levert tilstrekkeleg informasjon i tråd med krava i dette skrivet.

Dette skjemaet skal fyllast ut etter krava i forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven.

Søknad om oppstart med førehandsutfylt referat skal sendast til kommunen seinast samtidig med førespurnad om oppstartsmøte. Oppstartsmøte skal gjennomførast innan rimeleg tid etter kommunen har motteke naudsynt informasjon. Referatet skal godkjennast av partane med underskrift etter møtet.

Søknad om oppstart av arbeid med privat detaljregulering skal i nødvendig grad omtale følgende:

- a. føremålet med planen
- b. planområdet og om planarbeidet vil få verknadar utanfor planområdet
- c. planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak
- d. utbyggingsvolum og byggehøgder
- e. funksjonell og miljømessig kvalitet
- f. tiltakets verknad på, og tilpassing til, landskap og omgjevnadar
- g. forholdet til kommuneplan, eventuell gjeldande reguleringsplanar og retningslinjer, og pågåande planarbeid
- h. vesentlege interesser som vert berørt av planinitiativet
- i. korleis samfunnstryggleik skal ivaretakast, blant anna gjennom å forebygge risiko og sårbarheit
- j. kva berørte offentlige organa og andre interesserte som skal varslast om planoppstart
- k. prosessar for samarbeid og medverknad fra berørte fagmyndigheiter, grunneigarar, festere, naboar og andre berørte
- l. vurdering av om planen er omfatta av forskrift om konsekvensutgreiing, og korleis krava i tilfelle vil kunne bli ivareteke.

INFORMASJON TIL OPPSTARTSMØTE / REFERAT FRÅ OPPSTARTSMØTE

Sak:	
Møtestad: Herøy rådhus	Møtedato:
Deltakarar:	
Frå forslagsstillar: Helge Kvalsvik Aleksander Z. Tarberg	Frå plan: Erlend S. Vikestrand Jarl Martin Møller
	Frå anegg og drift: Fred Arnesen
	Frå landbruk: Andre:

1. Planføresetnader

Plantype

- Detaljregulering
- Endring av reguleringsplan

Området er omfatta av følgjande planar (informasjon finn ein her www.sunnmorskart.no)

Kommuneplanen sin arealdel.....

Kommuneplan, arealdelen.....S1

(Sentrumsformål).....

Reguleringsplan.....Kleiva/Huldal.....

.....

Andre planar/vedtak (fylkesdelplan).....

Planen vil erstatte følgjande planar i si heilheit:

.....

Planen vil erstatte delar av følgjande planar:

.....

Avgrensing av planområdet (www.sunnmorskart.no)

Plankonsulent har levert forslag som del av samla søknad om planoppstart. Ev. forslag til justert avgrensing som avtalt i dette møtet må oversendast til kommunen i etterkant.

Mål for planarbeidet:

Forslagsstillar har skildra mål med planarbeidet som del av søknad om planoppstart

Namn på planen:

Forslagsstillar sitt forslag til namn:.....Detaljreguleringsplan for Kleivaneset

.....

Kommunen kjem med tilbakemelding med omsyn til namn på planen.

- Planforslaget er i samsvar med overordna plan.
- Planforslaget er delvis i samsvar med overordna plan.
- Planforslaget er ikkje samsvar med overordna plan.

Merknad:.....

Pågåande planarbeid

- Det pågår ikkje anna planarbeid i området
- Det pågår følgjande planarbeid i området:

Merknad: Kommunen vil foreta tilleggsregulering av gang-sykkelveg i tilknytning til STV sin plan for bru til Nerlandsøy.

Planprogram

Utløyer planen krav om planprogram? (jf. § 4-1 i planlova)

Merknad:.....NEI.....

Konsekvensutgreiing

Utløyer planen krav om konsekvensutgreiing (jf. § 4-2 i planlova)?

For reguleringsplanar som kan få vesentlege verknader for miljø og samfunn, skal planomtalen gi ei særskilt vurdering og skildre planens verknader for miljø og samfunn (jf. FOR 2009-06-26 nr. 855: Forskrift om konsekvensutgreiingar, med vedlegg)

Merknad og framdriftsplan:

.....NEI.....

Felles handsaming av reguleringsplanframlegg og byggjesak

Er det aktuelt med felles handsaming av plan- og byggjesak (jf. § 12-15 i planlova)

Merknad:.....NEI.....

2. Lokale forskrifter og retningslinjer som gjeld for planområdet:

Kommunale vedtekter/forskrift	
- Parkeringsvedtekter	sjå føresegna til kommuneplanen sin arealdel
- Forskrift om gebyrregulativ	For private planarbeid skal det betalast to satsar. Første betaling er handsamingsgebyr og er ein fast sum. Frist for innbetaling er innan fristen for å gje høyringsuttalar til varsel om oppstart. Andre betaling er arealgebyr og er todelt. Ein fast sum for planar opp til 5000 m ² . Andre del er eit beløp per påstarta 1000 m ² over 5000 m ² . Frist for innbetaling er innan fristen for å gje høyringsuttalar til offentleg ettersyn. Sjå Herøy kommune sitt gebyrregulativ på kommunen si heimeside for oppdatert prisar.
- Krav til leikeplassar	sjå føresegna til kommuneplanen sin arealdel

3. Viktige vurderingar – Skal omtalast i søknad om oppstart	
Tema:	Tilleggsopplysningar, vurdering:
3.1 Planfaglege vurderingar (utnytingsgrad, krav til stigning m.m.)	Bustadtomter 40 % BYA Blokk/leilegheiter 40-60% BYA Tre etasjer i blokker. Her må det lagast terrengsnitt i forhold til eksisterande bebyggelse og nye blokker. Gode 3D illustrasjonar må også utarbeidast. Sol-/skuggeanalyse må utarbeidast. Det må takast omsyn til eksisterande busetnad og deira utsikt. Sjå plan for indre Moltumyr i forhold til kva mønehøgder som er regulert for nye bustader.
3.2. Strandsona til sjø og vassdrag	Veg, molo, hamn, badeplass, sjøfront. Veg/kombinert gang- og køyrevog må sjåast opp mot talet på bueningar. Kommunen ønskjer adskilt gang- og køyrevog.
3.3 Jordvern- og landbruksfaglege vurderingar	Ikkje tema
3.4 Miljøvernfaglege vurderingar	Vurdering naturmangfald. Planomtale. Omsynssoner: Konsekvensane for omsynssona i arealdelen må belyst betre. Kva konsekvensar får denne planen for badeområde, og sjøareal elles. Kva konsekvensar får planen for landskapsbilete++.
3.5 Kulturlandskap og kulturminne	Vil bli vurdert i planutforminga.
3.6 Samfunnssikkerhet og beredskap (ROS)	Sjekkliste ROS (FMMR), Havnivå m.m DSB sin rettleiar «Havnivåstigning og stormflo» må følgjast for å svare ut på ROS-analysen. Sjå reguleringsplan for Fosnavåg hamn, ytre hamn.
3.7 Barn, unge, ungdom, funksjonshemma og eldre sine interesser	Ny leikeplass, badeplass, tilgjenge Her må ein forsøke å finne gode løysingar for gangveg mellom leikeplass/promenade og bustadar. Sandstrand/fjøre skal vere allment tilgjengeleg.
3.8 Kommunikasjon, veg og vegtekniske forhold/ trafiksikkerheit, støy	Vil bli vurdert i planutforminga. Kommunen er avventande til forslaga ligg føre, men vi er klare på at det er lite ønskeleg med kombinert gang- og køyrevog. Gangveg må vere skild frå køyrevog.
3.9 Kommunaltekniske anlegg	Vil bli vurdert i planutforminga, dialog med Anleggs- og driftsavdelinga i høve veg og avløpsvatn. Vert vurdert vidare i utbyggingsavtale.
3.10 Økonomiske konsekvensar for kommunen	Ynskjer at kommunen bidreg ihht til infrastruktur. Må søkast særskilt om hjå kommunen – Politisk avgjerd. Tek dette i samband med utbyggingsavtale.
3.11 Enkel trafikkanalyse (køyreveggar og sykkelveggar), dagens situasjon.	Vil bli vurdert i planutforminga. Gangveggar langs sjøsidea eit viktig grep i byutviklinga.
3.12 Kontroll av grenser innanfor planområdet	Ynskjer at kommunen dobbelsjekkar desse.

og tilgrensande eigedomar	Tiltakshavar har vore i kontakt med kommunen og fått stadfesta god kvalitet i grenser. Må vere obs på dette i vidare planarbeid.
3.13 Er utnyttinga i samsvar med areal og terreng?	Ja, vil legge vekt på god estetikk i utforminga av bygningar og anlegg. Kommunen er positiv til signala frå tiltakshavar, men understreker viktigeita av ei promenade og ei strandsone som er allment tilgjengeleg. Kommunen er avventande til planforslag ligg føre og visualisert.
Anna:	
4. Krav til utarbeiding av privat reguleringsplan:	
Tema:	Vurdering:
Opplegg for samarbeid, medverknad og samfunnstryggleik?	Merknad: Bør vurder ope møte med informasjon til naboar og berørte partar.
Skal det lagast utgreiingar eller rapportar om andre tema?	Rapport for private planar skal utarbeidast av plankonsulent eller fagkyndige.
Kommunalt bidrag i planarbeidet?	Kommunen vil gjerne vere bidragsytar for promenade og offentleg anlegg.
Behov for dialogmøte med kommunen?	Plankonsulent presenterer planarbeidet for administrasjonen ved overlevering til offentleg ettersyn. Dette tek vi etter behov.
Framdriftsplan:	Saka leggst fram for formannskapet i august 2018 for oppstart.
5. Kommunalteknisk anlegg	
Forslagsstillar er gjort kjent med kommunaltekniske anlegg for veg, vatn og avløp som har betydning for tiltaket.	Ja. Vidare dialog med anlegg- og drift når det er naudsynt. Det må også opprettast dialog med Herøy vasslag, Mørenett og Tussa IKT.
Tiltaket forutset utbygging/utbetring av det kommunaltekniske anlegget	Ikkje naudsynt.
Tiltaket utløyser krav om Utbyggingsavtale, jf. Herøy kommune si norm for Utbyggingsavtale	Tiltakshavar signaliserer interesse for å søkje om utbyggingsavtale. Dette vert eiga sak.

<p>6. Kommunen sine råd og vurderingar</p> <p>Er det usemje om vesentlege punkt? Nei. Kva er det usemje om?</p> <p>Vil kommunen kunne tilrå utarbeiding av plan eller er det aktuelt å stoppe planarbeidet etter pbl. § 12-8, andre ledd? <i>Ja</i></p> <p><i>Dersom det er usemje om vesentlege punkt eller administrasjonen foreslår å stoppe planarbeidet jf. § 12-8 kan foreslagsstillaren krevje saka framlagt kommunestyret jf. delegeringsreglement for Herøy kommune.</i></p>
--

Er plankonsulent registrert med sentral godkjenning? Nei.

Er kravet til fagkyndigheit etter § 12-3 oppfylt? Ja.

Skal planforslaget leggast fram for regionalt planforum? Nei.

Skal forslaget leggast fram for formannskapet? Ja.

Vidare saksgang:

Sak om oppstart i formannskapet i august. Tiltakshavar varslar oppstart ved positivt vedtak.

Anna:

Etter oppstart ønskjer vi ein vidare dialog og arbeidsmøte om vidare utforming av plan.

7. Stadfesting

Informasjon frå kommunen er gitt så langt det er mogleg på grunnlag av tilgjengeleg informasjon under oppstartsmøtet. Verken oppstartsmøtet eller referatet gir rettar i den seinare sakshandsaminga. Protestar frå naboar og andre, krav frå offentlege mynde o.a. vil kunne føre til krav om endring av prosjektet.

Endringar som må gjerast i planen etter offentlig ettersyn skal som hovudregel gjerast av konsulent.

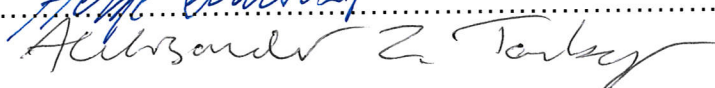
Stad, dato...Fosnavåg, 14.06.2018.....

Representantar frå kommunen: .....

 Fred Ansen

Referatet er godkjent og mottatt

For forslagsstillar.....

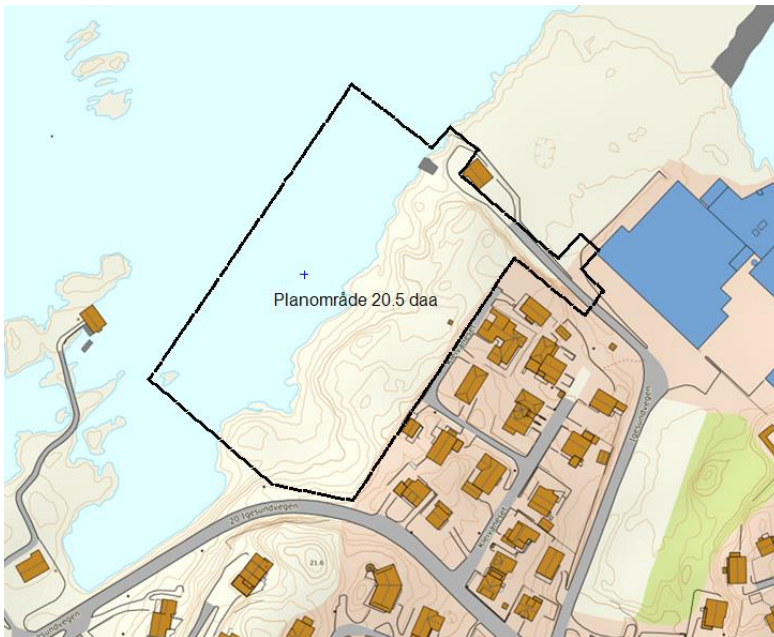
Sandvika 28.05.2018

Herøy kommune
v/ Sektor for Samfunnsutvikling
Postboks 274
6099 Fosnavåg
postmottak@heroy.kommune.no

Vår referanse: 2018-05

SØKNAD OM OPPSTART AV PRIVAT PLANARBEID – BESTILLING AV OPPSTARTSMØTE MED HERØY KOMMUNE – GNR. 35/29, 35/175, 35/176.

«Detaljreguleringsplan for Kleivaneset gnr. 35 bnr. 29 m.fl.

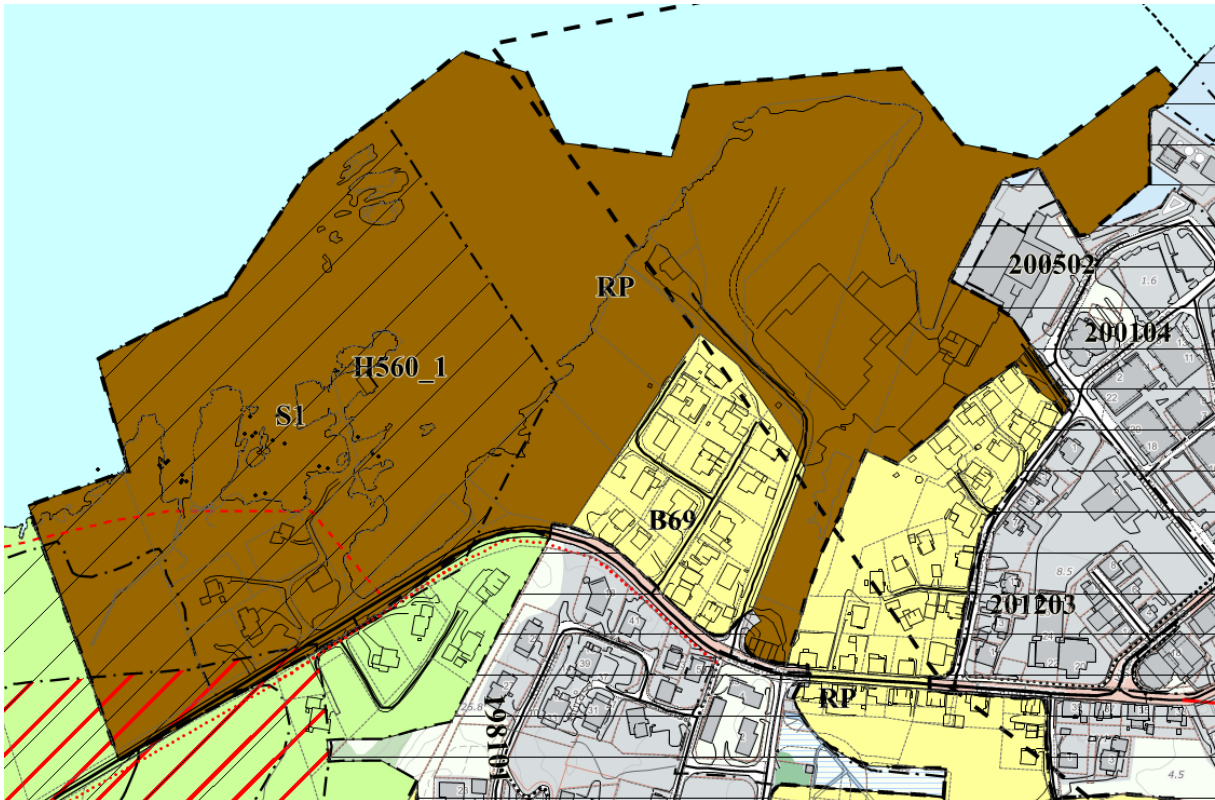

På vegne av Kvalsvik Elektro Eigedom AS søker vi her om løyve til oppstart av privat planarbeid for nye bustadtomter med meir på Kleivaneset i Fosnavåg. Utbygginga her vil vere ei fortetting og utvikling av sentrumsnære bustadareal.

Det er ikkje gjennomført oppstartsmøte med Utviklingsavdelinga og vi ynskjer her å bestille eit slikt møte for vidare framlegging av

sak til Formannskapet om oppstart av planarbeid.

Formålet med planarbeidet er utarbeiding av detaljreguleringsplan for nye bustadtomter, veg, leikeplass m.m innanfor eit avgrensa område på Kleivaneset. Forslagsstillar ynskjer å utvikle området til bustadområde i samsvar med overordna kommuneplan. Forslagsstillar har over lengre tid forsøkt ei utvikling av området og ein ser det no som viktig for styrking av busettingsgrunnlaget og vidare utvikling av Fosnavåg sentrum, at det blir lagt til rette for nye bustader.

Utsnitt av kommuneplanens arealdel

Planområdet er i overordna kommuneplan avsett til sentrumsformål (S1) med omsynssone bevaring av naturmiljø (H560_1) som gjeld for Kleivavika.

Sentrumsføremål (S) (jf. Pbl § 11-9 nr. 1):

For område avsett til sentrumsføremål kan det etablerast tiltak som forretning, næring, offentlig og privat tenesteyting, bustadar, kontor, kjøpesenter, hotell/overnatting og bevertning med tilhøyrande grøntareal. For område avsett til sentrumsføremål kan ikkje tiltak settast i verk før godkjent reguleringsplan ligg føre

Omsynssone bevaring naturmiljø (H560) (jf. Pbl § 11-8 pkt. c):

For område S1 i Fosnavåg er det lagt omsynssone på Kleivavika for at det skal takast særleg omsyn til naturmiljøet i område. Område har status som sentrumsføremål og gjennom detaljregulering må verdien av område som ei grøn lunge i eit framtidig bymiljø vurderast opp mot verdien område har som utbyggingsareal og tap av eit sentrumsnært grøntområde.

B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG

TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026

post@tarberg.no

www.btarberg.no

Planområde sett i 3D perspektiv frå nord

Planområde sett i 3D perspektiv frå sør

B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG
TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026
post@tarberg.no
www.btarberg.no

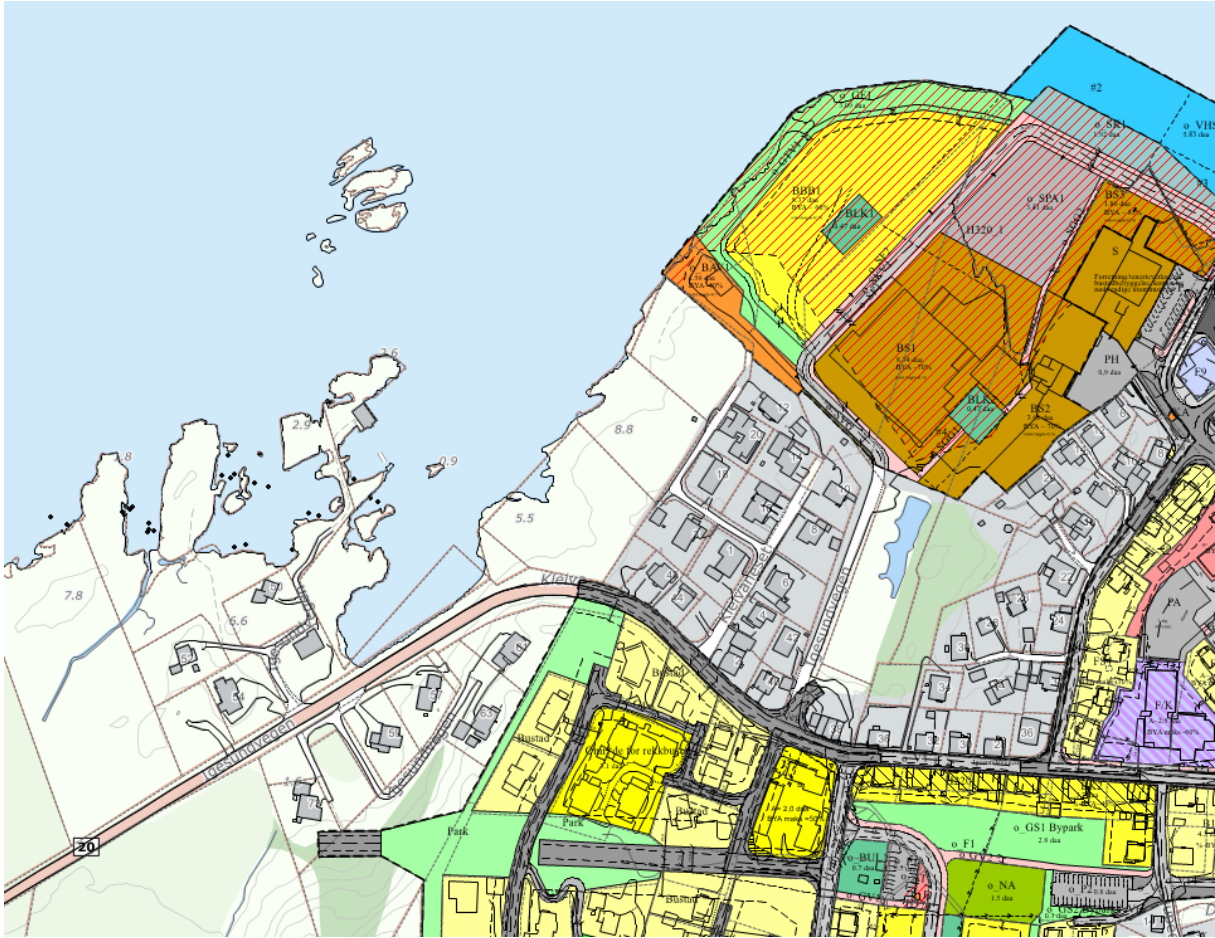

Bilete frå Kleivaneset (Aleksander Tarberg, 2018)

Planinitiativet vil vere i samsvar med kommunens overordna planar og ønske om satsing på nye bustader sentralt på Bergsøya i Herøy kommune. Forslag til planavgrensing er vist på vedlagt kartskisse og omfattar eit areal på omlag 20,5 daa.

B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG
TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026
post@tarberg.no
www.btarberg.no

Utsnitt av gjeldende arealstatus for området

Denne reguleringsplanen vil grense til eksisterande reguleringsplan for 198101 Kleiva og 201616 Fosnavåg ytre hamn. Intensjonane med planarbeidet er i hovudsak bustadføremål, då med både frittliggjande småhusbebyggelse og areal for konsentrert utnytting (leilegheiter).

Hovudprinsipp for utnytting av området

Forslagsstillar ynskjer med dette planforslaget å legge til rette for:

- Veg
- Gangveg
- Bustader
- Leikeplass
- Molo
- Småbåthamn med flytebrygge
- Grønstruktur

I samband med planprosessen vil ein også vurdere om det aktuelt med relevante tilhøyrande formål og omsynssoner.

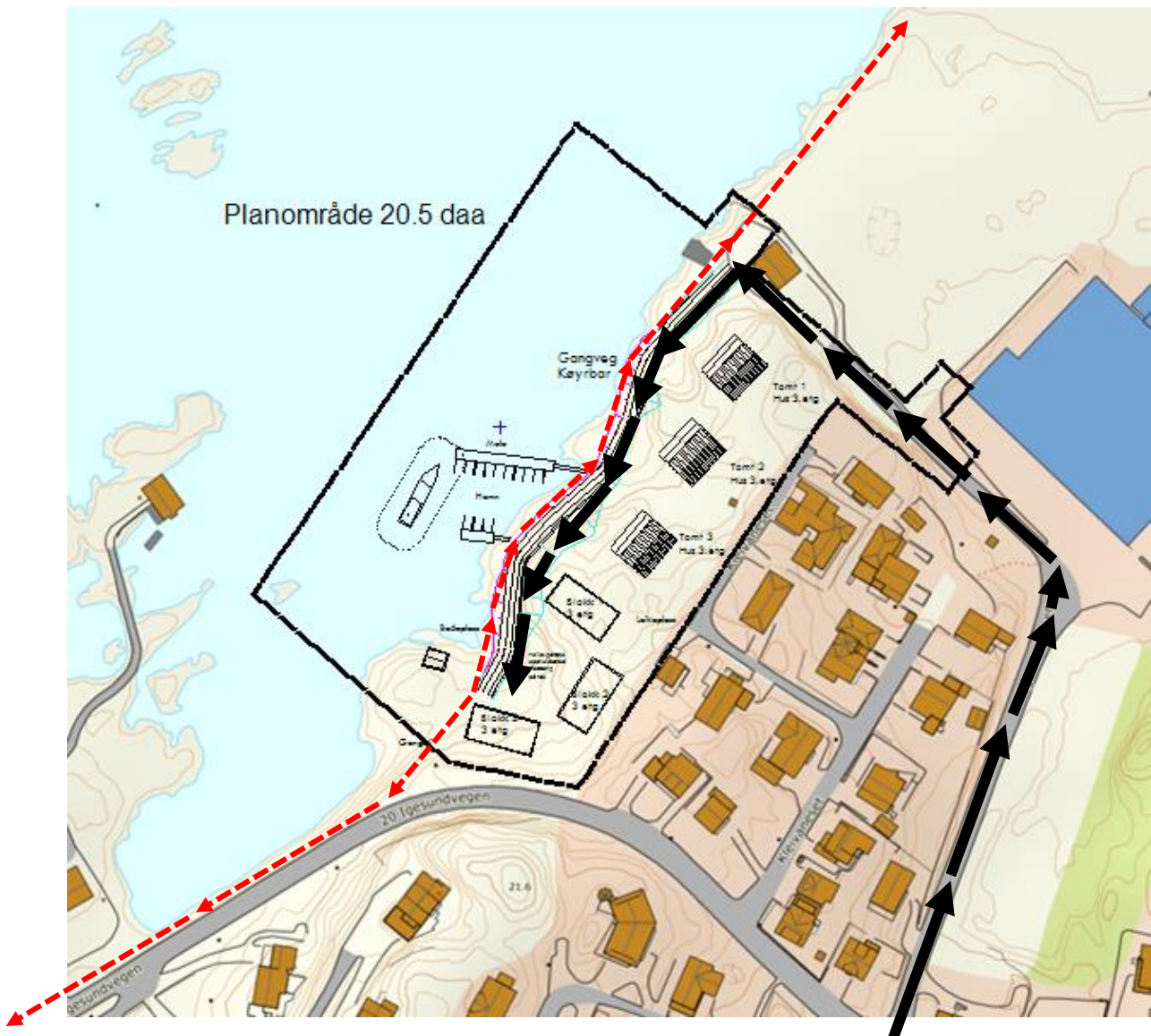
B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG

TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026

post@tarberg.no

www.btarberg.no

Skissert utnytting av området:

Skildring av tenkt utbygging:

Forslagsstillar ynskjer å legge til rette for bustader gjennom regulering av Kleivaneset. Slik vi les kommuneplanens arealdel vil bustader vere i samsvar med dei overordna måla som kommunen for området. Forslagsstillar ynskjer å bruke eksisterande veg som i dag går til Sunnmørsfisk-området og reinseanlegget, for deretter å legge ein ny veg (markert med svarte piler) langs sjøside av Kleivaneset til nye leilegheitsbygg i sør. Ein planlegg vegen slik at denne vil vere offentleg kombinert gangveg/tilkomstveg med mål om å sikre at ålmenta får fri ferdsel langs sjøside.

Ein håper at denne vegen kan vere ein del av ein større samanheng i byutviklinga, der det seinare og i andre planar kan koplatt til gangsti i sør (mot lgesund og ny Nerlandsøy bru) og mot nord (realisering av Fosnavåg ytre hamn). Denne gangvegen (raud stipla pil) vil då inngå i

B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG

TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026

post@tarberg.no

www.btarberg.no

eit heilskapleg system for etablering av turveg langs sjøsida i Fosnavåg. Dette vil vere ein stor fordel for heile sentrum og eit viktig bidrag inn til framtidig byutvikling av Fosnavåg. Vegen må også kunne fungere som tilkomstveg til nye bustadblokkene ein planlegg i sør, ettersom Statens Vegvesen har vore svært restriktive med nye avkøyrslar i dette området, ser ein det som ein stor fordel at ein slepp å etablere fleire kryss inn på FV20.

Den nye planlagde vegen langs sjøsida vil få ei høg estetisk utforming. Vi ser føre oss at vegen må ta utgangspunkt i kommunen sin vegnormal, men at ein gjer noko meir med vegen si utside mot sjøfronten. Her tenker vi å nytte plastring av naturstein, lage til med naturleg brystvern, lyspullertar og asfaltert overflate. Forslagsstillar ser føre seg at kommunen bidreg økonomisk inn i prosjektet etter nærare avtale rundt utforming av vegen.

Forslagsstillar ynskjer også å legge til rette for 3 nye bustadtomter. Det er fornuftig at desse skal ha tilkomst frå eksisterande veg på Kleivaneset. Av omsyn til terrenget i området og etablert bebyggelse tenker ein avtrappa bygg som er mest mogleg tilpassa terrenget (terrassert bebyggelse) i 3.etasjer med flate tak og eit moderne formspråk. Det er eit ønskje å legge til rette slik at lågast gulv for bustadhus kjem i kontakt med den planlagde gang/tilkomstvegen langs sjøen, slik at det er mogleg å inkludere eit naust integrert i bygningskroppen for bustadhusa. Dette meiner vi vil vere arealeffektivt og ein kjempestor kvalitet for prosjektet.

Det blir lagt til rette for ein nærleikeplass i samsvar med krava i kommuneplanen på 200 m². Denne vil bli plassert slik at det vil vere gåavstand (inntil 50 meter) frå alle tomtene. Det er elles kort veg til etablert leikeplass i Huldalen og «Byparken».

Kleivaneset ligg i nærkontakt med sjøen og forslagsstillar ynskjer å utnytte desse fortrinna ved å etablere ein molo og ei lita småbåthamn av omskotsmasser som kjem av opparbeiding av tomter og infrastruktur. Ein ser føre seg at det kan etablerast ein vendehammar der moloen startar. Vi meiner at eit småbåthamn på Kleivaneset vil vere ein kvalitet for heile Fosnavåg sentrum med fleire båtplassar. Ein planlegg også å legge til rette for ein ny badeplass i den naturlege vika som ligg nær blokkene. Her kan ein utsmykke området med eit amfi av naturstein, opparbeide med sand og lage dette til for bebruarane til dei nye tomtene.

Planinitiativet vil vere i samsvar med kommunens overordna planar og føringar med tanke på eit uttrykt ønske om sterkare satsing på fortetting og at fleire skal bu i sentrum av Fosnavåg. Det er då ei klar forventning om at kommunen er positiv til den utviklinga som det her blir lagt opp til med ny reguleringsplan for denne delen av Kleivaneset. Samla sett meiner vi dette vil vere eit godt plangrep.

Vi håper kommunen kan finne tid til oppstartsmøte og at ein kan forvente ei snarleg vidare handsaming i formannskapet.

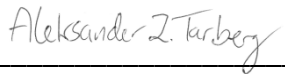
B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG

TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026

post@tarberg.no

www.btarberg.no

Med vennleg helsing

Aleksander Zahl Tarberg

Daglig leder / planlegger

B.TARBERG AS

Mobil: 46674461

E-post: aleksander@btarberg.no

Vedlegg:

1. Kart med planavgrensing M 1:500
2. Referatskjema for oppstartsmøte (delvis utfylt)

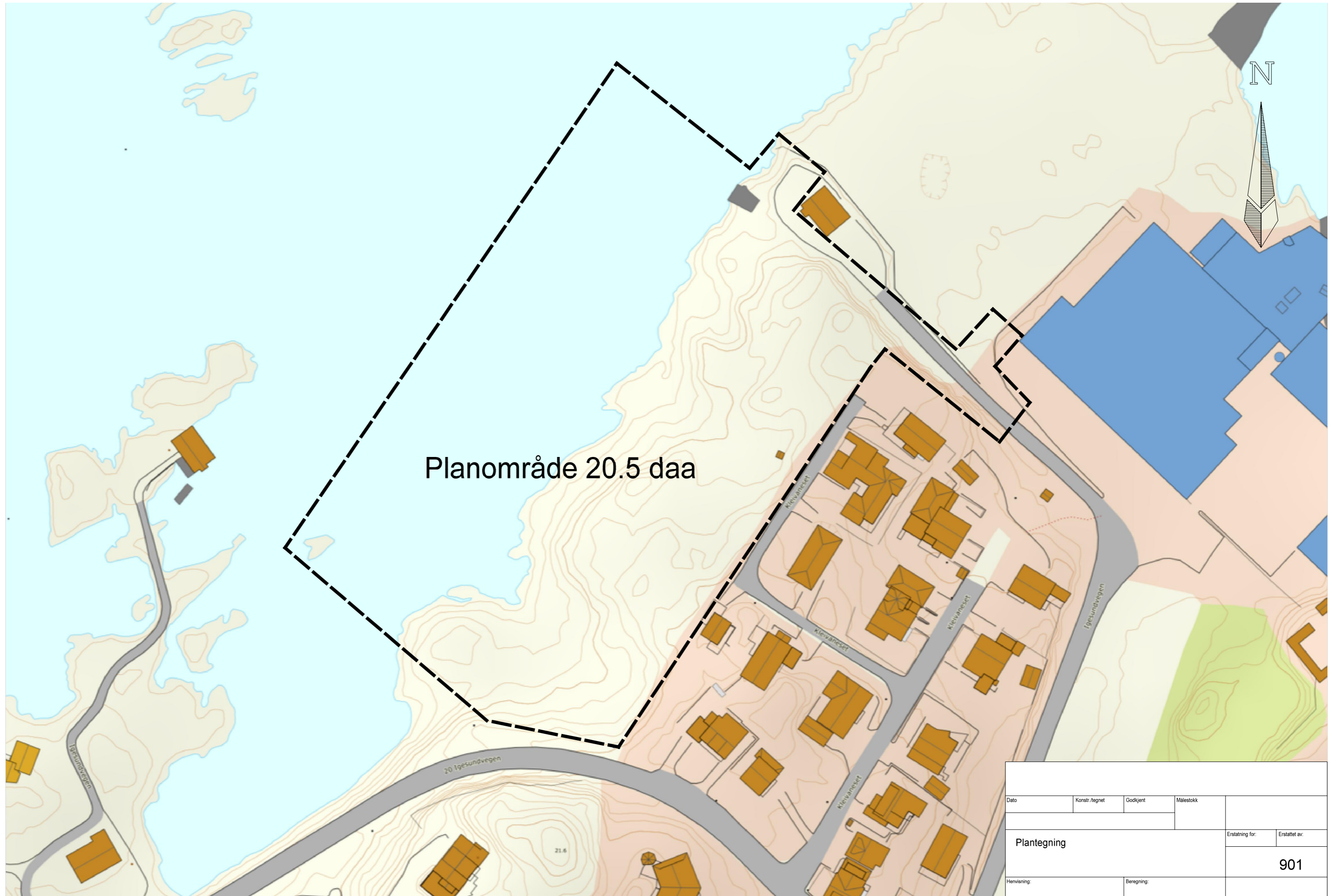
Kopi: Kvalsvik Elektro Eigedom AS v/ Helge Kvalsvik

B. TARBERG AS –SANDVIKVEGEN 174 – 6070 TJØRVÅG

TELF: 46674461 – ORG.NR 944 082 026

post@tarberg.no

www.btarberg.no

Planområde 20.5 daa

Dato		Konstr./egnet	Godkjent	Målestokk	
Plantegning				Erstattet for:	Erstattet av:
				901	
Henvisning:			Beregning:		

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2018/14
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
130/18	Formannskapet	03.07.2018

REGULERINGSENDRING B5 VÅGSHOLMEN - SLUTTHANDSAMING

Tilråding:

I medhald av § 12-14 i plan- og bygningslova, vedtek Herøy formannskap reguleringsendring for B5 Vågsholmen.

Særutskrift:

Vedlegg:

- 1 Plankart B5 Vågsholmen 08.02.2018
- 2 Reguleringsføresegn B5 Vågsholmen 19.06.2018
- 3 Planomtale B5 Vågsholmen 19.06.2018
- 4 ROS-sjekklister B5 Vågsholmen 19.04.2018

Samandrag av saka:

B.Tarberg AS søker på vegne av forslagstillar om ei reguleringsendring etter plan- og bygningslova § 12-14. Reguleringsendringa er avgrensa til område B5 i dei godkjende reguleringsplanane for området. Endringa vil føre til at området som i dag er avsett til eit reint bustadområde kan få ein kombinert bruk med bustadar og kontor. Det vert også teke eit areal på ca. 140m² frå arealet Sp3 Privat småbåtanlegg som kan nyttast til bustad/kontor.

Rådmannen meiner endringa i hovudsak stettar intensjonen i kommuneplanen sin samfunnsdel ved å legge til rette for både bustadar og kontor i sentrum.

Rådmannen rår derfor til at Formannskapet vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 12-14 reguleringsendringa for B5 Vågsholmen.

Saksopplysningar:

Den omsøkte endringa er i samsvar med formål som allereie eksisterer innanfor dagens reguleringsplan.

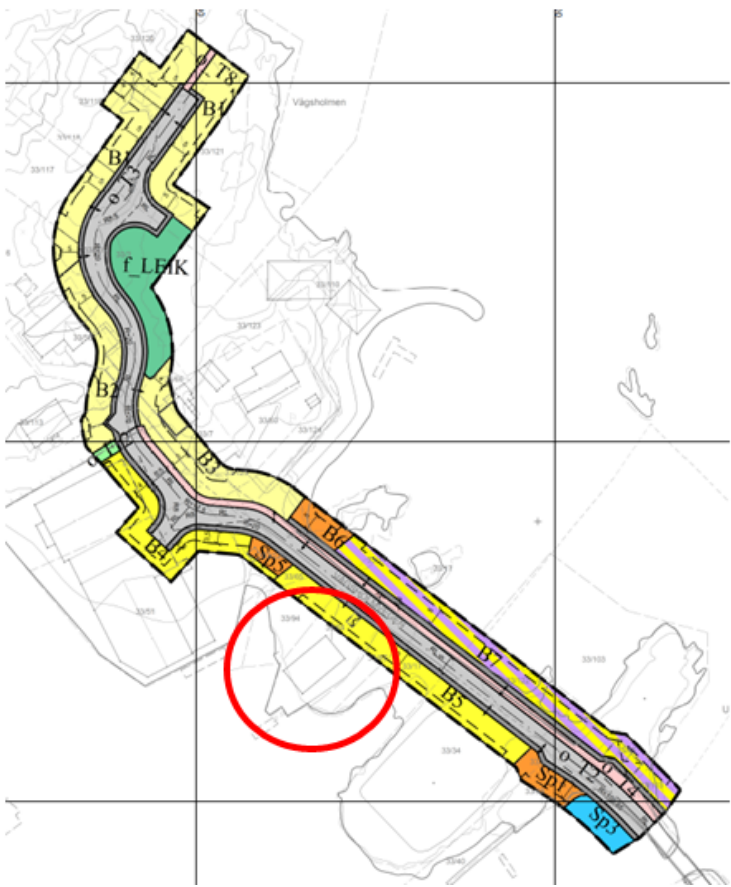
Endringa vil omfatte ei tekstendring av reguleringsføresegnene til gjeldande plan og ei endring av formål frå bustadformål til nytt kombinert formål bustad/kontor. Planområdet omfattar eigedomane gnr/bnr 33/65, 33/94, 33/64. Planområdet er om lag 1 daa stort.

Hovudtrekka med endringa i reguleringsplanen vil vere avgrensa til:

- Endring av arealformål i plankartet BKB1 og utviding av dette mot sjø og endring av 140m² frå Sp3 Privat småbåtanlegg til BKB1, bustad og kontor.
- Eksisterande garasje på eigedomen vert regulert som bygg føreset fjerna
- Nye i føresegner for området BKB1
- Ny lokalisering av avkøyrsløse til tomta

Utsnitt frå detaljreguleringsplan Vågsholmen, planID 201002. Plassering av planområdet er vist med raud sirkel.

Utsnitt frå detaljreguleringsplan Vågsholmen, planID 201262. Plassering av planområdet er vist med raud sirkel.

Reguleringsendring:

Området fikk ferdigstilt ny infrastruktur i 2017 som legg til rette for utvikling av ein heilt ny bydel i Fosnavåg. Forslagstillar ynskjer, i lys av utviklinga, å realisere eit bygg i 4.etg med garasje/parkering i 1. etg, kontor i 2. og 3. etg og bustad i 4.etg.

Det nye bygget vil ta utgangspunkt i eksisterande bygg på tomta som no blir vidareutvikla til eit nytt konsept.

Krav til nærleikeplass i gjeldande plan vert vidareført og kombinert med promenade.

Føresegner:**BKB1**

Innanfor området kan det byggast bustader og kontor og ein kombinasjon av dette i same bygg i inntil 4 etasjar. Etasje på bakkenivå skal nyttast til parkering/lager.

% BYA skal ikkje overstige 40 % av tomtestorleiken.

50% av BRA kan nyttast til kontor.

Maksimal gesims/mønehøgde skal ikkje overstige kote + 16.7 NN2000.

Ferdig golv for kontor og leiligheiter skal plasserast minimum på kote 2.7 over NN2000. Dei delane av bygninga som ligg lågare enn 2.7 m over NN2000 må byggast i materiale som toler overfløding og bølgepådriv.

Mot sjøfronten skal det opparbeidast promenade som skal vere open for allmenn ferdsel.

Det kan fyllast ut i sjø som vist på plan. Utfylling i sjø skal berre gjerast med eigna masser og på ein slik måte at ein unngår utvasking og ulemper for det maritime miljøet.

Det kan etablerast landfeste for flytebrygge på promenaden. Det vert tillate med pullertar og kaiskinne. Promenaden skal kunne fungere som liggeplass for båtar og ha eit estetisk uttrykk mot sjø med anten natursteinsmur eller kaiskjørt. Før tiltak i sjø kan iverksettast må det liggje føre løyve frå Kystverket.

Minimum 10 % av tomta skal settast av til uteområde for bueiningane.

Parkeringsdekninga skal vere i samsvar med gjeldande vedtekter for Herøy kommune.

Parkering for området BKB1 kan byggast som nedgravd parkeringskjellar i kombinasjon med overflateparkering utvendig rundt bygget.

Uteområde og promenaden skal vere ferdig opparbeidd før det kan gjevast bruksløyve for nye bueiningar innanfor området.

Ved planlegging av flytebryggeanlegg (jfr § 6.3 i reguleringsplan Vågsholmen) skal anlegg med tilhøyrande utriggera, landgang og forankrings/fortøyningsanlegg

utformast og plasserast slik at båtar kan snu i regulert småbåtområde for å få vendt baugen vestover før utsegling til Trafikkområde sjø - T5.

Vurdering og konklusjon:

Merknader ved offentlig ettersyn:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 01.06.2018

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde ingen merknader.

Møre og Romsdal fylkeskommune, datert 02.05.2018

Herøy kommune har tatt vår merknad delvis til følge. For å sikre at planane framleis er i tråd med intensjonane i vedtatt detaljregulering foreslo vi ei grense på tretti prosent kontordel. Herøy kommune har no fastsett at 50 % av BRA kan nyttast til kontor i reguleringsføresegna. Vi meiner framleis at denne endringa ikkje er å sjå som "mindre", jamfør § 12-14 i plan- og bygningslova, men vil ikkje reise motsegn på dette grunnlaget.

Kommentar: Ved oppstart vart det ikkje skrive i føresegna kor stor del av BRA som kunne nyttast til kontor. Reguleringsføresegna er no endra til å spesifisere at 50% av BRA kan nyttast til kontor. Herøy kommune meiner dette er ei kurant reguleringsendring.

Kystverket Midt-Norge, datert 29.05.2018

Vi forutsetter at viste flytebrygge med 2 båtar og landgang fjernes fra illustrasjonsplanen som følger vidare til plangodkjenning. Denne signaliserer føringer som ikke er tatt stilling til i gjeldende regulering eller den nå forelagte reguleringsendring.

Andre endringer som kan være fordel å ta med i planbestemmelsene er følgende: Ved planlegging av flytebryggeanlegg (jfr § 6.3 i gjeldende reguleringsplan Vågsholmen) skal anlegget med tilhørende utriggere, landgang og forankrings/fortøyningsanlegg utformes og plasseres slik at båtar kan snus i regulert småbåtområde for å få vendt baugen vestover før utseiling til Trafikkområde sjø - T5».

Utfylling og anlegg i/ved sjø i havna har betydning for Kystverkets egne anlegg og skal omsøkes og behandles etter havne og farvannsloven § 28. Søknader kan med fordel forelegges lokal havnemyndighet slik at deres tilråding følger sakspapira ved oversending til Kystverket.

Kommentar:

- Illustrasjonen av 2 båtar og landgang er teke ut frå planomtalen.
- Reguleringsføresegna vert endra med tillegget frå Kystverket.
- Informasjonen er teke til vitande.

Konsekvensar av reguleringsendringa

Overordna planar og retningslinjer:

Rådmannen meiner at eit arealbruk i form av bustad/kontor og at denne endringa soleis vil vere i samsvar med hovudtrekka i gjeldande plan. Ein avvik ikkje vesentleg frå opphaveleg plan og dette vil kunne vere med å realisere planforslaget raskare

enn dersom området vart liggande som eit reint bustadområde slik det ligg i dagen plan.

Verknadar på landskap og omgjevnadar:

Infrastrukturen i området har blitt oppgradert i 2017 og oppdimensjonert for å tåle ekstra belastning som følgje av auka aktivitet på Vågsholmen. Rådmannen meiner infrastrukturen vil tåle denne endringa som vil medføre ei lita auke i trafikk rundt 08.00 og 16:00.

Funksjonell om miljømessig kvalitet:

Nytt bygg skal ta omsyn til siktlinjene frå Fosnavåg mot Remøybrua. Dette prosjektet må også samankoplast med prosjektet som ligg på nabotomta 33/51. Promenaden må leggest på same nivå som prosjektet på 33/51. Rådmannen vil krevje ein viss arkitektonisk standard på utbygginga på Vågsholmen. Det visuelle uttrykket for utbygginga på Vågsholmen er svært viktig då dette vil vere ein del av opplevinga for besøkande i Fosnavåg. Dette vert teke opp igjen i byggesaka.

Risiko og sårbarheit:

Når det gjeld havnivåstigning og bølgepåverkna vil promenade og uteområde vil bli sett i samanheng med nabotomta i nord. Der er promenaden godkjent på kote + 1.7 NN2000. Konstruksjonar under kote + 2.7 må oppførast i materiale som toler stormflo og bølgepåverknader.

Konsekvensar for folkehelse:

Tiltaket vil ha positive konsekvensar då området vert utbygt med promenade i framkant som sikrar ålmenta nærleik til hamna og moglegheit til å gå langs Fosnavåg hamn.

Konsekvensar for beredskap:

Ingen kjende konsekvensar.

Konsekvensar for drift:

Ingen kjende konsekvensar.

Vurderingar etter Naturmangfaldslova § 7-12:

§7 prinsipp for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Ved gjennomgang av database for naturmangfald (<http://artskart.artsdatabanken.no/> og <http://kart.naturbase.no/>) ser ein at utbygging, slik det er planlagt, ikkje er i direkte konflikt med verken naturtypar, dyre- og fugleartar. Rådmannen ser derfor ikkje behov for å gjere ytterlegare undersøkingar knytt til naturmangfald. Kunnskapsgrunnlaget vurderast derfor som tilstrekkeleg for denne saka.

§9, Føre-var-prinsippet

Sidan kunnskapsgrunnlaget vurderast som godt vil også behovet for bruk av føre-var-prinsippet reduserast.

§ 11, kostnadane ved miljøforringelse skal bærast av tiltakshavar

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Med bakgrunn i vurderingane som er gjort i §§ 8 og 9 kjem ikkje §§ 10 og 12 som gjeld *Økosystemtilnærming og samlet belastning og miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar* til bruk i denne saka.

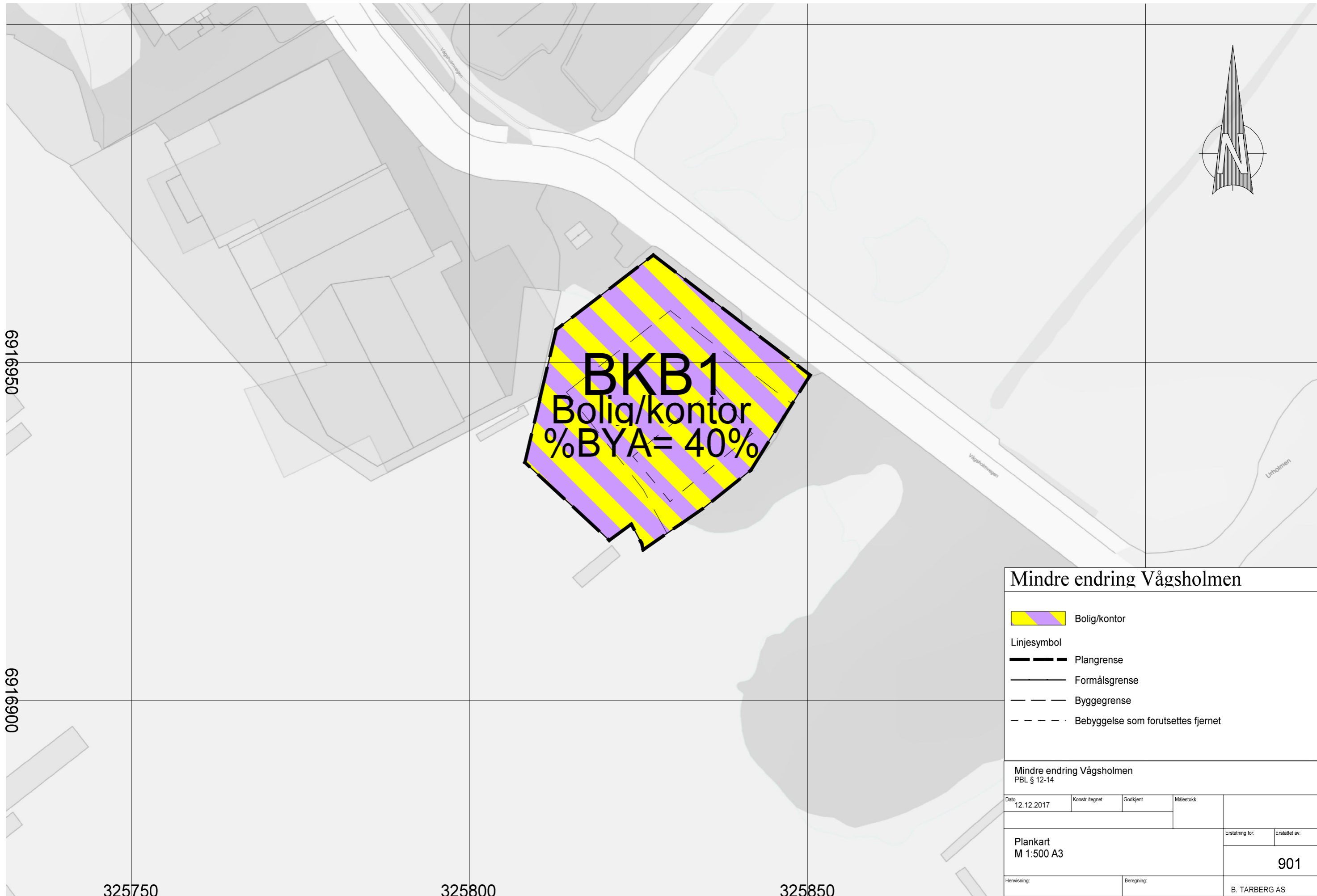
Rådmannen rår derfor til at Formannskapet vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 12-14 reguleringsendringa for B5 Vågsholmen.

Fosnavåg, 19.06.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

6916950

6916900

325750

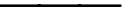

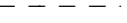
325800

325850

BKB1
 Bolig/kontor
 %BYA= 40%

Mindre endring Vågsholmen

- Bolig/kontor
- Linjesymbol**
- Plangrense
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Bebyggelse som forutsettes fjernet

Mindre endring Vågsholmen
 PBL § 12-14

Dato	Konstr./tegn	Godkjent	Målestokk
12.12.2017			

Plankart M 1:500 A3	Erstatning for:	Erstattet av:
		901

Henvisning:	Beregning:	B. TARBERG AS
-------------	------------	---------------

Reguleringsendring B5 Vågsholmen

Planidentifikasjon:

Eigengodkjenningsdato:

Eigengodkjend av:

1515-2018xx

xx.xx.2018

Herøy kommunestyre

REGULERINGSFØRESEGNER

tilknyttta reguleringsendring for B5 Vågsholmen

BKB1

Innanfor området kan det byggast bustader og kontor og ein kombinasjon av dette i same bygg i inntil 4 etasjar. Etasje på bakkenivå skal nyttast til parkering/lager.

% BYA skal ikkje overstige 40 % av tomtestorleiken.

50% av BRA kan nyttast til kontor.

Maksimal gesims/mønehøgde skal ikkje overstige kote + 16.7 NN2000.

Ferdig golv for kontor og leiligheiter skal plasserast minimum på kote 2.7 over NN2000. Dei delane av bygninga som ligg lågare enn 2.7 m over NN2000 må byggast i materiale som toler overfløding og bølgepådriv.

Mot sjøfronten skal det opparbeidast promenade som skal vere open for allmenn ferdsel.

Det kan fyllast ut i sjø som vist på plan. Utfylling i sjø skal berre gjerast med eigna masser og på ein slik måte at ein unngår utvasking og ulemper for det maritime miljøet.

Det kan etablerast landfeste for flytebrygge på promenaden. Det vert tillate med pullertar og kaiskinne. Promenaden skal kunne fungere som liggeplass for båtar og ha eit estetisk uttrykk mot sjø med anten natursteinmur eller kaiskjørt. Før tiltak i sjø kan iverksetjast må det liggje føre løyve frå Kystverket.

Minimum 10 % av tomta skal settast av til uteområde for bueiningane.

Parkeringsdekninga skal vere i samsvar med gjeldande vedtekter for Herøy kommune.

Parkering for området BKB1 kan byggast som nedgravd parkeringskjellar i kombinasjon med overflateparkering utvendig rundt bygget.

Uteområde og promenaden skal vere ferdig opparbeidd før det kan gjevast bruksløyve for nye bueiningar innanfor området.

Ved planlegging av flytebryggeanlegg (jfr § 6.3 i reguleringsplan Vågsholmen) skal anlegg med tilhøyrande utriggera, landgang og forankrings/fortøyningsanlegg utformast og plasserast slik at båtar kan snu i regulert småbåtområde for å få vendt baugen vestover før utsegling til Trafikkområde sjø - T5.

Herøy kommune, xx/xx/2018

---

ordfører

Planomtale

Reguleringsendring B5 Vågsholmen

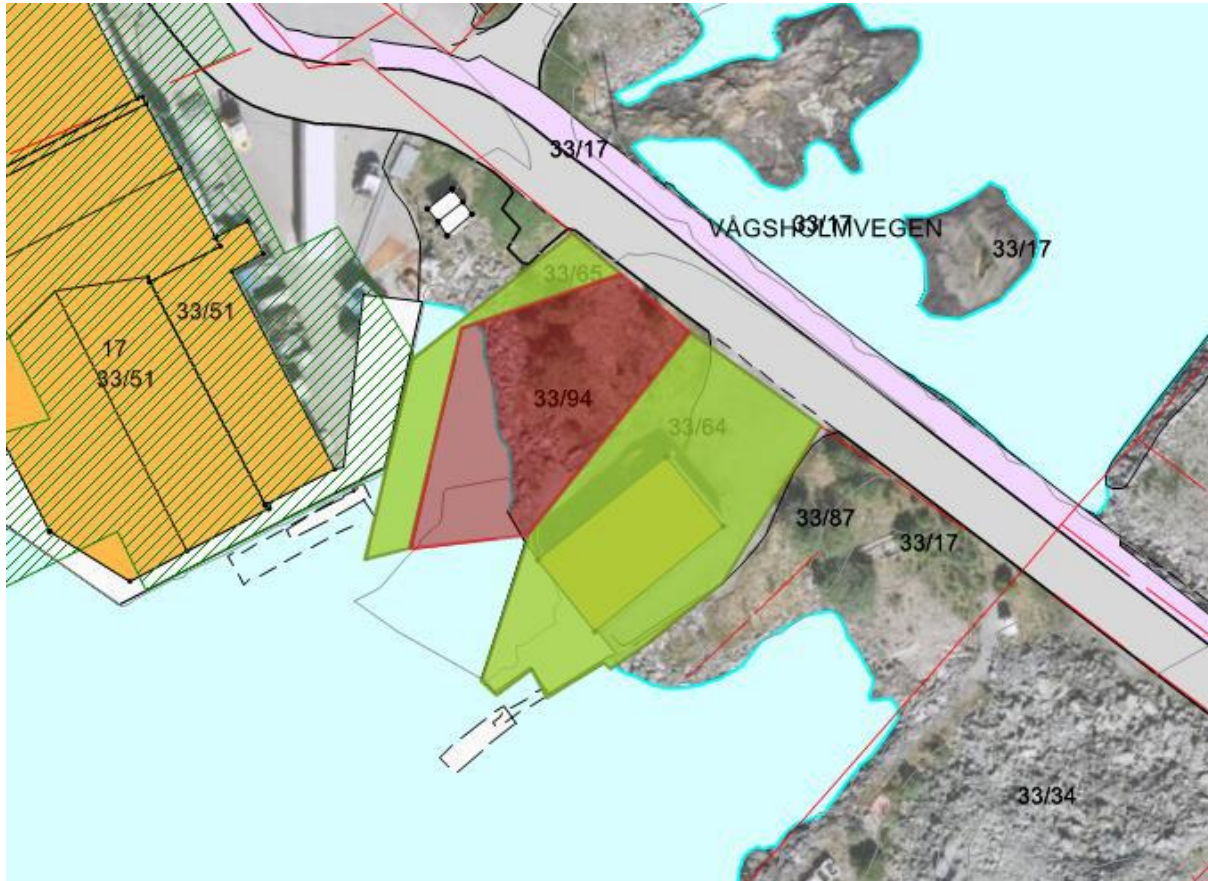
Herøy kommune - 19.04.2018

Planområdet, avgrensing og verknader utover planen

Endringa vil omfatte ei tekstendring av reguleringsføresegnene til gjeldande plan og ei endring av formål frå bustadformål til nytt kombinert formål bustad/kontor.

Planområdet omfattar eigedomane gnr/bnr 33/65, 33/94, 33/64. Planområdet er om lag 1 daa stort. Det er foreslått at det nye området blir BKB1.

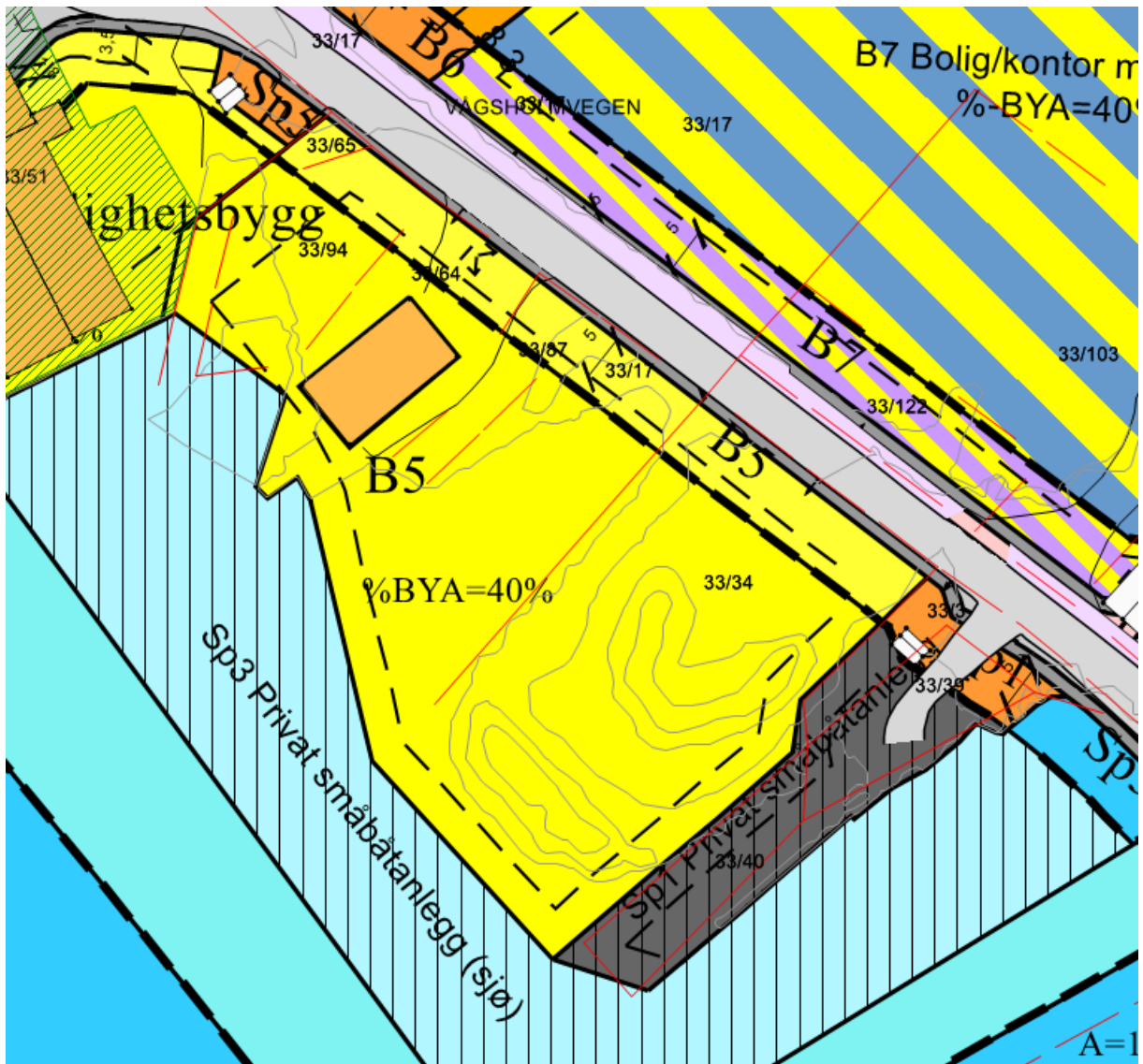

Flyfoto av eigedomar som inngår i planområdet

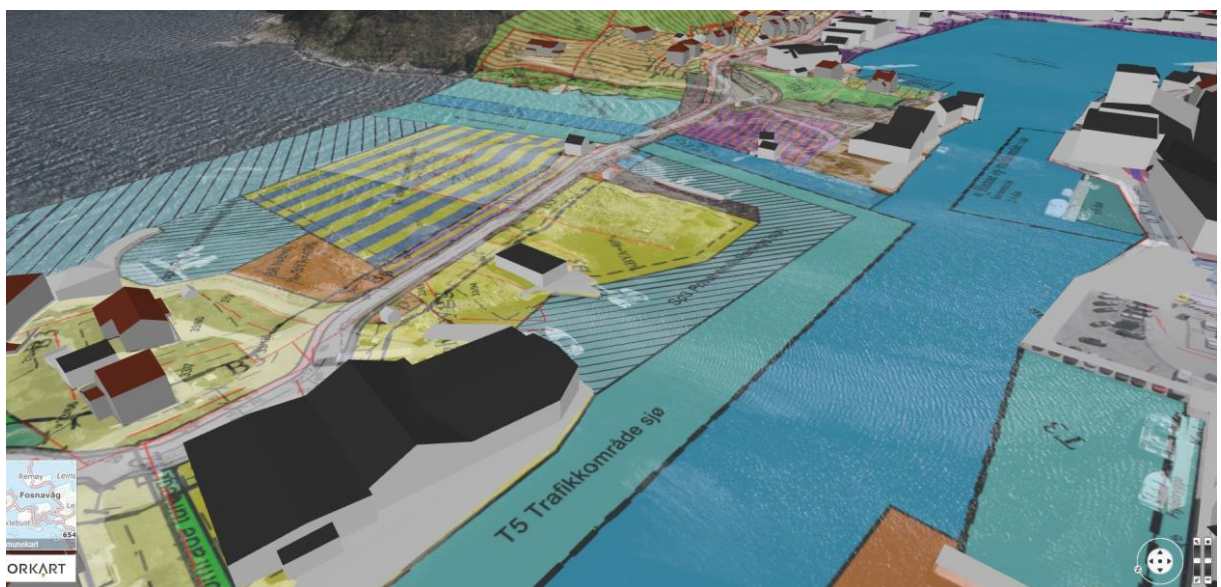
Formål med endringa

Herøy kommune ynskjer gjennom ei mindre reguleringsendring å gjere ei endring i reguleringsplanen avgrensa til området B5, slik at det vert mogleg med oppføring av eit kombinasjonsbygg med kontor og leilegheiter på tomta. Dagens reguleringsplan opnar berre opp for bustadformål ved denne delen av Vågsholmen.

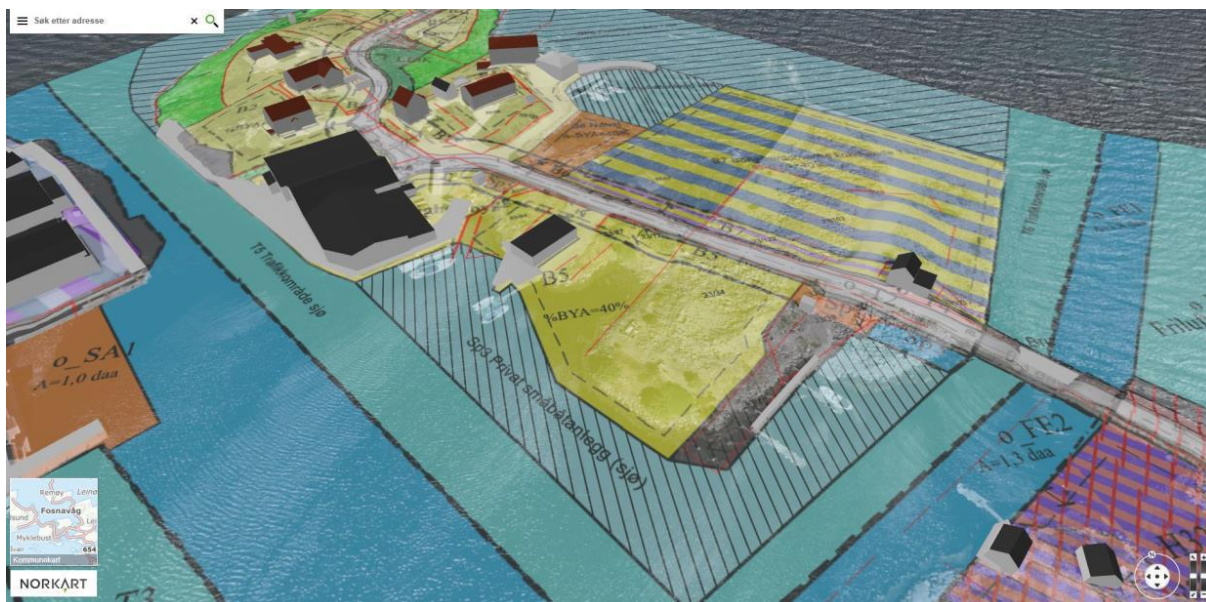
Det har vore holdt oppstartsmøte med kommunen av 09.01.2018 sjølv om det ikkje er krav til dette etter PBL 12-14 for mindre endringar. Det vart varsla oppstart/høyring av reguleringsendringa 23.03.2018 med utsending til alle grunneigarar, naboar og regionale instansar med kunngjering i avis og på internett. Frist for uttale var 13.04.2018 (3 veker).

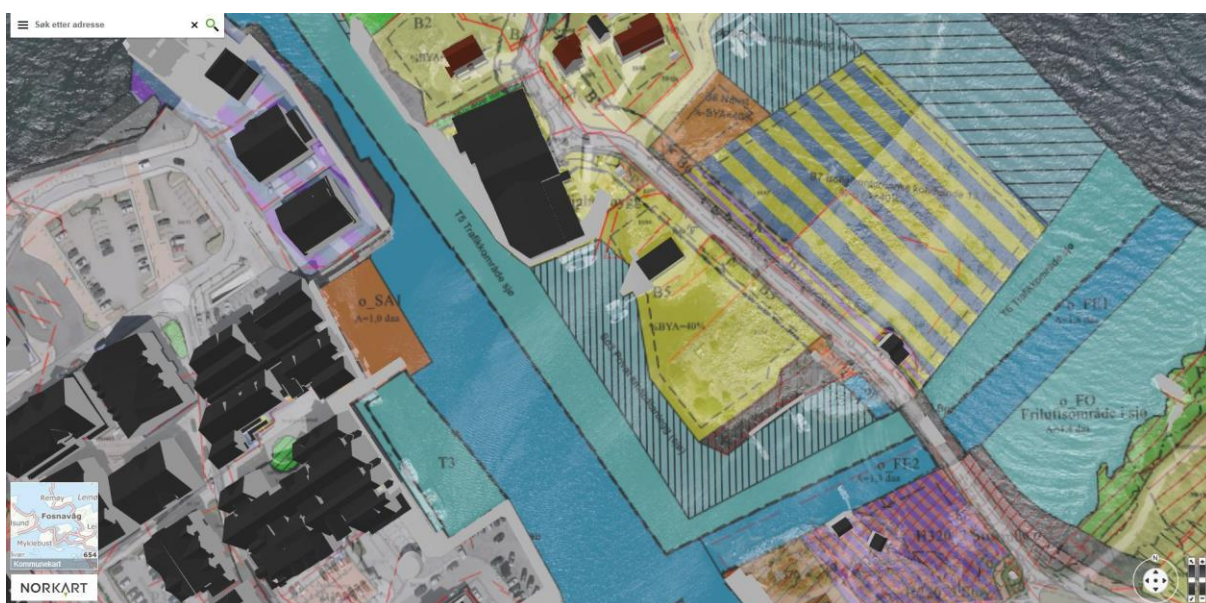
Kartutsnitt av gjeldende plansituasjon for området

3D illustrasjon (dagens situasjon) frå nordvest

3D illustrasjon (dagens situasjon) frå sørvest

3D perspektiv sett ovanfrå

Planlagt bebyggelse, utbyggingsvolum og byggjehøgder

Området fikk ferdigstilt ny infrastruktur i 2017 som legg til rette for utvikling av ein heilt ny bydel i Fosnavåg. Forslagstillar ynskjer, i lys av utviklinga, å realisere eit bygg i 4.etg med garasje/parkering i 1. etg, kontor i 2. og 3. etg og bustad i 4.etg. Det nye bygget vil ta utgangspunkt i eksisterande bygg på tomte som no blir vidareutvikla til eit nytt konsept. Krav til nærleikeplass i gjeldande plan vert vidareført og kombinert med promenade.

Hovudtrekka med endringa i reguleringsplanen vil vere avgrensa til:

- Endring av arealformål i plankartet BKB1 og utviding av dette mot sjø
- Eksisterande garasje på eigedomen vert regulert som bygg føreset fjerna
- Nye i føresegner for området BKB1
- Ny lokalisering av avkøyrsløse til tomta

Illustrasjonsplan viser:

- Parkeringsdekning i samsvar med krav i kommuneplanens arealdel
- Lokalisering av parkeringsplassar
- Nærleikområde og uteopphaldsareal i samsvar med gjeldande plan
- Plassering av promenade
- Tilkomst til tomta

Byggesak som kjem seinare vil innehalde opplysningar som:

- Plan, snitt og fasadeteikningar av nytt bygg
- Perspektiv av nytt bygg
- Situasjonsplan med plan for uteområde
- Avklaring om krav til sprinkling (Brannvern)
- Flytebryggeplassering
- Omsyn til barn og unge

Konsekvensar av mindre reguleringsendring

Forholdet til overordna planar og retningslinjer

Den foreslåtte endringa vil ha få nemneverdige konsekvensar for området. Vi viser til at det på motsatt side av «Vågsholmvegen» er tillate kombinert arealbruk i form av bustad/kontor og at denne endringa soleis vil vere i samsvar med hovudtrekka i gjeldande plan.

Tiltakets verknad på landskap og omgjevnader

Fleire kontor på Vågaholmen vil generere meir trafikk inn/ut av området, men dette vil bli tatt omsyn til av den nye infrastrukturen som blei ferdigstilt i 2017 med oppdimensjonert vegbreidde, fortau og nytt leidningsanlegg og LED-gatebelysning. I tillegg er det konkrete planar i inneverande budsjettperiode frå kommunen å oppgradere resterande deler av infrastrukturen (inkludert brua) fra Urholmen til Nørvågen.

På lengre sikt vil også ei kryssing av «Vågen» gi moglegheiter for alternativ transport til Vågsholmen og såleis minske belastninga på vegsystemet med biltrafikk.

Funksjonell og miljømessig kvalitet

Nytt bygg vil også ta omsyn siktliner ved at nytt bygg ikkje vil bryte med dei definerte siktaksane som tidlegare har vore definert som særskilt viktige element ved nye bygg på Vågsholmen.

Det vil vidare bli jobba med å oppnå gode estetiske løysingar for det arkitektoniske uttrykket til både nytt bygg og uteområdet, slik at ein på best mogleg måte kan oppnå eit heilskapleg områdeoppfatning. Sentralt her vil vere samanheng i promenaden mot naboegedomen og det visuelle uttrykket for nytt bygg og promenade mot sjøfronten og sentrum.

Kommunen har i oppstartsmøte sagt at det ved prosjektering av nytt bygg og uteområde må leggast vekt på det estetiske uttrykket mot sjøfronten. Det er ønskeleg frå kommunen at promenaden/uteområdet i sør blir heva litt opp for å unngå at fasaden på parkeringskjellaren blir for dominerande. Det vil i forkant av byggesak bli jobba for å oppnå gode løysingar rundt desse momenta i vidare prosjektering.

Samfunnstryggleik og risiko og sårbarheit (ROS)

Når det gjeld havnivåstigning og bølgepåverknar vil promenade uteområde vil bli sett i samanheng med nabotomta i nord. Der er promenaden godkjent på kote + 1.7 NN2000.

Konstruksjonar under kote + 2.7 må oppførast i materiale som toler stormflo og bølgepåverknader. Det vert ikkje lagt til rette for rom for varig opphald under kote + 2.7, eller i 1.etg, difor vil både nye bustader og kontor ligge på eit kotenivå for ferdig gulv som er tilstrekkeleg over estimert havnivåstigning for området, korrigert for lokale bølgepåverknader.

Sjå eiga ROS-sjekkliste.

Herøy kommune – OMR
19.04.2018

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Revidert 15.12.2016

Plan- og bygningslova § 28-1 fastset krav om sikker byggegrunn, og § 4-3 fastset krav om risiko- og sårbarheitsanalysar i arealplanlegginga.

Føremålet er å gje grunnlag for å førebygge risiko for skade og tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur, materielle verdiar mv. Risiko og sårbarheit kan ligge i arealet slik det er frå naturen si side (flaum- og skredfare, radonstråling mv.). Risiko og sårbarheit kan òg oppstå som ei følgje av arealbruken – i og utanfor det aktuelle planområdet.

Planstyresmakta pliktar å sjå til at risiko- og sårbarheitsanalyse vert gjennomført.

Klimaendringane er forventa å påverke framtidig risiko og sårbarheit, og ROS-analysen må difor vurdere konsekvensar av klimaendringane. Fylkesmannen har lagt ved nokre sjekkpunktar på siste side i dette dokumentet som kan vere til hjelp når klimatilpassing skal vurderast.

Bruk av sjekklista

Denne sjekklista er utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Sjekklista kan tene som utgangspunkt for, og oppsummering av, risiko og sårbarheit i arealplansaker. *Sjekklista er ikkje i seg sjølv ein ROS-analyse.* For å kvittere ut spørsmåla i sjekklista, må det gjerast sjølvstendige vurderingar. Dersom ein er usikker på om det føreligg risiko, skal det hentast inn fagkyndig vurdering. Alle står fritt til å tilpasse sjekklista til eige behov.

Som utgangspunkt meiner Fylkesmannen i Møre og Romsdal at sjekklista gjev størst nytte i mindre arealplansaker (detaljregulering, reguleringsendring, mindre områderegulering). I slike saker der risiko eller sårbarheit *ikkje* vert avdekt, kan utfylt sjekkliste og kommentarar gå inn i saka som dokumentasjon av risiko og sårbarheit. Dersom risiko eller sårbarheit *vert* avdekt, må dette visast i sjekklista, saman med utfyllande vurdering av avdekte forhold. Sjekklista kan under same føresetnad brukast i byggesaker og dispensasjonssaker, jf. krava i pbl. § 28-1.

Sjekklista er mindre eigna til å dokumentere samansett risiko og sårbarheit i større arealplanar (områderegulering, kommuneplanens arealdel og kommunedelplanar).

Fylkesmannen har samla dokument og lenkjer til bruk i arealplanlegginga her:

<http://www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal/Samfunnstryggleik-og-beredskap/Arealplanlegging/>

GisLink gjev tilgang til kart- og faginformatjon til bruk i arealplanlegginga:

<http://www.gislink.no>

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Namn på tiltak/plan: Detaljreguleringsplan for Håvika – Herøy kommune. Vedlegg 5.

Naturgitte forhold	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
		<i>Dersom JA - kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg. Grunnje NEI etter behov.</i>			
	a	Er området utsett for snø-, flaum-, jord- og/eller steinskred?		X	
	B	Er området utsett for større fjellskred?		X	
	c	Er det fare for flodbølger som følgje av fjellskred i vatn/sjø?		X	
	d	Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold)?		X	
	e	Er området utsett for flaum eller flaumskred, også når ein tek omsyn til auka nedbør som følgje moglege av klimaendringar?		X	
	f	Er det kjente problem med overflatevatn, avløpssystem, lukka bekker, overfløyning i kjellar osv?		X	
	g	Kan det vere fare for skogbrann/lyngbrann i området?		X	
	h	Er området sårbart for ekstremvêr/stormflo medrekna ei ev. havnivåstigning som følgje av endra klima?	X		<i>Høgdeplassering over sjø: Gulv for kontor og leiligheiter i BKB1 skal plasserast minimum på kote 2.7.</i>
i	Treng det takast særskilte omsyn til radon?		X	<i>Teknisk forskrift til PBL. setter krav til tiltak og at dette vil vere tilstrekkelig</i>	
j	Anna (Spesifiser)?				

Omgjevnad	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
	a	Er det regulerte vassmagasin med spesiell fare for usikker is i nærleiken?		X	
	b	Er det terrengformasjonar som utgjør spesiell fare (stup etc.)?		X	
	c	Vil tiltaket (utbygging/drenering) kunne føre til overfløyning i lågareliggende område?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Vassforsyning	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
	a	Er det problem knytt til vassforsyning og avløp i området?		X	
	b	Ligg tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevatt, og kan dette utgjere ein risiko for vassforsyninga?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Kraft-forsyning	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Samferdsel	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d		X	
	e	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Miljø/Landbruk	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Er området påverka/forureina frå tidlegare bruk	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

Brann/ ulukkes- beredskap	Er det knytt risiko til følgjande element?			Ja	Nei	Kommentar
	a	Har området mangelfull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?			X	
	b	Har området dårlige tilkomststruter for utrykkingskjøretøy?			X	
	c	Anna (spesifiser)?				

Sårbare objekt	Er det knytt risiko til følgjande element?			Ja	Nei	Kommentar
	a	Medfører bortfall av følgjande tenester spesielle ulemper for området: - elektrisitet, - teletenester? - vassforsyning? - renovasjon/avløp?			X	
	b	Er det spesielle brannobjekt i området?			X	
	c	Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?			X	
	d	Anna (spesifiser)?				

Verksemds risiko	Er det knytt risiko til følgjande element?			Ja	Nei	Kommentar
	a	Omfattar tiltaket spesielt farlege anlegg?			X	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar i nærliggande verksemdar (industriføretak etc.), utgjere ein risiko?			X	
	c	Er det storulukkesbedrifter i nærleiken som kan representere ein fare?			X	
	d	Anna (spesifiser)?				

Ulovleg verksemd	Er det knytt risiko til følgjande element?			Ja	Nei	Kommentar
	a	Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?			X	
	b	Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?			X	
	c	Anna (spesifiser)?				

Sjekklista er gjennomgått den 19/04 - 2018 av Herøy kommune - OMR

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2016/342
		Arkiv:	611

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
131/18	Formannskapet	03.07.2018
	Kommunestyret	23.08.2018

DETALJREGULERINGSPLAN FOR ELSEBØ - SLUTTHANDSAMING

Tilråding:

1. *Detaljreguleringsplan for Elsebø gnr. 30 bnr. 9 med tilhørende reguleringsføresegner datert 13.06.2018 blir vedteken.*
2. *Delar av områdeplan for Indre Bergsøy, planID 201247 som ny detaljreguleringsplan for Elsebø gnr. 30 bnr. 9, får konsekvensar for, blir oppheva.*

Planvedtaket kan påklagast, jf. plan- og bygningslova, § 1-9 og 12-12 og Forvaltningslova kapittel VI innan tre - 3 - veker frå kunngjeringsdato

Særutskrift:

Vedlegg:

- 1 Vedl01_2326_Plankart_2018_01_12-A3-L
- 2 Vedl02_2326_reguleringsføresegner_13.06.2018
- 3 Vedl15_2326 Planomtale 2018_01_12
- 4 Vedl03_2326_951 Illustrasjonsplan
- 5 Vedl08_2326 ROS-sjekkliste
- 6 Vedl13_2326_Sol_skuggeanalyse
- 7 Vedl14_2326_Illustrasjon_fjernverknader
- 8 Dokument 17/28992-6 Herøy kommune - Gnr. 30 bnr. 9 m.fl. - Reguleringsplan for Elsebø - Offentleg ettersyn - Uttale sendt fra Statens vegvesen
- 9 Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan for gbnr 30/9 og del av 30/3 Elsebø - fråsegn ved offentlig ettersyn
- 10 Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan for Elsebø - gnr30 bnr9 - offentlig ettersyn

Samandrag av saka:

På vegne av Tomteservice AS har Per Mulvik AS utarbeidd ein detaljreguleringsplan for del av gnr. 30 bnr. 9 på Elsebø i Herøy. Planframlegget legg til rette for 22 bueiningar innanfor BKS 1 og 2. Det ligg ikkje føre konkrete utbyggingsplanar for BKS 3 og den er såleis mindre detaljert enn BSK 1 og 2.

Fylkesmannen stiller krav om at det må innarbeidast i føresegna krav til eitt leikeapparat og denne endringa har blitt innarbeidd.

Rådmannen rår derfor til at kommunestyret eigengodkjenner detaljreguleringsplanen for Elsebø gnr. 30 bnr. 9.

Saksopplysningar:

Saka gjeld slutthandsaming av reguleringsplan for Elsebø gnr. 30 bnr. 9. To grunneigarar har gått saman om å utarbeide ein felles plan for områda KS7 og KS8 i reguleringsplanen for indre Bergsøy. For KS7 og KS8 ligg det føre plankrav før utbygging som har gjort at grunneigarane må gjennomføre eit reguleringsarbeid. For ein grunneigar er det ynskje om å snarleg utbygging medan den andre har ingen konkrete planar om å bygge ut. Derfor er det noko forskjell i detaljeringsgrada på dei ulike områda innanfor planen.

Oppsummering av planprosessen:

Tema	Dato	Saksnr.
Oppstartsmøte med grunneigar og konsulent	13.04.2016	
Kunngjering om oppstart	27.02.2017	
Frist for uttale til varsel om oppstart	24.04.2017	
Vedtak om offentlig ettersyn i Formannskap	10.04.2018	F-sak 61/18
Frist for uttale ved offentlig ettersyn	01.06.2018	
Slutthandsaming og vedtak om eigengodkjenning i Kommunestyret	23.08.2018	

Om planforslaget:

Avkøyrslé/tilkomst til planområdet/vegssystem

Planområdet får tilkomst frå den kommunale vegen Bergslibakken i vest som via Borgarhaugvegen munnar ut i RV654 (Buholmvegen) om lag 420 m lenger sør (luftlinje). I gjeldande områdeplan er Bergslibakken gitt namnet o_V14 og regulert i 7 m breidde med 3 m einssidig fortau forbi planområdet.

Bustader – frittliggende småhus (BFS1)

Ein del av områdeplanen regulert til frittliggende småhus som grensar til ny plassering av vendehammar. Bakgrunnen for at arealet er teke inn i detaljplanen er behov for justering av byggjegransa inn mot vendehammar. Føresegner er vidareført frå gjeldande områdeplan.

Bustader - konsentrert småhus (BKS1-3)

Det er avsett 3 område for konsentrert småhusbustad (KS-område) med krav til %BYA mellom 25% og 40% i samsvar med gjeldande områdeplan.

For BKS1 og BKS2 er maksimal gesims- og mønehøgde for bustadhus sett til 6,5 m og 8,5 m, i samsvar med områdeplanen.

For BKS3 er høgdeavgrensinga satt til hv. 7,0 m og 9,0 m grunna skrått terreng som krev andre bustadtypar.

For alle KS-områda er maksimal gesimshøgde for carport/garasje satt til 4,0 m (mot 3,5 m i områdeplanen) og mønehøgde 5,0 m som i områdeplanen.

Til kvar bueining skal det opparbeidast to parkeringsplassar derav ein overdekt i carport eller garasje på eiga tomt. Til planlagd 6-mannsbustad innanfor BKS1 er det lagt til grunn eit felles garasjeanlegg for 6 bilar og for 4-mannsbustadane legg ein til grunn doble carportar/garasjer – alle med integrert sportsbod. Øvrige parkeringsplassar er føresette dekte dels på eiga tomt – dels på felles parkeringsplass f_SPP1

I følgje områdeplanen skal det til kvar bueining opparbeidast eit minste uteopphaldsareal (MUA) eigna til leik på minst 15m² samla i grupper på minimum 60m² netto. Dette inneber at det til kvar 4-mannsbustad etablerast eit felles MUA=60m² og til 6-mannsbustaden eit tilsvarende areal på 90m².

Plankart og illustrasjonsplan syner planlagd utbygging med totalt 10 bueiningar innanfor BKS1 og 12 innanfor BKS2. BKS3 er mindre detaljert då det pr. dato ikkje ligg føre konkrete byggjeplanar for området. Ein har imidlertid gjennom føresegner, byggjegranser, avkøyrlesymbol og utnyttingsgrad lagt føringar for ei seinare utbygging.

Sentralt i planområdet er det avsett 800m² til nærleikeplass tilgjengeleg frå alle bustadane innanfor maksimalt 50m. Leikeplassen skal vere eigna for leik og opphald og plasseringa inntil friluftsområdet LF1 opnar for sambruk og med dette eit variert leik- og rekreasjonstilbod for ulike aldrar. Alle bueiningar utanom den nordlege tomta innanfor BKS1 har tilgang til leikeplassen utan kontakt med trafikkareal. Sidan f_SKV3 berre betener den sørlege tomta vurderast trafikkmengda som så marginal og oversikta så god at slik kryssing må kunne akseptast.

Leikeplassen skal elles utformast som rekreasjons- og leikeområde der prinsippa for universell utforming så langt mogleg leggst til grunn slik at den heilt eller delvis kan nyttast av alle. Leik for born i alderen 1-7år skal imidlertid prioriterast.

Vurdering:

Merknader ved offentleg ettersyn

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 04.06.2018:

Det er svært positivt at det er sett av eit relativt stort areal sentralt i planområdet til leik, men vi saknar at føresegna stiller krav til minimum eitt leikeapparat i tillegg til sandkasse og benk. Vi reknar med at dette er ein glipp, og under føresetnad av at dette kravet kjem inn i føresegna, vil vi ikkje ha motsegn til planen.

Kommentar:

Merknaden er teke til følgje og førsegna er endra.

Møre og Romsdal fylkeskommune, datert 01.05.2018

Vi har ikkje merknadar til at planen vert eigengodkjent.

Statens vegvesen datert 04.05.2018

Statens vegvesen har ingen særskild merknad til reguleringsframlegget for Elsebø.

Vurderingar etter Naturmangfaldslova § 7-12

§7 prinsipp for offentleg beslutningstaking i §§ 8 til 12

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Plankonsulent sjekka ut potensielle interessekonflikt i www.artskart.no og www.naturbase.no. Det er ikkje registrert spesielt sårbare eller raudlista artar i planområdet. Kunnskapsgrunnlaget vurderast som tilstrekkeleg for denne saka.

§9, Føre-var-prinsippet

Sidan kunnskapsgrunnlaget vurderast som tilstrekkeleg, vil også behovet for bruk av føre-var-prinsippet reduserast.

§ 11, kostnadane ved miljøforringelse skal bærast av tiltakshavar

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Med bakgrunn i vurderingane som er gjort i §§ 8 og 9 kjem ikkje §§ 10 og 12 som gjeld *Økosystemtilnærming og samlet belastning* og *miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar* til bruk i denne saka.

Støy

Planområdet er ikkje utsett for vegtrafikkstøy eller industriell støy ut over grenseverdiane fastsett i T-1442.

Barn og unge

Skogen i området er i Barnetrakkregistrering registrert som ein skog for leik. Øvre del av skogen er planlagt til bustadar, men den største delen av skogen er uberørt av reguleringsplanen. Her er også ei lysning inne i skogen som vert bevart. Ned om skogen er det planlagt ein felles leikeplass innanfor området der dei aller fleste bygga har tilkomst utan å måtte krysse ein veg. Rådmannen ser i dette tilfellet leikeplassen i samanheng med skogsområdet som er registrert som ein stad der barn og unge leikar. Variasjonen mellom fri leik i naturleg terreng og ein mindre opparbeidd leikeplass som ein god kombinasjon. Samla sett meiner rådmannen at området er godt eigna for born og unge og at planforslaget vil gje ein positiv effekt på born i området.

Konklusjon:

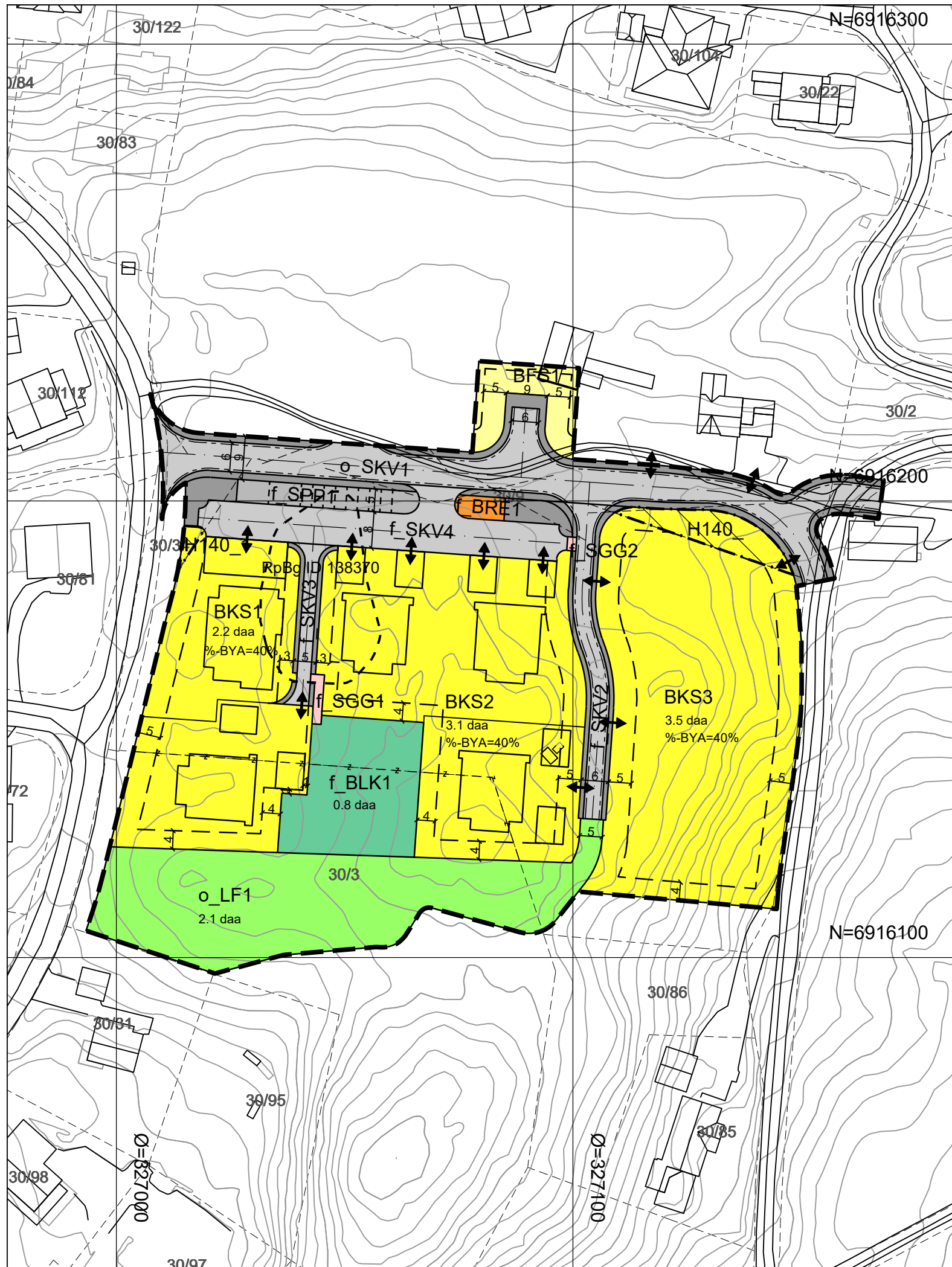
Rådmannen rår til at kommunestyret godkjenner, i medhald av plan- og bygningslova § 12-12, *detaljreguleringsplan for Elsebø gnr. 30 bnr. 9* med føresegner datert 13.06.2018

Fosnavåg, 13.06.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

Teiknforklaring

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bygningar og anlegg

- BFS Bustader-frittliggende-småhus
- BKS Bustader-konsentrert-småhus
- BRE Renovasjonsanlegg
- BLK Leikeplass

§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- SKV Køyreveg
- SGG Gangveg/gangareal
- SVT Annan veggrunn - teknisk anlegg
- SPP Parkeringsplassar

§12-5. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftsmål og reindrift

- LF Friluftsmål

§12-6 - Omsynssoner

- Frisikt

§12-7 - Bestemmelseområder

- Linjesymbol**
- Krav om nærmere undersøkelser, overvåking og klargjøring av virkninger
  - RpGrense
  - RpFormålGrense
  - Regulert tomtegrense
  - RpBestemmelseGrense
  - Eiendomsgrense som skal oppveves
  - RpSikringGrense
  - Byggegrense
  - Planlagt bebyggelse
  - Bebyggelse som inngår i planen
  - Bebyggelse som forutsettes fjernet
  - Regulert senterlinje
  - Frisiktlinje
  - Regulert kant kjørebane
  - Regulert parkeringsfelt
  - Måle og avstandslinje
- Punktsymboler**
- Avkjørsel - både inn og utkjøring

Kartopplysningar

Kjelde for basiskart: Herøy kommune
 Dato for basiskart: 28.01.2016
 Koordinatsystem: UTM sone 32 basert på EUREF89/WGS84
 Høgdegrunnlag: NN1954

Ekvidistanse 1 m
 Kartmålestokk: 1:1000 (A3)

Herøy
kommune

Detaljregulering Elsebø - gnr.30 bnr.9 Med tilhørende føresegner

Arealplan-ID:
1515-201705

Forslagstillar:
Tomteservice AS

SAKSHANDSAMING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVA

	SAKS-NR.	DATO	SIGN.
Dato			
Revisjon			
Dato			
Revisjon			
Dato			
Revisjon			
Kommunestyret sitt vedtak			
Ny 2. gongs handsaming			
Offentleg ettersyn frå .....til			
2. gongs handsaming			
Offentleg ettersyn frå.....til			
1. gongs handsaming			
Kunngjering av oppstart av planarbeid: 27.02.2017			
Oppstartsmøte: 13.04.2016			
PLANEN ER UTARBEIDD AV:			
	TEGNNR.	DATO	SIGN.
	2326-01	12.01.2018	JMO
Stadfesting av at planen er i samsvar med kommunestyret sitt vedtak			
	Dato	Plansief	

Detaljregulering for Elsebø – gnr.30 bnr.9

Planidentifikasjon:

Eigengodkjenningsdato:

Eigengodkjend av:

1515-201705

xx.xx.2018

Herøy kommunestyre

REGULERINGSFØRESEGNER

tilknytt detaljregulering for Elsebø – gnr.30 bnr.9

Utarbeidd: 12.01.2018

Revidert: 13.06.2018

Eigengodkjend:

Områdeomtale/plangrense:

Plangrensene er vist på plankartet 2326-01

Revidert 12.01.2018 – Per Mulvik AS

Sist revidert 16.04.2018 – Herøy kommune, etter vedtak i F-sak 61/18

§ 1 GYLDIGHEITSSOMRÅDE

Desse føresegnene gjeld for området som på plankartet er vist med reguleringsgrenser.

Innanfor grensene skal areala nyttast og bygningane plasserast som planen (plankartet og føresegnene) fastset.

§ 2 ANDRE BESTEMMINGAR

Desse føresegnene kjem i tillegg til dei til ei kvar tid gjeldande sentrale og kommunale lover og føresegner.

§ 3 PRIVATRETTSLEGE AVTALAR

Etter at denne reguleringsplanen med tilhøyrande føresegner er gjort gjeldande, kan det ikkje gjerast privatrettslege avtalar som er i strid med planen.

§ 4 REGULERINGSFORMÅL

Arealet innanfor reguleringsgrensene skal nyttast i samsvar med plan- og bygningslova til følgjande føremål:

4.1 Bygningar og anlegg (Pbl. § 12-5 nr. 1)

- 1111 Bustader – frittliggande småhus: BFS
- 1112 Bustader – konsentrert småhus: BKS
- 1550 Renovasjon, felles: f_BRE
- 1610 Leikeplass, felles: f_BLK

4.2 Samferdsel og teknisk infrastruktur (Pbl. § 12-5 nr. 2)

- 2011 Køyreveg, offentleg; o_SKV
- 2011 Køyreveg, felles; f_SKV
- 2015 Gangveg, felles: f_SGG
- 2018 Annan veggrunn, offentleg; o_SVT
- 2018 Annan veggrunn, felles: f_SVT
- 2019 Annan veggrunn, felles: f_SVG
- 2082 Parkeringsplass, felles: f_SPP

4.3 Landbruks-, natur- og friluftsføremål og reindrift (Pbl. § 12-5 nr. 5)

- 5130 Friluftsføremål, offentleg; o_LF

4.4 Omsynssoner (Pbl. § 12-6)

- 140 Frisikt

4.5 Føresegningsområde/bestemmelsesområde (Pbl. § 12-7)

- 12 Føresegningsområde kulturminne

§ 5 FELLESFØRESEGNER

- a. Når særlege grunnar talar for det kan kommunen tillate mindre vesentlege endringar frå reguleringsplanen innanfor ramma av bygningslovgevinga og dei kommunale vedtektene.
- b. Bygningar skal plasserast innanfor regulerte byggegrenser og elles innanfor linjer for planlagd bebyggelse der slike er vist. Gesims- og mønehøgde målast ut frå gjennomsnittleg planert terreng rundt bygget.
- c. Innanfor byggjeområda kan det oppførast trafokioskar, pumpestasjonar eller andre tekniske innretningar der nødvendig. Frittstående bygg til slike føremål skal ha dimensjon, form og farge tilpassa bebyggelsen elles i området.
- d. Kulturminne merka i plankartet som RpBg ID 138370 kan bli fjerna utan vilkår om utgraving.
- e. Ved byggesøknad/-melding skal garasjeplasseringa visast sjølv om den ikkje skal byggast samstundes med andre bygg.
- f. Garasjar skal oppførast i ei høgd og det er ikkje tillate med ark eller takglas på garasje. Utforming, farge- og materialbruk må harmonere med bustadhuset.
- g. Der terrenget etter opparbeiding gjer det naudsynt med støttemur mot grannetomt eller veg, kan kommunen angi planeringshøgder. Det tillatast oppført forstøtningmur i eigedomsgrensa.
- h. Innanfor kvar tomt må utbyggjar syte for naudsynt drenering for overvatn og grunnvatn, og føre dette til bekk/vassdrag eller kommunalt leidningsnett etter godkjenning frå kommunen.
- i. Kommunen skal ha rett til å nytte uteareal i samband med naudsynt vedlikehald av kommunaltekniske anlegg som kryssar eller ligg inntil byggjeområda.
- j. Kommunen skal ved handsaming av byggesøknader sjå til at bygga får ei god form og materialbruk og at bygg i same område vert mest mogleg harmoniske i form, farge og storleik.
- k. Gjerde og hekkar langs gater/vegar skal ikkje vere høgare enn 1,0m over tilgrensande vegnivå og 0,5m ved kryss/avkøyrsløp. Sjå elles føresegnene vedkomande frisktlinjer.
- l. Dersom det under graving vert mistanke om, eller påvist ustabile masser, må det gjerast grundigare kartleggingar av grunntilhøva.

§ 6 AREALBRUK

6.1 BYGNINGAR OG ANLEGG, PBL. §§12-5 NR.1

6.1.1 Generelt

- a. Det skal ikkje nyttast reflekterande materialar på bygningar eller anlegg. Unnateke er evt. glasfasade.
- b. Ved val av takvinkel skal eksisterande/kringliggjande bustadhus takast omsyn til slik at bygga som gruppe gjev ei harmonisk områdeoppfatning. Dette skal likevel ikkje vere til hinder for det arkitektoniske uttrykket. Nye bygg skal framheve byggeskikken for si tid og medverke til vidare utvikling av denne.
- c. Det skal avsetjast to (2) parkeringsplassar pr. bueining derav ein i garasje eller carport. Situasjonsplan skal vise plassering av garasje for tal bilar etter parkeringskravet.
- d. Dersom garasje ikkje vert bygt tilsvarande krav til tal parkeringsplassar, skal parkeringsplass reknast inn i grunnlaget for BYA med 20m² pr. bilplass.
- e. Ikkje utbygd del av tomta skal utformast tiltalande. Det er ikkje tillate med skjemmaende skjeringar eller fyllingar. Skjeringar som følgjer av utgraving/planering av tomt skal tilplantast med stadeigen vegetasjon. Skråningar skal framstå som vegetasjonsbelte.
- f. Mur mot offentleg veg skal godkjennast av kommunen.
- g. Der planering medfører støttemur mot nabetomt eller veg, skal muren vere av høg estetisk kvalitet.

- h. Ev. utelagring kan berre tillatast dersom funksjonane vert skjerma av vegetasjon, gjerde eller overdekkande bygning. Dette må vurderast i kvar enkelt sak og ut i frå funksjon og omfang. Skjermingstiltak skal godkjennast av kommunen.
- i. Opphaldsareal ute skal opparbeidast og fortrinnsvis ferdigstillast samstundes med bygningane/ anlegget.
- j. Der bygningsplassering er vist med linjer for planlagd bebyggelse (sosi-kode 1213) tillatast eit avvik på inntil ein (1) meter.

6.1.2 Bustadar – frittliggande småhus (BFS)

Innanfor BFS kan det byggjast frittliggande småhus med inntil to (2) bueiningar på kvar tomt. Til arealet høyrer naudsynte anlegg for å oppfylle bygningane sin funksjon.

- b. Grad av utnytting av tomtene er bestemt av tillate prosent utbygd areal (%-BYA):
BFS-område: maksimum BYA 30%
- c. Bustadbygg skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 6,5m og ei mønehøgde som ikkje overstig 8,5m.
- d. Garasjar/carport skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 4,0m og ei mønehøgde som ikkje overstig 5,0m.
- e. Garasjar/carport skal ikkje byggjast større enn med 49,9m² grunnflate og i berre ei høgde.
- f. Som minste uteopphaldsareal (MUA) på den enkelte tomt innanfor BFS-områda skal det setjast av minimum 20m² eigna for leik. Arealet skal gå fram av situasjonsplan

6.1.3 Bustadar – konsentrert småhus (BKS)

- a. Innanfor BKS kan det byggjast bustadhus med inntil seks bueiningar i kvar bygning. Til arealet høyrer naudsynte anlegg for å oppfylle bygningane sin funksjon.
- b. Grad av utnytting av tomtene er bestemt av tillate prosent utbygd areal (%-BYA):
BKS-område: minimum BYA 25% og maksimum BYA 40%
- c. BKS-område skal planleggast under eitt, men kan byggjast ut i trinn.
- d. Bustadbygg innanfor BKS1 og BKS2 skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 6,5m og ei mønehøgde som ikkje overstig 8,5m.
- e. Bustadbygg innanfor BKS3 skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 7,0m og ei mønehøgde som ikkje overstig 9,0m.
- f. Garasjar/carport skal ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 4,0m og ei mønehøgde som ikkje overstig 5,0m.
- g. Garasjar/carport skal som hovudregel organiserast som felles garasjeanlegg. Unntaksvis kan frittstående enkel garasje eller carport (til ei bueining) byggjast med grunnflate inntil 36m².
- h. Som minste uteopphaldsareal (MUA) innanfor KS-område skal det setjast av minimum 15m²/bueining eigna for leik. Areal til MUA samlast i område med minimum netto leikeareal på 60m².

6.1.4 Leikeplass (BLK)

- a. Leikeplassen skal ved utbygging setjast i slik stand at den er eigna for leik og opphald.
- b. Leikeplassen skal utførast som rekreasjons- og leikeområde.
- c. Prinsippa om universell utforming bør så langt råd er leggast til grunn slik at leikeplassen heilt eller delvis kan nyttast av alle.
- d. Leik for born i alderen 1-7 år skal prioriterast og leikeplassen skal opparbeidast i samsvar med den til den kvar tid gjeldande forskrift om leikeplassutstyr. Leikeplassen skal ha areal og utstyr nok til varierte aktivitetar som fremjar rørsleglede, gir allsidig rørsleerfaring, sanseerfaring og moglegheit for læring og meistring.
- e. Leikeplassen skal minimum opparbeidast med sandkasse, benk og eitt leikeapparat.
- f. f_BLK1 er nærleikeplass felles for BKS1-3.
- g. Der leikeplassen grensar til trafikkareal skal det setjast opp gjerde.

6.1.5 Renovasjonlegg (BRE)

- a. Innanfor f_BRE1 er det avsett plass til nedgravd renovasjonsanlegg.
- b. f_BRE er felles for bustadane innanfor BKS1-3.

6.2 SAMFERDSLEANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR, PBL. §§12-5 NR.2

6.2.1 Generelt

- a. Innanfor område for veggrunn er det ikkje tillate med andre innretningar/anlegg enn dei som er naudsynte for drift og vedlikehald av veggrunnen.
- b. Vegskråningar skal setjast i stand med tilplanting/tilsåing samstundes med ferdigstilling av bustadfeltet.
- c. Tilkomst og kryssløysing skal opparbeidast i samsvar med planen.
- d. I tillegg til vist trafikkareal kjem nødvendig areal til vegksjeringar og fyllingar som kan leggjast på tomtegrunn/tilstøytande naboareal jf. Pbl.kap.16. Evt. vist skråningsutslag på plankartet kan endrast som følge av nærare detaljprosjektering.
- e. I vegareal kan det leggjast VA-leidningar, EL-, tele- og fiberkablar.
- f. Plassering av avkøyrslar markert med pil i plankartet kan fråvikast ved behov.

6.2.2 Annan veggrunn – tekniske anlegg (SVT)

- a. Gjeld område avsett til grøft, skjering, fylling, støttemur, snøopplag m.m.
- b. Opparbeidast med breidder som vist i plankartet.
- c. Eigedomstilhøve som for tilgrensande veg.

6.2.3 Gangveg/gangareal (SGG)

- a. f_SGG1 og f_SGG2 er felles for alle eigedomar innanfor plangrensa.
- b. Gangvegar opparbeidast med fast dekke, breidder som vist i plankartet, og så langt mogleg i samsvar med prinsippa for universell utforming.

6.2.4 Køyreveg (SKV)

- a. o_SKV1 er offentlig køyreveg med snuplass.
- b. f_SKV2 er felles tilkomstveg for BKS2 og BKS3
- c. f_SKV3 er felles tilkomstveg for BKS1
- d. Vegane opparbeidast med fast dekke og breidder som vist i plankartet.

6.2.5 Felles parkeringsplass

- a. f_SPP1 er felles parkeringsplass for bustadane innanfor BKS1-3 og opparbeidast med fast dekke.

6.3 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL, PBL. §§12-5 NR.5

6.3.1 Friluftsmål (LF1)

- a. I friluftsområda er det ikkje tillate å drive verksemd eller føre opp bygg eller anlegg som etter kommunen sitt skjønner er til hinder for bruken av området.
- b. Det kan etablerast gangstiar innanfor området.
- c. Gangsti skal ha naturleg dekke ev. dekke av grus.
- d. o_LF1 er offentlig.

§ 7 OMSYNSSONER, Pbl. §12-6

7.1 Frisiktsoner

- a. Frisiktsoner er vist med omsynssone, kode H140. Frisiktsoner i vegkryss må ikkje nyttast slik at det på noko tidspunkt hindrar fri sikt. Areal innanfor frisiktsona skal planerast ned til 0,5m over tilgrensande vegar sitt nivå.
- b. Enkeltstående høgstamma tre kan tillatast.

§ 8 FØRESEGNSOMRÅDE/BESTEMMELSEOMRÅDE, Pbl. §12-7

- a. Kulturminne som er merka i plankartet med rpbg ID 138370 kan bli fjerna utan vilkår om utgraving.
- b. Dersom det viser seg at tiltak innanfor planen kan skade, øydeleggje, grave ut, flytte,forandre, tildekke, skjule eller på annan måte utilbørleg skjemme automatisk freda

kulturminne eller framkalle fare for at dette kan skje, må arbeida straks stansast og kulturminneforvaltninga varslast umiddelbart. Ansvaret ligg hjå tiltakshavar og/eller ansvarshavande leiar på plassen. Kulturminneforvaltninga avgjer snarast mogleg – og seinast innan 3 veker – om arbeidet kan fortsette og vilkåra for det. Fristen kan under gitte forhold forlengast.

§ 9 REKKEFØLGJEKRAV

- a. Felles nærleikeplass skal opparbeidast og ferdigstillast før det vert gjeve mellombels bruksløyve og ferdigattest. Leikeareal innanfor byggjeareala (MUA) skal opparbeidast samtidig med bustadhusa.
- b. O_SKV1 skal byggjast som vist på plankartet t.o.m snuplassen før kommunen kan tillate bygging innanfor BKS1-3.

Herøy kommune, xx/xx/2018

_____
ordfører

FORSLAGSSTILLAR:
TOMTESERVICE AS

PLANOMTALE:
FRAMLEGG TIL DETALJREGULERING FOR:
Elsebø – gnr-30 bnr.9
PlanID: 1515-201705

DATO 12.01.2018

Tomteservice AS

mulvik
www.mulvik.no

norhus
prosjekt

Innhold

1	SAMANDRAG.....	3
2	BAKGRUNN	3
2.1	Målet med planen	3
2.2	Forslagsstillar, plankonsulent, eigarforhold	4
2.3	Tidlegare vedtak i saka	4
2.4	Utbyggingsavtalar	4
2.5	Krav om konsekvensutgreiing	4
3	PLANPROSESSEN	4
3.1	Medverknad, varsel om oppstart ev. planprogram	4
4	PLANSTATUS OG RAMMER	5
4.1	Overordna planar	5
4.2	Gjeldande og tilgrensande reguleringsplanar	5
4.3	Temaplanar	6
4.4	Statlege planretningslinjer/rammer/føringar	6
5	SKILDRING AV PLANOMRÅDET – EKSISTERANDE TILHØVE	7
5.1	Lokalisering	7
5.2	Dagens arealbruk og tilstøytande arealbruk	7
5.3	Staden sin karakter.....	8
5.4	Landskap	8
5.5	Kulturminne og kulturmiljø	8
5.6	Naturverdiar	8
5.7	Rekreasjonsverdi/-bruk, uteområde	8
5.8	Landbruk.....	8
5.9	Trafikkforhold	9
5.10	Barn sine interesser.....	9
5.11	Sosial infrastruktur.....	9
5.12	Universelt tilgjenge	9
5.13	Teknisk infrastruktur	9
5.14	Grunnforhold.....	10
5.15	Støyforhold	10
5.16	Luftforureining.....	10
5.17	Risiko og sårbarheit (eksisterande situasjon)	10
5.18	Næring.....	10
5.19	Analysar/utgreiingar.....	11
6	SKILDRING AV PLANFRAMLEGGET	11
6.1	Planlagt arealbruk.....	11
6.2	Gjennomgang av aktuelle reguleringsformål.....	11

6.3	Bebyggelsen si plassering og utforming.....	13
6.4	Bumiljø/bukvalitet	13
6.5	Parkering	14
6.6	Tilknytning til infrastruktur.....	14
6.7	Trafikkløsning	14
6.8	Planlagde offentlege anlegg.....	15
6.9	Miljøoppfølging	15
6.10	Universell utforming.....	15
6.11	Uteopphaldsareal	15
6.12	Landbruksfaglege vurderingar.....	16
6.13	Kulturminne	16
6.14	Sosial infrastruktur.....	16
6.15	Plan for vatn og avløp samt tilknytning til offentlig nett.....	16
6.16	Plan for avfallshenting	17
6.17	Avbøtande tiltak/løysingar ROS	17
6.18	Avbøtande tiltak/løysingar Naturmangfaldlova.....	17
6.19	Rekkefølgjekrav.....	17
7	VERKNADER AV PLANFRAMLEGGET	17
7.1	Overordna planar.....	17
7.2	Landskap, omgjevnader og staden sin karakter	18
7.3	Estetikk.....	19
7.4	Kulturminne og –miljø, ev. verneverdi.....	19
7.5	Tilhøvet til naturmangfaldslova.....	19
7.6	Rekreasjonsinteresser/rekreasjonsbruk.....	19
7.7	Uteområde.....	19
7.8	Trafikkforhold.....	19
7.9	Barn sine interesser.....	19
7.10	Sosial infrastruktur.....	19
7.11	Universell tilgjengelighet.....	20
7.12	Energibehov – energibruk	20
7.13	ROS.....	20
7.14	Jordressursar/landbruk.....	20
7.15	Teknisk infrastruktur	20
7.16	Økonomiske konsekvensar for kommunen	20
7.17	Konsekvensar for næringsinteresser.....	20
7.18	Interessemotsetnader/konflikttema	20
7.19	Avveging av verknader	20
8	KONSEKVENsutGREIING.....	21

9	INNKOMNE INNSPEL	21
9.1.1	Britt Wenche Bostad (24.04.2017)	21
9.1.2	Statens Vegvesen (15.03.2017)	21
9.1.3	NVE (19.04.2017)	21
9.1.4	Søre Sunnmøre Landbrukskontor (24.04.2017)	21
9.1.5	Møre og Romsdal fylkeskommune (09.03.2016)	21
9.1.6	Fylkesmannen (10.03.2016)	23

- Vedlegg som følgjer saka:
  1. 2326_Plankart (PDF/SOSI)
  2. 2326_Reguleringsføresegner (PDF/DOC)
  3. 2326_951 Illustrasjonsplan
  4. 2326_211 Lengdeprofil o_SKV1 (PDF)
  5. 2326_212 Lengdeprofil f_SKV2 (PDF)
  6. 2326_213 Lengdeprofil f_SKV3 (PDF)
  7. 2326_214 Lengdeprofil f_SKV4 (PDF)
  8. 2326_ROS-sjekkliste
  9. 2326_Referat frå oppstartsmøte
  10. 2326_Varslingsbrev
  11. 2326_Annonse
  12. 2326_Innspel/merknad til oppstart
  13. 2326_Sol-/skuggeanalyse
  14. 2326_Illustrasjonar/fjernverknader

1 SAMANDRAG

På vegne av Tomteservice AS fremjar ein med dette framlegg til detaljreguleringsplan for del av gnr.30 bnr.9 på Elsebø i Herøy kommune.

Planen med namn «Elsebø – gnr.30 bnr.9» har planID «1515-201705», er utarbeidd i samsvar med overordna plan - med nokre justeringar - og så langt praktisk mogleg tilpassa innkomne merknader.

Verknader av planframlegget er synleggjort gjennom utarbeiding av 3D-modell med utsnitt frå denne som vedlegg saman med m.a sol-/skuggeanalyse.

Det har vore samtalar og undervegs møte med Herøy kommune m.a i høve vegløyser, snuplass, ev. omdisponering av KS7 m.m. og vi vurderer no saka tilstrekkeleg opplyst som grunnlag for ei positiv kommunal handsaming. Planframlegget vert fremja som detaljreguleringsplan i samsvar med Pbl§§12-3.

2 BAKGRUNN

2.1 Målet med planen

Bergsøy er eit sentralt og populært bustadområde i Herøy kommune der marknaden - etter forslagsstillar si vurdering - har behov for leiligheiter som dei kan tilby. I gjeldande områdeplan «201247 Indre Bergsøy» er aktuelt område (KS7 og KS8) avsett til konsentrert busetnad med krav om utarbeiding av detaljreguleringsplan før utbygging. Ved varsel om oppstart signaliserte ein ønskje om omdisponering av KS7 til frittliggande småhus, men dette utgår grunna motstand frå både kommune og fylkesmann (jfr. merknad til planoppstart). Ein legg difor områdeplanen til grunn og regulerer begge områda til konsentrert småhusbusetnad.

For KS7 (BKS3) føreligg ingen konkrete planar om utbygging, så dette området er difor mindre detaljert i planframlegget. For KS8 (BKS1-2) derimot er planane konkrete og består i hovudsak av korsdelte 4M-

bustadar og ein 6M-bustad med tilhøyrande anlegg som carport/garasje, parkeringsplass/trafikkareal, leikeplass m.m.

Prinsippet for UU/tilgjengeleg bustad leggst til grunn der hovudfunksjonar er samla på inngangsplanet og det er lagt vekt på romslege og solrike tomter med nærleik til felles leikeplass og kringliggjande friluftsområde. Forholda ligg godt til rette både for barnefamiljar og eldre som kanskje vil byte ut einebustaden med noko mindre og lettstelt med god tilkomst og kort veg til sentrum. Mange av parkeringsplassane er tilpassa rørslehemma, og ein har elles så langt mogleg lagt parkeringsplassar og øvrig trafikkareal til ytterkant av planområdet med formål å oppnå eit mest mogleg bilfritt bustadmiljø i kjernen av planområdet.

2.2 Forslagsstillar, plankonsulent, eigarforhold

Forslagsstillar: Tomteservice AS.

Plankonsulent: Per Mulvik AS.

Grunneigar: Nils-Jacob Elsebø.

2.3 Tidlegare vedtak i saka

Ingen.

2.4 Utbyggingsavtalar

Ein varsla ved oppstart om at det blir inngått utbyggingsavtale mellom tiltakshavar Tomteservice AS og Herøy kommune vedr. tekniske anlegg, også anlegg som ligg utanfor plangrensa.

2.5 Krav om konsekvensutgreiing

Tiltaket er vurdert etter forskrifta om konsekvensutgreiing i samsvar med Pbl kap.4. Sidan både formål og i hovudsak også avgrensing er i samsvar med overordna plan og elles utan vesentlege konsekvensar for miljø og samfunn er det ikkje behov for konsekvensutgreiing – jfr. referat frå oppstartsmøte.

3 PLANPROSESSEN

3.1 Medverknad, varsel om oppstart ev. planprogram

Formell saksgang i samsvar med reglane i plan- og bygningslova sikrar at kravet om medverknad vert ivareteke gjennom lovfesta høyringar og offentleg ettersyn. Det er ikkje sett krav om planprogram.

Oppstartsmøte

Det vart halde oppstartsmøte med kommunen 13.04.2016 med drøfting av m.a følgjande tema:

- Avklaring av planstatus og plantype/tilhøvet til overordna plan
- Krav til detaljeringsgrad og leveranse
- Omsyn til leikeplass – arealbehov og plassering – evt. fråvik i høve områdeplan.
- Snuplass/plassering av avkøyrsløp – evt. fråvik i høve områdeplan.
- Utbyggingsavtale
- Storleik på carport – evt. fråvik i høve områdeplan.
- Plangrense

Møtereferat er vedlagt.

Varsel om oppstart

Varsel om oppstart datert 27.02.2017 vart annonsert i avisa Vestlandsnytt og ved varslingsbrev med frist for innspel/merknader satt til 24.04.2017. Varslingsbrev og annonsetekst er vedlagt.

Innspel/merknader til varsel om oppstart

I samband med varsel om planoppstart kom det inn 7 innspel. Desse er vurdert, oppsummert og kommentert bak i planomtalen. Alle innspel er vedlagt.

Vidare saksgang

Etter handsaming av planframlegget i kommunen og vedtak om utlegging til offentlig ettersyn, vert framlegget sendt til berørte partar for uttale normalt med ein frist på 6 veker etter utsending.

Etter høyringsfristen vert framlegg til reguleringsplan evnt. justert i samsvar med innkomne innspel før endeleg kommunal handsaming. Nedanfor er ei enkel oversikt over planprosess med planlagt framdrift.

Planfase	Medverknad	Tid
Oppstartmøte	konsulent/kommunen	13.04.2016
Varsel om oppstart av planarbeid, med annonse i avis, kunngjering på kommunen si nettside og varslingsbrev til berørte partar.	konsulent	Varslingsbrev: 27.02.2017 Kunngjeringsannonse: 27.02.2017 Merknadsfrist: 24.04.2017
Vurdering av innkomne merknadar	konsulent	Mai 2017
Utarbeiding av planforslag	konsulent	Mai – Desember 2017
Oversending av planframlegg til kommunen	konsulent	Januar 2018
Kommunal handsaming om utlegging til offentlig ettersyn/ høyring (frist 12 veker).	kommunen	Januar 2018
Offentleg ettersyn/høyring (6 veker)	kommunen	Januar - Mars 2018
Handsaming av merknader og ev. godkjenning av plan.	kommunen	Mars 2018
<i>Ev. endring av planforslag og nytt offentleg ettersyn.</i>		

4 PLANSTATUS OG RAMMER

4.1 Overordna planar

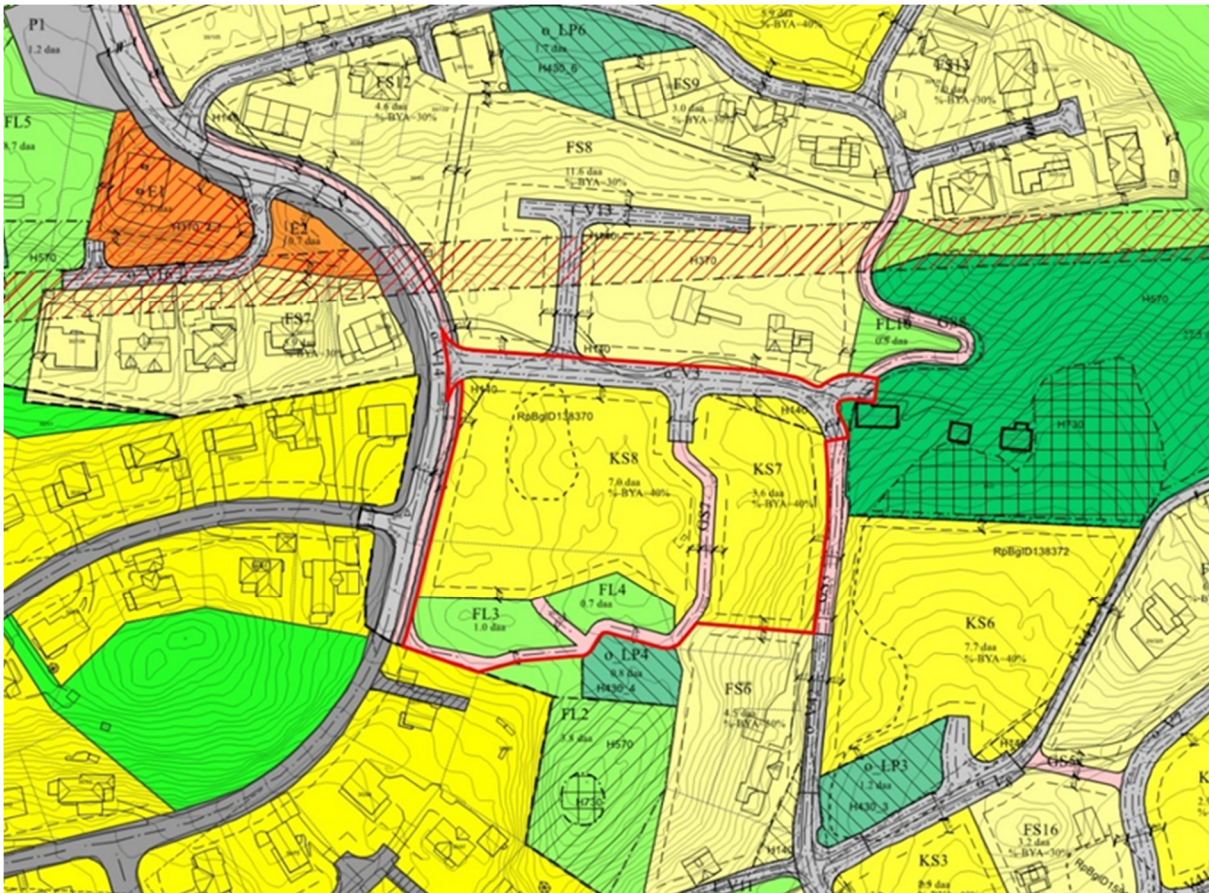
Kommuneplanen sin arealdel /kommunedelplanar

I kommuneplanen sin arealdel for Herøy 2013-2025 utgjer planområdet del av B52 - noverande bustadbebyggelse.

4.2 Gjeldande og tilgrensande reguleringsplanar

Gjeldande reguleringsplan for området er områdeplanen «201247 Indre Bergsøy» - godkjent 27.11.2014 – med krav i føresegnene §6 om detaljregulering før utbygging av m.a KS7 og KS8.

Planarbeidet er såleis i samsvar med overordna plan og utan krav om konsekvensutgreiing. Kartutsnittet nedanfor syner gjeldande og tilstøytande planar i området. Sørvestre del av planområdet grensar til reguleringsplanen «197301 Bergsøy/Bendal»

Figur 1: Gjøldande og tilgrensande reguleringsplanar med varsla plangrense i raudt.

4.3 Temaplanar

Inge kjende med relevans for saka.

4.4 Statlege planretningslinjer/rammer/føringar

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for samordna areal- og transportplanlegging:

Planlagd utbygging er i samsvar med retningslinjene for samordna areal- og transport-planlegging der målet er ein mest mogleg effektiv, trygg og miljøvennleg transport slik at transportbehovet vert avgrensa. For den nye bustadbusetnaden på Elsebø ser vi ikkje vesentlege konsekvensar i høve dette.

RPR for å styrke born og unge sine interesser i planlegginga

Særleg pkt. 5 som går på krav til fysisk utforming er relevant i denne plansaka:

- Areal og anlegg som skal brukast av born og unge skal være sikra mot forureining, støy og trafikkfare.
- I nærmiljøet skal det finnast areal der barn kan utfalde seg og skape sitt eige leikemiljø. Det føreset blant anna at areala:
  - Er store nok og eignar seg for leik og opphald.
  - Gjev høve til ulike typar leik til ulike årstider.
  - Kan nyttast av ulike aldersgrupper med høve til samhandling mellom born, unge og vaksne.

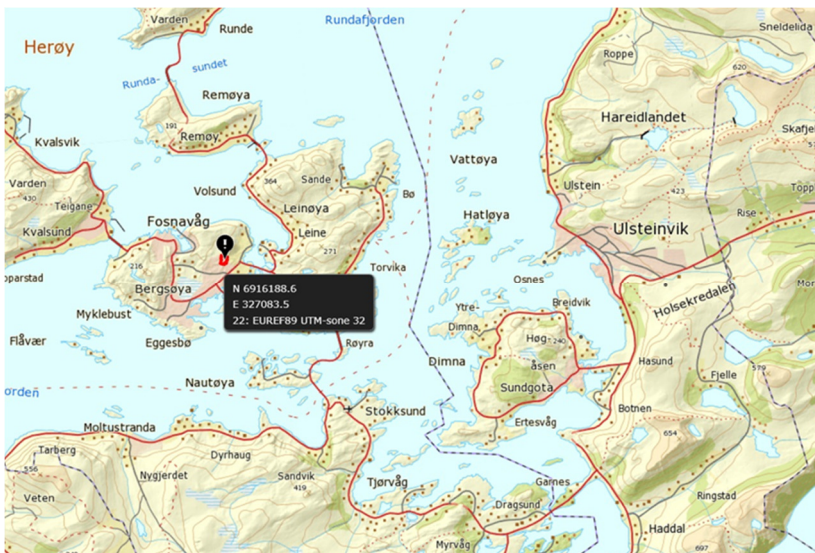
Planarbeidet er basert på gjeldande plan- og bygningslov med forskrifter, rettleiingar samt andre aktuelle lover med forskrifter. I tillegg er SVV sine handbøker og Herøy kommune sin rettleiar for dimensjonering av vegar lagt til grunn.

5 SKILDNING AV PLANOMRÅDET – EKSISTERANDE TILHØVE

5.1 Lokalisering

Lokalisering

Planområdet ligg på Indre Bergsøy i Herøy kommune – ca 1,3 km aust for Fosnavåg sentrum.

Figur 2: Oversiktskart med koordinatfesta planområde.

Avgrensning og storleik på planområdet

Varsla planområde var på ca 15,1 daa avgrensa i samsvar med formålsgrenser i gjeldande områdeplan – jfr. figur nr.1 på side 6. Endeleg planframlegg er noko justert og utgjer totalt ca 15,5 daa

5.2 Dagens arealbruk og tilstøytande arealbruk

Planområdet er ubebyggt og består i hovudsak av skrinn beitemark/lyng. Eit mindre område i sørvestre del – avsett til friluftsområde - består av granskog. I aust grensar planområdet mot Elsebøvegen, og i vest mot Bergslibakken. Like utanfor plangrensa i nordaustre del ligg våningshuset på gbnr.30/9.

Figur 3: Ortofoto av varsla planområde og omgjevnader.

5.3 Staden sin karakter

Struktur/estetikk/byform/eksisterende bebyggelse

Eksisterende bebyggelse utanfor planområdet består i hovudsak av frittliggande småhus/einebustader og tunområde.

5.4 Landskap

Topografi

Planområdet er lett kupert med ein markert rygg om lag midt i planområdet. I aust fell terrenget relativt bratt ned mot Elsebøvegen, vestover slak helling med overgang til tilnærma flatt terreng mot Bergslibakken.

Solforhold/lokalklima

Planområdet vurderast som solrikt og utan lokalklimatiske tilhøve å ta særleg omsyn til. Relativt høg og tett granskog i sør kan i noko grad skjerme for sola midt på dag.

Estetisk og kulturell verdi

Planområdet har ingen særleg estetisk eller kulturell verdi.

5.5 Kulturminne og kulturmiljø

Kulturminne

Ved områdereguleringa vart det i 2010 registrert ein steinalderlokalitet innanfor planområdet som Bergen museum og Riksantikvaren i 2014 vedtok at ikkje treng utgravast. Merking av lokaliteten med sikringssone og ldnr. 138370 er vidareført frå områdeplanen med føresegn som tillet fjerning utan vilkår om utgraving – jfr. merknad frå MR-fylke. Evt. funn skal imidlertid meldast til MR-fylke omgåande.

Kulturmiljø

Ingen registreringar i tilgjengelege databasar.

5.6 Naturverdiar

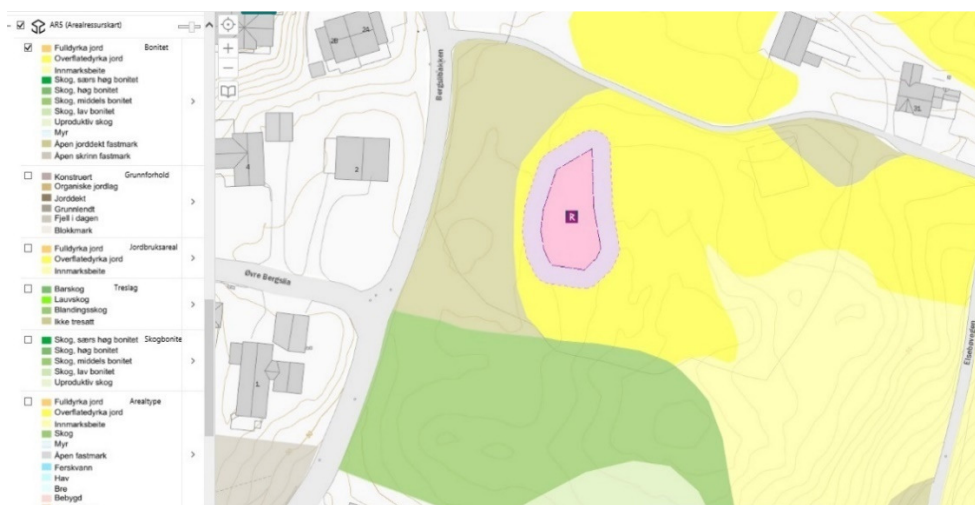
Ingen særskilde naturverdiar registrert i eller ved planområdet.

5.7 Rekreasjonsverdi/-bruk, uteområde

Sjølve planområdet har etter vår kjennskap heller ingen særleg verdi som rekreasjonsområde.

5.8 Landbruk

I følgje www.naturbase.no består hovuddelen av planområdet av overflatedyrka jord i aust, open fastmark i vest med innslag av innmarksbeite og skog med middels bonitet i sør.

Figur 4: Utsnitt frå www.naturbase.no

5.9 Trafikkforhold

Avkørsle/tilkomst til planområdet/vegssystem

Planområdet får tilkomst frå den kommunale vegen Bergslibakken i vest som via Borgarhaugvegen munnar ut i RV654 (Buholmvegen) om lag 420m lenger sør (luftlinje). I gjeldande områdeplan er Bergslibakken gitt namnet o_V14 og regulert i 7m breidde med 3m einssidig fortau forbi planområdet.

Trafikkmengde

Det føreligg ingen kjende registreringar av trafikkmengde (ÅDT) langs den kommunale vegen, men langs Rv654 er det iht. SVV sin kartbase registrert ein ÅDT=6070.

Ulykkessituasjon

Ingen kjende ulukkespunkt i eller ved planområdet, men i krysset mellom Borgarhaugvegen og Fv654 om lag 420m lenger sør er det iht. vegvesenet sin kartbase registrert nokre uhell med berre lettare skadar.

Trafikktryggleik for mjuke trafikantar

Frå krysset Bergslibakken/Kviehaugen, via Borgarhaugvegen til Rv654 og vidare langs denne i begge retningar er det opparbeidd fortau. Nord for krysset derimot er trafikken blanda, men som omtalt ovanfor er Bergslibakken i gjeldande områdeplan regulert med fortau.

Også Elsebøvegen i aust er opparbeidd med fortau eit stykke frå Rv654 og nordover med blanda trafikk dei siste 240 metrane oppover til plangrensa. Vidare opp er vegen regulert som gang- og sykkelveg. Då dette er ein blindveg for relativt få bueingar, vurderast tryggleiken for mjuke trafikantar som tilfredsstillande.

Kollektivtilbod

Langs Rv654 er det på kvar side av krysset med Borgarhaugvegen etablert busslommer med samband kvar time på dagtid og annankvar time på kveldstid – jfr. www.frammr.no.

5.10 Barn sine interesser

Etter det vi kjenner til vert ikkje området nytta av barn og unge i dag, men planområdet ligg nær både skular, barnehagar og idrettsanlegg.

5.11 Sosial infrastruktur

Skulekapasitet/barnehagedekning

Om lag 800m (i luftlinje) vest for plangrensa ligg Bergsøy barneskule og Ytre Herøy ungdomsskule samt Bergsøy IL sine anlegg der det no også vert bygt ny fotballhall. Ca 300m vidare vestover langs Lisjebøvegen finn vi Herøy Vidaregåande skule med tilbod innanfor både bygg- og anlegg, helse -og oppvekstfag, naturbruk, m.m samt vaksenopplæring og påbygg til studiekompetanse. Om lag 250m austover langs Lisjebøvegen ligg Bergslia barnehage.

Kommunalsjef for oppvekst opplyser i samtale 28.11.2017 om svært god barnehagedekning i området – både privat og offentleg - medan barneskulen, og då særleg trinn 1-4 + SFO, har fullt belegg. Ein er godt kjend med desse utfordringane og arbeider etter det vi forstår med å finne løysingar.

Anna

Planområdet er relativt sentrumsnært med kort avstand til Fosnavåg sentrum med alle typiske sentrumsfunksjonar, kulturhuset, bibliotek, Sunnmørsbadet, kyrkja og det flotte turområdet på Heid m.m.

5.12 Universelt tilgjenge

Planområdet er i dag ikkje universelt tilgjengeleg, men topografi og planlagt arealdisponering gjev eit godt utgangspunkt for å imøtekome gjeldande krav til tilgjengeleg bustad/prinsipp for universell utforming.

5.13 Teknisk infrastruktur

Vatn og avløp

Det er i dialog med kommunen og vasslaget utarbeidd ein rammeplan med prinsipp for VA-teknisk utbygging. Delar av anlegget vil gjennom utbyggingsavtale bli gjenstand for kommunal overtaking.

Trafo

Mørenett AS gav ingen merknad til varslinga, men det har undervegs vore dialog mellom forslagsstillar (Tomteservice AS) og Mørenett vedr. straumfosyning til området, ev. omlegging av høgspenlinje utanfor området m.m. Ein legg difor til grunn at straumforsyning er eller vert teke i vare t.d frå eksisterande trafokiosk like nord for plangrensa.

Energiforsyning og alternativ energi, fjernvarme m.m

Planområdet er ikkje underlagt krav om tilknytning til fjernvarmenett.

5.14 Grunnforhold

Stabilitetsforhold

I følgje Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) sitt lausmassekart ligg planområdet innanfor sona for usamanhengande eller tynt morenedekke over berggrunn - jfr. kartutsnitt nedanfor. Dette er materiale som er plukka opp og avsett av isbrear vanlegvis hardt samanpakka, dårleg sortert med innhald av alt frå leir til stein og blokk. Tjukkelsen er normalt under 0,5m, men kan lokalt vere meir.

Berggrunnskartet til NGU viser elles at området består av middelkorna glimmergneis.

Med dette vurderast stabilitetsforholda som normalt bra, men må vurderast meir konkret ved utbygging.

Figur 5: Utsnitt frå NGU lausmassekart.

Skredfare

Tilgjengelege databasar syner ingen kjend risiko for verken flaum- eller skredfare.

5.15 Støyforhold

Planområdet er ikkje utsett for vegtrafikkstøy eller industriell støy ut over grenseverdiane fastsett i T-1442.

5.16 Luftforureining

Planområdet er ikkje utsett for luftforureining ut over grenseverdiane fastsett i «T-1520 retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging».

5.17 Risiko og sårbarheit (eksisterande situasjon)

Fylkesmannen si sjekklister ved vurdering av ROS er gjennomgått, signert og vedlagt utan funn med trong for nærare utgreiing.

5.18 Næring

Det er inga kjend næringsverksemd i eller i umiddelbar nærleik til planområdet.

5.19 Analysar/utgreiingar

Det er ikkje utarbeidd særskilde analysar/utgreiingar som følgje av dette planarbeidet.

6 SKILDRING AV PLANFRAMLEGGET

6.1 Planlagt arealbruk

§12-5. Nr. 1 - Bygningar og anlegg	Antal felt	feltnamn	Areal (daa)
Bustader – frittliggande småhus (BFS)	1	BFS1	0,30
Bustader - konsentrert småhus (BKS)	3	BKS1	2,23
		BKS2	3,13
		BKS3	3,49
Leikeplass (BLK)	1	f_BLK1	0,80
Renovasjonsanlegg (BRE)	1	f_BRE1	0,05
Sum areal denne kategori:	6		10,01
§12-5. Nr. 2 – Samferdsleanlegg og teknisk infrastruktur			
Gangveg/gangareal (SGG)	2		0,03
Annan veggrunn – tekniske anlegg (SVT)	15		0,84
Køyreveg (SKV)	4		2,36
Parkeringsplass (SPP)	1		0,20
Sum areal denne kategori:	22		3,44
§12-5. Nr. 5 – Landbruks-, natur- og friluftsmål			
Friluftsmål (LF)	1		2,08
Sum areal denne kategori:	1		2,08
Totalt alle kategoriar:	29		15,52

6.2 Gjennomgang av aktuelle reguleringsformål

Bustader – frittliggande småhus (BFS1)

Gjeld del av områdeplanen regulert til frittliggande småhus som grensar til ny plassering av vendehammar. Bakgrunnen for at arealet er teke inn i detaljplanen er behov for justering av byggjegransa inn mot vendehammar. Føresegner er vidareført frå gjeldande områdeplan.

Bustader - konsentrert småhus (BKS1-3)

Det er avsett 3 område for konsentrert småhusbusetnad (KS-område) med krav til %BYA mellom 25 og 40% i samsvar med gjeldande områdeplan.

For BKS1 og BKS2 er maksimal gesims- og mønehøgde for bustadhus sett til hv. 6,5m og 8,5 i samsvar med områdeplanen.

For BKS3 er høgdeavgrensinga satt til hv. 7,0m og 9,0m grunna skrått terreng som krev andre bustadtypar. For alle KS-områda er maksimal gesimshøgde for carport/garasje satt til 4,0m (mot 3,5m i områdeplanen) og mønehøgde 5,0m som i områdeplanen. Det tillatast ikkje ark/takglas på garasje.

Til kvar buening skal det opparbeidast to parkeringsplassar derav ein overdekt i carport eller garasje på eiga tomt. Til planlagd 6-mannsbustad innanfor BKS1 er det lagt til grunn eit felles garasjeanlegg for 6 bilar og for 4-mannsbustadane legg ein til grunn doble carportar/garasjer – alle med integrert sportsbod. Øvrige parkeringsplassar er føresett dekt dels på eiga tomt – dels på felles parkeringsplass f_SPP1. Tilgjengelege bueningar (bustadar på bakkeplan) er tilgodesett med ein parkeringsplass for rørslehemma anten i carport eller som open.

Bygningar skal vidare plasserast innanfor linjer for planlagd bebyggelse med eit avvik på maksimalt +/- 1 meter. Vist plassering/orientering spelar på tomtene sine kvalitetar på ein måte som opnar for gode private og felles uteopphaldsareal både i høve storleik og soltilhøve.

I følgje områdeplanen skal det til kvar buening opparbeidast eit minste uteopphaldsareal (MUA) eigna til leik på minst 15m² samla i grupper på minimum 60m² netto. Dette inneber at det til kvar 4-mannsbustad etablerast eit felles MUA=60m² og til 6-mannsbustaden eit tilsvarande areal på 90m². Framlegg til plassering på solrik side er vist i illustrasjonsplanen – der ein også har søkt å samle areala mest mogleg.

Plankart og illustrasjonsplan syner planlagd utbygging med totalt 10 bueningar innanfor BKS1 og 12 innanfor BKS2. BKS3 er mindre detaljert då det pr. dato ikkje ligg føre konkrete byggeplanar for området. Ein har imidlertid gjennom føresegnar, byggjegranser, avkøyrlesymbol og utnytingsgrad lagt føringar for ei seinare utbygging.

Leikeplass (BLK)

Sentralt i planområdet er det avsett 800m² til nærleikeplass tilgjengeleg frå alle bustadane innanfor maksimalt 50m. Leikeplassen skal vere eigna for leik og opphald og plasseringa inntil friluftsområdet LF1 opnar for sambruk og med dette eit variert leik- og rekreasjonstilbod for ulike aldrar.

Alle bueningar utanom den nordlege tomta innanfor BKS1 har tilgang til leikeplassen utan kontakt med trafikkareal. Sidan f_SKV3 berre betener den sørlege tomta vurderast trafikkmengda som så marginal og oversikta så god at slik kryssing må kunne akseptrast.

Leikeplassen skal elles utformast som rekreasjons- og leikeområde der prinsippa for universell utforming så langt mogleg leggst til grunn slik at den heilt eller delvis kan nyttast av alle. Leik for born i alderen 1-7år skal imidlertid prioriterast.

Renovasjonsanlegg (BRE)

I samråd med SSR er det avsett areal til felles returpunkt mellom o_SKV1 og f_SKV4 der ein legg opp til nedgravd løysing av type Sub-Vil Underground System. Anlegget blir felles for bustadar innanfor planen.

Annan veggrunn – tekniske anlegg (SVT)

Område langs vegar avsett til grøft, snøopplag, autovern, terrengmur m.m.

Gangveg/gangareal (SGG)

SGG1 sikrar tilkomst til leikeplass BLK1 frå planlagd 6-mannsbustad innanfor BKS, medan SGG2 er gang-samband/snarveg mellom f_SKV2 og 4.

Køyrevegar (o_SKV1, f_SKV2, f_SKV3 og f_SKV4)

Offentlege og interne privat/felles køyrevegar opparbeidast med breidder som framgår av plankartet, med fast dekke og elles i samsvar med kommunen sin rettleiar for dimensjonering av vegar. Ein har elles hatt dialog med kommunen på val av vegløyningar. Offentleg veg skal overtakast av kommunen for drift og vedlikehald i samsvar med utbyggingsavtale.

Parkeringsplass (f_SPP)

Gjeld parkeringsplass ved f_SKV4 – felles for BKS1 og sørlege tomt innanfor BKS2. For bustadar innanfor BKS3 er det føresett parkering på eigen grunn. F_SPP er for øvrig dimensjonert i samsvar med NBI-blad

312.130 figur og tabell nr.531 herunder med fire plassar tilpassa rørslehemma.

Friluftsmål (LF)

Friluftsområde sør i planområdet med høve til opparbeiding av enkle gangstiar med naturleg dekke evt. dekke av grus.

6.3 Bebyggelsen si plassering og utforming

Plassering og bygningshøgde

Bygningar skal plasserast i plan innanfor byggjegranser og linjer for planlagd bebyggelse der slike er vist. Gjeldande områdeplan legg til grunn følgjande bygningshøgder som er vidareført i detaljplan:

BKS1-2:	Bustadbygg:	mønehøgd inntil 8,5m og gesimshøgd inntil 6,5m
	Carport/garasje:	mønehøgd inntil 5,0m og gesimshøgd inntil 4,0m
BKS3:	Bustadbygg:	mønehøgd inntil 9,0m og gesimshøgd inntil 7,0m
	Carport/garasje:	mønehøgd inntil 5,0m og gesimshøgd inntil 4,0m

Planlagde bustadtypar innanfor BKS1-2 ligg innanfor desse grensene med hv. 8,2m og 6,1m.

Grad av utnytting (%-BYA):

I samsvar med gjeldande områdeplan er det vidare lagt til grunn følgjande:

BKS1-3:   %BYA = min. 25% - maks. 40%

For BKS1 og BKS2 er utrekna grad av utnytting basert på vedlagte illustrasjonsplan hv. 36,5% og 36,7%

6.4 Bumiljø/bukvalitet

Bustadtype

Planen legg til rette for oppføring av konsentrert busetnad som 4- og 6-manns innanfor BKS1 og 2 og for BKS3 som konsentrert utan vidare spesifisering. Det er lagt til rette for bustadar med gode kvalitetar både innom- og utomhus. Bustadane er korsdelte, men romslege uteareal på solrik side opnar for at også dei øvre bueiningane får tilgang på eit godt privat uteareal.

Tilkomst, garasje/carport og parkering er i stor grad lagt mot nord og/eller til baksida av bygga, medan uteopphaldsareal i form av leikeplass, hage og terrasser vender mot sør og vest. Slakt skrånande terreng legg tilhøva til rette for etablering av bustadar som stettar krav om tilgjengeleg bueining på bakkenivå.

Barn og unge

Nærleikeplassen sentralt i feltet vert tilgjengeleg frå alle bueiningar godt innanfor kravet til maksimalavstand på 50m. Som omtalt framfor skal leikeplassen vere eigna for leik og opphald med tilrettelegging for born i alderen 1-7 år som prioritet. Det er m.a sett krav i føresegnene om at leikeplassen minimum skal ha sandkasse, benk og noko fast dekke.

Lokaliseringa inntil friluftsområdet LF1 på 2,1 daa opnar også for sambruk mellom formåla og med dette eit variert leik- og rekreasjonstilbod for alle aldersgrupper. Innanfor LF1 kan det opparbeidast enkle stiar med naturleg dekke eller grusdekke – utover dette skal området vere uendra.

Områdeplanen krev minst 15m² pr. bueining til minste uteopphaldsareal (MUA) for leik og anna, og at ein i KS-områda slår desse saman til fellesområde på minst 60m². Dette betyr at det til kvar 4-mannsbustad skal etablerast eit MUA-område på minst 60m² og tilsvarende 90m² tilknytt 6M-bustaden. Framlegg til slik samlokalisering er vist i illustrasjonsplanen på solrik side og gjev høve til gode uteopphaldsareal.

Forøvrig ligg planområdet nær både skular, barnehage og idrettsanlegg samt flott turterreng i fjella rundt. Det ligg m.a.o. godt til rette for både organisert og fri leik/aktivitet for ulike aldersgrupper.

Sol-/skuggeanalyse

Vedlagte sol-/skuggeanalyse for 20.mars og 21.juni viser at området er svært solrikt, og at leikeplass og øvrig uteopphaldsareal har gode soltilhøve. Analysen er basert på kommunalt grunnkart og tek omsyn til fjella i kring og planlagde bygningar. Evt. feil eller manglar i kartgrunnlaget er utanfor vår kontroll og kan sjølvstilt påverke resultatet.

6.5 Parkering

Antal, utforming og lokalisering av parkeringsplassar

Til kvar bueining skal det opparbeidast to parkeringsplassar herav ein som overdekt i carport eller garasje. Innanfor BKS1 og 2 er carportane lokalisert ved hovudinngang til den enkelte bustad, og for H2 og H3 (jfr. illustrasjonsplan) gjeld dette også gjesteparkeringa. For øvrige bustadar er gjesteparkeringa dekt dels innanfor byggeområdet og dels som eige formål - f_SPP1.

Plassering av carport/garasje (for tal bilar etter parkeringskravet) skal visast på situasjonsplan sjølv om den evt. ikkje vert bygt samtidig med bustaden, og parkeringsareal med 20m²/bil takast inn i grunnlaget for utrekning av %BYA.

Det skal vere slik parkeringsdekning for byggeområda:

BKS1-3: 2pp pr.bueining der den eine skal vere i garasje/carport.

For BKS1 og 2 er plassering av parkeringsplassar vist på illustrasjonsplan.

6.6 Tilknytting til infrastruktur

Vatn og avløp

I den kommunale Bergslibakken vest for planområdet ligg både vatn, spill- og overvassleidningar med tilstrekkeleg kapasitet/trykk for tilknytting. Vedlagte framlegg til VA-rammeplan syner mogleg tilknytting til offentleg nett og intern forgreining i feltet. Rammeplanen er utarbeidd i dialog med kommunen og vasslaget og legg føringar for søknad og detaljprosjektering.

6.7 Trafikkløysing

Køyretilkomst

Planområdet får tilkomst frå Bergslibakken i vest via o_SKV1 som i områdeplanen har namnet o_V3.

Utforming av vegar/stigningsforhold

Utforming av o_SKV1 (o_V3 i områdeplanen) er direkte vidareført frå områdeplanen med unnatak av vendehammar. Etter ønskje frå grunneigar, og etter samtykke frå kommunen, er vendehammaren gitt ei ny plassering på nordsida av o_SKV1. Ein har samtidig dimensjonert vendehammaren i samsvar med N100 sine krav til snuplass for lastebil.

Øvrige internvegar er dimensjonert i samsvar med kommunal rettleiar der f_SKV2 regulerast med breidder som for A1-veg og f_SKV3 som privat tilkomstveg. Breidder framgår av plankartet og langs vegane er det avsett 1,5m til annan veggrunn/tekniske anlegg. I tillegg til vist trafikkareal kjem nødvendig areal til vegskjeringar og fyllingar som kan leggest på tomtegrunn/tilstøytande naboareal iht. Pbl. Kap.16. Forøvrig er det opning for å legge VA-leidningar, el-, tele- og fiberkablur i trafikkareal.

Vegane er gitt standard i forhold til funksjon og trafikkmengde og til kvar veg er det utarbeidd lengdeprofil som syner stigningsforhold o.a. Vegane ligg med relativt lite stigning og følgjer i stor grad terrenget.

Frisikt

Det er avsett frisktsoner i vegkryss – i stor grad vidareført frå områdeplanen. Desse sonene må ikkje nyttast på måtar som på noko tidspunkt hindrar fri sikt, og skal planerast ned til 0,5 m over tilgrensande vegar sitt nivå.

Krav om samtidig opparbeiding

I samsvar med områdeplanen §14 g) skal o_SKV1 (o_V3 i områdeplanen) byggast ut som vist på plankartet før kommunen kan tillate bygging innanfor BKS1-3.

Varelevering

Snuplass i enden av o_SKV1 er dimensjonert for lastebil.

Tilgjenge for gåande og syklende

Vegar i og rundt planområdet har blanda trafikk. Bergslibakken er regulert med einssidig fortau.

Felles tilkomstveg, eigedomsforhold

F_SKV2-4 regulerast som privat/felles veg for bustadar innanfor BKS1-3.

6.8 Planlagde offentlege anlegg

Utover kommunal overtaking av o_SKV1 og hovudtrasé for VA-anlegg, inneheld planframlegget ingen offentlege anlegg.

6.9 Miljøoppfølging

Tiltaka i planframlegget medfører ikkje inngrep i, eller følgjer for, viktige deler av naturmiljøet. Tiltaket medfører heller inga særskild ureining. Det er difor ikkje lagt til grunn behov for særlege miljøtiltak som følgje av inngrep som planen fører med seg. Det skal utvisast normalt omsyn til omgjevnadane.

6.10 Universell utforming

Krav:

I samsvar både med Tek10 og Tek17 (§12-2) vil krav om tilgjengeleg bueining vere gjeldande for bustadar med inngang på bakkeplan og legge føringar for tilgjenge både innom- og utomhus. Som del av søknad om tiltak skal situasjonsplan vise høgde mellom garasje/carport og hovudinngang/plan.

Løysing:

Preaksepterte ytingar for gangtilkomst til bygningar med tilgjengeleg bueining framgår m.a av Tek17 §8-5: Trinnfri tilkomst med stigning maks 1:15 (1:12 over maks 5m), kvileplan for kvar 1m høgdeskilnad og fri breidde 1,6m (1,4 over maks 5m).

BKS1 og 2 er tilrettelagt for trinnfri tilkomst både mellom carport og bustadar på bakkeplan og mellom bustad og leik-/uteområde. Fleire av parkeringsplassane er også dimensjonert for rørslehemma.

6.11 Uteopphaldsareal

Privat og felles uteopphaldsareal

Områdeplanen set krav om minst 15m² pr. bueining til minste uteopphaldsareal (MUA) for leik og anna, og at ein i KS-områda slår desse saman til fellesområde på minst 60m². Dette betyr at det til kvar 4-mannsbustad skal etablerast eit MUA-område på minst 60m² og tilsvarande 90m² tilknytt 6M-bustaden. Framlegg til slik samlokalisering er vist i illustrasjonsplanen på solrik side og gjev høve til gode uteopphaldsareal.

Sentralt i planområdet er det også avsett 800m² til nærleikeplass som alle bueiningar har tilgang til innanfor maksimalt 50m. Leikeplassen skal opparbeidast slik at den er eigna for leik og opphald og opnar med plasseringa inntil friluftsområdet LF1 for sambruk og eit variert leike - og rekreasjonstilbod.

Alle bueiningar utanom den nordlege tomte innanfor BKS1 har tilgang til leikeplassen utan kontakt med trafikkareal. Sidan f_SKV3 berre betener den sørlege tomte vurderast trafikkmengda som så marginal at kryssing må kunne akseptast. Kryssingspunktet er elles plassert på eit beinstrekk med god oversikt.

Leikeplassen skal elles så langt som mogleg utformast etter prinsippa for universell utforming slik at den heilt eller delvis kan nyttast av alle. Leik for born i alderen 1-7år skal prioriterast.

Føresegnene set krav om solrik plassering, skjerming mot forureining, trafikkfare og elektromagnetiske felt.

Leikeplassar/grunngeving for avvik frå områdeplanen.

I dialog med kommunen er det gjennomført nokre mindre endringar i høve områdeplanen:

Leikeplass:

I områdeplanen er det regulert inn ein nærleikeplass - o_LP4 - som skal vere felles for tilgrensande tomter. Då grunneigar går i mot opparbeiding av denne, har vi i staden regulert inn ein eigen nærleikeplass med same areal internt i planområdet som felles for BKS1-3.

Gang- og sykkelveg:

Områdeplanen viser elles ein 5m brei gang- og sykkelveg frå enden av sнопlass ved o_SKV1, sørover og gjennom friluftsfomålet som i stor grad består av tett granskog.

Opparbeiding av ei slik brei «gate» gjennom dette flotte naturlandskapet vil ikkje berre øydelegge naturopplevinga, men også vere i stor strid med grunneigar sitt ønske.

Delar av strekninga er difor endra til køyreveg for BKS2 og 3 – med overgang til enkel natursti med natur- eller grusdekke vidare gjennom friluftsområdet.

Tilkomst og tilgjenge

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge set krav om at alle bueiningar innan ein gangavstand på 50 meter skal ha tilgang til ein nærleikeplass. Planframlegget støttar dette kravet med god margin. Alle planlagde bustadar har under 50m gangavstand til nærleikeklassen og framlegg til stiar/tilkomst som støttar stigningskrav er vist i illustrasjonsplanen.

Sesongbruk

Både storleik og form på leikeklassen gjev etter vårt syn rom for god og variert leik til alle årstider og for alle brukarar. Delar av leikeklassen kan også nyttast til ake-/skibakke for mindre barn.

Andre uteopphaldsareal

Innanfor ein radius på 800m finnast også både idretts- og skuleområde med gode moglegheiter for både organisert og fri leik og aktivitet for dei eldre barna.

Krav om utomhusplan og rekkefølgjekrav

Viser til reguleringsføresegnene.

6.12 Landbruksfaglege vurderingar

Reguleringsformålet er i samsvar med overordna plan, ein legg difor til grunn at landbruksfaglege vurderingar vart gjort i samband med utarbeiding av områdeplanen.

6.13 Kulturminne

Inga endring som følgje av plan.

Ved områdereguleringa vart det i 2010 registrert ein steinalderlokalitet innanfor planområdet som Bergen museum og Riksantikvaren i 2014 vedtok ikkje treng utgravast. Merking av lokaliteten med sikringsone og ldnr. 138370 er difor vidareført frå områdeplanen med føresegn som tillet fjerning utan vilkår om utgraving – jfr. merknad frå MR-fylke. Evt. funn skal imidlertid meldast frå om til MR-fylke omgåande.

6.14 Sosial infrastruktur

Skulekapasitet innanfor trinn 1-4 er sprengt, medan barnehagedekninga er god. Det vert imidlertid arbeid for å løyse utfordringane.

6.15 Plan for vatn og avløp samt tilknytning til offentleg nett

Det er i planframlegget ikkje avsett eigne areal til trafo, VA-anlegg eller andre kommunaltekniske bygg, men føresegnene opnar for at det innanfor byggje- og vegområda kan etablerast mindre nødvendige bygg eller installasjonar til slike føremål. Desse skal godkjennast av kommunen.

Det er pr.dato ikkje lagt til rette for alternativ fornybar energiforsyning som t.d.fjernvarme fram til området.

6.16 Plan for avfallshenting

I samråd med SSR er det sett av areal for felles nedgravd løysing sentralt i feltet ved offentlig veg o_SKV1. Arealen er dimensjonert utifrå dagens behov med tillegg for framtidig sortering av glas- og metall, dvs. inntil 4 kontainerar felles for BKS1-3.

6.17 Avbøtande tiltak/løysingar ROS

Fylkesmannen si ROS-sjekkliste er gjennomgått og vedlagt utan funn av forhold med trong for nærare avklaring. Det er såleis ikkje noko der som talar i mot fremja arealbruk..

6.18 Avbøtande tiltak/løysingar Naturmangfaldlova

§ 7 i Naturmangfaldlova omhandlar prinsipp for offentlig avgjerdstaking i §§ 8-12. Paragrafane omhandlar kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, samla belastning på økosystemet, kostnader ved miljøverknader som skal berast av tiltakshavar og miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar. Som vedlegg følgjer sjekkliste for naturmangfald.

Oppsummering:

Det er ikkje gjort funn/registreringar i området. Planframlegget medfører soleis ikkje skade på eller disponering om viktige landskap, økosystem, naturtypar og artar o.a. etter naturmangfaldlova.

Kunnskap (§8):

Vi oppfatar kunnskapsgrunnlaget i nasjonale databasar som tilfredstillande for vurderingar etter naturmangfaldlova.

Førevar prinsippet (§9):

Dei tiltaka som vert foreslått gjeld utbygging som kommunen gjennom regelverket vil ha kontroll med skjer i ordna former, jf. handtering av utslepp. Det vil bli lagt vekt på at vidare ureining i området ikkje skjer.

Samla belastning (§10):

Planframlegget medfører ikkje vesentlege ulemper for naturmangfaldet.

Overvaking (§11):

Så langt kommunen kan sjå vil det ikkje vere naudsynt med overvaking av naturmiljøet.

Alternativ lokalisering (§12):

Det har ikkje kome fram opplysningar som tilseier at det innanfor planområdet i dag finnast verdfulle eller truga artar. I høve naturmangfaldet er det såleis ikkje behov for alternative lokaliseringar.

Konklusjon:

Samla belastninga av tiltaket medfører ikkje vesentleg skade på naturmangfaldet i strid med forvaltningsmåla for naturtypar og økosystem (§4) og artar (§5).

6.19 Rekkefølgjekrav

Vegar og leikeplass skal vere opparbeidde før det vert gjeve bruksløyve for bygningane.

7 VERKNADER AV PLANFRAMLEGGET

7.1 Overordna planar

Planframlegget (føresegner og plankart) byggjer i all hovudsak vidare på gjeldande områdeplan med nokre mindre justeringar. Med henvisning til områdeplanen er følgjande endra:

- a) Snuplass i enden av o_V3 er flytta til motsett side av vegen etter ønske frå grunneigar og etter avtale med kommune. Endringa vurderast som uproblematisk m.a fordi snuplassen sin funksjon ikkje vert påverka og fordi det er same grunneigar på begge sider.
- b) Gangveg GS7 utgår då grunneigar motset seg opparbeiding. Traseen er lagt gjennom eit flott

skogslandskap som ved opparbeiding iht. plan ville blitt rasert. Skogen har høg verdi som rekreasjons-/friluftsområde slik den ligg og ein har i føresegnene lagt til rette for kun enkel opparbeiding av ein smal tursti/rås med toppdekke av grus eller stedlige masser. Del av GS7 mellom KS7 og KS8 er endra til køyreveg for delfelta.

- c) Då grunneigar også motset seg opparbeiding av leikeplass o_LP4 har ein vore nøydd til å dekkje kravet til nærleikeplass internt i byggeområdet KS8 i staden. Ein har difor sett av eit like stort areal (800m²) som o_LP4 til intern nærleikeplass. Som kompensasjon for redusert byggeareal er difor formålsgrrensa mellom FL4 og KS8 etter avtale med kommunen noko justert, men sidan GS7 utgår frå plan (jfr. punkt b) er det totale friluftarealet faktisk større enn i områdeplanen. Auken er frå 1,7daa (FL3+FL4) til 2,1daa.
- d) Grunna krevjande skrått terreng innanfor KS7, er det i detaljplanen der opna for 0,5m høgare tillaten møne- og gesimshøgde for bustadbygg enn i områdeplanen. For begge KS-områda er tilsvarande auke lagt til grunn for maksimal tillaten gesimshøgde for carport/garasje.
- e) Elles er det gjort enkelte mindre justeringar i føresegnene m.a i høve gjerdehøgde langs veg m.m

Dei endringane som er gjort i høve områdeplanen har vore nødvendige for å kunne realisere planen, og rokkar etter vår vurdering ikkje ved intensjonen til planen. Ein viser elles til open og god dialog med kommunen i samband med endringane.

7.2 Landskap, omgjevnader og staden sin karakter

Planområdet er i dag eit i hovudsak ope og noko kupert område med eit markert høgbrekk sentralt i feltet. Terrenget fell så slakt mot nord og vest, noko brattare mot aust. I sør er det ein relativt tett granskog. Sjølve planområdet er ubebyggt, medan busetnaden utanfor og eit stykke i frå plangrensa hovudsakleg består av frittliggande småhus/ einebustader. Like nord for og inntil o_SKV1 ligg tunet på Elsebø (gbnr.30/9) med våningshus og løde. Planforslaget legg til rette for konsentrert utbygging i samsvar med områdeplanen og ei slik utbygging av eit ubebyggt område vil nødvendigvis føre til endring av landskap og staden sin karakter. Det er imidlertid lagt opp til bygningstypar med volum og terrengtilpassing som saman med relativt store grøntområde gjer prosjektet godt tilpassa landskapet og omgjevnadar elles.

Illustrasjon

Det er utarbeidd ein enkel 3D-modell av planlagd utbygging med utsnitt som vedlegg.

Figur 6: Planlagd utbygging av BKS1 og 2 (utsnitt frå 3D-modell)

7.3 Estetikk

Omsynet til estetikk innanfor BKS1 og 2 er etter vårt syn ivareteke gjennom ei moderne bygningsform og god terrengtilpassing. Det er lagt til rette for konsentrert busetnad med 4- 6 bueiningar i kvart bygg som i volum ligg nært opp til større moderne einebustader. For BKS1 og 2 er det valt bygningar som gjennom arkitektur, farge- og materialbruk er «i slekt» med kvarandre og som dermed vil gje eit ryddig og stilreint bustadområde med mykje luft og grønt til å vere eit KS-område. Bygga er elles vist med linjer for planlagd bebyggelse m.a ut frå omsynet til lys- og solforhold både ute og inne.

7.4 Kulturminne og –miljø, ev. verneverdi

Inga endring som følgje av plan – jfr. punkt 6.13

7.5 Tilhøvet til naturmangfaldslova

Inga endring som følgje av plan – jfr. punkt 6.18. Oppslag i www.naturbase.no og www.artskart.no viser at det verken i eller ved planområdet er registrert artar av forvaltningsmessig interesse. Tiltaka som følgjer planen grip såleis ikkje inn i vesentlege forhold knytt til natur og miljø. Konklusjonen er at samla belastning av planframlegget ikkje medfører vesentleg skade på naturmangfaldet i strid med forvaltningsmåla for naturtypar og økosystem (§4) og artar (§5).

7.6 Rekreasjonsinteresser/rekreasjonsbruk

Inga endring. Planen grip ikkje inn i rekreasjonsinteresser.

7.7 Uteområde

Kravet til uteoppfallsareal vert dekt dels som MUA, dels som leikeplass og dels som offentleg friområde. Planområdet ligg elles nær både skular og idrettsanlegg som og gjev gode forhold for leik og fritidsutøving. Planen medfører ikkje nedbygging av areal som tidlegare er tilrettelagt eller nemnande brukt som oppfallsareal/leik eller som friluftsområde i dag.

7.8 Trafikkforhold

Vegforhold

Planområdet får vegtilknytning frå Bergslibakken i samsvar med områdeplanen.

Trafikkauke/-reduksjon/-tryggleik

ÅDT for Bergslibakken er ukjent, men full utbygging av BKS1-3 vil medføre noko trafikkauke. Dersom ein legg til grunn 4 bilpasseringar/døgn/bueining, vil ei full utbygging av BKS1 og 2 auke ÅDT langs Bergslibakken og vidare ned mot Rv654 med om lag 88. Legg ein til BKS3, vil auken kunne bli ca 120. Forbi planområdet er Bergslibakken regulert med ein-sidig fortau utan at ein kjenner til konkrete planar om oppgradering. Frå plangrensa og ca180m vidare ned er det i gjeldande plan ikkje regulert inn slikt fortau. Aust for området ligg Elsebøvegen som i øvre del er omregulert til GS-veg (GS3) frå sørlege ende og nedover til ein møter regulert fortau er det ca 230m.

Ideelt sett burde både Bergslibakken og Elsebøvegen vere oppgradert med fortau, men etter ei totalvurdering utfrå trafikkbelastning og vegstandard, finn ein tryggleiken akseptabel.

Internt i planområdet vurderast tryggleiken som god særleg ved at parkerings- og trafikkareala i stor grad er skilt frå leik og anna uteoppfallsareal.

7.9 Barn sine interesser

I forhold til T-2/08 vurderer vi planframlegget som tilfredstillande for born og unge, og særleg har vi tru på at sambruk av leikeplass og friluftsmålet kan gjere området til ein attraktiv møteplass.

7.10 Sosial infrastruktur

Skulekapasiteten særleg innanfor trinn 1-4 bør aukast, medan barnehagekapasiteten vurderast som god.

7.11 Universell tilgjengelighet

Planframlegget legg så langt som råd til rette for utbygging som stettar krava til universell utforming. Relevante krav m.o.t universell utforming/tilgjengeleg bueining bli gjort gjeldande.

7.12 Energibehov – energibruk

Det leggst til grunn bruk av elektrisk oppvarming (panelovn/varmepumpe etc.) kombinert med vedfyring.

7.13 ROS

Det er ikkje påvist vesentlege konsekvensar i høve ROS. Viser til vedlagde sjekklister

7.14 Jordressursar/landbruk

Alt ved områdereguleringa vart det klart at det aktuelle arealet utfrå arealmessige omsyn burde regulerast til konsentrert busetnad. Ein fann dette området best eigna for tilrettelegging av eit tilbod om mindre husvære.

Ønsket vårt om ei lågare utnytting av delar av feltet (KS7) er avvist både av kommunen og fylkesmannen under grunngjeving av at området både er ein sentral del av Herøy og består av gammal dyrkamark som begge deler tilseier høg arealutnytting. På bakgrunn av dette er framlegget utarbeidd i samsvar med både formål og intensjon i områdeplanen - til konsentrert busetnad.

7.15 Teknisk infrastruktur

Planforslaget vil ikkje gje behov for større endringar i eksisterande infrastruktur. Planområdet kan knytast til eksisterande kommunalt VA-nett og truleg også til eksisterande nettstasjon. Tilkomstveg inn i feltet er dimensjonert for lastebil som sikrar tilkomst for m.a utrykningskøyrety som brannbil etc. Ein vurderer såleis planområdet til å ha tilfredsstillande beredskap i høve krisesituasjonar.

7.16 Økonomiske konsekvensar for kommunen

Planframlegget medfører ingen økonomiske konsekvensar for kommunen utover kostnader knytt til drift og vedlikehald av anlegg for kommunal overtaking.

7.17 Konsekvensar for næringsinteresser

Tiltaket vil ikkje ha konsekvensar for næringsinteresser utover at auka busetnad vil kunne generere vekst for lokalt næringsliv.

7.18 Interessemotsetnader/konflikttema

Det er ikkje avdekt særleg motsetnader utover det som er gjort greie for m.a i punkt. 7.14. Ønsket om ei lågare utnytting av KS7 er framsett av grunneigar – slik det også vart gjort under områdereguleringa. Vi vurderer imidlertid tilbakemeldingane på dette både frå kommunen og fylkesmannen som tydelege nok til at vi vidarefører formåla som er satt i områdeplanen. Utover dette registrerer vi ingen særskilte konflikttema.

7.19 Avveging av verknader

Fortetting i etablerte bustadområde skaper ofte engasjement, men i dette tilfellet er det ikkje registrert negative haldningar i det heile. Vi kan heller ikkje sjå at planforslaget vil gje ulemper for omgjevnadane utover det som må forventast ved ei fortetting – t.d noko trafikkauke.

Gjennom gjeldande områdeplan har ein bestemt at det aktuelle sentrumsnære området skal byggast ut konsentrert og etter vår vurdering representerer dette planframlegget ei moderat arealutnytting i høve det ein elles kan sjå av konsentrerte sentrumsnære utbyggingar.

Vi meiner dette kan bli eit attraktivt bustadområde ikkje minst grunna den store leikeplassen sentralt i feltet. Planframlegget legg til rette for attraktive leiligheiter av ulik storleik og for ulike kjøpargrupper fullt ut i samsvar med intensjonen i områdeplanen.

8 KONSEKVENsutGREIING

Tiltaket er vurdert etter forskrifta om konsekvensutgreiing i samsvar med Pbl kap.4. Då både formål og i hovudsak avgrensing er i samsvar med overordna plan og elles utan vesentlege konsekvensar for miljø og samfunn er det ikkje behov for konsekvensutgreiing. Referat frå oppstartsmøte er vedlagt.

9 INNKOMNE INNSPEL

Etter varsel om oppstart kom det inn i alt 6 merknader som i si heilheit er vedlagt. Nedanfor er eit utdrag med vår kommentar:

9.1.1 Britt Wenche Bostad (24.04.2017)

Innspel:

Viser til tidlegare klager i samband med regulering av Bergslia/Bergshagen vedkomande plassering av GS-veg langs Bergslibakken/Bergshaugvegen.

Kommentar:

Kommentaren/merknaden gjeld forhold som ligg utanfor planområdet og beror etter det vi kan sjå på ei mistyding av reguleringsformål vest for Bergslivegen. Vi tilrår at det vert teke kontakt med kommunen si planavdeling for nødvendige avklaringar.

9.1.2 Statens Vegvesen (15.03.2017)

Innspel:

Har ingen merknader.

Kommentar: ingen

9.1.3 NVE (19.04.2017)

Innspel:

Har ingen merknader.

Kommentar: ingen

9.1.4 Søre Sunnmøre Landbrukskontor (24.04.2017)

Innspel:

Har ingen merknader.

Kommentar: ingen

9.1.5 Møre og Romsdal fylkeskommune (09.03.2016)

Innspel:

1) Barn og unge:

- a) Må sikre uteareal for felles opphald og leik med tilstrekkeleg storleik, utforming og plassering i forhold til bygg, tilkomst og parkering. Både uteoppald- og leikeareal skal vere eigna for bebuarar på bakkeplan.
- b) Viser til RPR sine breiddekrav til leikeplass (10m) og hevdar at utomhus opphaldsareal tilsvarande ikkje kan vere vesentleg smalare enn 10m eller utforma/lokalisert som restareal. Hevdar m.a at areal rundt bygg, ned mot 4m, vanlegvis ikkje er tilstrekkeleg til å kunne fungere som opphaldsareal.
- c) For å oppnå eigna soltilhøve og trafikktryggleik på leik- og uteoppaldsareal føreset ein at det i plankartet er fastsett kvar ulike planføremål skal vere, t.d plassering av leikeplass gjennom bruk av reguleringsføremål og uteoppaldsareal innanfor byggeområda gjennom plassering av bygg, byggegrenser, køyreveggar og parkeringsareal m.m
- d) Erfarar at ein ved planlegging med høg arealutnytting bør vurdere skilje mellom biltrafikk og bustadar for å oppnå effektiv organisering av uteareal og bygg. Samling og konsentrasjon

- av køyrevegar, biloppstilling og garasjeanlegg medfører at ein lettare oppnår tilstrekkeleg trafikktryggleik i forhold til ferdsel mellom bustad, utomhus opphaldsareal og leikeareal.
- e) Viser til utfordringar med å oppnå tilstrekkeleg og eigna utomhus opphaldsareal særleg for konsentrerte og horisontaldelte bustadar som t.d korsdelte 4M-bustader og lågbløkker. Frårår slik bygningstypar (!) med mindre ein under planlegginga får til fellesareal som gjer at framlegget stettar krava i lov, forskrift og RPR.
  - f) Sol-/skuggeanalysen må vise verknader av maksimal utnytting for aktuelle tidspunkt sett ovanfrå med plankartet som underlag. Både leikeplass og uteopphaldsareal innanfor byggjeområdet skal ha tilstrekkeleg sol dvs. minst 50% kl.15 ved vårjamndøgn. Ein hevdar at vanleg tidspunkt i sol og skuggeanalyser er kl.09,12,15,18 og 21 for fire årstider: 20.mars (vårjamndøgn), 22-23 sept. (haustjamndøgn), 20-21.juni (midtsommar) og 20-23 des. (midt vinter)
  - g) Viser elles til RPR T-2/08 vedr. generelle utformingskrav og konkretisering av desse i rettleiaren – herunder krav til stigning maks 1:3, breidd minst 10m, støy maks. 55dB og døme på areal (køyreveg, parkering, fare- og restriksjonsområde som hindrar fri leik) som ikkje skal takast med og varslar motsegn om ikkje tilstrekkeleg og eigna areal for uteopphald og leike er sikra.
- 2) Universell utforming:
- a) Må velje eit konsept som gjev størst mogleg grad av universell utforming av omsyn til brukarane. Viser til Tek10 kap.12. Vil ved off. ettersyn vurdere det endelege resultatet og då særskilt overordna grep for tilkomst, internkommunikasjon, uteområde og fellesanlegg m.m og korleis føringar for UU ligg til grunn er vurdert og nærare fastsett i plandokumenta.
- 3) Automatisk freda kulturminne:
- a) Viser til at det i samband med områdereguleringa i 2010 vart registrert ein steinalderlokalitet innanfor planområdet med ID 138370 og at det må vere samsvar mellom område- og detaljplanen også her. Sikringssona skal difor markerast i plankartet med tilhøyrande føresegn: «kulturminne som er merka i plankartet som rpbg ID138370 kan bli fjerna utan vilkår om utgraving».
  - b) Området er elles registrert, men ein minner om varslingsplikta ved evt. funn.

Kommentar:

- 1a) *Det er avsett felles nærleikeplass på 800m2 sentralt i feltet. Både uteopphalds- og leikeareal er eigna for bebuarar på bakkeplan – jfr. ill.plan.*
- 1b) *Stiller oss (framleis) undrande til at breiddekrav 10m skal gjerast gjeldande også for anna uteopphaldsareal. Det er i områdeplanen krav om MUA 15m2/bueining – som skal slåast saman til areal på minst 60m. Eit krav om minste breidde 10m også for MUA vil i praksis bety at eitkvart MUA vil bli på 100m2. Vi deler ikkje synet på at areal med breidde ned mot 4m er ueiga som uteopphaldsareal. Ein veranda med slik djupne vil opplevast som svært romsleg og i mange høve ønskjer ikkje kunden noko større.*
- 1c) *Planformåla er avsett utfrå eit ønske om mest mogleg sol på fasadar, leikeplass og uteopphaldsareal. Viser elles til vedlagte sol-/skuggeanalyse som dokumenterer dette.*
- 1d) *Ein har lagt vekt på å skilje trafikkareal og uteopphaldsareal/leik ved å legge trafikkarealet (veg, carport, parkeringsplass) i ytterkant av planområdet der dette har vore mogleg. Slik har ein oppnådd ein bilfri kjerne i sentrum av bustadane der både leikeplass og anna uteopphaldsareal med eitt unntak kan nåast utan kontakt med trafikkareal. Unntaket gjeld 6M-bustaden nord i BKS1 der ein må krysse avkøyrsla til 4M-bustaden.*
- 1e) *Korsdelte bustadar er ein populær og arealeffektiv bygningstype, og vil også bli brukt her. I vedlagte illustrasjonsplan har vi vist framlegg til plassering av MUA for dei enkelte bygga samla i ytterkant av byggjeformåla.*
- 1f) *Rettleiar for grad av utnytting opererer med krav om minst 50% sol kl.15 ved vårjamndøgn (20.mars). Som tilleggssyting plar vi også utarbeide sol-/skuggeanalyse for midtsommar (21.juni) og for begge datoane ved tidspunkta kl.09,12,15,18 og 21. Påstanden om at det er vanleg å utarbeide analysar for alle fire årstidene kjenner vi ikkje att og analyse for mars og juni vurderast som tilstrekkeleg.*

- 1g) *Alle utformingskrav er imøtekomne både i høve areal, stigning, støy, breidde etc.*
- 2a) *Det er lagt opp til kort og trinnfri tilkomst både til uteoppholdsareal/leik, carport og gjesteparkering. For bustadar på bakkeplan vil krav om tilgjengeleg bustad vere gjeldande.*
- 3a) *Lokaliteten er avmerka i plankartet og omtalt i føresegnene iht. merknad.*

9.1.6 Fylkesmannen (10.03.2016)

Innspel:

Området utgjør gammel dyrkamark som tilseier ei høg utnytting ved omdisponering til bustadføremål. Bergsøya er ein sentral del av Herøy- er difor skeptisk til at området får ei lågare utnytting enn områdeplanen legg opp til.

Føreset at barn- og unge sine interesser vert tekne i vare og viser til Pbl §5-1 samt T-2/08 sine rammer. Viser også til F.mannen si satsing «Betre oppvekst» med fokus på barn og une i arealplanlegginga.

Legg særleg vekt på at:

- a) Eigna areal til leik må vere sikra i plankart og føresegner.
- b) Nye bustadområde skal ha minst 50m²/bueining til leikeplass og andre friområde.
- c) Innan 50m frå alle bueiningar skal det vere ein nærleikeplass på minst 200m².
- d) Opparbeiding av leikeareal må vere sikra gjennom rekkefølge- og funksjonskrav i føresegnene:
  - a. Leikereal skal vere opparbeidd innan første bustad kan takast i bruk.
  - b. Nærleikeplass skal opparbeidast med minimum sandkasse, benk og eitt leikeapparat.

Kommentar:

I samråd med kommunen går ein bort frå ønsket om lågare utnytting og vidarefører formål og utnyttingsgrad som framgår av områdeplanen.

Eigna leikeareal er sikra i plan og føresegner iht. innspel. Det er sett av 800m² leikeplass for planområdet sentralt i feltet, med gangavstand under 50m frå alle bueiningar. Saman med MUA=15m²/bueining og eit stort friluftformål inntil leikeplassen er kravet om minst 50m²/bueining til leikeplass og andre friområde ivarettatt. Rekkefølge- og funksjonskrav er tekne inn i føresegnene iht. innspel.

Teiknforklaring

- Veranda/balkong/terrasse
- Bustadbygg
- Carport/garasje
- Leikeplass
- Køyreveg
- Gangareal
- Gangveg
- Vegskulder
- Annan veggrunn - grøntareal
- Parkeringsplass
- Grønnstruktur
- MUA
- Friluftsmål
- Formålsgranse områdeplan
- Vassledning
- Overvassledning
- Spillvassledning

Revisjon	Revisjonstekst	Sign.	Rev.dato
----------	----------------	-------	----------

Firma	Firma: Per Mulvik AS Adresse: Holmen 7 Postnr./stad: 6100 Volda Org.nr.:	Sentral: 70 07 49 90 Direkte: 70 07 49 94 E-post: jan@mulvik.no
--------------	---	---

Prosjektnavn:
Detaljregulering gbr.30/9 Herøy kommune

Oppdragsgivar:
**Tomteservice AS
Indrehovdevegen 64
6160 Hovdebygda**

Prosjekterande:

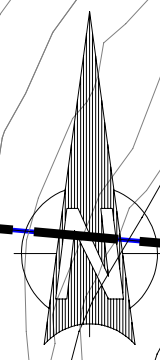

mulvik
www.mulvik.no

Titel: Illustrasjonsplan	Teikna av: JMO
	Dato: 20.12.17
	Kontr.av: AN
	Dato: 20.12.17
	Erstatter teikn.:

Teikningstype:
PLANILLUSTRASJON

Prosjektnr.:	Teikn.nr.:	Målestokk:	Rev.
2326	951	1:500	

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Revidert 15.12.2016

Plan- og bygningslova § 28-1 fastset krav om sikker byggegrunn, og § 4-3 fastset krav om risiko- og sårbarheitsanalysar i arealplanlegginga.

Føremålet er å gje grunnlag for å førebygge risiko for skade og tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur, materielle verdiar mv. Risiko og sårbarheit kan ligge i arealet slik det er frå naturen si side (flaum- og skredfare, radonstråling mv.). Risiko og sårbarheit kan òg oppstå som ei følgje av arealbruken – i og utanfor det aktuelle planområdet.

Planstyresmakta pliktar å sjå til at risiko- og sårbarheitsanalyse vert gjennomført.

Klimaendringane er forventa å påverke framtidig risiko og sårbarheit, og ROS-analysen må difor vurdere konsekvensar av klimaendringane. Fylkesmannen har lagt ved nokre sjekkpunktar på siste side i dette dokumentet som kan vere til hjelp når klimatilpassing skal vurderast.

Bruk av sjekklista

Denne sjekklista er utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Sjekklista kan tene som utgangspunkt for, og oppsummering av, risiko og sårbarheit i arealplansaker. *Sjekklista er ikkje i seg sjølv ein ROS-analyse.* For å kvittere ut spørsmåla i sjekklista, må det gjerast sjølvstendige vurderingar. Dersom ein er usikker på om det føreligg risiko, skal det hentast inn fagkyndig vurdering. Alle står fritt til å tilpasse sjekklista til eige behov.

Som utgangspunkt meiner Fylkesmannen i Møre og Romsdal at sjekklista gjev størst nytte i mindre arealplansaker (detaljregulering, reguleringsendring, mindre områderegulering). I slike saker der risiko eller sårbarheit *ikkje* vert avdekt, kan utfylt sjekkliste og kommentarar gå inn i saka som dokumentasjon av risiko og sårbarheit. Dersom risiko eller sårbarheit *vert* avdekt, må dette visast i sjekklista, saman med utfyllande vurdering av avdekte forhold. Sjekklista kan under same føresetnad brukast i byggesaker og dispensasjonssaker, jf. krava i pbl. § 28-1.

Sjekklista er mindre eigna til å dokumentere samansett risiko og sårbarheit i større arealplanar (områderegulering, kommuneplanens arealdel og kommunedelplanar).

Fylkesmannen har samla dokument og lenkjer til bruk i arealplanlegginga her:

<http://www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal/Samfunnstryggleik-og-beredskap/Arealplanlegging/>

GisLink gjev tilgang til kart- og faginformatjon til bruk i arealplanlegginga:

<http://www.gislink.no>

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Namn på tiltak/plan: *Detaljregulering for Elsebø – gnr-30 bnr.9 – Herøy kommune - planID: 1515-201705*

Naturgitte forhold	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
		<i>Dersom JA - kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg. Grunngje NEI etter behov.</i>		
	a		X	
	B		X	
	c		X	
	d		X	
	e		X	
	f		X	
	g		X	
	H		X	
I		X		
j	Anna (Spesifiser)?			

Omgjevnad	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

Vass-forsyning	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a		X	
	b		X	
	c	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Kraft- forsyning	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Samferdsel	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d		X	
	e	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Miljø/ Landbruk	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Er området påverka/ forureina frå tidlegare bruk	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

Brann/ ulukkes- beredskap	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Har området mangelfull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?		X	
	b	Har området dårlige tilkomststruter for utrykningskøyrety?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			

Sårbare objekt	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Medfører bortfall av følgjande tenester spesielle ulemper for området: - elektrisitet, - teletenester? - vassforsyning? - renovasjon/avløp?		X	
	b	Er det spesielle brannobjekt i området?		X	
	c	Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Verksemnds risiko	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Omfattar tiltaket spesielt farlege anlegg?		X	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar i nærliggande verksemder (industriføretak etc.), utgjere ein risiko?		X	
	c	Er det storulukkesbedrifter i nærleiken som kan representere ein fare?		X	
d	Anna (spesifiser)?				

Ulovleg verksemd	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?		X	
	b	Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?		X	
c	Anna (spesifiser)?				

Sjekklista er gjennomgått den 27/11 - 2017 av sign:

Sjekkliste klimatilpassing

1. Flaumfare

a) Større vassdrag (vassdrag over 100 km²):

- Er det teke høgde for klimaframskrivingar i flaumsonekartlegginga?
- Kan auka totalnedbør, oftare intens nedbør og større nedbørsmengder på dagar med intens nedbør, endre på resultatet av kartlegginga?
- Kan auka havnivå føre til auka flaumfare for planområdet (fare for kombinasjon av stormflo og flaum)?
- Har det vore tilfelle av isgang (som kan forverre flaumproblema)?

b) Bekkar og mindre elvar med bratt fall:

- Har det vore flaum ved tidlegare hendingar med intens nedbør?
- Kan auka totalnedbør, oftare intens nedbør og større nedbørsmengder på dagar med intens nedbør, endre forholda?
- Er det planlagd utbygging 20 meter eller nærare ein vassdrag/bekk?
- Er bekkar lagt i røyr, og er det i tilfelle kapasitet til å ta unna auka nedbørsmengder?
- Har det vore endringar i arealbruken omkring elvar og bekkar som gjer at dei må finne andre løp ved flaum?
- Vil utbygginga kunne ligge i vegen for, eller stenge for, at elvar og bekkar kan endre løp?

2. Skred/erosjon

a) Er det lausmasser langs elv og/ eller sjø som kan vere utsett for erosjon?

3. Avløp

a) Har det vore problem med kapasiteten i avløpssystema ved tidlegare hendingar med intens nedbør?

b) Har det vore problem tilbakeslag?

c) Kan auka totalnedbør, oftare intens nedbør og større nedbørsmengder på dagar med intens nedbør endre forholda?

d) Kan auka havnivå gi problem for avløpsanlegg (tilbakeslag)?

4. Havnivå/stormflo

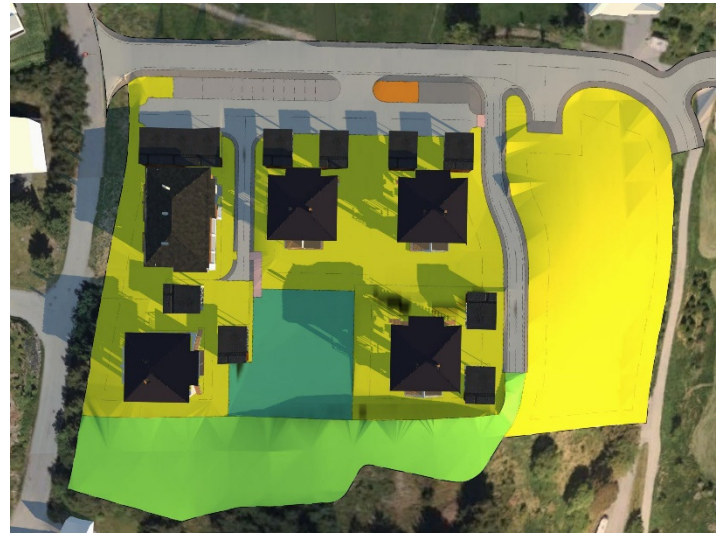
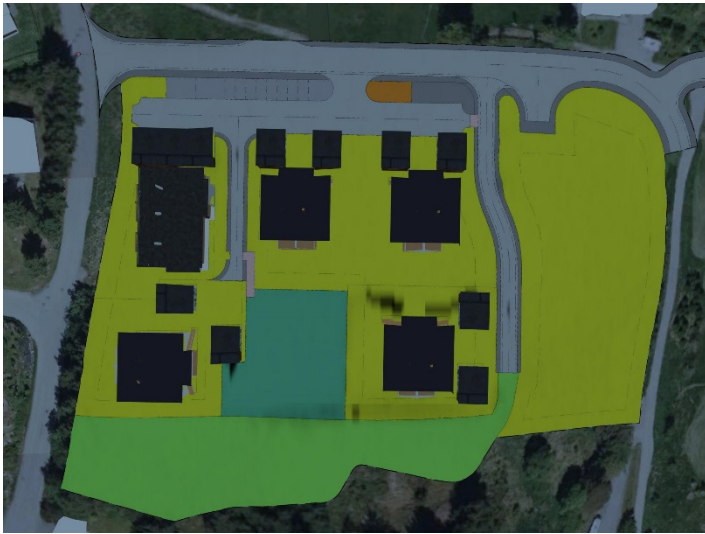
a) Er berekninga av havnivåstiging og stormflo gjort i samsvar med prinsippa i rettleiaren «Havnivåstiging og stormflo» (DSB, september 2016)?

5. Infrastruktur (utanom vatn og avløp)

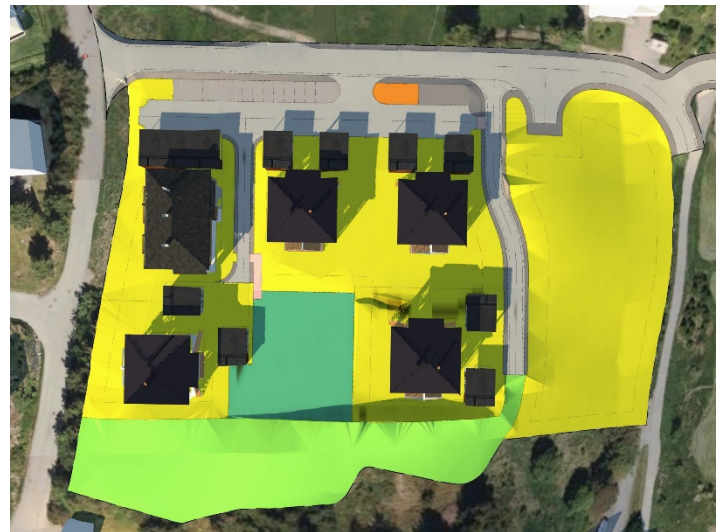
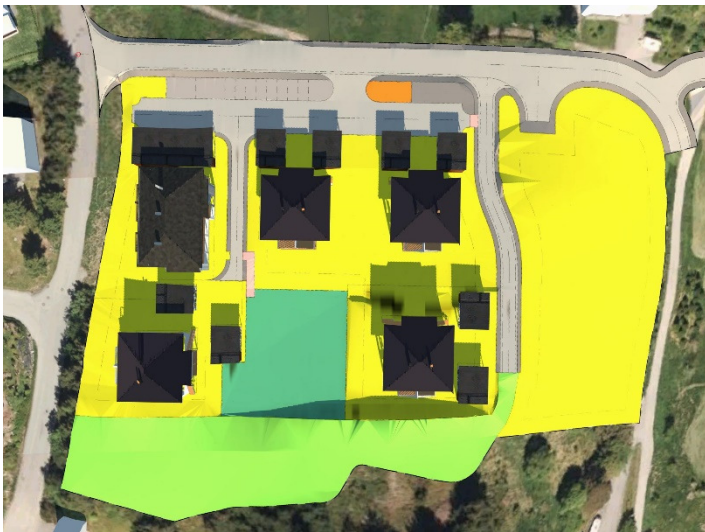
a) Kan auka fare for utfall av kritisk infrastruktur endre risiko- og sårbarheitsforhold for det aktuelle området?

6. Slagregn

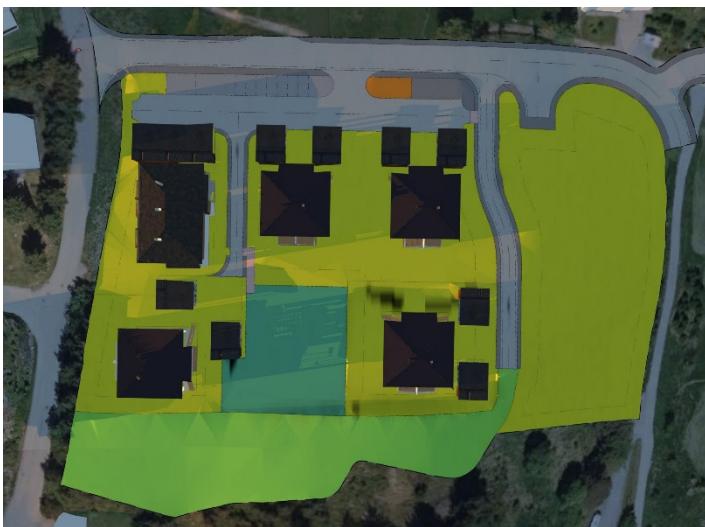
a) Kan området vere sårbart for auka fare for slagregn?

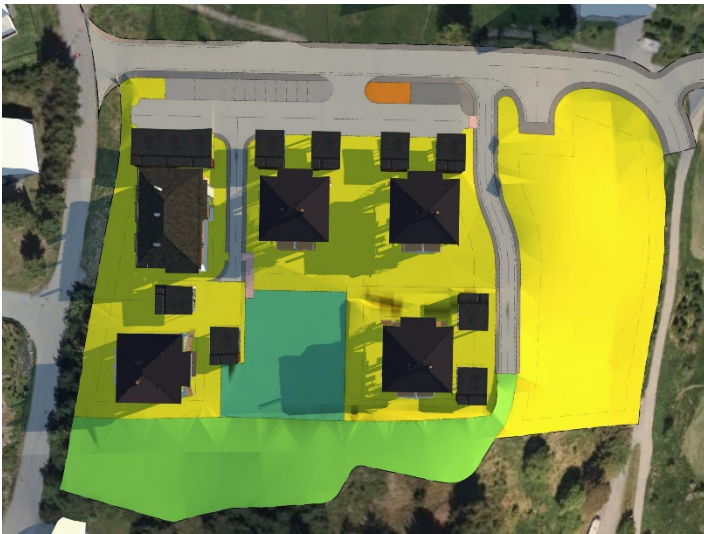
20.mars kl.06/09

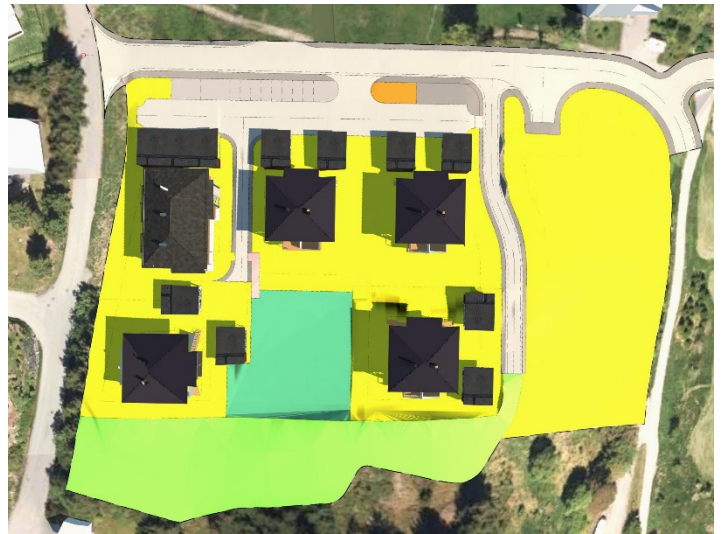
20.mars kl.12/15

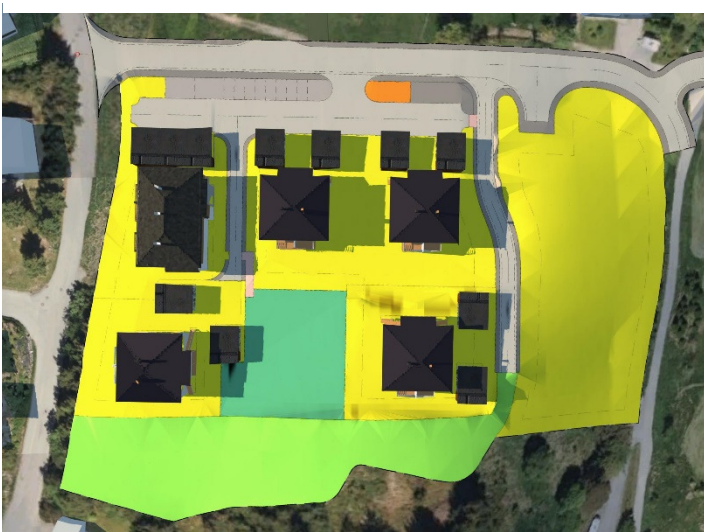
20.mars kl.18/21

21.juni kl. 06/09

21.juni kl.12/15

21.juni kl. 18/21

Figur 1: Mot nordaust

Figur 2: Mot søraust

Figur 3: Mot sørvest

Figur 4: Mot vest

Figur 5: Mot nord

Figur 6: Ovanfrå

Statens vegvesen

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Herøy kommune i Møre og Romsdal
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Behandlande eining:
Region midt

Sakshandsamar/telefon:
Hallvard Sæverud / 93260501

Vår referanse:
17/28992-6

Dykkar referanse:
2016/342

Vår dato:
04.05.2018

Herøy kommune – Gnr. 30 bnr. 9 m.fl. – Reguleringsplan for Elsebø – Offentleg ettersyn – Uttale

Viser til brev av 16.4.2018 frå Herøy kommune.

Statens vegvesen har ingen særskild merknad til reguleringsframlegget for Elsebø.

Plan- og trafikkseksjonen
Med helsing

Lisbeth Smørholm
seksjonssjef

Hallvard Sæverud

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvaret for fylkesvegene, avgjør hvilke prosjekter som skal gjennomføres hvert år og gir politiske føringer for utvikling av fylkesvegene. Det er Statens vegvesen som normalt planlegger, bygger, drifter og vedlikeholder fylkesvegene på vegne av fylkeskommunen.

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Vestre Olsvikveg 13
6019 ÅLESUND

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2016/342	16.04.2018	52139/2018/REGULERINGSPLAN/1515	Johnny Loen, 71 28 02 43	01.05.2018

Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan for gbnr 30/9 og del av 30/3 Elsebø - fråsegn ved offentleg ettersyn

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Planen er godt gjennomarbeidd og dei momenta vi peikte på ved oppstart er tilstrekkeleg tekne omsyn til. Vi har ikkje merknader til at planen vert eigengodkjent.

Med helsing

Ingunn Bekken Sjøholm
Ass. fylkesplansjef

Johnny Loen
Plansamordnar

Dette brevet er elektronisk godkjent og vil ikkje bli utsendt i papir.

Kopi:
Statens vegvesen, Region midt
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

HERØY KOMMUNE
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Herøy kommune

Detaljregulering - reguleringsplan for Elsebø - gnr30 bnr9

Offentleg ettersyn

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har m.a. ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer frå Stortinget og regjeringa. I den kommunale planlegginga skal vi sjå til at kommunane tar omsyn til viktige regionale og nasjonale interesser som gjeld arealforvaltning, landbruk, klima og miljø, oppvekst, helse og samfunnstryggleik.

Bakgrunn

Det er lagt fram reguleringsplan for Elsebø til offentleg ettersyn. Planføremålet er bustader med tilhøyrande funksjonar.

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Barn og unge

I våre merknader ved oppstart, peika vi på krava til opparbeiding og funksjon av nærleikeplass. Det er svært positivt at det er sett av eit relativt stort areal sentralt i planområdet til leik, men vi saknar at føresegna stiller krav til minimum eitt leikeapparat i tillegg til sandkasse og benk. Vi reknar med at dette er ein glipp, og under føresetnad av at dette kravet kjem inn i føresegna, vil vi ikkje ha motsegn til planen.

Konklusjon

Funksjonskravet til leikeplassen må rettast opp med at det stillast krav til minimum eitt leikeapparat i tillegg til sandkasse og benk.

Med helsing

Jon Ivar Eikeland (e.f.)
fagsjef - plansamordning

Kari Bjørnøy
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2017/264
		Arkiv:	024

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
132/18	Formannskapet	03.07.2018

TILTAKSPAKKE 2017- BRUK AV RESTMIDLAR

Tilråding:

Formannskapet vedtek at tilgjengelege midlar frå tiltakspakken 2017 kr 870.963,03 vert fordelt 50/50 mellom avdelingane utvikling, anlegg og drift og eigedom.

Utviklingsavdelinga – 50 000 kr vert nytta slik:

Marine grunnkart (oppfølging av masteroppgåve) og oppgradering av Fosnavåg nyskapingspark.

Anlegg og driftsavdelinga - 385 481,51kr vert nytta slik:

Reasfaltering av vegar (Sjukeheimsvegen og Lisjebøvegen) med stor trafikk og som har store skader.

Eigedomsavdelinga - 435 481,51kr vert nytta slik:

- Oppmerking av parkeringsplassar ved kommunale bygg
- Innkjøp av system for kjeldesortering av restavfall, papp og plast i kommunale bygg. Vi har utplassert eit slikt system på Rådhuset i 2. og 3. etasje og ynskjer det innført generelt i kommunens bygg, sjå vedlegg.
- Nytt kjøkken ved Nerlandsøy skule – SFO/MAT & Helse.

Særutskrift:

Økonomiavdelinga, her

Vedlegg:

Samandrag av saka:

Kommunen har fått løyve frå KMD til å nytte tilgjengelege midlar frå tiltakspakken som ikkje vart nytta i 2017 til planlagde prosjekt i 2018. Midlane vert fordelt mellom utvikling-, anlegg- og eigedomsavdelinga. Ein har til disposisjon 870.963,03 kr.

Saksopplysningar:

Stortinget vedtok 17. desember 2016 statsbudsjettet for 2017 og vedtok i den samanheng eit øyremerka tilskot til kommunane på Sørlandet og Vestlandet på 650 mill. kroner. Midlane skal nyttast til vedlikehald og rehabilitering av vegar, bygg og anlegg som er eigd av kommunen, kommunalt foretak eller kirkelig fellesråd.

For Herøy kommunes del inneber ovannemnde ei samla tildeling for 2017 på totalt kr. 6,9 mill. Den samla tildelinga for 2016 var til samanlikning på totalt kr. 5,2 mill. Pengane vart utbetalt frå departementet 05.04.2017.

Herøy kommune (MR) har hatt stor suksess med eit eige NAV prosjekt der ein har nytta engangstilskuddet til å hjelpe og sysselsette mange personar til å gjennomføre vedlikehaldstiltak i kommunal regi. Fleire har kome seg attende i fullverdig arbeid. Dette er tidlegare avklara med KMD og eg viser til brevet som kommunen sende til kommunal og moderniseringsdepartementet den 28.6.2016 .

Kommunal og moderniseringsdepartementet viste til i sitt svarbrev at :

I rundskriv H-8/16 er det sagt at tilskotet til kommunalt vedlikehald skal gå til kjøp av tenester og kan ikkje nyttast til prosjekt som kommunen utfører med egne tilsette. Herøy kommune ynskjer mellom anna å gjennomføre kommunalt vedlikehald gjennom mellombels tilsetting av personar som er registrert arbeidsledige til å gjennomføre tiltak innanfor sitt kompetansefelt, og ber om avklaring på om dette vil vere i tråd med kriteria for bruken av tilskotet.

Eit slikt prosjekt vil vere i tråd med intensjonen bak tilskotet.

Omsynet bak formuleringa i rundskrivet var å presisere at tilskotet ikkje skulle kunne gå til ledig kapasitet hos kommunen sine egne tilsette eller nye fast tilsette i kommunane. Vår vurdering er at i dei høva der eit prosjekt vert utført med mellombels tilsettingar av registrerte arbeidsledige, vil dette liggje innanfor tilskotsordninga.

No er 2017 ferdig og kommunen oppsummerer at vidareføring av prosjektet frå 2016 til 2017 har vore vellukka for vår del. I slutten av 2017 justerte vi framdrifta av nokre få prosjekt til å ikkje starte opp før i 2018. Dette for å ha god kostnadskontroll på bruk av tilskotsmidlane slik at ein ikkje fekk eit overforbruk ved årskiftet på prosjektet.

Kommunen ba derfor om ei klargjering av KMD sitt brev datert er 10.2.2017 der det vert vist til følgjande:

*Kommunene må i etterkant gi en samlet rapportering til fylkesmannen om bruken av tilskuddet. **Ubrukte midler som følge av at tiltak ikke har blitt satt i gang i 2017, må***

tilbakebetales. Rapporteringen skal også angi på hvilket formål (gruppert etter KOSTRAfunksjoner) og i hvilket år (utgiftsført i 2017 eller satt av på bundet fond per 1.1.2018, ev. ikke brukt i tråd med kriteriene) tilskuddet har blitt brukt.

Kommunen stilte spørsmålet om vår justering av framdrift på nokre få prosjekt som skissert ovanfor medfører at desse må «skrinleggast» med visning til dykkar krav (merka raudt).

Etter dialog med departementet og fylkesmannen i MR har vi fått følgjande konklusjon i saka i epost datert 16 mai :

Det går greitt å bruke dei resterande midlane i 2018, så lenge dei blir brukt innanfor dei gitte kriteria. Bruken av midlane må også vere revisorattesterte og må sendast til Fylkesmannen.

Tilgjengelege midlar for disposisjon er kr 870.963,03.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til at tilgjengelege midlar vert fordelt mellom avdelingane utvikling anlegg og drift og eigedomsavdelinga som vist i tilrådinga.

Utviklingsavdelinga – 50 000 kr vert nytta slik:

Marine grunnkart (kjøp av masteroppgåve) og oppgradering av Fosnavåg nyskapingspark.

Anlegg og driftsavdelinga - 385 481,51kr vert nytta slik:

Reasfaltering av vegar (Sjukeheimsvegen og Lisjebøvegen) med stor trafikk og som har store skader.

Eigedomsavdelinga - 435 481,51kr vert nytta slik:

- Oppmerking av parkeringsplassar ved kommunale bygg
- Innkjøp av system for kjeldesortering av restavfall, papp og plast i kommunale bygg. Vi har utplassert eit slikt system på Rådhuset i 2. og 3. etasje og ynskjer det innført generelt i kommunens bygg, sjå vedlegg.
- Nytt kjøkken ved Nerlandsøy skule – SFO/MAT & Helse.

Fosnavåg, 18.05.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Delegerte saker frå avdelingane

**DS 18/18 Godkjenning - søknad om å ta med skjenkebevilling til åpent arrangement (enkelt, bestemt anledning) - Sommarfesten 2018
08.06.2018 00:00:00 THON HOTEL FOSNAVÅG**

Referatsaker

RS 28/18 Myrabakken bustadfelt - status pr. juni 2018 Myrabakken bustadfelt - status pr. juni 2018 04.06.2018 00:00:00 Eldar Hansen

NOTAT

Til: Formannskapet
Kommunestyret

Frå: Anlegg og drift

Saksnr
2016/94

Arkivkode
L81

Dato
04.06.2018

MYRABAKKEN BUSTADFELT - STATUS PR. JUNI 2018

Anleggsarbeidet i Myrabakken bustadfelt var i utgangspunktet slutført i november 2017. Eit par flaumsituasjonar rundt juletider avdekkja imidlertid problem i det nye overvassanlegget i feltet. Det blei raskt konkludert med at situasjonen måtte utbetrast før ein kunne gå i gang med salet av dei kommunale tomtene. Det positive opp i det heile er at situasjonen vart avdekkja før det kom nye bustadar i feltet.

Med bakgrunn i dette blei det i januar 2018 sendt inn reklamasjon til prosjekterande konsulent, og etter ein gjennomgang blei det avdekkja at overvassanlegget er underdimensjonert. Det vart då ei forsikringssak opp mot prosjekterande si ansvarsforsikring. I tida fram mot mai er det brukt tid på å finne ei løysing på problemet, utarbeide nye teikningar/mengdebeskrivelse, og det er henta inn prisar på utbetringsarbeidet. Forsikringsselskapet har på si side godkjent at dei dekkjer utbetringsarbeidet. I juni inngikk kommunen såleis kontrakt med entreprenør, og målsettinga er at utbetringsarbeidet skal vere ferdig i løpet av august 2018.

Med helsing

Eldar Hansen

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@ssikt.no]
Sendt: 31.05.2018 09:45:35
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Ferdigstilt regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal 2018

Fra: Tor Rolv Time <Tor.Time@istad.no>
Sendt: 30. mai 2018 15:50
Emne: Ferdigstilt regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal 2018

Til:
Systemansvarlig, utredningsansvarlige i tilgrensende områder, Norges vassdrags- og energidirektorat, samt øvrige aktører innenfor utredningsområdet som anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer, kraftforsyningens distriktssjef, større nettkunder, kommuner, fylkeskommunen, fylkesmannen og relevante interesseorganisasjoner, se vedlagt adresseliste.

Ferdigstilt kraftsystemutredning for Møre og Romsdal 2018

Viser til varsel om oppstart av regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal, se nederst i denne mailen. Kraftsystemutredningen er nå ferdigstilt.

Kraftsystemutredningen består av to deler:

- Kraftsystemutredningens **hovedrapport**, som er tilgjengelig sammen med en egen lysbildepresentasjon på www.istadnett.no/kraftsystemutredning. Lysbildepresentasjonen er identisk med figurene som er benyttet i hovedrapporten.
- Kraftsystemutredningens **grunnlagsrapport**, som er underlagt taushetsplikt iht. [BfE §6-2](#), jf. [offentleglova §13](#). Grunnlagsrapporten er kun tilgjengelig for personer med tjenestelig behov og nødvendig sikkerhetsklarering.

Vi vil rette en takk til alle som har gitt innspill til utredningsarbeidet, og ser fram til et godt samarbeid også i neste runde fram mot 2020!

Vennligst kontroller om det er andre i din virksomhet som bør få denne mailen enn de som står oppført i vedlagt adresseliste.

Mvh.

TOR ROLV TIME | SENIORINGENIØR
Epost: tor.time@istad.no | Mobil: +47 926 19 059 | www.istad.no

Tenk på miljøet og skriv ikke ut denne e-posten om du ikke må.

Fra: Tor Rolv Time
Sendt: torsdag 22. september 2016 11:27
Til:
Emne: Varsel om oppstart av regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal

Til:
Systemansvarlig, utredningsansvarlige i tilgrensende områder, Norges vassdrags- og energidirektorat, samt øvrige aktører innenfor utredningsområdet som anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer, kraftforsyningens distriktssjef, større nettkunder, kommuner, fylkeskommunen, fylkesmannen og relevante interesseorganisasjoner, se vedlagt adresseliste.

Varsel om oppstart av regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal

Istad Nett vil med vedlagt brev varsle om oppstart av arbeidet med ny kraftsystemutredning for regionalnettet i Møre og Romsdal.

Varselet er forskriftspålagt i [Forskrift om Energiutredninger](#), §9.

Den offentlige delen av siste kraftsystemutredning fra mai 2016 er tilgjengelig på <http://www.istadnett.no/kraftsystemutredning>.

Vennligst kontroller om det er andre i din virksomhet som bør få varselet enn de som står oppført i vedlagt adresseliste.

Vi gjør oppmerksom på at varselet kun sendes med denne mailen.

Frist for eventuelle tilbakemeldinger er **2.11.2016**.

Med vennlig hilsen

Tor Rolv Time

Senioringeniør

Nettavdelingen

Istad Nett AS

tor.time@istad.no,

Mobil: 926 19 059, Sentralbord: 71 21 35 00, Fax: 71 21 35 61

www.istad.no

Tenk på miljøet og skriv ikke ut denne mailen om du ikke må.

ISSTRAAD

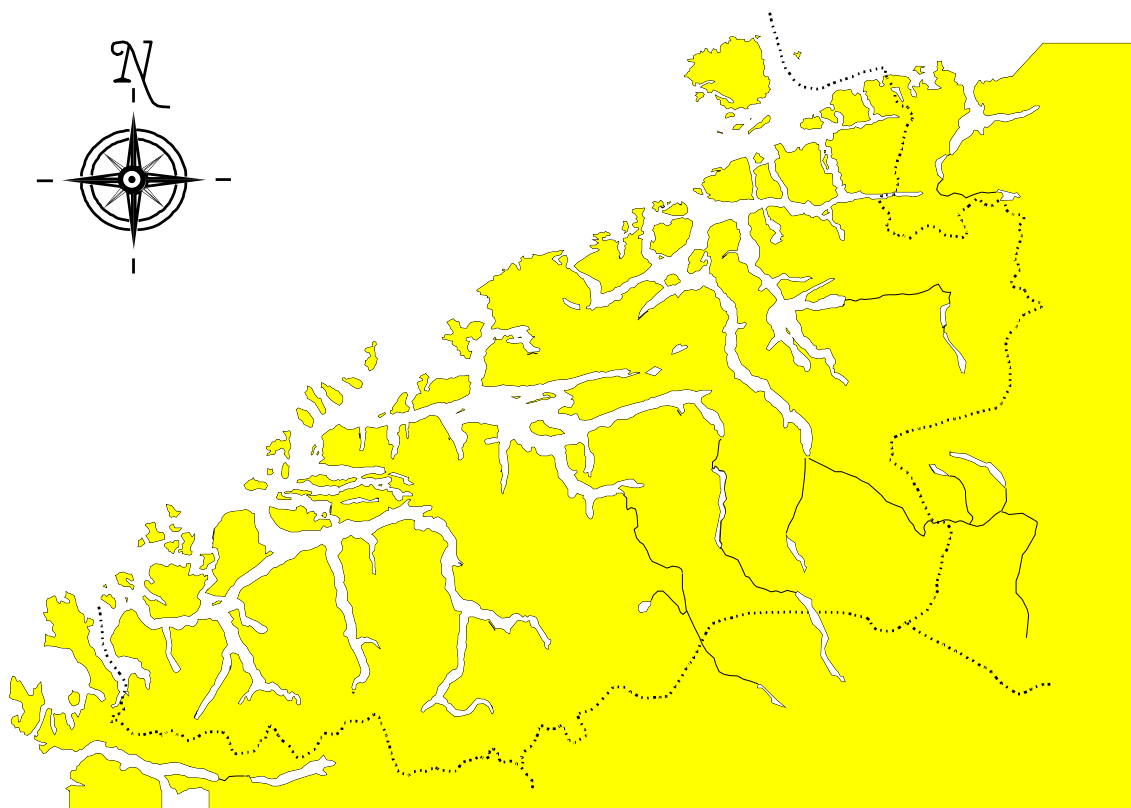
STAND FOR

Hovedrapport

KRAFTSYSTEMUTREDNING

MØRE OG ROMSDAL

2018

Mai 2018

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	BESKRIVELSE AV UTREDNINGSPROSESSEN.....	7
1.1	UTREDNINGSSOMRÅDET OG DELTAKERE I UTREDNINGSPROSESSEN	7
1.2	SAMORDNING MED TILGRESENDE UTREDNINGSSOMRÅDER	7
1.3	SAMORDNING MOT ANDRE KOMMUNALE OG FYLKESKOMMUNALE PLANER	7
2	FORUTSETNINGER I UTREDNINGSSARBEIDET	7
2.1	MÅL FOR DET FRAMTIDIGE KRAFTSYSTEMET	7
2.2	AMBISJONSNIVÅ OG TIDSHORISONT	7
2.3	TEKNISKE OG ØKONOMISKE VURDERINGER	8
3	BESKRIVELSE AV DAGENS KRAFTSYSTEM.....	8
3.1	STATISTIKK FOR KRAFTPRODUKSJON	8
3.2	STATISTIKK FOR ELEKTRISITETSFORBRUK	8
3.3	KRAFTBALANSE	8
3.4	OVERORDNET BESKRIVELSE AV DAGENS KRAFTNETT	9
3.5	FORSYNINGSSIKKERHET	9
3.6	LEDIG INNMATINGSKAPASITET FOR NY PRODUKSJON – SMÅ KRAFTVERK PR. KOMMUNE	10
3.7	LEDIG INNMATINGSKAPASITET FOR NY PRODUKSJON – STORE KRAFTVERK	11
3.8	ANDRE ENERGIBÆRERE OG PÅVIRKNING PÅ KRAFTSYSTEMET	11
4	FRAMTIDIGE OVERFØRINGSFORHOLD	12
4.1	UTVIKLING AV ELEKTRISITETSPRODUKSJON	12
4.2	UTVIKLING AV ELEKTRISITETSFORBRUK	12
4.3	FORBRUKSFLEKSIBILITET	13
4.4	UTVIKLING AV KRAFTBALANSE OG OVERFØRINGSBEHOV	14
5	FORVENTEDE TILTAK OG INVESTERINGSBEHOV	15
6	LITTERATURREFERANSER	17
6.1	KRAFTSYSTEMUTREDNINGER TILSTØTENDE NETT (ÅRLIG OPPDATERING)	17
6.2	FORSKRIFTER	17
6.3	HÅNDBØKER / VEILEDERE / KRAV	17
6.4	ANDRE RAMMEBETINGELSER OG FØRINGER	17
6.5	DIVERSE METODEBESKRIVELSER	17
6.6	DATAUNDERLAG	17
6.7	DIVERSE RAPPORTER OG UTREDNINGER	18
6.8	MELDINGER OG KONSESJONSSØKNADER	18
7	LYSBILDER	19

Kraftsystemutredning

Møre og Romsdal

2018

Istad Nett er av NVE tildelt utredningsansvaret for regionalnettet i Møre og Romsdal, og vil hvert annet år utarbeide en regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal, jf. [Forskrift om energiutredninger](#). Formålet med utredningen er å vurdere mulig utvikling i behov for overføringskapasitet, skape en felles forståelse i samfunnet for endringer i kraftsystemet og gi grunnlag for behandling av søknader om konsesjon.

Kraftsystemutredningen består av to dokumenter:

Grunnlagsrapporten, som er underlagt taushetsplikt etter [forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen](#) (BfE) §6-2 og er unntatt offentlighet i henhold til [offentleglova](#) § 13 første ledd.

Hovedrapporten (dette dokumentet), som er et sammendrag av grunnlagsrapporten med vekt på informasjon av allmenn interesse.

Hovedrapporten og en egen lysbildepresentasjon, som er gjengitt i kapittel 7 i hovedrapporten, er offentlig tilgjengelig på [Istad Netts hjemmeside](#).

Oppdatert av:

Tor Rolv Time

(tor.time@istad.no, telefon/mobil: 926 19 059)

Mai 2018

SAMMENDRAG

Utredningen sammenstiller vurderinger av mulig utvikling i behov for overføringskapasitet i kraftsystemet som følge av bl.a. reinvesteringsbehov og last- og produksjonsutvikling. Det primære utredningsområdet er regionalnettet i Møre- og Romsdal med spenningsnivåene 132, 66 og i begrenset omfang 22 kV, samt nedtransformeringer. Utredningsarbeidet koordineres med tilsvarende utredninger for transmisjonsnettet og tilstøtende regionalnettsområder, og disse delene av nettet omhandles delvis også i utredningen. Kraftsystemutredningen oppdateres hvert annet år.

Målt kraftforbruk i Møre og Romsdal var i 2017 på hhv. 4,3 og 7,9 TWh innen hhv. alminnelig forsyning og kraftintensiv industri (KII).

Temperaturkorrigert forbruk innen alminnelig forsyning har siden 2002 hatt en vekst på ca. 0,9 % pr. år. I samme periode har forbruket innen KII økt med til sammen ca. 130 %.

Forventet middelproduksjon for Møre og Romsdal er på 7,4 TWh, hvorav en økning i 2016 og 2017 på til sammen 39 GWh fordelt på tre småkraftverk.

Det forventes fortsatt vekst innen KII. I det høyeste av tre scenarioer forutsettes forbruksvekst (årsforbruk) fra 2018 til hhv. 2025 og 2038 på hhv. 1,2 og 2,7 TWh. I dette inngår planlagt og mulig økning av eksisterende uttak, samt mulig etablering av landbasert oppdrettsanlegg for laks i Fræna kommune¹ og utvidelse/etablering av datasenter i Eide/Fræna kommune. I basisscenarioet er veksten begrenset til hhv. 0,52 og 1,2 TWh. I det laveste scenarioet for KII er det forutsatt en nedgang på hhv. 0,28 og 2,2 TWh.

For alminnelig forsyning er det i større grad enn tidligere tatt hensyn til elektrifisering av transport, dvs. hhv. elbiler, elbusser, elferger og landstrøm til skip. Det er forutsatt en samlet forbruksvekst på hhv. 0,24-0,44 og 0,64-1,13 TWh fra 2018 til hhv. 2025 og 2038 for lavt-basis/høyt scenario. Pga. lav brukstid for uttaket til transport i forhold til det øvrige uttaket innen alminnelig forsyning, er utslagene for maksimallast (effekt) forholdsvis større enn for forbruk (energi). Samlet lastøkning fram til hhv. 2025 og 2038 er forutsatt lik hhv. 75-171 MW og 115-353 MW. Dette tilsvarer en økning på inntil 37 % av maksimallasten innen alminnelig forsyning fra 2018 til 2038, mens maksimal økning i forbruk er forutsatt begrenset til ca. 24 %.

Det forventes at konsekvensene av utkobling for deler av lasten innen transport vil være lave, f.eks. til elferger med mulighet for fossil drift. Det er imidlertid foreløpig en del usikkerhet knyttet til hvordan dette skal utnyttes til å begrense behovet for forsterkningstiltak på regional- og transmisjonsnettsnivå. På disse nivåene kan en slik utnyttelse f.eks. innebære behov for systemvern for utkobling av last i 22 kV nettet ved feil i overliggende nett for å unngå sammenbrudd av større områder ved utfall. Dette vil i så fall representere en ny praksis i forhold til i dag. Det er også usikkert i hvor stor grad bl.a. varslet omlegging av tariffstrukturen vil dempe lastveksten (maksimallast).

Planene for ny produksjon er nå mindre omfattende enn de har vært de siste årene, og det er fortsatt usikkerhet knyttet til de gjenværende planene. Prosjektene er fordelt på fjorten ulike statusgrupper, hvorav sju er kategorisert som «aktuell» ny produksjon (se [Lysbilde 17](#)). Aktuell produksjon utgjør (andel med konsesjon i parentes):

- Vannkraft: 0,71 (0,39) TWh fordelt på ca. 100 kraftverk, hovedsakelig småkraftverk
- Vindkraft: 0,08 (0,08) TWh for en vindkraftpark på land.

Utfallsrommet mht. kraftunderskudd for Møre og Romsdal, mellom med høyt scenario for produksjon og lavt scenario for forbruk og visa versa, er på hhv. 5,0-7,0 TWh for 2025 og 3,2-9,0 TWh for 2038. Til sammenligning forventes det et kraftunderskudd på ca. 5,6 TWh i 2018 forutsatt temperaturkorrigert forbruk og forventet middelproduksjon.

De sterkeste driverne for utviklingen av regionalnettet i Møre og Romsdal er etablering av ny produksjon, lastøkning i byområder og innen elektrifisering av transport og lastøkning innen KII, samt reinvesteringsbehov som følge av gammelt nett.

Utbygging av mindre produksjonsenheter (≤ 10 MW) i distribusjonsnettet vil kunne møte nettbegrensninger i distribusjonsnettet, regionalnettet og transmisjonsnettet². Denne utredningen omhandler eventuelle begrensninger på de to siste nivåene. Områder med begrensninger i regionalnettet for aktuell produksjon er:

---

¹ Merk at det på tampen av utredningsprosessen har kommet informasjon om ytterligere to oppdrettsanlegg for fisk på Nordmøre, som ikke er inkludert i scenarioene.

² Tidligere kalt sentralnettet.

- *Ørsta og Volda kommune* pga. fullastet 132/66 kV transformator i Haugen. Begrensningen er planlagt fjernet ved ny 132 kV forbindelse Ørsta-Tussa til erstatning for dagens to 66 kV forbindelser.
- *Nordmøre* pga. (nær) fullastet 132 kV nett, særlig transmisjonsnettledningen Ranæs-Aura. Et aktuelt tiltak er utvidelse av planlagte Surna koblingsstasjon (420 kV) med 420/132 kV transformering.

I tillegg kommer begrensninger i transformeringskapasitet mellom regionalnett og 22 kV nettet, som gir begrensninger for aktuell innmating i hhv. Ørsta, Volda, Stranda og Surnadal kommune. Begrensningen i Surnadal er planlagt fjernet i løpet av 2019.

I denne utredningen er det, etter pålegg fra NVE, også gjort en vurdering av kapasitet for eventuelle større kraftverk. Vurderingen er gjort for tilknytningspunkt i eksisterende transformatorstasjoner på 132 og 420 kV nivå, og resultatene er sammenstilt i **Lysbilde 15**.

Områder med utfordringer mht. overføringskapasitet og forsyningssikkerhet for uttak er:

- *Nordmøre*. Ensidig forsyning av Tjeldbergodden samt nettbegrensninger for større lastøkninger som følge av bl.a. elektrifisering av transport og utvikling av industri. Aktuelle tiltak er bl.a. utvidelse av planlagte Surna koblingsstasjon (420 kV) med 420/132 kV transformering, (framskyndet) spenningsoppgradering av 66 kV forbindelser inn til området og økt reaktiv kompensering.
- *Nyhamna/Romsdalshalvøya*. Ved utfall av 420 kV ledningen Viklandet-Fræna har parallelt 132 kV nett kun reserve for noen titalls MW på Nyhamna utover øvrig forbruk på Romsdalshalvøya med dagens lastnivå. Denne kapasitetsbegrensningen har også betydning for reserve til- og vekstmuligheter for alminnelig forsyning og kraftintensiv industri på Romsdalshalvøya og på Nordmøre. Det forventes nå at lastøkningen i området kan bli vesentlig større enn tidligere forutsatt, bl.a. pga. elektrifisering av transport, mulig etablering av landbasert oppdrettsanlegg for laks og etablering av datasenter. Reserveforholdene vil kunne bli svært utfordrende uten mer omfattende tiltak, dvs. tiltak på 420 kV nivå. Med dagens nett vil det i 2025 bare være tilstrekkelig momentan reserve for 41 % av lasten ved tunglast med basis scenario, se **Lysbilde 31**. Etter omkoblinger kan det potensielt være mulig å øke andelen til ca. 69 % forutsatt ekstrem utnyttelse av nettet, installasjon av nye systemvern og gjennomføring av tiltak for å oppnå akseptable spenningsforhold.
- *Ålesundsområdet og ytre/søre Sunnmøre*. Ved enkelte utfall er det knapt med reserve (og ikke tilstrekkelig momentan reserve) ved tunglast. På kort sikt må 132 kV ledningen Haugen-Håheim temperaturoppgraderes. På litt lengre sikt er planen å spenningsoppgradere 66 kV forbindelsen Haugen-Rjånes-Håheim. Dette tiltaket har stor betydning for forsyningssikkerheten, og vil utsette og redusere omfanget av andre tiltak som må gjennomføres.
- *Enkelte transformatorstasjoner med ensidig forsyning på regionalnettsnivå og/eller manglende transformatorreserve ned til distribusjonsnett*. Lastøkning vil medføre at tilgjengelig reserve ved feil i nettet (inkl. eventuell reserve via 22 kV nettet fra andre transformatorstasjoner eller lokal produksjon) vil bli for knapp eller eventuelt øke omfanget av last som mangler reserve. Aktuelle tiltak er forsterkning av 22 kV nettet mellom transformatorstasjoner, utvidelse av transformator-kapasitet og etablering av tosidig innmating på regionalnettsnivå. I enkelte tilfeller er det ikke lønnsomt å gjennomføre tiltak få for å oppnå full reserve. Mest påtrengende er forsyningen til nettet under Stranda transformatorstasjon.

Ved tilstrekkelig kapasitet i 22 (11) kV nettet som følge av lastøkning eller tilknytning av ny produksjon, vurderes *tiltak i overliggende nett som alternativ til forsterkning av 22 kV nettet*. Dette kan være etablering av ny transformatorstasjon med tilknytning til forbipasserende 66 eller 132 kV ledning eller tilknyttet eksisterende nett via ny 66 eller 132 kV forbindelse. Eksempelvis har SFE konsesjonssøkt en ny 132 kV forbindelse fra Tomasgard i Sogn og Fjordane til en ny transformatorstasjon i Hellesyltområdet for tilknytning av ny småkraft i Stranda kommune. Mørenett vurderer etablering av ny transformatorstasjon i Vatne-/Digernesområdet for å håndtere lastøkning.

Deler av nettet i fylket er i ferd på å oppnå en relativt høy alder, og det derfor også *behov for reinvesteringer*. I løpet hhv. nærmeste og påfølgende 10-årsperiode (til sammen lik tidshorisonen for denne utredningen) vil (om nettet ikke fornyes) hhv.:

- 38 + 228 km av til sammen 827 km med 66 og 132 kV tremastledninger nå en alder på 70 år
- 0 + 17 km av til sammen 113 km med 66 og 132 kV kabler nå en alder på 55 år, i tillegg 5 km som allerede er eldre enn 55 år

- 24 + 25 av til sammen 129 krafttransformatorer nå en alder på 50 år, i tillegg 13 som allerede er eldre enn 50 år.

Angitte aldersnivå er sjablongmessig forutsatt som forventet samfunnsøkonomisk levetid. Faktisk levetid kan avvike fra dette både i positiv og negativ retning pga. av bl.a. lokale forhold.

Endringer av bl.a. last, forbruk og omkringliggende nett gjør at både omstrukturering og oppgradering til høyre tverrsnitt og/eller spenningsnivå blir vurdert ved behov for reinvestering av nettet. Omstrukturering vil i flere tilfeller innebære forenklinger som muliggjør sanering av nett slik som for området Tussa-Haugen-Ryste.

NVE påla de utredningsansvarlige (i brev datert 5.2.2018) å gjennomføre en forenklet utredning av systemjording for nett med spenningsnivå 33-132 kV til kraftsystemutredningene for 2018, og denne er inkludert i grunnlagsrapporten. Det anses ikke aktuelt å endre systemjording fra isolert/spolejordet nett til direkte-/lavohmig jording i 66 kV nettet så lenge nettet drives med 66 kV. For 132 kV er det gjennomført delingstiltak som gjør at situasjonen anses håndterbar med spolejordet nett. Det kan imidlertid ikke utelukkes at overgang direkte-/ lavohmig jording kan bli aktuelt. En slik overgang vil imidlertid kreve koordinering mellom flere netteiere og medføre betydelige kostnader, bl.a. behov for å etablere gjennomgående jord.

I 2017 gjennomførte NVE flere endringer i forskriften om energiutredninger, hvorav endringer som innebærer at vurdering av distribusjonsnettet i større grad tas med i de regionale kraftsystemutredningene. Deler av disse endringene er gjort gjeldende for de regionale kraftsystemutredningene for 2018, og vurderinger for eksisterende og mulige framtidige utvekslingspunkt mellom konsesjonsområder og nettnivå sammenstilt i grunnlagsrapporten.

Møre og Romsdal inngår i et større *underskuddsområde, Midt-Norge*, og det har i flere år vært fokus på en bekymringsfull forsyningssituasjon. Statnett har de senere årene gjennomført flere tiltak for å bedre importkapasiteten til Midt-Norge, og i desember 2016 ble den 420 kV forbindelsen Ørskog-Sogndal fullført. Med dette tiltaket anses forsyningssituasjonen for Midt-Norge å være tilfredsstillende både på kort og lengre sikt (sett bort fra lokale utfordringer som bl.a. for Nyhamna). Den framtidige kraftbalansen i Midt-Norge vil bl.a. påvirkes av forventet økt uttak innen kraftintensiv industri og utbygging av ny produksjon (bl.a. 1000 MW vindkraft som er besluttet utbygd på Fosen og i Snillfjordområdet). Nettkapasiteten vil også styrkes ved ulike pågående/planlagte spenningsoppgraderingstiltak og planlagt trinnvis etablering av en ny 420 kV forbindelse Namsos-Hofstad-Åfjord-Snilldal-Surna.

1 BESKRIVELSE AV UTREDNINGSPROSESSEN

1.1 Utredningsområdet og deltakere i utredningsprosessen

Utredningsområdet for kraftsystemutredningen er regionalnettet i Møre og Romsdal fylke. Oversikt over hhv. kommuner og områdekonsesjonærer i utredningsområdet er vist på [Lysbilde 1](#). Norges vassdrags- og energidirektorat har utpekt Istad Nett AS til å koordinere arbeidet med kraftsystemutredningen. Aktivitetsplan for toårig syklus med utarbeidelse av kraftsystemutredninger med referanse til [forskrift om energiutredninger](#) er skissert i [Lysbilde 2](#) og [Lysbilde 3](#). Oversikt medlemmer i gjeldende kraftsystemutvalg pr. mai 2018 er vist på baksiden av utredningen.

1.2 Samordning med tilgrensende utredningsområder

Utredningsarbeidet i Møre og Romsdal koordineres med utredningsansvarlige i Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane samt Hedmark og Oppland ved møter, telefonisk kontakt og pr. brev/e-post. Den vertikale samordningen mot transmisjonsnettet foregår ved Statnetts deltagelse i kraftsystemutvalget for Møre og Romsdal og ved at utredningsansvarlig og dels også andre representanter i kraftsystemutvalget har deltatt i møter og arbeidsgrupper vedrørende utviklingen av regional- og transmisjonsnettet.

1.3 Samordning mot andre kommunale og fylkeskommunale planer

Planlegging av framtidig utvikling av kraftsystemet koordineres mot kommunale og fylkeskommunale planer. Dette gjelder bl.a. reguleringsplaner og ulike verneplaner. Koordineringen er viktig både med hensyn til kartlegging av prognoser for framtidig kraftetterspørsel, framtidig overføringsbehov i nettet, planlegging av traseer og plassering av ulike forsterkningstiltak.

Områdekonsesjonærene fikk i forskrift gjeldende fra 1.1.2003 ansvaret for å utarbeide lokale energiutredninger for hver kommune innenfor konsesjonsområdet. Utarbeidelse av lokale energiutredninger skulle bidra til å øke kunnskapen om lokal energiforsyning, stasjonær energibruk og alternativ på dette området, og slik bidra til en samfunnsmessig rasjonell utvikling av energisystemet. Ordningen med lokale energiutredninger ble avviklet fra 1. november 2015 og erstattet med følgende ordning (se [Forskrift om energiutredninger kapittel 2](#)): *"Utredningsansvarlig etter § 7 i denne forskrift, områdekonsesjonær og fjernvarmekonsesjonær skal på forespørsel fra kommunen bistå med informasjon som konsesjonær har om energiforsyningen i kommunen og som er relevant i kommunal klima- og energiplanlegging. Dette gjelder ikke sensitiv informasjon om kraftforsyningen, som beskrevet i energiloven § 9-3."*

2 FORUTSETNINGER I UTREDNING SARBEIDET

2.1 Mål for det framtidige kraftsystemet

Det overordnede mål for kraftsystemet er å sikre levering av elektrisk kraft til forbrukere i området ved en samfunnsmessig rasjonell utvikling og drift av kraftsystemet. For å oppnå dette er det viktig med en god samordning av utbygginger i transmisjons-, regional- og distribusjonsnettet. Videre er det ønskelig å samordne nettutviklingen med utbygging av kraftproduksjon og bruk av alternative energibærere for stasjonær energibruk. Disse tiltakene vil i enkelte tilfeller kunne være alternativ eller supplement til hverandre. Det vil imidlertid ofte være en stor utfordring å få til denne samordningen, bl.a. fordi det er ulike aktører som gjør sine investeringer ut fra bedriftsøkonomiske hensyn, og fordi planlegging, konsesjonsbehandling og bygging av ledningsanlegg ofte er mer tidkrevende enn etablering av produksjonsanlegg og forbruksanlegg.

Ved utvikling av kraftsystemet legges det vekt på å finne miljømessig gunstige løsninger. Økt utnyttelse av eksisterende nett vurderes som alternativ til nye utbygginger. Ved behov for nye utbygginger vurderes alternative traseløsninger og ulike avbøtende tiltak. Det vurderes også om det er mulig å sanere eksisterende anlegg i forbindelse med utviklingen av nettet.

2.2 Ambisjonsnivå og tidshorisont

Utredningen skal være et referansedokument for søknader om anleggskonsesjon etter lov av 29. juni 1990 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (Energiloven). Utredningen omfatter konsesjonspliktige anlegg som ikke inngår i de meddelte områdekonsesjonene til e-verk innen

planområdet. E-verk og andre som søker konsesjon for elektriske anlegg, må vise til utarbeidet regional kraftsystemutredning for planområdet.

Den regionale kraftsystemutredningen skal vise sammenhengen mellom de målsettinger og forutsetninger som legges til grunn for utviklingen av regional- og transmisjonsnett og nødvendige prosjekter med tilhørende investeringsbehov. Videre skal den gi en god oversikt over dagens kraftsystem og planer for den videre utvikling av systemet i form av nye anlegg, samt moderniseringer og oppgraderinger av eksisterende anlegg.

Utredningen har en tidshorisont på 20 år fram i tid. I den grad mulige utviklingstiltak lenger fram i tid er kjent, vil disse også være presentert. Det er viktig å påpeke at utredningsarbeidet er en kontinuerlig prosess, og at tiltak som presenteres i utredningen ikke nødvendigvis er vedtatte tiltak som vil bli realisert.

2.3 Tekniske og økonomiske vurderinger

Nye anlegg planlegges ut fra samfunnsøkonomiske kriterier. I dette ligger det å minimalisere summen av investeringskostnader, drifts- og vedlikeholdskostnader, tapskostnader, flaskehalskostnader og avbruddskostnader. I tillegg vektlegges bl.a. miljøkonsekvenser og forsyningsikkerhet. Ved utredning av forsterkningsbehov og valg av nettløsning må en ta hensyn til en rekke tekniske forhold som bl.a. strømgrenser for overføringsanlegg og krav til leveringskvalitet. Sentrale forutsetninger er også scenarier for utvikling av last og produksjon, som er beskrevet i kapittel 4. Forutsetningene som er benyttet i utredningsarbeidet er nærmere beskrevet i grunnlagsrapporten.

3 BESKRIVELSE AV DAGENS KRAFTSYSTEM

3.1 Statistikk for kraftproduksjon

I et år med normale tilsig er den totale produksjonskapasiteten i fylket ca. 7,4 TWh/år. Av dette ble ca. 39 GWh bygget ut i 2016 og 2017. Sommert maksimaleffekt for alle kraftverk er på ca. 1720 MW. Denne kapasiteten er ikke til enhver tid tilgjengelig bl.a. pga. en andel uregulert produksjon (vindkraftverk og vannkraftverk uten magasin). Nøkkeldata og historisk utvikling for produksjonskapasitet er vist i [Lysbilde 4](#).

3.2 Statistikk for elektrisitetsforbruk

Totalt kraftforbruk i Møre og Romsdal innen alminnelig forsyning (alt forbruk utenom kraftintensiv industri) var i 2017 på **4,3 TWh**. Veksten fra 2002-2017 har vært på ca. 1,0 % pr. år (forutsatt temperaturkorrigering).

Innen kraftintensiv industri har vært en kraftig vekst. Fra 2002 til 2017 har forbruket økt fra 3,4 TWh til **7,9 TWh**. I kraftsystemutredningen er benevnelsen kraftintensiv industri (KII) benyttet om følgende industribedrifter/-anlegg: Hydro Sunndal på Sunndalsøra, Omya Hustadmarmor i Fræna, Statoil Tjeldbergodden og gassprosessanlegget på Nyhamna i Aukra kommune.

Statnett fastsetter såkalte maksimal-/topplasttimer for hhv. Sør, Midt og Nord-Norge. Maksimallasttiden for Midt-Norge, hvor Møre og Romsdal inngår, var for vinteren 2017/2018 satt til 28. februar time 9 (09:00-10:00)³. Uttaket innen alminnelig forsyning i Møre og Romsdal var da **902 MW** inkl. uprioritert last, mens uttak innen KII var **947 MW**. Historisk utvikling for forbruk og last er vist i [Lysbilde 5](#).

3.3 Kraftbalanse

Fylket hadde for ca. 15 år siden god balanse mellom forbruk og produksjon. Pga. den kraftige veksten innen kraftintensiv industri, og svært begrenset utbygging av ny produksjonskapasitet, har fylket fått et betydelig kraftunderskudd. I 2017 var underskuddet (forutsatt middelproduksjon, og temperaturkorrigert forbruk) på **5,0 TWh**. [Lysbilde 6](#) viser forventet kraftbalanse for 2018 for ulike områder i fylket.

---

³ Det er aktuelt å endre områdeinndeling for fastsettelse av toppplasttimer og angitt time er ikke nødvendigvis den som vil bli benyttet som effektgrunnlag tariffene i 2019.

3.4 Overordnet beskrivelse av dagens kraftnett

Overføringsnettet på regional- og transmisjonsnettsnivå består av 66, 132, 300 og 420 kV forbindelser. Tafjord Kraftnett har også enkelte 22 kV regionalnettsanlegg. Samtlige 300 og 420 kV ledninger og enkelte 132 kV ledninger inngår i transmisjonsnettet. **Lysbilde 7** viser aldersfordeling for 66 og 132 kV ledninger og kabler i Møre og Romsdal. Lysbildet viser at det i hovedsak er benyttet luftledninger for disse spenningsnivåene. Den viser også at en betydelig andel av anleggene har relativ høy alder. I løpet av tidshorizonten for denne utredningen (20 år) vil hhv. 0, 32 og 19 % av hhv. stålmasterledninger, tremasterledninger og kabler nå en alder lik forutsatt samfunnsøkonomisk levetid på hhv. 90, 70 og 55 år om nettet ikke fornyes. Det er derfor et betydelig reinvesteringsbehov de kommende årene.

I tillegg til uttakspunkt for kraftintensiv industri er det 52 transformatorstasjoner med nedtransformering til distribusjonsnettet (22 og 11 kV) for alminnelig forsyning. **Lysbilde 8** viser aldersfordeling for transformatorer i Møre og Romsdal fordelt på ulike primærspenningsnivå. Figuren inkluderer nedtransformering til 11 og 22 kV, samt transformering mellom spenningsnivåene 66, 132, 300 og 420 kV. Aldersfordelingen viser et betydelig innslag av transformatorer med relativt høy alder, og også her er det behov for reinvesteringer de kommende årene. I løpet av tidshorizonten for denne utredning vil hele 48 % av transformatorene nå en alder lik forutsatt samfunnsøkonomisk levetid på 50 år. I andelen inngår også transformatorer som har passert 50 år, og dette tyder på at den praktiske levetiden i en del tilfeller vil være lengre enn 50 år.

Møre og Romsdal og delområder i fylket er underskuddsområder med høy utnyttelse av nettet som fører kraft til fylket/delområdene. Økt uttak gir derfor økte tap i nettet. Innmating av ny produksjon vil gi tilsvarende tapsgevinst, og flere steder vil det derfor være tapsmessig gunstig å etablere ny produksjon. Ny småkraftproduksjon vil imidlertid kunne gi en økning av marginaltapene i underliggende nett som er større enn gevinsten i overliggende nett. **Lysbilde 9** viser gjennomsnittlige marginaltapssetter⁴ pr. år for uttak i tre utvalgte transmisjonsnettspunkt i Møre og Romsdal for årene 1998-2017. Figuren viser også kraftunderskuddet det aktuelle året. Figuren viser at Møre og Romsdal har hatt høye marginaltapssetter, men at disse er betydelig redusert, bl.a. pga. gjennomførte forsterkningsiltak i transmisjonsnettet. Figuren viser også en viss men ikke entydig sammenheng mellom marginaltapssettene og kraftunderskuddet.

Oversikt over de viktigste endringene i kraftnett siden er forrige utredning, er vist i **Lysbilde 10**.

3.5 Forsyningssikkerhet

Avbruddsforholdene er sentrale ved kvantifisering av leveringskvalitet og forsyningssikkerhet i kraftsystemet. Avbruddsforholdene kan beskrives ved bl.a. antall avbrudd pr. år, varighet på avbrudd og ikke levert energi, dvs. den mengde energi som ville ha blitt levert til sluttbrukerne dersom svikt i leveringen ikke hadde inntruffet. **Lysbilde 11** viser historiske avbruddsdata i form av hhv. ikke-levert energi (ILE) i % av levert energi (LE) i Møre og Romsdal og i Norge, og ikke levert energi i Møre og Romsdal fordelt på spenningsnivå der feilen oppstod. Lysbildet inkluderer feil på alle nettnivå fram til sluttbruker, dvs. ikke bare regionalnettet. Fylket har i likhet med landet for øvrig hatt en fallende trend for ILE/LE fra 1995 til 2007. Etter 2007 har Møre og Romsdal hatt enkelte år med uvanlig høye avbruddskostnader, som delvis også har påvirket den nasjonale statistikken. Dette skyldes hovedsakelig langvarige avbrudd for Nyhamna samt orkanen «Dagmar» som i 2011 som medførte flere og til dels langvarige avbrudd på alle nettnivå.

I grunnlagsrapporten av kraftsystemutredningen er det foretatt en gjennomgang av utvekslingspunkter i regionalnettet som mangler nettreserve etter utfall (manglende N-1). Etter avtale med NVE er følgende avgrensninger lagt til grunn for gjennomgangen:

- Punkter hvor full forsyning kan gjenopprettes relativt raskt (innen ca. 1 time), og uten omfattende tiltak, er ikke inkludert. Dette gjelder bl.a.
  - Utvekslingspunkter på mellomspenningsnivå (11 og 22 kV samleskinne). I de fleste slike punkter vil det ikke være momentan reserve selv om det er flere transformatorer tilgjengelig. Dette skyldes at transformatorene normalt ikke drives i parallell. Enkelte steder kan forsyningen også gjenopprettes fra nabostasjoner vha. fjernstyrte bryterkoblinger.
  - Masket høyspenningsnett med radiell drift og full reserve etter omkobling (gjelder hovedsakelig 66 kV nettet).
  - Tilfeller med samleskinnefeil, hvor full forsyning kan gjenopprettes ved omkobling til annen samleskinne.

⁴ Satsene brukes for å beregne marginaltapsleddet som inngår i den nettleien de enkelte elverk og andre som er tilknyttet transmisjonsnettet betaler.

- For utvekslingspunkter uten momentan reserve, men med full reserve etter mer omfattende driftsmessige tiltak, er disse tiltakene angitt på overordnet nivå. Det er imidlertid ikke foretatt vurdering av nettinvesteringer for å oppnå momentan reserve.
- For utvekslingspunkter med manglende reserve etter omkobling og produksjonstilpasning i hele eller deler av året, er det i tillegg foretatt vurdering av nettinvesteringer for å oppnå full reserve, momentan og/eller etter omkobling/produksjonstilpasning (kostnad og nytte).

Resultatet av disse vurderingene er sammenstilt på overordnet nivå i **Lysbilde 12**. Sammenstillingen viser bl.a. at ca. 4-5 % av last innen alminnelig forsyning har varig mangel på reserve ved feil på ledning, kabel eller transformator ved tunglast, mens tilsvarende tall for kraftintensiv industri er 18 %. For enkelte tiltak i kapittel 5 er forbedring av reserveforholdene en sentral del av begrunnelsen. I flere tilfeller vil både avbruddssannsynlighet og konsekvens være lave i forhold til investeringskostnadene, slik at tiltak ikke er lønnsomme.

3.6 Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon – små kraftverk pr. kommune

For kraftsystemutredningen 2010 gjorde NVE en presisering angående vurdering av nettkapasitet i utredningsområdet; «*Nettkapasiteten skal vurderes kommunevis ut fra nettet slik det er pr. i dag, mht. regional- og transmisjonsnettet. For dimensjonerende situasjon skal kapasiteten vurderes for både linjer og transformatorer*». Disse vurderingene vil være en del av grunnlagsmaterialet som benyttes ved prioritering og behandling av konsesjonssøknader. Vurderingene vil også være veiledende informasjon for aktører som har planer om å etablere ny produksjon. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for innmatingskapasitetene som oppgis i denne utredningen:

1. Dagens nett + forsterkningstiltak som er under etablering.
2. Dagens produksjonskapasitet.
3. Dimensjonerende driftssituasjon, som vil være avhengig av bl.a. hvor stor andel av produksjonskapasiteten bak begrensende nettdel som er regulert. Ved utelukkende uregulert produksjon vil lettlast (ca. 30 % av tunglast) med full utnyttelse av produksjonskapasiteten være dimensjonerende. Med en del regulert produksjon vil en høstflomsituasjon med noe høyere last og lavere utnyttelse av den totale produksjonskapasiteten kunne være dimensjonerende.
4. Det er kun tatt hensyn til begrensninger i regional- og transmisjonsnettet (inkl. transformering). Eventuelle begrensninger i distribusjonsnettet (normalt 22 kV) framkommer ikke.
5. Under regionalnettstransformatorene:
  - a. Normale delingspunkt.
  - b. Kapasitet fra alle trafoer som forsyner kommunen (kapasitet som oppgis er maksimal kapasitet dersom vedkommende kommune benytter all ledig kapasitet).
  - c. For å få korrigerende informasjon jf. pkt. b, er det etablert oversikt over antall regionalnettstransformatorer i kommunen, om kommunen er forsynt fra andre kommuner og hvor mange andre kommuner vedkommende kommune deler «sine» transformatorer med.
6. Det er ikke tatt hensyn til eventuell overlastbarhet på transformatorene, men det er lagt inn en optimistisk forutsetning om $\cos\phi = 1$ for transformator mellom regional-/transmisjonsnett og distribusjonsnett.
7. Det er forutsatt intakt nett (N-0). Dette forutsetter at tiltak for å håndtere utfall må kunne realiseres på en hensiktsmessig måte, slik at leveringssikkerheten ikke svekkes. Aktuelle tiltak vil være automatisk produksjonsfrakobling PFK.
8. Det er ikke tatt hensyn til at flere kommuner i enkelte tilfeller må dele på en felles innmatingskapasitet.
9. For økt informasjon er beregnet kapasitet for alle regionalnettstransformatorene vist i tillegg til resulterende innmatingskapasitet.

Det er delvis benyttet relativt enkle og sjablongmessige analyser og vurderinger. Oppgitte innmatingskapasiteter må derfor betraktes som veiledende, og brukes med en viss forsiktighet. Det vil fortsatt normalt være behov for mer detaljerte nettanalyser for å vurdere tilknytning av ny produksjon. Slike analyser vil også gi informasjon om kostnader forbundet med eventuelt forsterkningsbehov. Resultatene av vurderingene er sammenstilt i **Lysbilde 13** og **Lysbilde 14**.

3.7 Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon – store kraftverk

I NVEs veiledningsmaterieell for kraftsystemutredninger la NVE i 2017 inn et krav om at det i tillegg til kommuneoversikten, se kapittel 3.6, skal det gjøres en overordnet vurdering for delområder av innmatingskapasitet for større produksjon. Vurderingene skal indikere hvor det kan være gunstig å etablere ny produksjon, og gi et lokaliseringssignal for vindkraftaktører og andre som planlegger å etablere større produksjonsanlegg. Med bakgrunn i dette er det gjennomført beregninger av høyeste innmating før overlast i nettet for alle transformator- og koblingsstasjoner med spenningsnivå ≥ 132 kV i Møre og Romsdal. Innmatingskapasiteten er beregnet både for N-1, som er det normale dimensjoneringskriteriet, og ved intakt nett, som forutsetter bruk av systemvern som kobler ut produksjonen ved kritiske utfall/overlater. Merk at kompleksitet på systemvernet og andre forhold kan gjøre at det ikke er realistisk å utnytte hele den beregnede kapasiteten ved intakt nett. Resultatene er sammenstilt pr. område i **Lysbilde 15**. Oversikt over kapasitet pr. transformator-/koblingsstasjon, med tilhørende begrensende nettdel og kritisk utfall, finnes i vedlegget til Grunnlagsrapporten.

Sentrale forutsetninger og merknader til analysene og resultatene:

- Kapasitetene er beregnet med basisscenario for last og produksjon, stadium 2025, med høstlast og høy utnyttelse av eksisterende produksjon. Det er benyttet strømgrense for omgivelsestemperatur på 10 °C.
- Innmatingskapasiteten vil påvirkes av lastnivå og omgivelsestemperatur. Høyere last og lavere omgivelsestemperatur enn forutsatt i beregningen vil i mange tilfeller gi økt innmatingskapasitet og visa versa.
- Innmatingskapasiteten i ett punkt vil kunne påvirkes negativt av ny innmating i andre innmatingspunkt.
- I enkelte tilfeller kan det være mulig å heve kapasiteten ved relativt rimelige tiltak, eksempelvis økt transformator kapasitet, temperaturoppgradering eller samordning med annen produksjon.
- I enkelte tilfeller kan tiltak for å heve innmatingskapasiteten ha tilleggsnytte i form av bl.a. sparte reinvesteringkostnader, lavere tap og økt forsyningssikkerhet.
- Benyttet beregningsfunksjon og metodikk (med ubegrenset reaktiv effekt i innmatingspunktet) tar i begrenset grad hensyn til spenningsforhold og reaktiv flyt. Det er bl.a. derfor behov for mer detaljerte analyser for å vurdere endelig kapasitet og forutsetninger mht. reaktiv effekt.
- På transmisjonsnettsnivå kan det være begrensinger pga. overlast eller utfall utenfor Møre og Romsdal, som ikke er fanget opp av analysene. Dette gjelder særlig ved høy innmating (høyere enn i størrelsesorden 1000 MW).

3.8 Andre energibærere og påvirkning på kraftsystemet

I 2008 var utgjorde elektrisk kraft ca. 78 % av den stasjonære energibruken i Møre og Romsdal. **Lysbilde 16** viser en oversikt over eksisterende fjernvarmeanlegg og lokale varmesentraler i Møre og Romsdal. Alternativ til elektrisk kraft vil bare kunne påvirke deler av kraftforbruket innen alminnelig forsyning, som i 2015 utgjorde 35 % av totalforbruket i fylket (andelen er fallende). Virkningen på kraftbalansen i Møre og Romsdal / Midt-Norge vil derfor være relativt liten. Lokalt vil imidlertid slike tiltak kunne påvirke behovet for nettførsterkninger.

4 FRAMTIDIGE OVERFØRINGSFORHOLD

4.1 Utvikling av elektrisitetsproduksjon

Planene for ny produksjon i Møre og Romsdal er nå mindre omfattende enn de har vært de siste årene. Grunnlagsrapporten inneholder en komplett oversikt over kjente vurderte og aktuelle prosjekter. Prosjektene er inndelt i ulike statusgrupper, og bare et utvalg av disse (se [Lysbilde 17](#)) er tatt med som «aktuelle» prosjekter. [Lysbilde 17](#) - [Lysbilde 19](#) viser aktuelle prosjekter innen hhv. vannkraft, vindkraft og gasskraft.

Prosjektene innen vannkraft vil kunne gi en årlig produksjonskapasitet på 0,71 TWh fordelt på ca. 100 kraftverk, der mesteparten er såkalte småkraftverk. Av dette har 0,39 TWh fått konsesjon.

NVE har utviklet en metode for automatisk ressurskartlegging av små kraftverk i vassdrag der tidligere kartlegginger, som Samlet plan for vassdrag, ikke har registrert prosjektmuligheter (referanse 38). Metoden bygger på digitale kart, digitalt tilgjengelig hydrologisk materiale og digitale kostnadsmanualer. Den automatiserte ressurskartleggingen (fra 2004) sammen med samlet plan viser et vesentlig større utbyggingspotensial enn de registrerte aktuelle produksjonsprosjektene, jf. [Lysbilde 19](#). Merk at potensialet nå er lavere fordi deler av ressursgrunnlaget har blitt utbygd eller vernet, eller det er gitt avslag på søknad om konsesjon.

Innen vindkraft er det nå kun ett aktuelt prosjekt med årlig produksjonskapasitet på 75 GWh (Haram vindkraftverk). Det er ikke inkludert offshore vindkraftparker i produksjonsscenarioene. Vestavind Offshore besluttet i 2012 å sette Havsul I på vent, fordi man ikke fant prosjektet økonomisk forsvarlig med dagens rammebetingelser. Prosjektet var kostnadsberegnet til 6-7 milliarder NOK. Det var lagt ned et betydelig arbeid med å tenke nytt om installasjon og utforming for å oppnå reduksjoner i kostnader og gjennomføringstid på utbygging. Prosjektet hadde konsesjon, men firsten for bygging har nå løpt ut.

Innen gasskraft er det nå ingen «aktuelle» prosjekt i Møre og Romsdal fylket etter nevnte definisjon ([Lysbilde 17](#)). Tidligere planer, hvorav to kraftverk som ble gitt konsesjon, er lagt til side pga. bl.a. manglende lønnsomhet. Utfordringene med lønnsomhet har blitt bekreftet for Naturkraft sitt gasskraftverk på Kårstø. Utbygger har vurdert det slik at markedsutsiktene de nærmeste 10-15 årene ikke ser ut til å gi grunnlag for lønnsom drift, og har søkt og fått innvilget tillatelse (i 2016) til nedleggelse av kraftverket som ble idriftsatt i 2007. Gasskraft i Møre og Romsdal inngår ikke i noen av produksjonsscenarioene. Statnett har heller ikke forutsatt ny gasskraft i Norge i sin siste kraftsystemutredning for transmisjonsnettet.

Hvorvidt de aktuelle produksjonsutbyggingene faktisk blir realisert, eller at nye prosjekter kommer til, er bl.a. avhengig av konsesjonsvedtak og rammebetingelser som gir tilstrekkelig lønnsomhet for investeringene. Det er derfor betydelig usikkerhet knyttet til den framtidige produksjonskapasiteten. Valgte scenarier for utvikling av kraftproduksjon er sammenstilt i [Lysbilde 20](#).

4.2 Utvikling av elektrisitetsforbruk

Det forventes fortsatt vekst innen KII. I det høyeste av tre scenarier forutsettes forbruksvekst fra 2018 til hhv. 2025 og 2038 på hhv. 1,2 og 2,7 TWh. I dette inngår planlagt og mulig økning av eksisterende uttak, samt mulig etablering av landbasert oppdrettsanlegg for laks i Fræna kommune⁵ og utvidelse/etablering av datasenter i Eide/Fræna kommune. I basisscenarioet er veksten begrenset til hhv. 0,52 og 1,2 TWh. I det laveste scenarioet for KII er det forutsatt en nedgang på hhv. 0,28 og 2,2 TWh.

For alminnelig forsyning er det i større grad enn tidligere tatt hensyn til elektrifisering av transport, dvs. hhv. elbiler, elbusser, elferger og landstrøm til skip. Det er forutsatt en samlet forbruksvekst på hhv. 0,24-0,44 og 0,64-1,13 TWh fra 2018 til hhv. 2025 og 2038 for lavt-basis/høyt scenario. Pga. lav brukstid for uttaket til transport i forhold til det øvrige uttaket innen alminnelig forsyning, er utslagene for maksimallast (effekt) forholdsvis større enn for forbruk (energi). Samlet lastøkning fram til hhv. 2025 og 2038 er forutsatt lik hhv. 75-171 MW og 115-353 MW. Dette tilsvarer en økning på inntil 37 % av maksimallasten innen alminnelig forsyning fra 2018 til 2038, mens maksimal økning i forbruk er forutsatt begrenset til ca. 24 %.

Scenarier for utvikling av maksimallast og kraftforbruk pr. år er sammenstilt i [Lysbilde 21](#) - [Lysbilde 25](#) (benyttet områdeinndeling er vist i bl.a. [Lysbilde 6](#)).

⁵ Merk at det på tampen av utredningsprosessen har kommet informasjon om ytterligere to oppdrettsanlegg for fisk på Nordmøre, som ikke er inkludert i scenarioene.

4.3 Forbruksfleksibilitet

Forbrukerfleksibilitet kan defineres som midlertidig justering av elektrisk forbruk som følge av respons på et prissignal eller ordre fra systemansvarlig (Statnett) eller annen netteier. Økt forbrukerfleksibilitet vil kunne redusere effektforbruket i toppplastimene og utnytte overskuddskraft, og derigjennom gi mindre prisvolatilitet og prisstruktur. Dette vil alt annet likt kunne redusere behovet for nettutbygging. Forbrukerfleksibilitet vil gjenspeiles i en høyere priselastisitet og avhenger blant annet av muligheten til å substituere til andre energibærere, flytte forbruk i tid og grad av avhengighet av sikker energiforsyning (referanse 4).

Husholdning og andre mindre forbrukere

Priselastisitet er knyttet opp mot type kraftkontrakt og underliggende fleksibilitet i forbruket. Utviklingen de siste årene har gått i retning av at en større andel av husholdningene har gått over til spotavtaler, men de avregnes fremdeles profilfordelt. Innføring av AMS⁶ med bedre prisinformasjon, timesmåling og avregning på timesbasis tilrettelegger for økt fleksibilitet. Flytting av forbruk bort fra effekt-toppene vil imidlertid kun skje dersom det gis tilstrekkelig incentiver gjennom prisvariasjoner i spotmarkedet og/eller gjennom nettleieutformingen. Foreløpig er prisvariasjonen i spotmarkedet for liten til at flytting av forbruk vil lønne seg for en vanlig forbruker. Det forventes imidlertid at variasjonen øker noe i Norge på grunn av bl.a. økt andel uregulerbar kraftproduksjon og økt integrasjon med kontinentet, men det er usikkert om dette vil være tilstrekkelig til å utløse økt flytting av last.

Det er imidlertid også planer om å benytte nettleieutformingen for å forsterke incentivene til forbruksflytting og -utjevning. NVE gjennomførte i 2015-2016 en høring om mulige endringer i regelverket for utforming av tariffer i distribusjonsnettet (konsepthøring), og varslet en overgang fra dagens energibaserte tariffer til mer effektbaserte tariffer⁷. Basert på bl.a. dette arbeidet sendte NVE til høring [forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet](#), der en de største endringene er forslag om å innføre abonnert effekt som tariffmodell for uttak i distribusjonsnettet (§ 14-2). Det er også foreslått at kundene skal få hyppigere prissignal enn i dag (som normalt er gjennom månedlig faktura) ved at «*Nettselskapet skal legge til rette for at informasjon om nettkunders tariffkostnad*» (§13-2 fjerde ledd). De nevnte endringene er planlagt å tre i kraft hhv. 1.1.2021 og 1.1.2019. Ved å motivere til flytting av forbruk vil en kunne begrense omfanget av forsterkningstiltak i transmisjons-, regional- og distribusjonsnett, som er nødvendig for å unngå overbelastning og opprettholde tilfredsstillende leveringskvalitet og forsynings-sikkerhet. Uten denne omleggingen er det fare for at nye lasttyper kunne gi betydelig økning i maksimal-lasten, f.eks. ved at elbiler ble ladet samtidig med effekt-toppen på ettermiddagen.

Større forbrukere og industri

Statnett har i dag tilgang på fleksibilitet hos større forbrukere og industri gjennom ENOP, regulerkraft-markedet/RKOM samt reduserte tariffer for utkoblbart forbruk ("kjeler"). Disse ressursene bidrar til å sikre behovene for reserver på en kostnadseffektiv måte. Med utvikling av Smartgrid og ny teknologi i driften kan det bli mulig for systemdriften å få tilgang til en større del av fleksibiliteten hos stort forbruk. Dette kan gi muligheter til å utnytte systemet bedre, både ved normale driftssituasjoner og i feilsituasjoner.

På lengre sikt og med ny teknologi og driftssentralsystemer (utvikling av smart grid) kan det bli muligheter for ordninger med underspenningsvern som kan bedre spenningsforhold i feilsituasjoner. Der nettinvesteringer og oppgraderinger kun utløses av spenningsforhold vil en slik løsning potensielt kunne spare eller utsette nettinvesteringer.

Det er omfattende planer om elektrifisering av ferger i Møre og Romsdal, og for å begrense effektuttaket er det aktuelt med batteribanker på land for å jevne ut effekten som trekkes fra nettet. Dette medfører økte investeringskostnader for fergederiet, som må vurderes opp besparelser i anleggsbidrag for nødvendige tiltak i nettet og framtidig nettleie. Pga. usikkerhet omkring framtidig nettleieutforming er usikkert i hvor sterkt det siste insentivet vektlegges. Bruk av batteribank vil ha begrenset effekt på nettleien så lenge effekt/overforbruksleddet er basert på forbruk over en time.

Alle ferger som blir elektrifisert i Møre og Romsdal vil trolig få mulighet for alternativ energitilførsel, f.eks. dieseldrift. Dette betyr at en ikke er avhengig av nettmessig reserve, og dette gir en mulighet til å kunne begrense behovet for nettmessige tiltak, også i regionalnettet.

---

⁶ Avanserte måle- og styringssystemer.

⁷ NVE Høringsdokument 3:2015, NVE Rapport 53:2016

Relevante utredninger og prosesser mht. forbruksfleksibilitet

Nedenfor er det oppgitt et utvalg av flere utredninger og prosesser knyttet til utnyttelse av forbruksfleksibilitet. Det er foreløpig betydelig usikkert knyttet til hvor stor betydning utnyttelse av virkemidler, som er og vil bli tilgjengelig for å påvirke effektforbruk, vil få for utnyttelse og utvikling av nettet.

- [NVEs energibruksrapport for 2013](#) (omtale av mulighetene AMS og Smartnett gir)
- NVE har gjennomført en offentlig [høring](#) av ulike alternativer for hvordan nettselskapene kan utforme tariffene for uttak i distribusjonsnettet på en slik måte at nettleien i større grad gjenspeiler hvordan kundene belaster nettet, og gir en mer kostnadsriktig fordeling av nettkostnadene mellom kundene (avsluttet 15.8.2015).
- Rådgivningsselskapet VaasaETT har på oppdrag fra NVE vurdert virkningen av tilbakemelding fra AMS på energi og effektbruk, basert på feedbackprosjekter i andre land (referanse 43).
- THEMA consulting group har på oppdrag fra NVE forsøkt å dra lærdom av erfaringene fra innføring av timesmålinger hos store nettkunder for å øke forståelsen av hva man kan forvente når også små forbrukere får timesmålere (referanse 48).
- Statnett har i samarbeid med nettselskaper i Lofoten, Vesterålen og Harstad gjennomført tester av om smarte strømmålere (AMS) og intelligent strømnett (smart grid) kan brukes til å fordele tilgjengelig effekt etter kundens behov.
- Innføring av ulike «Apper», bl.a. Ringrikskrafts «SMARTliv» i 2015.
- NVE, høring om mulige endringer i regelverket for utforming av tariffen i distribusjonsnettet (konsepthøring, 2015-2016)
- NVE, høring av [forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet](#) (2017).
- Statnett, [Fleksibilitet i det nordiske kraftmarkedet \(FLINK\) 2018-2040](#) (2018), referanse 50.
- Enfo Consulting (for Energi Norge), [Fleksibilitet – Fremtidig organsirering av monopol og marked](#), mai 2016 (referanse 47)
- [LOS Switch Energistyring](#). Første aktør som gjør det kommersielt tilgjengelig for bedrifter å selge tilgjengelig strøm tilbake til nettet ved å koble ut forhåndsdefinerte kurser.
- Statsbygg/Leafhill. [Smarte bygg som en del av det norske energisystemet](#) (2018), referanse 51.
- NVE rapport 8-2018 (konsulentrapport Sentio Research Norge AS). [Forbrukerens tilpasning i Strømmarkedet 2017](#) (referanse 52).

4.4 Utvikling av kraftbalanse og overføringsbehov

Scenarioer for endring av kraftproduksjon og forbruk er sammenstilt i [Lysbilde 26](#) og resulterende kraftbalanse (energi) for ulike kombinasjoner av forbruks- og produksjonsscenarioer er vist i [Lysbilde 27](#). Utfallsrommet mht. kraftunderskudd for Møre og Romsdal, mellom med høyt scenario for produksjon og lavt scenario for forbruk og visa versa, er på hhv. 5,0-7,0 TWh for 2025 og 3,2-9,0 TWh for 2038. Til sammenligning var kraftunderskuddet i 2017 på 5,0 TWh forutsatt temperaturkorrigert forbruk og forventet middelproduksjon.

Det er i grunnlagsrapporten utført mer grundige vurderinger for fire utvalgte scenarioer (kombinasjoner av forbruks- og produksjonsscenarioer):

- **2025HL:** Stadium **2025** med **høyt** last-/forbruksscenario og **lavt** produksjonsscenario
- **2025LH:** Stadium **2025** med **lavt** last-/forbruksscenario og **høyt** produksjonsscenario
- **2038HL:** Stadium **2025** med **høyt** last-/forbruksscenario og **lavt** produksjonsscenario
- **2038LH:** Stadium **2038** med **lavt** last-/forbruksscenario og **høyt** produksjonsscenario

Kraftbalanse for delområder med de to siste av disse er vist i [Lysbilde 28](#).

[Lysbilde 29](#) og [Lysbilde 30](#) viser en sammenstilling av historisk utvikling og mulig utvikling for hhv. kraftforbruk (energi, TWh/år) og maksimallast (effekt, MW) i Møre og Romsdal med høyt scenario for forbruk og last. I lysbildene er også sum forbruk og last med hhv. basis og lavt scenario vist som stiplede sorte streker. I tillegg er nivået for gjeldende produksjonskapasitet og aktuelle framtidige produksjonsutvidelser vist.

5 FORVENTEDE TILTAK OG INVESTERINGSBEHOV

De sterkeste driverne for utviklingen av regionalnettet i Møre og Romsdal er etablering av ny produksjon, lastøkning i byområder og innen elektrifisering av transport og lastøkning innen KII, samt reinvesteringsbehov som følge av gammelt nett.

Utbygging av mindre produksjonsenheter (≤ 10 MW) i distribusjonsnettet vil kunne møte nettbegrensninger i distribusjonsnettet, regionalnettet og transmisjonsnettet⁸. Denne utredningen omhandler eventuelle begrensninger på de to siste nivåene. Områder med begrensninger i regionalnettet for aktuell produksjon er:

- *Ørsta og Volda kommune* pga. fullastet 132/66 kV transformator i Haugen. Begrensningen er planlagt fjernet ved ny 132 kV forbindelse Ørsta-Tussa til erstatning for dagens to 66 kV forbindelser.
- *Nordmøre* pga. (nær) fullastet 132 kV nett, særlig transmisjonsnettledningen Ranæs-Aura. Et aktuelt tiltak er utvidelse av planlagte Surna koblingsstasjon (420 kV) med 420/132 kV transformering.

I tillegg kommer begrensninger i transformeringskapasitet mellom regionalnett og 22 kV nettet, som gir begrensninger for aktuell innmating i hhv. Ørsta, Volda, Stranda og Surnadal kommune. Begrensningen i Surnadal er planlagt fjernet i løpet av 2019.

I denne utredningen er det, etter pålegg fra NVE, også gjort en vurdering av kapasitet for eventuelle større kraftverk. Vurderingen er gjort for tilknytningspunkt i eksisterende transformatorstasjoner på 132 og 420 kV nivå, og resultatene er sammenstilt i [Lysbilde 15](#).

Områder med utfordringer mht. overføringskapasitet og forsyningssikkerhet for uttak er:

- *Nyhamna/Romsdalshalvøya*. Ved utfall av 420 kV ledningen Viklandet-Fræna har parallelt 132 kV nett kun reserve for noen titalls MW på Nyhamna utover øvrig forbruk på Romsdalshalvøya med dagens lastnivå. Denne kapasitetsbegrensningen har også betydning for reserve til- og vekstmuligheter for alminnelig forsyning og kraftintensiv industri på Romsdalshalvøya og på Nordmøre. Det forventes nå at lastøkningen i området kan bli vesentlig større enn tidligere forutsatt, bl.a. pga. elektrifisering av transport, mulig etablering av landbasert oppdrettsanlegg for laks og etablering av datasenter. Reserveforholdene vil kunne bli svært utfordrende uten mer omfattende tiltak, dvs. tiltak på 420 kV nivå. Med dagens nett vil det i 2025 bare være tilstrekkelig momentan reserve for 41 % av lasten ved tunglast med basis scenario, se [Lysbilde 31](#). Etter omkoblinger kan det potensielt være mulig å øke andelen til ca. 69 % forutsatt ekstrem utnyttelse av nettet, installasjon av nye systemvern og gjennomføring av tiltak for å oppnå akseptable spenningsforhold.
- *Nordmøre*. Ensidig forsyning av Tjeldbergodden samt nettbegrensninger for større lastøkninger som følge av bl.a. elektrifisering av transport og utvikling av industri. Aktuelle tiltak er bl.a. utvidelse av planlagte Surna koblingsstasjon (420 kV) med 420/132 kV transformering, (framskyndet) spenningsoppgradering av 66 kV forbindelser inn til området og økt reaktiv kompensering.
- *Ålesundsområdet og ytre/søre Sunnmøre*. Ved enkelte utfall er det knapt med reserve (og ikke tilstrekkelig momentan reserve) ved tunglast. På kort sikt må 132 kV ledningen Haugen-Håheim temperaturoppgraderes. På litt lengre sikt er planen å spenningsoppgradere 66 kV forbindelsen Hagen-Rjånes-Håheim. Dette tiltaket har stor betydning for forsyningssikkerheten, og vil utsette og redusere omfanget av andre tiltak som må gjennomføres.
- *Enkelte transformatorstasjoner med ensidig forsyning på regionalnettsnivå og/eller manglende transformatorreserve ned til distribusjonsnett*. Lastøkning vil medføre at tilgjengelig reserve ved feil i nettet (inkl. eventuell reserve via 22 kV nettet fra andre transformatorstasjoner eller lokal produksjon) vil bli for knapp eller eventuelt øke omfanget av last som mangler reserve. Aktuelle tiltak er forsterkning av 22 kV nettet mellom transformatorstasjoner, utvidelse av transformatorkapasitet og etablering av tosidig innmating på regionalnettsnivå. I enkelte tilfeller er det ikke lønnsomt å gjennomføre tiltak få for å oppnå full reserve. Mest påtrengende er forsyningen til nettet under Stranda transformatorstasjon.

Ved tilstrekkelig kapasitet i 22 (11) kV nettet som følge av lastøkning eller tilknytning av ny produksjon, vurderes *tiltak i overliggende nett som alternativ til forsterkning av 22 kV nettet*. Dette kan være etablering

⁸ Tidligere kalt sentralnettet.

av ny transformatorstasjon med tilknytning til forbipasserende 66 eller 132 kV ledning eller tilknyttet eksisterende nett via ny 66 eller 132 kV forbindelse. Eksempelvis har SFE konsesjonssøkt en ny 132 kV forbindelse fra Tomasgard i Sogn og Fjordane til en ny transformatorstasjon i Hellesyltområdet for tilknytning av ny småkraft i Stranda kommune. Mørenett vurderer etablering av ny transformatorstasjon i Vatne-/Digernesområdet for å håndtere lastøkning.

Deler av nettet i fylket er i ferd må å oppnå en relativt høy alder, og det derfor også *behov for reinvesteringer*, se første avsnitt i kapittel 3.4.

Endringer av bl.a. last, forbruk og omkringliggende nett gjør at både omstrukturering og oppgradering til høyre tverrsnitt og/eller spenningsnivå blir vurdert ved behov for reinvestering av nettet. Omstrukturering vil i flere tilfeller innebære forenklinger som muliggjør sanering av nett slik som for området Tussa-Haugen-Ryste.

Møre og Romsdal inngår i et større *underskuddsområde, Midt-Norge*, og det har i flere år vært fokus på en bekymringsfull forsyningssituasjon. Statnett har de senere årene gjennomført flere tiltak for å bedre importkapasiteten til Midt-Norge, og i desember 2016 ble den 420 kV forbindelsen Ørskog-Sogndal fullført. Med dette tiltaket anses forsyningssituasjonen for Midt-Norge å være tilfredsstillende både på kort og lengre sikt (sett bort fra lokale utfordringer som bl.a. for Nyhamna). Den framtidige kraftbalansen i Midt-Norge vil bl.a. påvirkes av forventet økt uttak innen kraftintensiv industri og utbygging av ny produksjon (bl.a. 1000 MW vindkraft som er besluttet utbygd på Fosen og i Snillfjordområdet). Nettkapasiteten vil også styrkes ved ulike pågående/planlagte spenningsoppgraderingstiltak og planlagt trinnvis etablering av en ny 420 kV forbindelse Namsos-Hofstad-Åfjord-Snilldal-Surna.

Aktuelle tiltak i nettet er sammenstilt i tabeller, med følgende inndeling:

- **Nye anlegg og oppgradering** av eksisterende anlegg i **regionalnettet**: **Lysbilde 33 - Lysbilde 35**
- **Nye anlegg og oppgradering** av eksisterende anlegg i **transmisjonsnettet**: **Lysbilde 36**
- **Sanering** av eksisterende anlegg i **regional- og transmisjonsnettet**: **Lysbilde 37**

I tabellene for de to første gruppene er begrunnelsen for tiltakene angitt med bokstavkoder som er nærmere beskrevet i **Lysbilde 32**. For den første gruppen er det også angitt for hvilke av de to valgte scenarioene (se kapittel 4.4) tiltakene er aktuelle for. I enkelte tilfeller vil imidlertid realisering komme senere enn 2020.

Nærmere beskrivelse og begrunnelse for tiltakene finnes i Grunnlagsrapporten i kapitlene som er angitt i tabellene.

Tiltakene er på ulike stadier i prosessen fram mot mulig realisering, og flere tiltak er ikke ferdig utredet.

Grunnlagsrapporten inneholder kart og tabeller med anlegg som iht. sjablongmessige levetidsforutsetninger allerede har nådd eller vil nå utløpt levetid innen hhv. første og påfølgende tiårsperiode. Dersom en legger til grunn disse oversiktene, vil investeringsbehovet være større enn det som er tatt med i oversikten over aktuelle tiltak. Dette gjelder særlig for transformatorer. Dette skyldes bl.a. at det kan være store avvik mellom sjablongmessige levetidsforventninger og faktisk levetid, og fordi det kan være vanskelig å fastslå om restlevetiden er innenfor eller utenfor tidshorisonten for utredningen (20 år). For transformatorer er dessuten tiden fra behovet melder seg til tiltaket er gjennomført relativt kort. Det det anses derfor ikke hensiktsmessig å utrede usikre investeringer i så stort omfang som en sjablongbetragtning med 20 års tidshorisont ville medført (jf. kapittel 3.4).

6 LITTERATURREFERANSER

(Utvalg fra referanselisten i Grunnlagsrapporten)

6.1 Kraftsystemutredninger tilstøtende nett (årlig oppdatering)

1. Trondheim Energiverk Nett og [TrønderEnergi Nett](#): Regional kraftsystemplan for Sør-Trøndelag.
2. [SFE Nett](#), Kraftsystemplan for Sogn og Fjordane.
3. [Eidsiva energi Nett](#), Regional kraftsystemutredning for Hedmark og Oppland.
4. Statnett. Kraftsystemutredning for transmisjonsnettet.
5. [Statnett SF, Nettutviklingsplan](#).

6.2 Forskrifter

6. [OED, 2002: Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet \(FOS\)](#).
7. [OED, 2012/2015: Forskrift om energiutredninger \(FOE\)](#).
8. [OED, 2004: Forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet \(FOL\)](#).
9. [DSB, 2005. Forskrift om elektriske forsyningsanlegg \(FEF\)](#).
10. [OED, 1999/2013/2015. Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer](#)

6.3 Håndbøker / veiledere / krav

11. [NVE Veiledningsmateriale for kraftsystemutredninger](#).
12. [SINTEF Energiforskning : Planleggingsbok for kraftnett](#).
13. [Rasjonell elektrisk nettvirksomhet \(REN\)](#)
14. [Statnett. Funksjonskrav i kraftsystemet \(FIKS\)](#)

6.4 Andre rammebetingelser og føringer

15. [St.meld. nr. 11 \(2006-2007\): Om støtteordningen for elektrisitetsproduksjon fra fornybare energikilder \(fornybar elektrisitet\)](#).
16. [St.meld. nr. 34 \(2006-2007\): Norsk klimapolitikk](#).
17. [Notat fra EBL til Energi- og miljøkomiteen datert 14.2.2007 vedr. St.melding 11 \(2006-2007\)](#).
18. [Nasjonal sårbarhets- og beredskapsrapport \(NSBR\) 2011](#).
19. [OED, 2009: Ot.prp.nr. 107 \(2008-2009\): Om lov om fornybar energiproduksjon til havs \(havengilova\)](#)
20. [SSB, Befolkningsframskrivinger](#)
21. [Faggruppen Klimakur 2020 \(NVE, OD, SSB og Klima og forurensningsdirektoratet\), 2010: Tiltak og virkemidler for å nå norske klimamål mot 2020](#).
22. [OED 2.3.2012: Melding til Stortinget nr. 14 \(2011-2012\) Vi bygger Norge – om utbygging av strømmettet](#).
23. [OED 15.2.2016: Melding til Stortinget nr. 25 \(2015-2016\) Kraft til endring](#).
24. [Møre og Romsdal fylkeskommune, 15.6.2015: Regional energi og klimaplan 2015-2020](#).
25. [Samferdselsdepartementet 5.4.2017. Melding til Stortinget nr. 33 \(2016-2017\). Nasjonal transportplan 2018-2029](#).

6.5 Diverse metodebeskrivelser

26. [Istad Nett, januar 2015 \(INP1104R.0\): Opplegg for beregning av avbruddskostnader iht. forskrift om kontroll av nettvirksomheten gjeldende fra 1.1.2015 \(som er revidert og utvidet utgave av: \[Istad Nett, juni 2008. Opplegg for beregning av avbruddskostnader med nytt regelverk fra 2009\]\(#\)\)](#)

6.6 Dataunderlag

27. [Statistisk sentralbyrå](#)
28. [eKlima \(DNMI vær- og klimadata\)](#)
29. [Statnett: Årsstatistikk, Driftsforstyrrelser og feil i 33-420 kV nettet](#)
30. [Statnett: Årsstatistikk. Driftsforstyrrelser og feil i det norske distribusjonsnettet 1-22 kV](#)
31. [Statnett: Marginaltapssatser](#)
32. [NVE: Rapporter avbruddstatistikk \(utgis årlig\)](#).

33. [Enova. Energigradtall og temperaturkorrigering.](#)
34. DMNI, 1994. Beregning av ekstremt lav 3-døgns middeltemperatur for værstasjoner i Møre og Romsdal.
35. [DNMI, 2002. Rapport Klima 23: Energigradtall Normaler 1961-1990.](#)
36. [Lokale energiutredninger for kommunene Sykkylven, Ålesund, Averøy, Molde, Fræna, Aukra og Sunndal.](#)

6.7 Diverse rapporter og utredninger

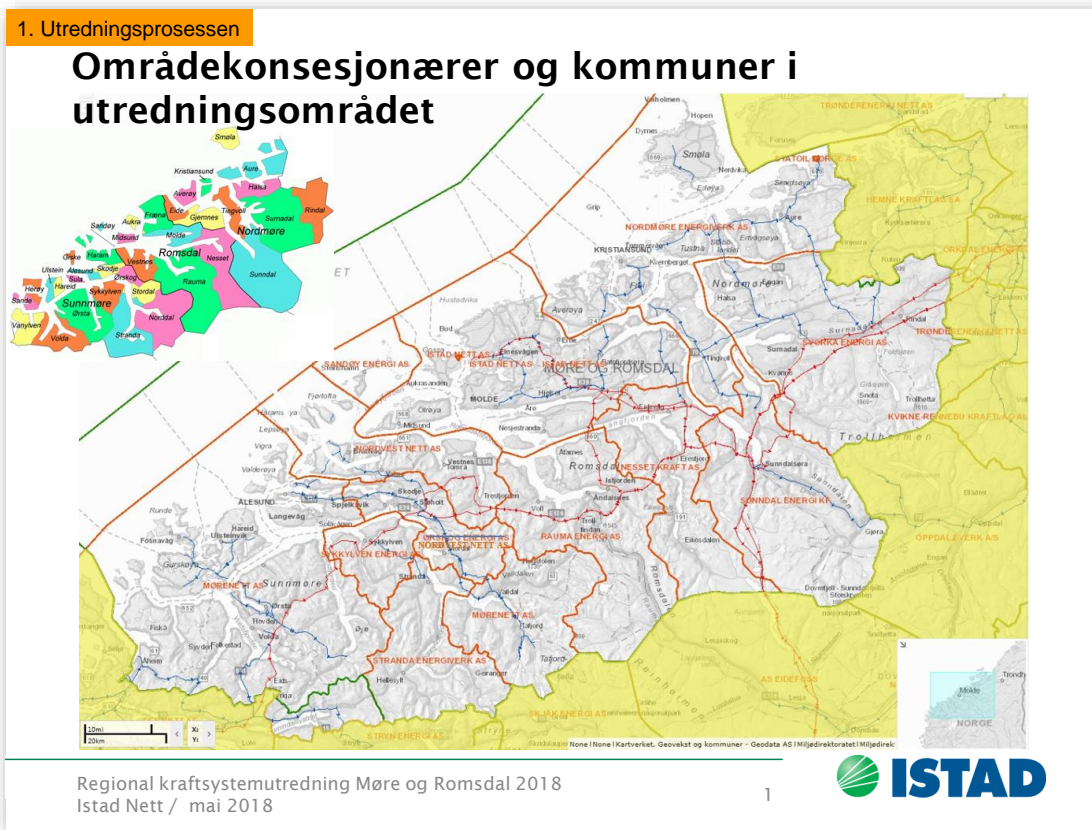
37. [NVE Bibliotek og publikasjoner](#)
38. [NVE rapport 19/2004: Beregning av potensial for små kraftverk i Norge. Forutsetninger, metodebeskrivelse og resultater.](#)
39. [Statnett SF, presentasjon 3.4.2009: Redder klimaendringene kraftbalansen.](#)
40. [NVE med flere, oktober 2010: Havvind. Forslag til utredningsområder.](#)
41. [Statnett, 28.3.2011. Områder med redusert driftssikkerhet i Sentralnettet.](#)
42. [Thema Consulting Group, april 2011. En landsdel på vent – Nett og verdiskapning i Midt-Norge og Sogn og Fjordane.](#)
43. [VaasaETT \(NVE rapport 2014-72\): Smarte målere \(AMS\) og feedback.](#)
44. [Energi Norge/DNV-GL, 18.5.2015. Elektrifisering av bilferger i Norge – kartlegging av investeringsbehov i strømmettet](#)
45. [Statnett, 1. oktober 2015. Konseptvalgutredning \(KVU\). Bedre leveringspålitelighet i kraftforsyningen til Nyhamna.](#)
46. [VNG Norge 6.12.2015. Utbygging og drift av Pil og Bue – PL586. Forslag til program for konsekvensutredning.](#)
47. [Enfo Consulting \(for Energi Norge\), mai 2016. Fleksibilitet – Fremtidig organisering av monopol og marked.](#)
48. [THEMA consulting group \(NVE-rapport 2016-3\): Forbrukstilpasninger hos store kunder med timesmåling.](#)
49. [NVE-rapport 78-2017. Har strømmettet kapasitet til elektriske biler, busser og ferger?](#)
50. [Statnett 2018. Fleksibilitet i det nordiske kraftmarkedet 2018-2040](#)
51. [Statsbygg \(utarbeidet av Leahill AS\), januar 2018. Smarte bygg som del av det norske energisystemet.](#)
52. [NVE rapport 8-2018 \(konsulentrapport Sentio Research Norge AS\). Forbrukerens tilpasning i Strømmarkedet 2017](#)
53. [NVE-rapport 13-2018 \(konsulentrapport Vista Analyse og Tema Consulting Group, mars 2018\). Nye KILE-funksjoner for husholdninger.](#)
54. [NVE rapport 42-2018. Hvor mye energi sparer vi med energimerking av produkter?](#)
55. [NVE-rapport 43-2018 \(april 2018\). Strømforbruk i Norge mot 2035.](#)

6.8 Meldinger og konsesjonssøknader

56. [Statnett SF. Prosjekter - oversikt](#)
57. [NVE. Konsesjonssaker](#)

7 LYSBILDER

LYSBILDE 1:	OMRÅDEKONSESJONÆRER OG KOMMUNER I UTREDNINGSOMRÅDET. KARTET VISER OGSÅ REGIONALNETT (BLÅTT) OG TRANSMISJONSNETT (RØDT).....	20
LYSBILDE 2:	AKTIVITETSPLAN FOR TOÅRIG SYKLUS MED UTARBEIDELSE AV KRAFTSYSTEMUTREDNINGER (1/2).....	21
LYSBILDE 3:	AKTIVITETSPLAN FOR TOÅRIG SYKLUS MED UTARBEIDELSE AV KRAFTSYSTEMUTREDNINGER (2/2).....	21
LYSBILDE 4:	PRODUKSJONSKAPASITET MED HISTORISK UTVIKLING FRAM TIL DAGENS NIVÅ	22
LYSBILDE 5:	ELEKTRISITETSFORBRUK OG MAKSIMALLAST	22
LYSBILDE 6:	KRAFTBALANSE 2018 FORDELT PÅ OMRÅDER.	23
LYSBILDE 7:	ALDERSFORDELING FOR LEDNINGER OG KABLER I 66 OG 132 kV NETTET.....	23
LYSBILDE 8:	ALDERSFORDELING FOR TRANSFORMATORER	24
LYSBILDE 9:	TAPFORHOLD.....	24
LYSBILDE 10:	GJENNOMFØRTE ENDRINGER FRA FØRIGE UTREDNING.....	25
LYSBILDE 11:	LEVERINGSKVALITET OG FORSYNINGSSIKKERHET, HISTORISK ILE/LE.....	25
LYSBILDE 12:	VURDERING REGIONALNETTSPUNKTER MED MANGLENDE NETTRESERVE.	26
LYSBILDE 13:	LEDIG INNMATINGSKAPASITET FOR NY PRODUKSJON, SMÅ KRAFTVERK PR. KOMMUNE (1/2)	27
LYSBILDE 14:	LEDIG INNMATINGSKAPASITET FOR NY PRODUKSJON, SMÅ KRAFTVERK PR. KOMMUNE (2/2)	27
LYSBILDE 15:	LEDIG INNMATINGSKAPASITET FOR NY PRODUKSJON, STORE KRAFTVERK	28
LYSBILDE 16:	STATISTIKK FOR STASJONÆR ENERGIBRUK I MØRE OG ROMSDAL I 2008. FJERNVARMEANLEGG OG LOKALE VARMESENTRALER I MØRE OG ROMSDAL	28
LYSBILDE 17:	AKTUELLE PRODUKSJONSUTVIDELESER. STATUSGRUPPER	29
LYSBILDE 18:	AKTUELL NY VANNKRAFTPRODUKSJON	29
LYSBILDE 19:	NVE RESSURSKARTLEGGING FOR NY SMÅKRAFTPRODUKSJON.	30
LYSBILDE 20:	PRODUKSJONSSCENARIOER	30
LYSBILDE 21:	FORUTSETNINGER FOR SCENARIOER FOR ALMINNELIG FORSYNING DEL 1.....	31
LYSBILDE 22:	FORUTSETNINGER FOR SCENARIOER FOR ALMINNELIG FORSYNING DEL 2.....	31
LYSBILDE 23:	SCENARIOER FOR LAST- OG FORBRUKSUTVIKLING INNEN ALMINNELIG FORSYNING PR. OMRÅDE, DEL 1.....	32
LYSBILDE 24:	SCENARIOER FOR LAST- OG FORBRUKSUTVIKLING INNEN ALMINNELIG FORSYNING PR. OMRÅDE, DEL 2.....	32
LYSBILDE 25:	SCENARIOER OG MAKSIMALLAST OG KRAFTFORBRUK PR. ÅR.....	33
LYSBILDE 26:	PRODUKSJONS- OG FORBRUKSSCENARIOER SAMMENSTILT	33
LYSBILDE 27:	KRAFTBALANSER MED KOMBINASJONER AV PRODUKSJONS- OG FORBRUKSSCENARIOER	34
LYSBILDE 28:	KRAFTBALANSESCENARIOER FOR DELOMRÅDER	34
LYSBILDE 29:	SCENARIOER FORBRUK (ENERGI) FOR MØRE OG ROMSDAL.....	35
LYSBILDE 30:	SCENARIOER MAKSIMALLAST (EFFEKT), INKL. UPRIORITERT, FOR MØRE OG ROMSDAL	35
LYSBILDE 31:	SCENARIOER MAKSIMALLAST FOR OMRÅDE C (ISTAD NETT / NYHAMNA)	36
LYSBILDE 32:	OVERSIKT OVER BEGRUNNELSER FOR AKTUELLE TILTAK.....	36
LYSBILDE 33:	AKTUELLE NYE ANLEGG OG OPPGRADERING AV EKSISTERENDE ANLEGG I REGIONALNETTET (1/3).....	37
LYSBILDE 34:	AKTUELLE NYE ANLEGG OG OPPGRADERING AV EKSISTERENDE ANLEGG I REGIONALNETTET (2/3).....	37
LYSBILDE 35:	AKTUELLE NYE ANLEGG OG OPPGRADERING AV EKSISTERENDE ANLEGG I REGIONALNETTET (3/3).....	38
LYSBILDE 36:	AKTUELLE NYE ANLEGG OG OPPGRADERING AV EKSISTERENDE ANLEGG I TRANSMISJONSNETTET	38
LYSBILDE 37:	SANERINGSMULIGHETER.....	39

Lysbilde 1: Områdekonsesjonærer og kommuner i utredningsområdet. Kartet viser også regionalnett (blått) og transmisjonsnett (rødt).

1. Utredningsprosessen

Aktivitetsplan for to-årig syklus med regional kraftsystemutredning, med referanse til [forskrift om energikutredninger](#).

1. Varsel om oppstart av utredningsarbeidet (§9)

- **Når:** Senest fire måneder etter ferdigstillelsen av forrige kraftsystemutredning (fortrinnsvis brev)
- **Hvem:** Varsles: systemansvarlig, utredningsansvarlige i tilgrensendeområder, Norges vassdrags- og energidirektorat, samt øvrige aktører innenfor utredningsområdet som anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer, kraftforsyningens distriktssjefer, større nettkunder, kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn og relevante interesseorganisasjoner.
- **Hva:** Varselet skal inneholde en plan for arbeidet, fokusområder og kontaktinformasjon.

2. Regionalt kraftsystemmøte (§10, minimumskrav beskrevet)

- **Når:** Senest seks måneder etter ferdigstillelsen av forrige kraftsystemutredning
- **Hvem:** Inviteres: systemansvarlig, utredningsansvarlige i tilgrensende områder og Norges vassdrags- og energidirektorat, samt følgende øvrige aktører innenfor utredningsområdet til regionale kraftsystemmøter anleggs-, område- og fjernvarmekonsesjonærer, kraftforsyningens distriktssjefer, større nettkunder, fylkeskommuner og fylkesmenn. Skal delta: Statnett. Bør delta: Anleggs-konsesjonærer i regionalnettet.
- **Hva:**
  - Utredningsansvarlig skal presentere forrige ferdigstilte kraftsystemutredning, informere om utredningsprosess, fremme forslag til fokusområder og skissere mulige utviklinger i behov for overføringskapasitet i utredningsområdet.
  - Utredningsansvarlig for sentralnettet skal på det regionale kraftsystemmøtet presentere forhold og planer som er relevante for det aktuelle regionale utredningsområdet.
  - Systemansvarlig skal informere om relevante driftsforhold i utredningsområdet.
  - Det skal på møtet velges representanter til kraftsystemutvalget iht. §11.
- **Referat:** Referat skal oversendes Norges vassdrags- og energidirektorat senest en måned etter avholdt møte.

Lysbilde 2: Aktivitetsplan for toårig syklus med utarbeidelse av kraftsystemutredninger (1/2)

1. Utredningsprosessen

3. Møter i kraftsystemutvalget (minimum 2) (§11)

- **Når:** Kraftsystemutvalget skal ha minst to møter i tidsperioden mellom kraftsystemmøte ved oppstart av utredningsarbeidet og ferdigstillelse av kraftsystemutredningen.
- **Hvem:** Kraftsystemutvalget (dvs. utredningsansvarlig i det regionale utredningsområdet, utredningsansvarlig for sentralnettet og minimum tre representanter valgt av det regionale kraftsystemmøtet).

4. Områdevis kraftsystemmøter (§17, ansvarlig Statnett)

- **Når:** Senest to måneder før ferdigstilling av hovedrapporten (hvert annet år, første gang 2013, enkeltvedtak om innlevering 1. september opprettholdes inntil videre)
- **Hvem:** Inviteres: Relevante interesseorganisasjoner og Norges vassdrags- og energidirektorat samt følgende aktører i områdene: sentralnettseiere, utredningsansvarlige i regionalnettet, kraftforsyningens distriktssjefer, store kraftprodusenter og store forbrukere, fylkeskommuner og fylkesmenn.
- **Hva:** Fokus på hovedrapporten og mulige utviklinger i behov for overføringskapasitet i sentralnettet.

5. Nasjonalt kraftsystemmøte (§18, ansvarlig Statnett)

- **Når:** Samtidig med høringen av de europeiske nettplanene (hvert annet år)
- **Hvem:** Inviteres: sentralnettseiere, utredningsansvarlige i regionalnettet, store kraftprodusenter og store forbrukere, relevante interesseorganisasjoner og Norges vassdrags- og energidirektorat
- **Hva:** Fokus på mulige utviklinger i behov for overføringskapasitet i sentralnettet i et nasjonalt, nordisk og europeisk perspektiv.

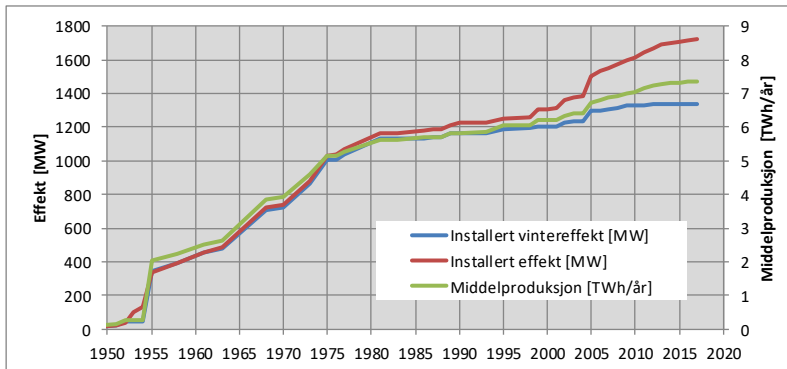
6. Utsendelse av kraftsystemutredning (§8)

- **Når:** Annet hvert år, første gang i 2014, enkeltvedtak på 1. juni blir stående.
- **Hva/hvem:**
  - Hovedrapport: skal offentliggjøres og oversendes alle som varsles om oppstart av utredningsarbeidet
  - Grunnlagsrapport: skal oversendes Norges vassdrags- og energidirektorat.

Lysbilde 3: Aktivitetsplan for toårig syklus med utarbeidelse av kraftsystemutredninger (2/2)

3. Dagens kraftsystem

Kraftproduksjon, historisk utvikling

	Tilgjengelig vintereffekt [MW]	Installert effekt [MW]	Middelproduksjon [TWh]
Vannkraft	1236	1538	6.81
Vindkraft	76	154	0.37
Varmekraft	28	28	0.19
Total	1340	1720	7.37

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

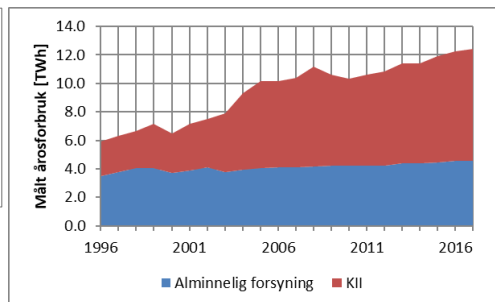
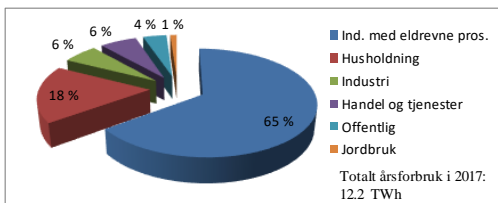
4

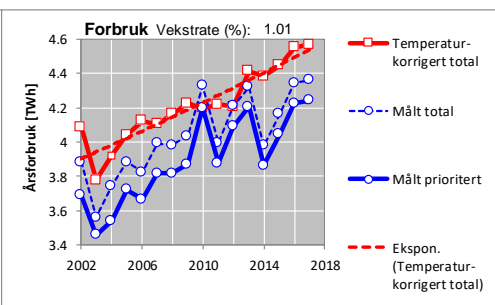
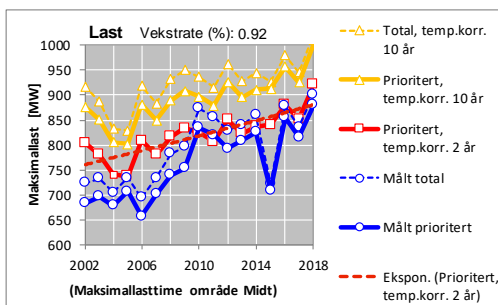
Lysbilde 4: Produksjonskapasitet med historisk utvikling fram til dagens nivå

3. Dagens kraftsystem

Last og forbruk

Alminnelig forsyning med temperaturkorrigeringer

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

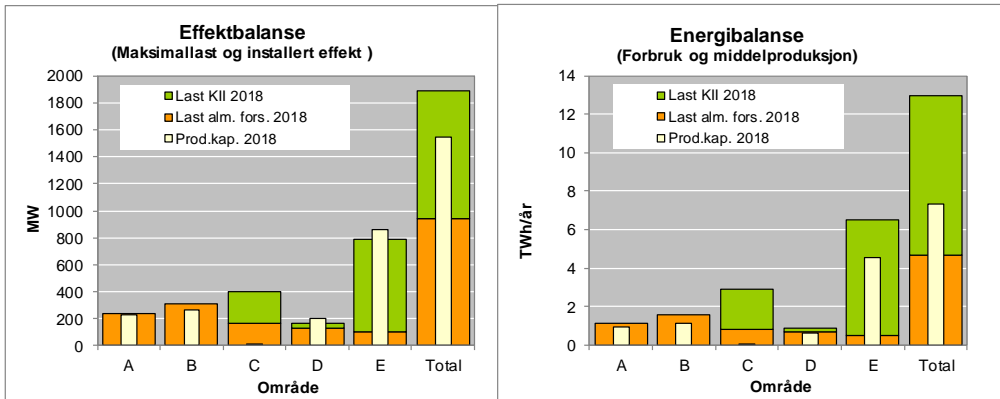
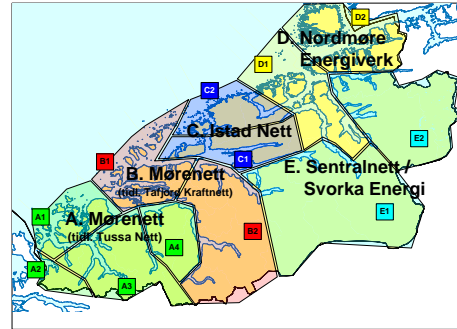
5

Lysbilde 5: Elektrisitetsforbruk og maksimallast

3. Dagens kraftsystem

Kraftbalanse for 2018

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

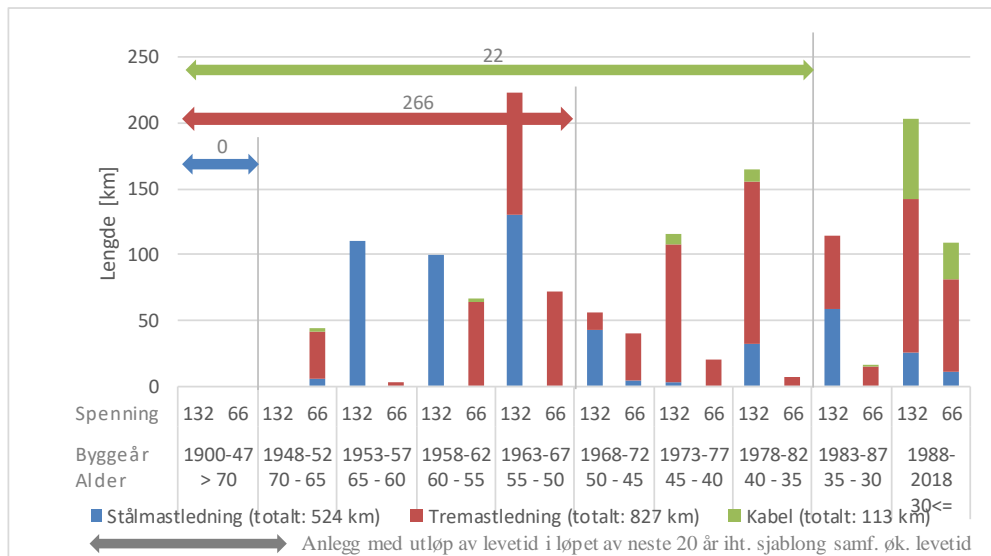
6

Lysbilde 6: Kraftbalanse 2018 fordelt på områder.

3. Dagens kraftsystem

Aldersfordeling ledninger og kabler

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

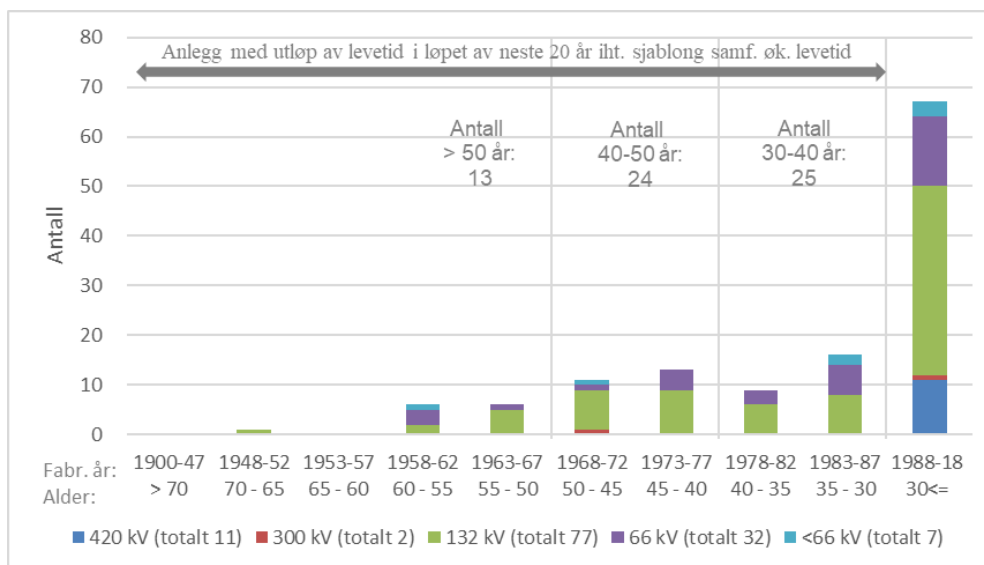
7

Lysbilde 7: Aldersfordeling for ledninger og kabler i 66 og 132 kV nettet.

3. Dagens kraftsystem

Aldersfordeling transformatorer

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

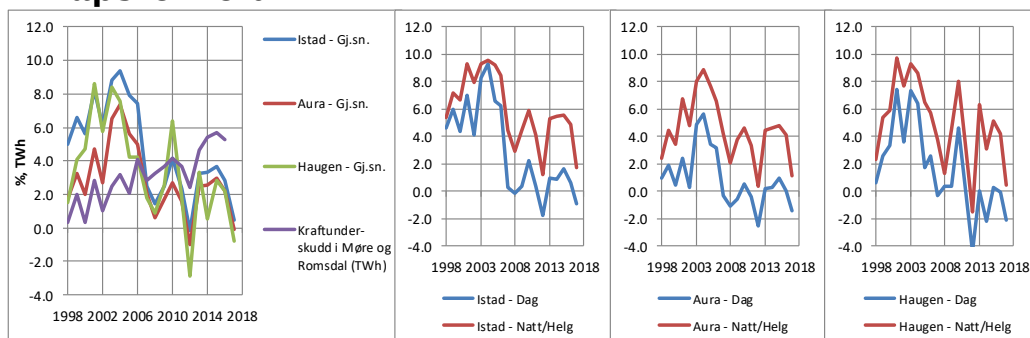
8

Lysbilde 8: Aldersfordeling for transformatorer

3. Dagens kraftsystem

Tapsforhold

Gjennomsnittlige marginaltapssatser for uttak pr. år for utvalgte sentralnettpunkt.

Marginaltapet uttrykker forholdet mellom endring av tap og endring av uttak ved en marginal endring av uttak. Satsene brukes for å beregne marginaltapsleddet som inngår i den nettleien de enkelte elverk og andre som er tilknyttet sentralnettet betaler. Marginaltapsleddet beregnes som uttak (eller innmating) x marginaltapssatsen x kraftpris for hver time. Med en kraftpris på 30 øre/kWh utgjør marginaltapsleddet 3 øre/kWh med marginaltapssats på 10 %. Marginaltapssatsen beregnes for en uke om gangen (f.o.m. 2007) og er administrativt begrenset til $\pm 10\%$ t.o.m. 2009 og $\pm 15\%$ f.o.m. 2010. Satser for hhv. uttak og innmating er symmetriske (motsatt fortegn). Produksjonsverdier og dermed kraftunderskudd for 2017 er foreløpig ikke tilgjengelig.

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

9

Lysbilde 9: Tapsforhold

3. Dagens kraftsystem

Gjennomførte endringer siden forrige utredning (mai 2016)

- Ledninger og transformatorer i regionalnettet:
  - Ny 66 kV kabel Tingvoll-lia-Tingvoll og klargj. for omk. fra 66 til 22 drift Tingvoll-Øydegard
  - Oppgradering/reinvestering av 132 kV sjøkabel Berkneset-Eiksund
  - Ny Ryste transformatorstasjon, sanering av transformering i Velle transformatorstasjon og ca. 9,1 km 66 kV nett.
  - Byttet 66 kV koblingsanlegg i Haugen
- Økt produksjonskapasitet:
  - 12,9 MW installert effekt og 39 GWh middelproduksjon fordelt på tre nye småkraftverk (i 2016 og 2017).
- Tiltak i transmisjonsnettet (Statnett):
  - Prosjektet Ørskog-Sogndal ble fullført med idriftsettelse av siste delstrekning i desember 2016

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

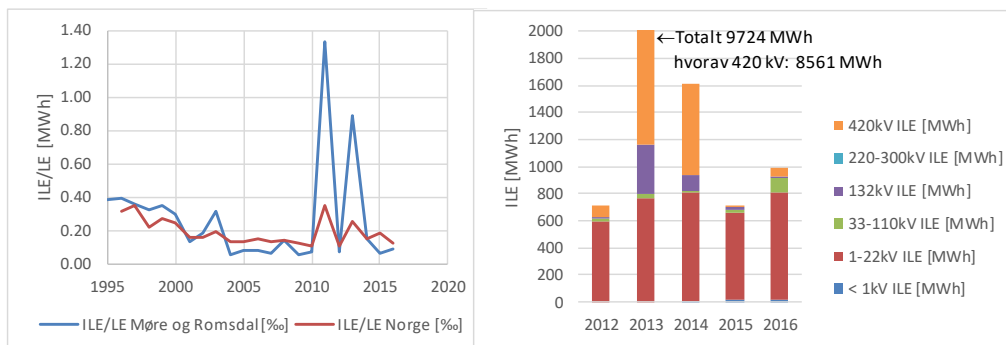
10

Lysbilde 10: Gjennomførte endringer fra forrige utredning

3. Dagens kraftsystem

Leveringskvalitet og forsyningsikkerhet

Ikke levert energi (ILE) i % av levert energi (LE) for varige avbrudd i hhv. Møre og Romsdal og Norge.

ILE for langvarige avbrudd i Møre og Romsdal fordelt på spenningsnivå der feilen oppstod.

Kilde dataunderlag: [NVE: Rapporter avbruddstatistikk \(utgis årlig\)](#).
Figuren er oppdatert med de data som er tilgjengelig.

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

11

Lysbilde 11: Leveringskvalitet og forsyningsikkerhet, historisk ILE/LE.

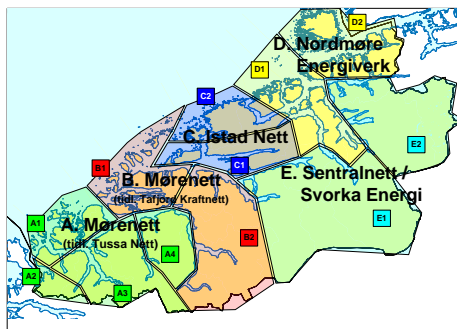
3. Dagens kraftsystem

Leveringskvalitet og forsyningssikkerhet

Vurdering av reserve etter utfall (N-1) for hhv. alminnelig forsyning (ALM) og kraftintensiv industri (KII), med fordeling på type feil og områder.

Kostnader ved tiltak er ikke komplett, bl.a. fordi enkelte tiltak planlagt av andre årsaker ikke er tatt med.

Medregnet nyttevirkning er hovedsakelig relatert avbruddskostnader og evt. tap. Andre nyttevirkinger kan forekomme.

Område	Type last	Temp.korr. last 2018 [MW]	Vektet andel av året uten full reserve etter omkobling [%]			Andel av last uten reserve etter omkobling ved tunglast [%]			Tiltak [MNOK]	Nytte [MNOK]
			Ledning/kabel	Trans-formator	Samle-skinne	Ledning/kabel	Trans-formator	Samle-skinne		
Type feil →										
A1	ALM	94	27	15	3	27	19	62	64	36
A2	ALM	18	0	8	8	0	23	23	1	1
A3	ALM	70	0	3	3	0	4	4	14	0
A4	ALM	56	29	16	16	25	19	19	56	38
B1	ALM	241	0	0	0	0	0	0	0	0
B2	ALM	64	0	0	0	0	0	0	0	0
C1	ALM	111	0	0	4	0	0	9	23	0
C2	ALM	56	0	0	0	0	0	0	0	0
D1	ALM	110	8	0	0	5	0	0	6	3
D2	ALM	22	0	0	0	0	0	0	0	0
E1	ALM	63	0	0	0	0	0	0	0	0
E2	ALM	37	0	0	0	0	0	0	0	0
A	ALM	238	17	11	38	16	15	32	135	75
B	ALM	305	0	0	0	0	0	0	0	0
C	ALM	168	0	0	3	0	0	6	23	0
D	ALM	132	6	0	0	5	0	0	6	3
E	ALM	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Møre og Romsdal	ALM	943	5	3	10	5	4	9	164	78
A	KII	0	---	---	---	---	---	---	0	0
B	KII	0	---	---	---	---	---	---	0	0
C	KII	228	81	0	0	72	0	0	0	0
D	KII	32	100	100	100	32	32	32	61	13
E	KII	687	0	0	0	0	0	0	0	0
Møre og Romsdal	KII	947	23	3	3	18	1	1		

*) Sentralnett, under vurdering

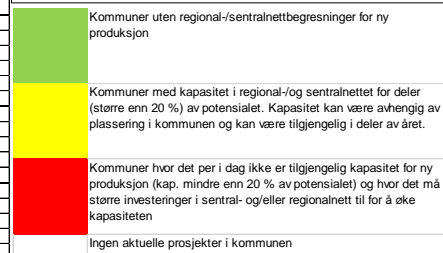
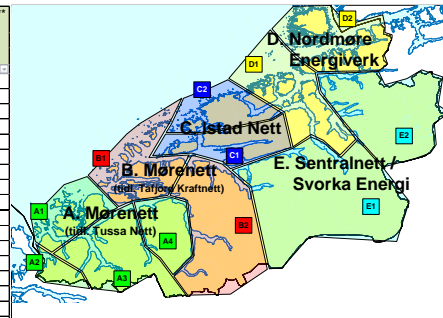
Lysbilde 12: Vurdering regionalnettpunkter med manglende nettreserve.

3. Dagens kraftsystem

Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon (små kraftverk pr. kommune)

Om- råde	Kommune	Innm. kapasitet [MVA]	Småkraftpotensial			Transf. stasjon info*			Begrensning		Tiltak***	Merknad****
			Konsesj. gitt	Konsesj. sekt	Sum aktuell	(a)	(b)	(c)	Nærmeste transf.st	Andre**		
A	Hareid	> 0	0.0	0.0	0.0	1	0	1	---	---	---	---
A	Heryd	> 0	0.0	0.0	0.0	1	1	1	---	1	1	---
A	Sande	> 0	0.0	0.0	0.0	1	1	3	---	---	---	---
A	Stranda	> 50	0.0	1.8	32.9	1	2	1	X	(2)	2	---
A	Sykkylven	> 50	2.3	0.0	2.3	1	0	1	---	---	---	---
A	Ulstein	> 0	0.0	0.0	0.0	2	0	2	---	---	---	---
A	Vanylven	> -3	11.0	0.0	11.8	1	1	3	---	3	---	M1
A	Volda	> 13	8.2	10.0	18.8	4	1	1	---	1	1	---
A	Ørsta	> 0	3.9	2.0	15.5	4	0	2	X	1	1, X2	---
B	Håram	> 50	1.6	0.0	1.6	1	1	1	---	---	---	---
B	Norddal	> 14	2.5	0.7	3.1	1	0	2	---	---	---	---
B	Skjodje	> 41	0.0	0.0	0.0	0	1	4	---	---	---	---
B	Strødal	> 41	0.0	0.0	27.4	0	1	4	---	---	---	---
B	Sula	> 50	0.0	0.0	0.0	1	0	1	---	---	---	---
B	Vestnes	> 50	5.8	0.0	5.8	1	0	1	---	---	---	---
B	Ørskog	> 41	11.1	0.0	11.1	1	0	4	---	---	---	---
B	Ålesund	> 50	0.0	0.0	0.0	4	0	1	---	---	---	---
C	Aukra	> 50	0.0	0.0	0.0	0	1	3	---	---	---	---
C	Eide	> 20	0.0	0.0	0.0	1	0	1	---	---	---	---
C	Fræna	> 50	2.2	0.0	2.2	2	0	3	---	---	---	---
C	Gjemnes	> 50	0.0	0.0	0.0	0	1	2	---	---	---	---
C	Midsund	> 50	0.0	0.0	0.0	0	1	3	---	---	---	---
C	Molde	> 50	2.2	0.0	2.2	3	0	2	---	---	---	---
D	Aure	> 36	0.3	0.0	0.6	3	0	1	---	---	---	---
D	Aversøy	> 31	0.5	0.0	0.5	2	0	1	---	---	---	---
D	Kristiansund	> 50	0.0	0.0	0.0	3	0	1	---	---	---	---
D	Smøla	> 7	0.0	0.0	0.0	1	0	1	---	---	---	---
D	Tingvoll	> 9	0.9	0.0	0.9	3	0	1	---	---	---	---
E	Halsa	> 10	5.1	1.8	6.8	1	0	1	---	4	4	---
E	Nesset	> 29	6.8	1.0	14.3	2	0	0	---	---	---	---
E	Rauma	> 59	37.4	0.0	38.8	2	0	1	---	---	---	---
E	Rindal	> 16	0.0	0.0	0.0	1	0	1	---	---	---	---
E	Sundal	> 18	24.4	0.0	24.4	1	0	1	---	---	---	M2
E	Sumdal	> 8	6.3	0.0	9.9	2	0	1	X	4	4, X3	---

Kommentarer, se neste lysbilde

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

Lysbilde 13: Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon, små kraftverk pr. kommune (1/2)

3. Dagens kraftsystem

Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon (små kraftverk pr. kommune)

Kommentarer til forrige lysbilde:

<p>*) Transformatorstasjoninformasjon:</p> <p>(a) Antall transformatorstasjoner i kommunen</p> <p>(b) Antall nabokommuner med transformatorstasjon(er) som forsyner kommunen</p> <p>(c) Antall kommuner som deler på felles transformatorstasjon(er)</p>
<p>***) Begrensninger (utenom nærmeste transformatorstasjon):</p> <p>1 132/66 kV transformator i Haugen</p> <p>2 Mulig begrensning på 66 kV seksjon på Tomasgard-Leivdal og 132/66 kV transf. i Leivdal i Sogn og Fjordane.</p> <p>3 132/66 kV transformator i Bryggja</p> <p>4 132 kV Ranes-Aura / 132 kV Nordheim-Kristiansund</p>
<p>****) Tiltak:</p> <p>1 Ny 132 kV forbindelse Ørsta-Tussa til erstatning for dagens to 66 kV forbindelser Haugen-Tussa.</p> <p>2 Ny 132 kV ledning Tomasgard-Hellesylt, etablering av 132/22 kV transformatorstasjon i Hellesylt.</p> <p>4 Etablere 420/132 kV transformering i Surma (Trollheim).</p> <p>X1 Oppgradering av transformator kapasitet i Åmela (oppgrad med 30 % er utført og inkludert i kapasitetsvurderingen)</p> <p>X2 132/22 kV transf. i Ørsta ts. eller Bondal (tilknyttet ny 132 kV Ørsta-Tussa).</p> <p>X3 Etablere 66/22 kV transformator i Svorka (planlagt 2019)</p>
<p>*****) Merknad</p> <p>M1 Begrensningen ligger i Sogn og Fjordane og er noe usikker.</p> <p>M2 Potensialet inkluderer Småvoll kraftverk som vil mate mot Sør-Trøndelag, og ikke er omfattet av angitt begrensning.</p>

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

Lysbilde 14: Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon, små kraftverk pr. kommune (2/2)

3. Dagens kraftsystem

Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon (større kraftverk)

Høyeste og laveste innmatingskapasitet for transformator-/koblingsstasjoner i delområder fordelt på tilgjengelige spenningsnivå ≥ 132 kV ved hhv. N-1 (normal dimensjonering) og intakt nett (potensielt nivå forutsatt bruk av systemvern).

Område	N-1 (verste utfall)								N-0 (intakt nett)							
	132 kV		300 kV		420 kV		Samlet		132 kV		300 kV		420 kV		Samlet	
	Min	Maks	Min	Maks	Min	Maks	Min	Maks	Min	Maks	Min	Maks	Min	Maks	Min	Maks
A1	72	116					72	116	255	322					255	322
A3	26	28			1423	1423	26	1423	197	269			3147	3147	197	3147
A4	24	74			1423	1423	24	1423	24	168			2802	2802	24	2802
B1	118	195					118	195	223	460					223	460
B2	151	182			1423	1423	151	1423	258	406			2675	2675	258	2675
C1	103	127					103	127	211	361					211	361
C2	83	592			233	1215	83	1215	143	874			1276	2193	143	2193
D1	29	29					29	29	168	170					168	170
D2	-1	27					-1	27	70	147					70	147
E1	33	884	764	764	764	1672	33	1672	33	1172	2076	2076	2473	2632	33	2632
E2	-1	29			1000	1000	-1	1000	79	87			3178	3178	79	3178

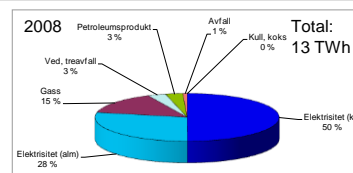
Skala for fargelegging er 0-1000 MW

Lysbilde 15: Ledig innmatingskapasitet for ny produksjon, store kraftverk

3. Dagens kraftsystem

Andre energibærere enn el.

Stasjonær energibruk i Møre og Romsdal 2008 →
Fjernvarmeanlegg og lokale varmesentraler i MR ↓

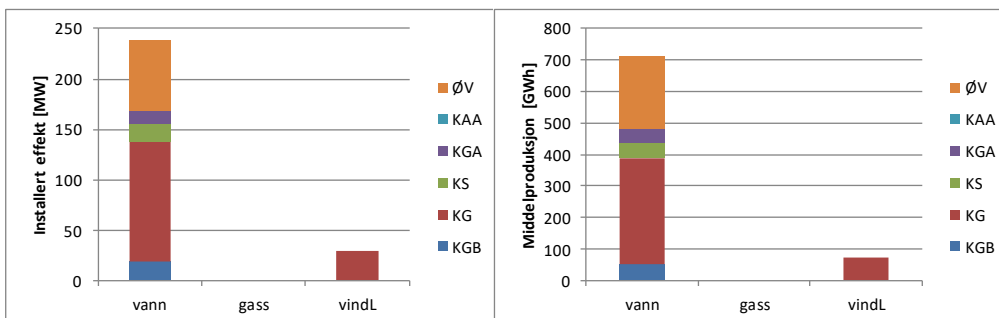
Nettområde	Eier	Kommune	Sted	Type	Mottaker	Normal prod. (GWh/år)	Kommentar
Istad Nett AS	Gjemnes kommune	Gjemnes	Batnfjordsøra	Olje/elekjel	Komm. bygg	1.0	
Istad Nett AS	Istad Nett AS	Molde	Årø	Flis, gass	Industri- og næringsvirksomhet, bolig	6.0	
Istad Nett AS	Istad Nett AS	Molde	Molde vest	Elekjeler	Offentlige bygg	9.0	
Nasset Kraft AS	Nasset kommune	Nasset	Eresfjord, Eidsvåg	Lokal varmesentral, flisfyring og el	Skoler	1.0	2 anlegg
Istad Nett AS	Tine Meierier Elnes v.	Fræna	Elnesvågen	Bioenergi (flis)	Prosess egen virks.	14.0	Oppstart 23.2.2016
Stranda Energiverk AS	Stranda kommune	Stranda	Stranda	Fjernvarme, trepellets	Ringstad skole og Stranda omsorgsenter	1.0	
Sunn dal Energi AS	Sunn dal Energi AS	Sunn dal	Sunn dalsøra	Spillvarme fra smelteverk, gasskjel	Sunn dalsøra sentrum og Hydro	23.3	Salg 2012. Kapasitet med utv. 35 GWh. Mål for salg 2020: 30 GWh.
Svorka Energi AS	Svorka Energi AS	Sumadal	Sumadal	Fjernvarme, briketter, flis, el, olje	Sumadal Sentrum, næring og offentlige bygg, samt boliger	6.0	
Sykkylven Energi AS	Sykkylven kommune	Sykkylven	Sykkylven	LVS, pellets	Sykkylven bo og aktivitetssenter	2.0	
Nordmøre Energiverk AS	Tingvoll kommune	Tingvoll	Tingvollvågen og Beiteråsen	Fjernvarme, olje og el i dag	Offentlige bygg	3.0	Eablering av ny varmesentral for bioenergi vurderes
Nordvestnett AS	Vestnes kommune	Vestnes	Helland	Varmesentral flis, olje, el	Hellandheimrådet, komm. bygg	3.0	
Mørenett AS	Tafjord Kraftvarme AS	Ålesund	Grautneset, Ålesund sentrum	Fjernvarme, søppelforbrenning, sjøvarmepumper		95.0	Herav 30 GWh elprod. Tilgjengelig varmeprod. 150 GWh
Mørenett AS	Tussa Energi AS	Ørsta	Mosflata (sentrum)	Biobrensel (2,5 MW) og propan (4,0 MW)	Tine Ørsta, Foraforn og Ørsta kommune	7.7	Kapasitet 10 GWh/år
Mørenett AS	Ullstein Fjernvarme	Ullstein	Ullsteinvik				Nytt i 2016, data foreløpig ikke tilgjengelig
Total						172	

Lysbilde 16: Statistikk for stasjonær energibruk i Møre og Romsdal i 2008. Fjernvarmeanlegg og lokale varmesentraler i Møre og Romsdal.

4. Framtidige overføringsforhold

Ny produksjon

Inkluderte prosjekter ("aktuelle"):

- KGB = konsesjon gitt, bygging startet
- KG = konsesjon gitt (NVE og/eller endelig)
- KGA = konsesjon gitt, vedtak anket.
- KS = konsesjonssøkt
- KAA = konsesjon avslag (NVE), anket
- FM = forhåndsmeldt
- ØV = øvrig

*) Ikke uttømmende liste, bygging kan også ha startet i gruppe KG.

Ikke inkluderte prosjekter

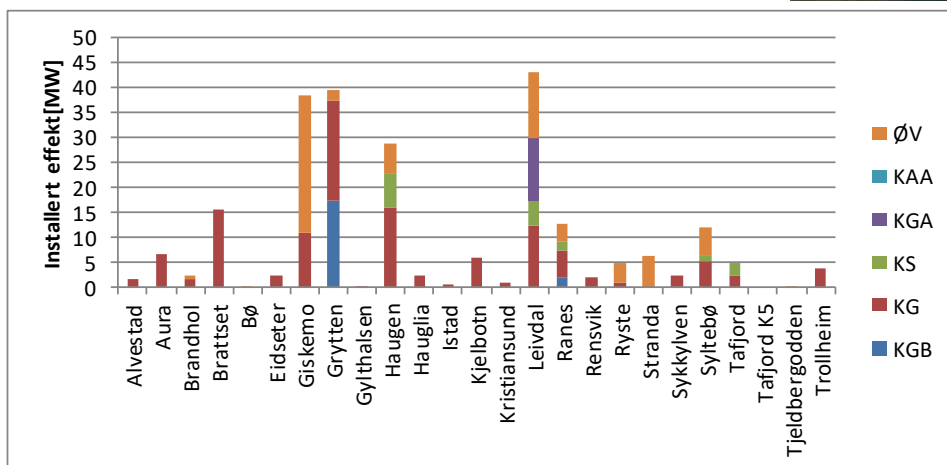
- FMI = forhåndsmeldt, ikke tatt til behandling av NVE
- FMA = forhåndsmeld, planlegging avsluttet
- KSA = konsesjon søkt, planlegging avsluttet
- KGP = konsesjon gitt, planlegging avsluttet
- KAE = konsesjon avslag uten anke (endelig)
- KAI = negativ innstilling til OED/Fylkeskommunen
- ØVA = øvrig, planlegging avsluttet

Lysbilde 17: Aktuelle produksjonsutvideleser. Statusgrupper

4. Framtidige overføringsforhold

Vannkraft

Aktuelle vannkraftprosjekter referert nærmeste eksisterende regional-/sentralnettsstasjon med 132 kV.

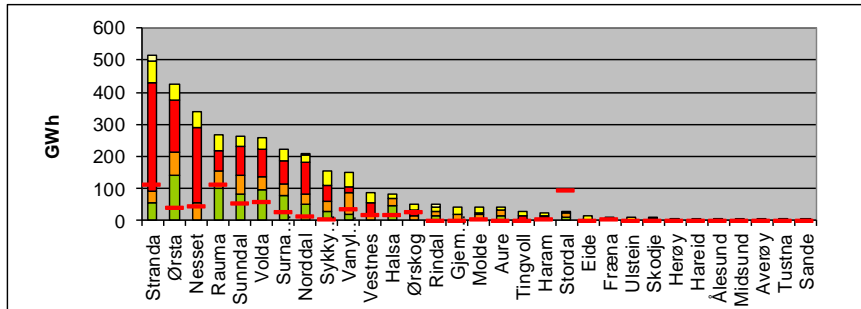

Lysbilde 18: Aktuell ny vannkraftproduksjon

4. Framtidige overføringsforhold

Samlet plan
NVE ressurskartlegging (automatisert)
Aktuelle prosjekter (meldt/omsøkt, under planlegging)

Vannkraft

Total Møre og Romsdal	Samlet Plan 1000-9999 kW	50-999 kW <3 kr/kWh	1000-9999 kW <3 kr/kWh	50-999 kW 3-5 kr/kWh	1000-9999 kW 3-5 kr/kWh	SUM potensial	Aktuelle prosjekter
Antall	48	271	160	457	5	941	100
MW	187	157	317	157	6	825	238
GWh	755	644	1298	641	25	3361	712

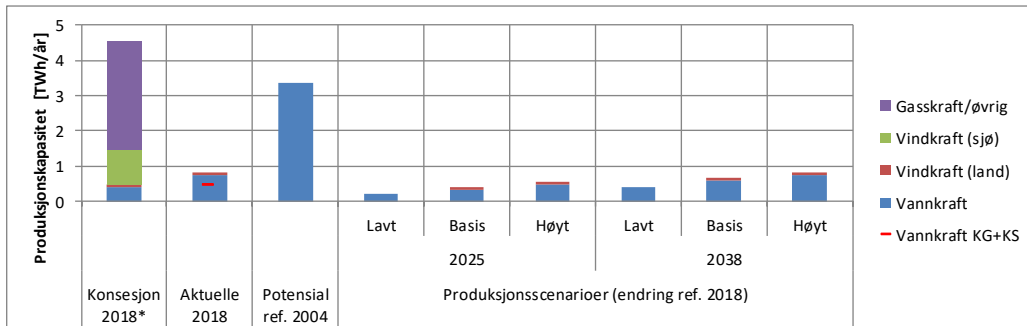

Lysbilde 19: NVE ressurskartlegging for ny småkraftproduksjon.

4. Framtidige overføringsforhold

Type	Scenario→ Stadium↓	2021	2036
Vannkraft	Lavt	50 % av KG	100 % av KG
	« Basis	Gj.snitt av lavt og høyt	Gj.snitt av lavt og høyt
	« Høyt	100 % av KG og KS	100 % av aktuell
Vindkraft	Lavt	Ingen	Ingen
	« Basis	100 % av KG (land)	100 % av aktuell (land)
	« Høyt	100 % av KG (land)	100 % av aktuell (land)

Produksjonsscenarioer

	Idrift 2018	Konsesjon 2018*	Aktuelle 2018	Potensial ref. 2004	Produksjonsscenarioer (endring ref. 2018)					
					2025			2038		
					Lavt	Basis	Høyt	Lavt	Basis	Høyt
Vannkraft	6.81	0.40	0.74	3.36	0.20	0.33	0.46	0.40	0.60	0.74
Vindkraft (land)	0.37	0.08	0.08	---	0.00	0.08	0.08	0.00	0.08	0.08
Vindkraft (sjø)	0	1.00	0.00	---	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Gasskraft/øvrig	0.19	3.07	0.00	---	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	7.37	4.54	0.81	---	0.20	0.41	0.54	0.40	0.68	0.81

*) Gasskraft- og offshore vindkraftprosjektet som har fått konsesjon er lagt til side / satt på vent og fristene som er gitt for idriftsettelse er utløpt.
KG = konsesjon gitt, KS = konsesjon søkt.
Skala fargelegging tabell 0-4.54 MW

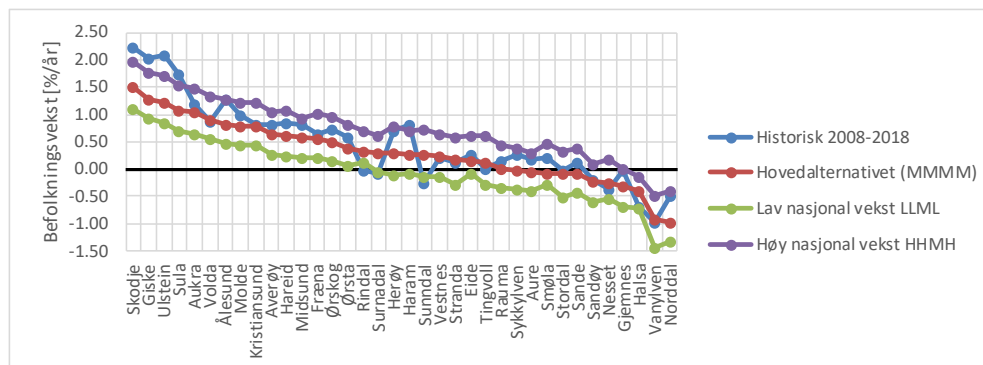

Lysbilde 20: Produksjonsscenarioer

4. Framtidige overføringsforhold

Scenarier alminnelig forsyning - todeling (1/2)

1. Utvikling av dagens miks (hvor eltransport neglisjeres)
  - Lik befolkningsutvikling SSB-basdis (høyt/basis)
  - Lik befolkningsutvikling - 0,5 % (lavt)

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

21

Lysbilde 21: Forutsetninger for scenarier for alminnelig forsyning del 1.

4. Framtidige overføringsforhold

Scenarier alminnelig forsyning - todeling (2/2)

2. Elektrifisering av transport
  - 50 % av bilene elektriske i 2030 (0,7 kW pr. bil ved lading)
  - Alle bybusser i Ålesund/Molde/Kristiansund elektriske i 2030
  - Elferger (mest mulig iht. planer)
  - Landstrøm, Ålesund/Molde/Kristiansund: 16/16/9,5 MW (høyt)

		Elektrifisering av transport						Alm eksist.
		Andel av endring 2018-2030 fordelt på år (%)						
		Elbil	Elbus	Ferger	Landstrøm	Hurtigladere	Total endring	
2018	MW	Ikke kartlagt full ut men antas tilnærmet lik 0						943
2018	GWh							4682
Endring 2018-2030	MW	57	13	51	42	25	187	
Endring 2018-2030	GWh	245	13	67	42	25	391	
Andel av forutsatt effekt ved topplast	Høyt	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0		
	Basis	0.6	0.6	1.0	0.6	0.6		
	Lavt	0.3	0.3	1.0	0.3	0.3		
Brukstid ref. høyt (forutsatt eller beregnet)		4299	1000	1298	1000	1000	2085	4966

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

22

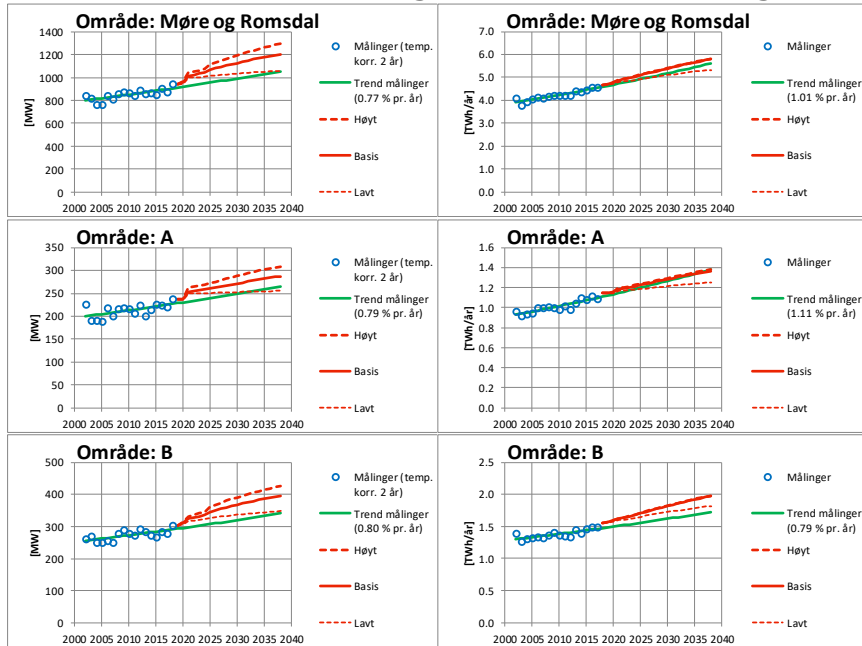

Lysbilde 22: Forutsetninger for scenarier for alminnelig forsyning del 2.

4. Framtidige overføringsforhold

Alminnelig forsyning

Scenarier for last- og forbruksutvikling pr. område

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

23

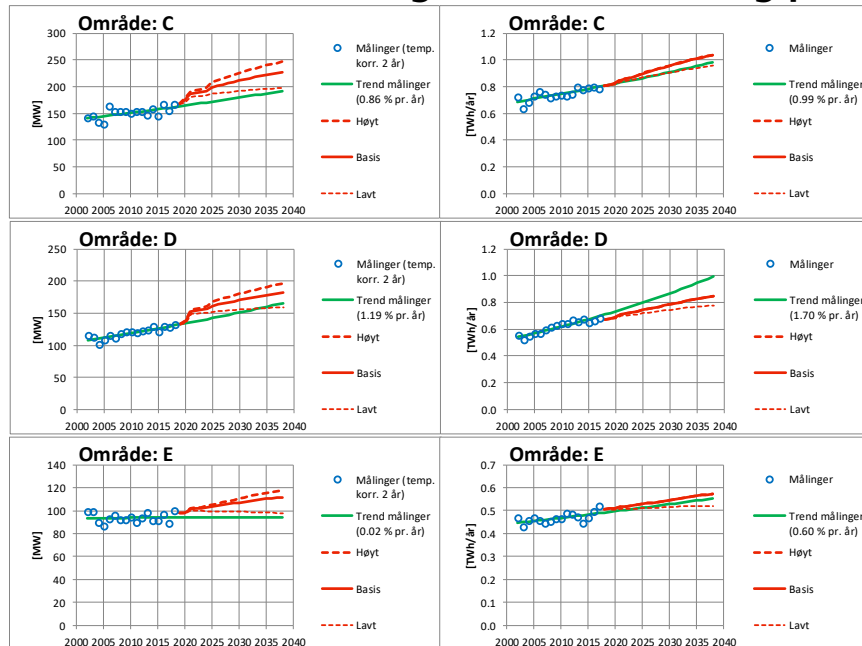

Lysbilde 23: Scenarier for last- og forbruksutvikling innen alminnelig forsyning pr. område, del 1. Alle målinger er temperaturkorrigererte.

4. Framtidige overføringsforhold

Alminnelig forsyning

Scenarier for last- og forbruksutvikling pr. område

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

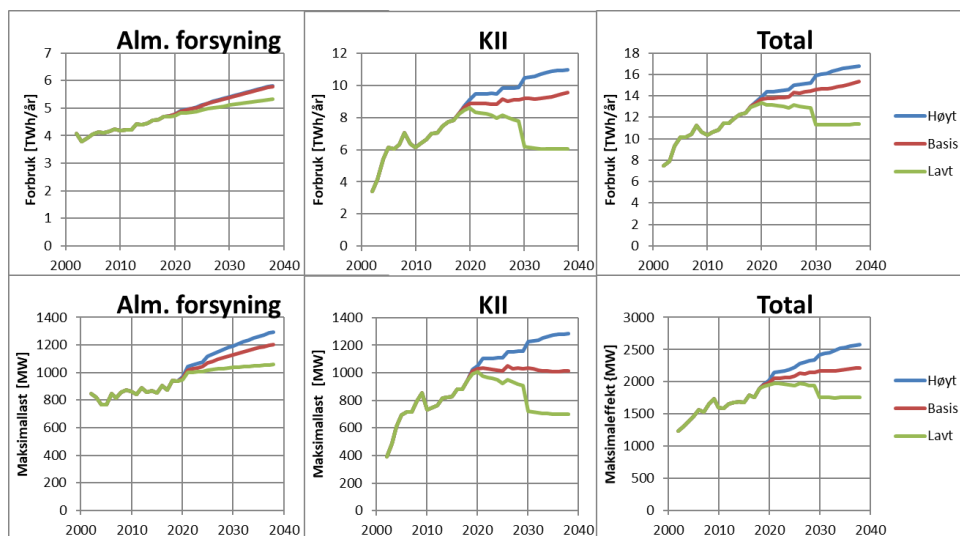
24

Lysbilde 24: Scenarier for last- og forbruksutvikling innen alminnelig forsyning pr. område, del 2. Alle målinger er temperaturkorrigererte.

4. Framtidige overføringsforhold

Scenarier for last- og forbruksutvikling, total

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

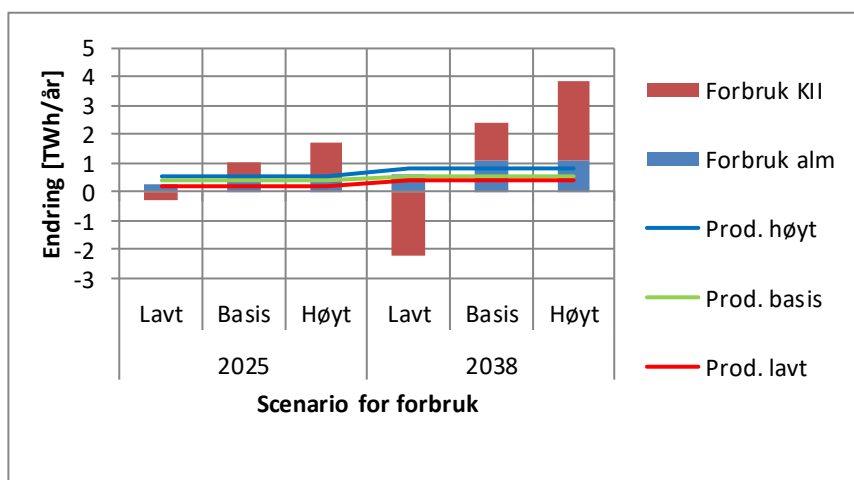
25

Lysbilde 25: Scenarier og maksimallast og kraftforbruk pr. år

4. Framtidige overføringsforhold

Produksjons- og forbruksscenarier sammenstilt

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

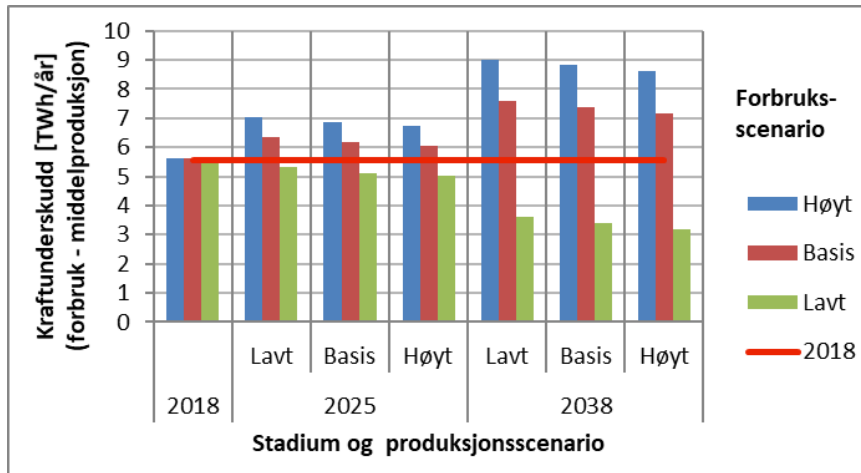
26

Lysbilde 26: Produksjons- og forbruksscenarier sammenstilt

4. Framtidige overføringsforhold

Kraftbalanser ved kombinasjoner av produksjons- og forbruksscenarioer

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

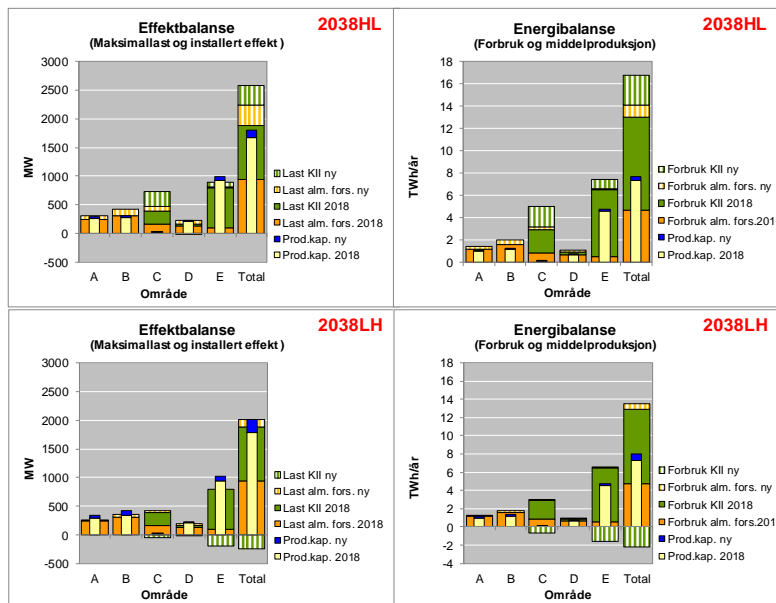
27

Lysbilde 27: Kraftbalanser med kombinasjoner av produksjons- og forbruksscenarioer

4. Framtidige overføringsforhold

Kraftbalansescenarioer for delområder

Stadium 2038 med Høyt lastscenario og Lavt produksjonsscenario

Stadium 2038 med Lavt lastscenario og Høyt produksjonsscenario

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

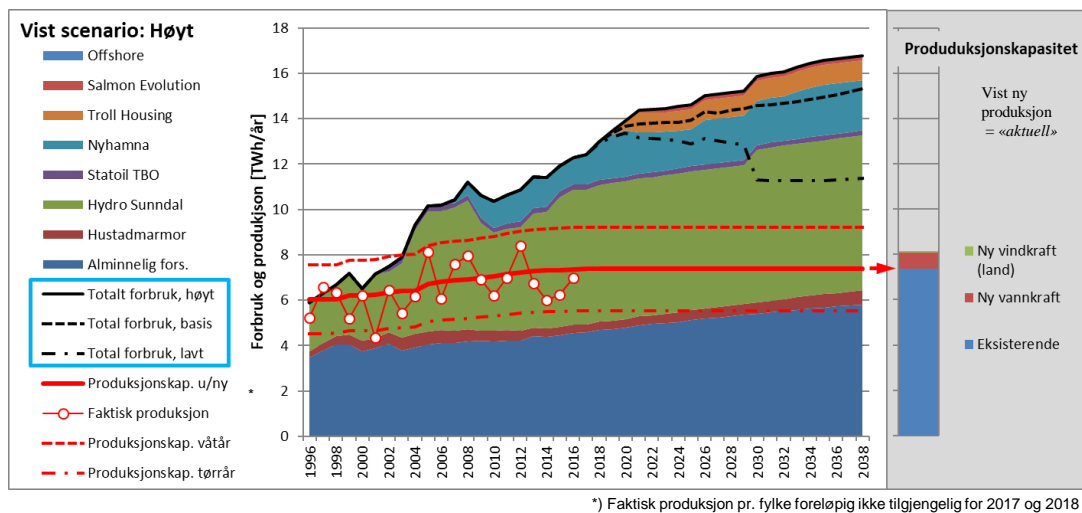
28

Lysbilde 28: Kraftbalansescenarioer for delområder

4. Framtidige overføringsforhold

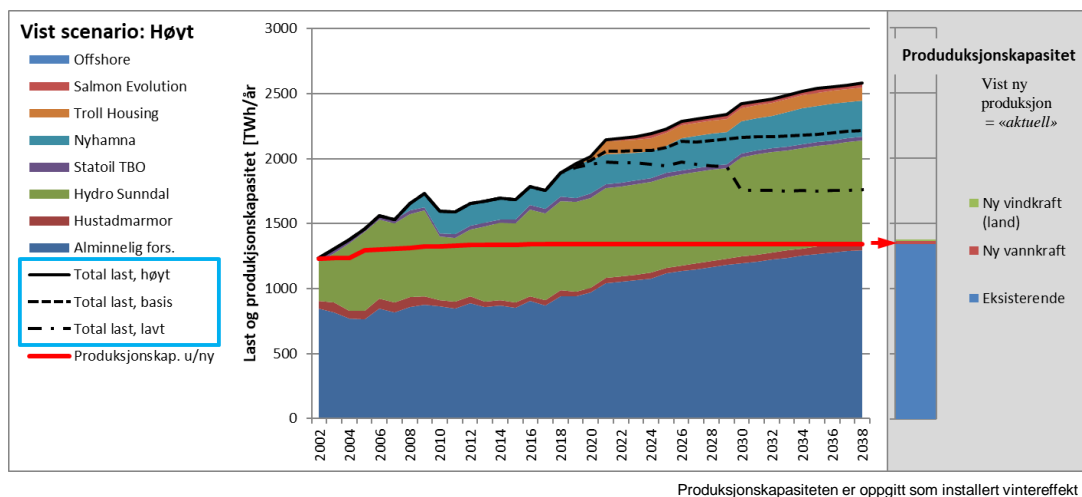
Energibalanse, historisk og scenarier

Lysbilde 29: Scenarier forbruk (energi) for Møre og Romsdal

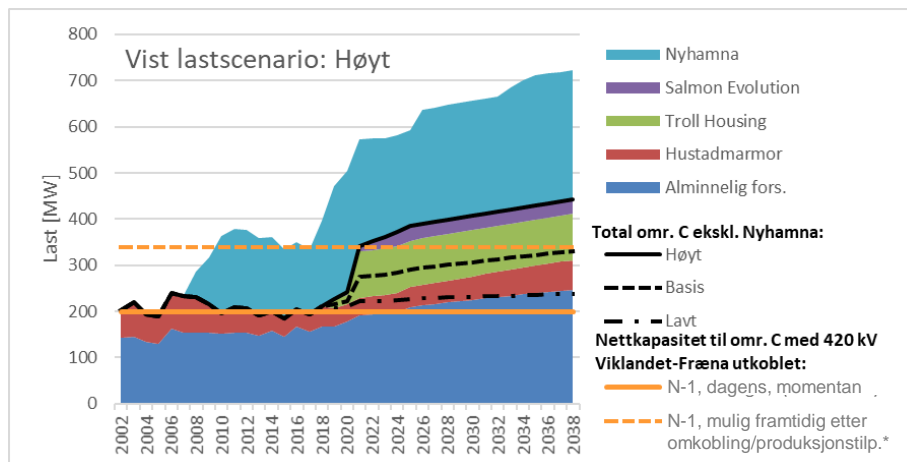
4. Framtidige overføringsforhold

Effektbalanse, historisk og scenarier

Lysbilde 30: Scenarier maksimallast (effekt), inkl. uprioritert, for Møre og Romsdal

4. Framtidige overføringsforhold

Effektbalanse område C (Istad Nett / Nyhamna)*Historikk og scenarier for topplasttiden i område Midt*

*) Kapasiteten (stiplet oransje linje) er ikke verifisert og forutsetter nye systemvern og tiltak for opprettholde akseptable spenningsforhold.

Oppgitte nettkapasiteter skal normalt også dekke NEAS sitt uttak fra Istad transformatorstasjon på ca. 6 MW, som ikke er inkludert i figuren.

Lysbilde 31: Scenarier maksimallast for område C (Istad Nett / Nyhamna)

5. Forventede tiltak og investeringsbehov

Aktuelle tiltak - begrunnelser

- Nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg
  - P: Ny produksjon
  - L: Lastøkning
  - K: Kapasitetsøkning (økt overføringsbehov av mer sammensatte årsaker).
  - R: Reinvesteringsbehov (alder/tilstand)
  - F: Forsyningssikkerhet
  - O Omstrukturering (sekundær nytte er angitt i parentes).
- Sanering av eksisterende anlegg
  - Endrede forutsetninger med bl.a. etablering av nye 420 kV ledninger kan gi redusert nytte for enkelte av eksisterende 66 og 132 kV ledninger.
  - Avbøtende tiltak ved etablering av nye ledninger på høyere spenningsnivå
  - Manglende lønnsomhet ved reinvestering kan medføre sanering når ledningenes levetid er utgått.

Lysbilde 32: Oversikt over begrunnelser for aktuelle tiltak

5. Forventede tiltak og investeringsbehov

Aktuelle tiltak Nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i regionalnettet (1/3)

Kap.	Tiltak	Inv. kostn. [MNOK]	Tiltakshaver	Status	Forventet driftsettelse	Last-scen.	Prod. scen.	Be-grunn-else
6.1.1	Nettforsterkninger for forsyning av Averøy	172	Nordmøre Energiverk	Under planlegging	2018-32	Alle	Alle	RLF
6.1.2	Utvidelse med transformering i Årødal koblingsstasjon	23	Istad Nett	Under bygging	2018	Alle	Alle	FL
6.1.3	Reinvestering av 132 kV ledningen Istad-Eidseter-Årødal 1	50	Istad Nett	Behov avventes	Uavklart	Alle	Alle	R
6.1.4	Reinvestering av 132 kV ledningen Årødal-Moldeli 1	17	Istad Nett	Under vurdering	2027-37	Alle	Alle	R
6.1.5	Reinvestering av 132 kV ledningen Årødal-Hauglia-Fræna	40	Istad Nett	Under vurdering	2027-37	Alle	Alle	R
6.1.6	Reinvestering av 132 kV ledningen Bolli-Fræna	35	Istad Nett	Under vurdering	2028-38	Alle	Alle	R
6.1.7	Etablering av ny 132/22 kV transformatorstasjon i Eide for forsyning av Troll Housing	>30	Istad Nett	Avventes	Uavklart	B, H	Alle	L
6.1.8	Tiltak for forsyning av Salmon Evolution på Indre Hørøya.	75	Istad Nett	Under planlegging	Uavklart	H	Alle	L
6.1.9	Alvestad transformatorstasjon, oppgraderinger og reinvesteringer.	40	Mørenett	Under planlegging	2020/2030	Alle	B,H	RLP
6.1.10	Giskemo transformatorstasjon, reinvestering	51	Mørenett	Under planlegging	2021/ ³ 2022	Alle	Alle	R
6.1.11	Ny transformator i Hareidsberget ts. (og reinv. Håheim-Hareidseidet)	39	Mørenett	Under planlegging	2018/2031	B, H	Alle	FR

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

33

Lysbilde 33: Aktuelle nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i regionalnettet (1/3)

5. Forventede tiltak og investeringsbehov

Aktuelle tiltak Nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i regionalnettet (2/3)

Kap.	Tiltak	Inv. kostn. [MNOK]	Tiltakshaver	Status	Forventet driftsettelse	Last-scen.	Prod. scen.	Be-grunn-else
6.1.12	Holen transformatorstasjon, utvidelse med T3	20	Mørenett	Under utredning	³ 2030	B, H	Alle	LF
6.1.13	Nørve transformatorstasjon, reinvestering	130	Mørenett	Under bygging	2018	Alle	Alle	RL
6.1.14	Stranda transformatorstasjon, dublering av transformatorkapasitet	11	Mørenett	Under bygging	2019	Alle	Alle	F
6.1.15	Forsyning av Digernes og Skodje	40-60**	Mørenett	Under utredning	2020	B, H	Alle	FL
6.1.16	Reinvestering av sjøkabelseksjoner på 132 kV forbindelsen Alvestad-Nørve.	40	Mørenett	Under planlegging	2030	Alle	Alle	R
6.1.17	Oppgradering/ reinvestering av 66 kV forbindelsen Håheim-Hareidseidet	35	Mørenett	Konsesjon	2031	Alle	Alle	RF
6.1.18	Ny 66(132) kV ledning Djupvikskaret-Sandvik	22	Mørenett	Under planlegging	2020	Alle	Alle	F
6.1.19	Oppgradering/ reinvestering av 66 kV forbindelsen Haugen-Rjånes-Håheim	158	Mørenett	Konsesjon (delvis) Under planl.	2025	(L),B, H	Alle	RFO
6.1.20	Ny 132 kV forbindelse Ørsta-Tussa	97	Mørenett	Konsesjon gitt	2021	Alle	Alle	RP
6.1.21	Austfjordområdet / Straumshamn	24**	Mørenett	Under bygging	2018	Alle	Alle	OFP

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

34

Lysbilde 34: Aktuelle nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i regionalnettet (2/3)

5. Forventede tiltak og investeringsbehov

Aktuelle tiltak Nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i regionalnettet (3/3)

Kap.	Tiltak	Inv. kostn. [MNOK]	Tiltakshaver	Status	Forventet driftsettelse	Last-scen.	Prod. scen.	Be-grunn-else
6.1.22	Reinvestering av 66/22 kV Bondalen og 66 kV Haugen-Rotevassdalen	86-105	Mørenett	Under vurdering	2021/2025	Alle	Alle	RFOP
6.1.23	Reinvesteringer i Åmela/Åheim-området.	70	Mørenett	Under utredning	2020/2036	Alle	Alle	R
6.1.24	22 kV Stordalslinja - reinvestering av linja fra Giskemo til Øvrebust i Stordal	25	Mørenett	Under utredning	2035	Alle	Alle	R
6.1.25	22 kV Skodjelinja - reinvestering av linja fra Giskemo til Straume	45	Mørenett	Under utredning	2035	Alle	Alle	R
6.1.26	Nettilknytning for småkraftverk i Stranda/Sunnlyven	42	SFE	Konsesjon gitt	≤2020	Alle	B, H	P
6.1.27	Nettilknytning for Haram vindkraftverk	56	Haram Kraft	Konsesjon gitt	≤2020	Alle	B, H	P
6.1.28	Økt transformatorkapasitet i Surnadal sekundærstasjon	8	Svorka Energi	Under bygging	2018	Alle	Alle	LP
6.1.29	Ny transformeringsløsning i Svorka kraftstasjon	3,5	Svorka Energi	Konsesjon søkt	2019	Alle	Alle	P
6.1.30	Reinvestering av seksjon på 66 kV ledningen Svorka-Ranes	25	Svorka Energi	Under utredning	2028-2037	Alle	Alle	R
6.1.31	Reinvestering/oppgradering av 132/22 kV transformator i Trollheim transformatorstasjon	8	Statnett	Under bygging	2018	Alle	Alle	PR
6.1.32	Nettilknytning for ny småkraft under Grytten transformatorstasjon	20	Rauma Energi	Under vurdering	2020	Alle	Alle?	P

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

35

Lysbilde 35: Aktuelle nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i regionalnettet (3/3)

5. Forventede tiltak og investeringsbehov

Aktuelle tiltak Nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i transmisjonsnettet

Kap.	Tiltak	Status	Forventet idriftsettelse	Be-grunn-else
6.2.1	Reinvestering av Brandhol transformatorstasjon	Konsesjonssøkes 2018	2022	R
6.2.2	Ny 420 kV ledning Namsos-Hofstad-Åfjord	Under bygging	2019	P
6.2.3	Ny 420 kV ledning Snilldal-Surna	«	2019	P
6.2.4	Ny 420 kV ledning/sjøkabel Åfjord-Snilldal	Konsesjon	Senest 2028	FP
6.2.5	Etablering av 420/132 kV transformering i Surna koblingsstasjon	Aktuelt tiltak på sikt	-	PL(O,R)
6.2.6	Spenningsoppgradering Surna-Aura/Viklandet fra 300 til 420 kV	Konsesjon	2023-2028	PKF
6.2.7	Spenningsoppgradering Sogndal-Aurland fra 300 til 420 kV	Forhåndsmeldt	2022-2023 eller utsettes	PK
6.2.8	Spenningsoppgradering Aura-Vågåmo-Ø.Vinstra-Fåberg fra 300 til 420 kV	Aktuelt tiltak på sikt	-	P

Regional kraftsystemutredning Møre og Romsdal 2018
Istad Nett / mai 2018

36

Lysbilde 36: Aktuelle nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i transmisjonsnettet

5. Forventede tiltak og investeringsbehov

Aktuelle tiltak Nye anlegg og oppgradering av eksisterende anlegg i transmisjonsnett

Kap.	Tiltak	Status	Forventet idriftsettelse	Be-grunn-else
6.2.1	Reinvestering av Brandhol transformatorstasjon	Konsesjonssøkes 2018	2022	R
6.2.2	Ny 420 kV ledning Namsos-Hofstad-Åfjord	Under bygging	2019	P
6.2.3	Ny 420 kV ledning Snilldal-Surna	«	2019	P
6.2.4	Ny 420 kV ledning/sjøkabel Åfjord-Snilldal	Konsesjon	Senest 2028	FP
6.2.5	Etablering av 420/132 kV transformering i Surna koblingsstasjon	Aktuelt tiltak på sikt	-	PL(O,R)
6.2.6	Spenningsoppgradering Surna-Aura/Viklandet fra 300 til 420 kV	Konsesjon	2023-2028	PKF
6.2.7	Spenningsoppgradering Sogndal-Aurland fra 300 til 420 kV	Forhånds meldt	2022-2023 eller utsettes	PK
6.2.8	Spenningsoppgradering Aura-Vågåmo-Ø.Vinstra-Fåberg fra 300 til 420 kV	Aktuelt tiltak på sikt	-	P

Lysbilde 37: Saneringsmuligheter

Denne *hovedrapporten* er et offentlig sammendrag av *grunnlagsrapporten* til regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal. Grunnlagsrapporten er underlagt taushetsplikt. Hovedrapporten og en egen lysbildepresentasjon med figurene fra denne rapporten er tilgjengelig på Istad Netts hjemmeside www.istadnett.no.

Oversikt medlemmer i gjeldende kraftsystemutvalg samt kontaktpersoner i utredningsansvarlig selskap og hos NVE vedrørende kraftsystemutredninger for Møre og Romsdal er vist i tabellen nedenfor.

Område / gruppe	Valgte representanter
Områdekonsesjonærer på Nordmøre	Tormod Stene (NEAS) Ivar Vikan (Svorka Energi)
Områdekonsesjonærer i Romsdal	Tor Rolv Time (Istad Nett, utredningsansvarlig) Pål Egil Eriksen (Istad Nett) (Gerhard Eidså, Istad Nett møter som KDS) Ørger Thokle (Rauma Energi)
Områdekonsesjonærer på Sunnmøre	Jan Egil Torvnes (Mørenett) Thore Gagnat (Mørenett) Stig Julius Haugen (Mørenett) Terje Årdal (Stranda Energi) Alf Knutsen (Nordvest Nett)
Statnett	Sonja Dransfeld (HK, Oslo) John Masvik (Region Nord-Norge)
Kraftintensiv industri	Hallgeir Øyen (Hustadmarmor)
Fjernvarmekonsesjonærer	Knut Arve Tafjord (Tafjord Kraftvarme)
Energiregion Møre	Bengt Endreset
NVE (kontaktperson, ikke i utvalget)	Synnøve Lill Paulen

KRAFTUTTRYKK OG ENHETER

Effekt:

- Forbruk/produksjon/overføring av elektrisk energi pr. tidsenhet. Brukes bl.a. til å angi maksimal last innenfor ett år (som normalt inntreffer vinterstid etter noen dager med lave temperaturer), maksimal produksjonskapasitet ved kraftverk samt høyeste overføringskapasitet og overføringsbehov for en kraftledning.
- Enheter: W, kW (kilowatt) = 1.000 W, MW (megawatt) = 1.000 kW

Energi:

- Forbruk eller produksjon av elektrisk kraft over tid. Brukes bl.a. til å angi årsforbruk (som for eksempel er ca. 25.000 kWh for en husstand) og midlere årsproduksjon for et kraftverk.
- Enheter: kWh (kilowatttime), MWh (megawatttime) = 1.000 kWh, GWh (Gigawatttime) = 1 million kWh, TWh (terawatttime) = 1 milliard kWh.

Spenning

- Enheter: V(volt), kV (kilovolt) = 1.000 V

Adressliste for Regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal

2018

Kategori	Navn	Kontaktperson	Varsel om oppstart av RKSU.	Invitasjon til kraftsystemmøte	Medlem kraftsystemutv.)
			115	43	15
Utredningsansvarlig (kontaktperson)	Istad Nett AS	Tor Rolv Time	x	x	x
Anleggs- og områdekonsesjonær	Istad Nett AS	Pål Egil Eriksen	x	x	x
	Neset Kraft AS	Arnt Vidar Bruseth	x	x	
	Nordmøre Energiverk AS	Tormod Stene	x	x	x
	Rauma Energi AS	Ørger Thokle	x	x	x
	Rauma Energi AS	Tony Dragset	x	x	
	Sandøy Energi AS	Johannes S. Huse	x	x	
	Stranda Energiverk AS	Terje Årdal	x	x	x
	Sunnal Energi KF	Kolbjørn Solem	x	x	
	Sunnal Energi KF	Geir Sæther	x	x	
	Svorka Energi AS	Ivar Vikan	x	x	x
	Sykkylven Energi AS	Halvard Hjorthol	x	x	
	Mørenett AS	Peter W. Kirkebø	x	x	
	Mørenett AS	Stig Julius Haugen	x	x	x
	Mørenett AS	Jan Egil Torvnes	x	x	x
Statnett	Nordvest Nett AS	Thore Gagnat	x	x	x
	Alf Knutsen		x	x	x
Statnett	Statnett, Region Nord	John Masvik	x	x	x
	Statnett, hovedkontor	Sonja Dransfeld	x	x	x
Fjernvarmekonsesjonær	Tafjord Kraftvarme AS	Knut Arve Tafjord	x	x	x
Kraftintensiv industri	Hustadmarmor AS	Hallgeir Øyen	x	x	x
	Hydro Aluminium Sunndal	Maja Solli	x	x	
	Statoil ASA, Tjeldbergodden	Jarl Agnar Thevik	x	x	
	A/S Norske Shell	Frode Baasland	x	x	
	Gassco AS	Ola Nestaas	x	x	
Kraftprodusenter	Clemens Kraft AS		x	x	
	Norsk Grønkraft AS		x	x	
	Norsk Kraft AS	Bård Moberg	x	x	
	Scanergy Vannkraft AS	David Inge Tveito	x	x	
	Norges Småkraftverk AS				
	Kraftkarane AS				
	Småkraft AS	Arnulf Røkke	x	x	
	Statkraft Energi AS	Jan Edvardsen	x	x	
	Statkraft SF		x	x	
	Tafjord Kraftproduksjon AS	Stig Falling	x	x	
Kraftforsyningens distriktssjef Møre og Romsdal	Tussa Energi AS	Terje Myklebust	x	x	
	Istad Nett AS	Gerhard Eidså	x	x	
NVE	NVE, seksjon for nett (EMN)	Synnøve Lill Paulen	x	x	
	NVE		x	x	
Naboområder	SFE Nett	Kristen Skrivarvik	x	x	
	Eidsiva Nett	Tone Bleken Rud	x	x	
	Trønder Energi Nett	Hilde Stangeland	x	x	
Regionale myndigheter	Møre og Romsdal fylke	Bengt Endreseth	x	x	x
	Møre og Romsdal fylkeskommune		x	x	
	Fylkesmannen Møre og Romsdal		x	x	
Kommunale myndigheter	Aukra kommune		x		
	Aure Kommune		x		
	Averøy Kommune		x		
	Eide kommune		x		
	Fræna kommune		x		
	Giske Kommune		x		
	Gjemnes kommune		x		
	Halsa Kommune		x		
	Haram Kommune		x		
	Hareid Kommune		x		
	Herøy Kommune		x		
	Kristiansund Kommune		x		
	Midsund kommune		x		
	Molde kommune		x		
	Neset kommune		x		
Norddal Kommune		x			

Adressliste for Regional kraftsystemutredning for Møre og Romsdal

2018

	Rauma Kommune		x			
	Rindal Kommune		x			
	Sande Kommune		x			
	Sandøy Kommune		x			
	Skodje Kommune		x			
	Smøla Kommune		x			
	Stordal Kommune		x			
	Stranda Kommune		x			
	Sula Kommune		x			
	Sunnal Kommune		x			
	Surnadal Kommune		x			
	Sykkylven Kommune		x			
	Tingvoll Kommune		x			
	Ulstein Kommune		x			
	Vanylven Kommune		x			
	Vestnes Kommune		x			
	Volda Kommune		x			
	Ørskog Kommune		x			
	Ørsta Kommune		x			
	Ålesund Kommune		x			
Sentrale myndigheter	Direktoratet for naturforvaltning		x			
	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap		x			
	DSB, Region Midt-Norge	Stein Henrik Nielsen	x			
	Forsvarbygg		x			
	Kystverket Midt-Norge		x			
	Luftfartstilsynet		x			
	Statens Landbruksforvaltning		x			
	Statens Stålevern		x			
	Statens vegvesen region midt		x			
Interesseorganisasjoner / andre	Bellona		x			
	Den Norske Turistforening		x			
	Den Norske Unesco-kommisjonen		x			
	Fortidsminneforeninga		x			
	Forum for Natur og Friluftsliv Møre og Rom	Ingbjørn Bredeli	x			
	Friluftslivets fellesorganisasjon		x			
	Kristiansund og Nordmøre Turistforening		x			
	LO Møre og Romsdal	Kari Hoset Ansnes	x			
	Meteorologisk institutt		x			
	Molde og Romsdal Turistforening		x			
	Møre og Romsdal Bonde og Småbrukarlag	Øystein Ornbostad	x			
	Møre og Romsdal Bondelag		x			
	Møre og Romsdal Natur og Ungdom	Torgeir Vestre	x			
	Naturvernforbundet i Møre og Romsdal	Øystein Folden	x			
	NHO Møre og Romsdal	Torill Ytreberg	x			
	NHO Reiseliv		x			
	Norges Jeger- og fiskerforbund		x			
	Norges jeger og fiskerlag - Møre og Romsdal		x			
	Norges Miljøvernforbund		x			
	Norges Naturvernforbund		x			
	Norges Verdensarv		x			
	Norsk Fjernvarme		x			
	Norsk Ornitologisk forening		x			
	Småkraftforeninga		x			
	Troll Housing	Lars Naas	x			
	Salmon Evolution	Ingjarl Skarvøy	x			
		Ålesund-Sunnmøre Turistforening		x		

Til kommunen ved

- ordfører
- rådmann
- ansvarlig for natur og friluftsliv

Oslo, 28. mai 2018

Vannscooter – hvilke muligheter har kommunene til å regulere/diskriminere

Vannscootere ble likestilt med fritidsbåter i mai 2017, og vil derfor i utgangspunktet kunne brukes på lik linje med disse hvis ikke annet er bestemt av kommune eller stat. Norsk Friluftsliv sendte 2. juni 2017 et brev til alle kommunene der vi skisserte hvilke muligheter kommunene har til å regulere bruken av vannscooter. Innholdet i dette brevet står i hovedsak ved lag, men det er skapt en del usikkerhet rundt dette, blant annet fra Kystverket og Vannscooterforbundet.

Med bakgrunn i denne usikkerheten, ba Norsk Friluftsliv om et møte med Samferdselsdepartementet for å avklare hvilke regler som gjelder. I møtet, som ble avholdt 11. mai 2018, var departementet tydelige på følgende:

- At opphevelsen av vannscooterforskriften i utgangspunktet likestiller vannscooter med andre fritidsbåter, men at det samtidig var regjeringen og Stortingets intensjon å gi kommunene full myndighet til å regulere vannscootertrafikken i sitt sjøområde, ut ifra lokale forhold og behov.
- At dagens regelverk gir kommunene muligheter til å regulere bruken av vannscooter eksklusivt, både når det gjelder fart og forbud, men at dette må begrunnes saklig, som et hvert annet offentlig vedtak.

På møtet med departementet ble det diskutert saklige argumenter som kan brukes som begrunnelse for å behandle vannscooter særskilt. Ved endring/innføring av en lokal ordensforskrift må kommunen foreta en avveining av hvilke hensyn og interesser som skal ivaretas, gjennom eventuelle begrensninger i den tillatte bruken av farvann og havner.

Kommunen har myndighet til å vurdere verdien av blant annet følgende interesser høyere enn for eksempel bruk av vannskuter, hvis kommunen finner det formålstjenlig etter en konkret vurdering:

- Hensyn til sikkerhet og støy
- Hensyn til friluftsliv og rekreasjon
- Hensynet til dyre- og fuglelivet

Hva bør og kan kommunene gjøre:

I behandlingen av stortingsmeldingen om friluftsliv er regjeringen og Stortinget tydelige på at bruk av vannscooter kan medføre ulemper for blant annet naturmangfold og friluftsliv. I meldingen påpekes det også at vannscooterkjøring utgjør en sikkerhetsrisiko for de som padler, seiler, ror eller bader.

Det påhviler derfor kommunene et stort ansvar for å ivareta hensynet til sikkerhet, friluftsliv og rekreasjon og dyre- og fuglelivet. Kommunene kan og bør derfor regulere bruken av vannscooter ut fra lokale forhold og behov. Dette kan gjøres etter følgende bestemmelser:

1. Kommunen har hjemmel i **motorferdselloven** til å fastsette lokale forskrifter om bruk av vannscootere i vassdrag og innsjøer der det ikke allerede er forbudt. Kommunen kan forby vannscooter på hele eller deler av arealet og/eller sette fartsbegrensninger på hele eller deler av arealet.
2. Kommunen har i **den sentrale fartsforskriften** hjemmel til å gi lokale forskrifter med fartsgrenser. Fartsgrensen i den lokale forskriften vil gjelde alle typer fritidsfartøyer og kan ikke gjelde spesifikt for vannscooter.

Den sentrale fartsforskriften har også generelle krav om aktsomhet, sikkerhet og hensyn til badende. Fartsforskriften er hjemlet etter havne- og farvannsloven.

3. Kommunen har med hjemmel i **havne- og farvannsloven** mulighet til å begrense bruk av fartøy på sjøen, av hensyn til friluftsliv, miljø, fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk.

Dette kan gjøres med en **ordensforskrift** som blant annet kan regulere bruk av vannscooter på hele eller deler av kommunes sjøområde, for å ivareta hensyn til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv. Reguleringene kan gjelde både fart og forbud. Det er utarbeidet en forskriftsmal som kommunen må bruke.

I enkelte verneområder er bruk av vannscooter forbudt gjennom verneforskriftene. Disse reguleringene blir videreført.

Veileder:

Samferdselsdepartementet har utarbeidet en veileder for kommunene som vil utarbeide egne forskrifter. Denne finnes her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/ff990b59c1384984bf6130517d6299a8/veiledning-til-kommunene-6.-juni-2017.pdf>

Kystverket har også sendt ut en «veileder» til Samferdselsdepartementets veileder. Den finnes her: <http://www.kystverket.no/Regelverk/Havne--og-farvannsloven/kommuners-adgang-til-a-regulere-bruk-av-vannscooter-gjennom-lokale-forskrifter-i-medhold-av-havne--og-farvannsloven/>

Hvis veilederene fra Samferdselsdepartementet og Kystverket oppleves forskjellige, er det Samferdselsdepartementets veileder som gjelder.

Kartlegging og verdsetting av kommunens friluftslivsområder:

For at kommunene skal kunne ivareta friluftslivsinteressene er det viktig at kommunene foretar kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, også i kommunens sjøområder, jf Miljødirektoratets veileder M98-2013.

Ny havne- og farvannslov på høring:

Vi gjør oppmerksom på at Samferdselsdepartementet har sendt ut forslag til ny havne- og farvannslov på høring: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-av-nou-2018-4-sjoveien-videre--forslag-til-ny-havne--og-farvannslov/id2593300/>

Med vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Hans Erik Lerkelund
Fagsjef naturforvaltning

Siri Meland
Fagsjef samfunnskontakt

Kopi:

- Samferdselsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Kystverket
- Fylkesmenn
- Fylkeskommuner
- Miljødirektoratet
- Forum for natur og friluftsliv

NORSK

FRILUFTSLIV

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@ssikt.no]
Sendt: 29.05.2018 13:45:08
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Vannscooter - muligheter kommunen har til å regulere/diskriminere.

Fra: Siri Meland <siri.meland@norskfriluftsliv.no>
Sendt: 28. mai 2018 14:36
Til: FRIFO Post <post@norskfriluftsliv.no>
Emne: Brev vedr. vannscooter

Til kommunen ved
- ordfører
- rådmann
- ansvarlig for natur og friluftsliv

Vannscooter – hvilke muligheter har kommunene til å regulere/diskriminere. Se vedlagt brev.

Vennlig hilsen

Siri Meland

Fagsjef samfunnskontakt

+47 95240336

siri.meland@norskfriluftsliv.no

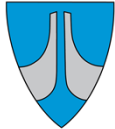
Nedre Slottsgate 25

0157 Oslo

www.norskfriluftsliv.no

Følg Norsk Friluftsliv på [Facebook](#), [Instagram](#) eller [Twitter](#)

Thomas Spiro
Smålegane 15
6091 Fosnavåg

Saksnr	Arkiv	Dykkar ref	Avd /sakshandsamar	Dato
2018/727	028	QUDZVH	UTV	13.06.2018

FORSLAGSKASSE - FORSLAG TIL POLITIKARANE - SVAR TIL THOMAS SPIRO

Det vart gjennomført møte om saka den 13062018 på Herøy rådhus. Thomas Spiro, Jan Helge Langberg, Eileen Gjerde og Jarl Martin Møller deltok.

Thomas Spiro gjekk igjennom fleire spanande forslag som kan underbygge at ein kan få etablert eit nærmiljøanlegg ved skulen.

Ein vart samde om at ein får bør orientere eigeomsavdelinga om planane først og deretter inngår samarbeid med lokalt grendalag for vidare utvikling.

Ein er positive til initiativet og kommunen ønskjer å bidra i arbeidet med å tilrettelegge for eit nærmiljøanlegg ved skulen.

Ein ber om at ein tek kontakt med Eileen Gjerde når ein er klar for å få bistand i det vidare arbeidet.

Det vil vidare vere viktig å få fleire eksterne partnere inn mtp. finansiering.

Har du spørsmål kring saka kan du kontakte: Jarl Martin Møller,
jarl.martin.moller@heroy.kommune.no - 97506761

Med helsing

Jarl Martin Møller
Kommunalsjef

Jarl Martin Møller
Sakshandsamar

Samfunnsutvikling

Utviklingsavdelinga

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.
